

Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2019

Financial economy of local government units 2019

Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2019

Financial economy of local government units 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Studiów Makroekonomicznych i Finansów
Statistics Poland, Macroeconomic Studies and Finances Department

pod kierunkiem
supervised by

Mirosława Błażeja

Zespół autorski

Editorial team

Agnieszka Chelchowska, Sławomir Dziejowski, Katarzyna Gałczyńska, Katarzyna Golik, Joanna Kulczycka

Współpraca

Cooperation

Konrad Bochniarz, Gabriela Kłosińska, Mikołaj Komsa, Mariusz Ostropolski, Agnieszka Orzechowska, Maria Szeląg, Magdalena Wasilewska

Aneks statystyczny

Statistical appendix

Agnieszka Chelchowska, Barbara Pawlak (US Radom)

Redakcja techniczna

Technical editing

Agnieszka Chelchowska

Opracowanie redakcyjne

Editorial works

Beata Brzezińska

Opracowanie graficzne

Graphics

Anna Bińkowska, Beata Lipińska

ISSN 2084-0489

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208.

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10

Zam. 363/2019/nakł. 130

Przedmowa

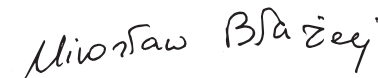
Główny Urząd Statystyczny przekazuje Państwu publikację pt. Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2019. Jej celem jest przedstawienie Czytelnikowi informacji o wykonaniu budżetów i sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli. Informacje wykorzystane w publikacji pochodzą ze sprawozdawczości Ministerstwa Finansów oraz statystyk opracowywanych przez Główny Urząd Statystyczny.

W opracowaniu omówiono ogólne zasady gospodarki budżetowej samorządów lokalnych, akcentując zmiany systemowe i legislacyjne wprowadzone w analizowanym okresie. W dalszej części publikacji podano informacje na temat wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego ogółem oraz gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województw. Dane budżetowe za 2019 r. zostały zaprezentowane na tle wyników osiągniętych w poprzednich latach. Aneks statystyczny, dostępny wyłącznie w wersji elektronicznej, na stronie www.stat.gov.pl, zawiera szeregi czasowe dochodów, wydatków, wyników, przychodów i rozchodów oraz zobowiązań samorządów lokalnych od 2003 r.

W obecnej edycji wyodrębnione zostało zagadnienie długu budżetów samorządów terytorialnych i rozwinięta jego analiza, w tym przedstawiono także kształtowanie się zadłużenia szerszej kategorii finansów publicznych, jakim jest dług podsektora samorządowego. Dołączono także rozdział analizujący przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych.

Przekazując Państwu niniejszą publikację zwracam się z uprzejmą prośbą o uwagi, wnioski i sugestie, które będą stanowiły cenną wskazówkę w pracach nad kształtem następnej edycji publikacji.

Dyrektor
Departamentu Studiów Makroekonomicznych
i Finansów

Mirosław Błażej

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Preface

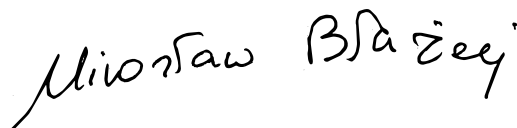
Statistics Poland presents the publication Financial Economy of Local Government Units 2019 on local governments' budget execution and financial position of different administrative levels. Data used in this publication were acquired from reports of the Ministry of Finance or come from the Statistics Poland data.

This publication presents general budgetary rules for local governments and underlines systemic and legal changes that have been introduced during the analyzed period. In the following parts, there is also quoted important factual and numeric information on the execution of the local government budgets of different administrative levels, i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships. These data for 2019 are presented in the context of previous years. The statistical annex, which is available only in the digital version, on the web page www.stat.gov.pl, comprises time series since 2003 of revenue, expenditure, financial result, proceeds, outlays, and also liabilities of local governments.

In current edition, the issue of debt of local governments budgets was underlined, and there was developed its analysis including the formation of the debt of a wider category of public finances such as the debt of the local government sub-sector. A chapter analyzing the proceeds and costs of local government budgetary establishments has also been included.

Any comments and suggestions are very welcomed and will constitute a valuable input for subsequent releases of this publication.

Director
Macroeconomic Studies and Finances Department

Mirosław Błażej

President
Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Spis treści

Contents

Uwagi ogólne	15
General remarks	
I. Zasady i uwarunkowania gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego	17
Legal basis and conditions of local government units' financial	
I.1. Ludność	18
Population	
I.2. Podstawowe zasady gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego	18
Basic rules of local government units' financial economy	
I.3. Wybrane zmiany regulacji w 2019 r. wpływające na gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego	19
Selected regulatory changes in 2019 impacting the financial management of local government units	
I.4. Struktura budżetów jednostek samorządu terytorialnego	22
Structure of local government units budgets	
I.5. Dochody własne	22
Own revenue	
I.6. Dotacje ogółem i subwencja ogólna	24
Grants and subvention	
I.6.1. Dotacje ogółem	24
Grants total	
I.6.2. Subwencja ogólna	25
General subvention	
II. Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego	27
Financial management of local government units	
II.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego	29
Revenue of local government units	
II.1.1. Dochody własne	32
Own revenue	
II.1.2. Dotacje ogółem	39
Grants total	
II.1.3. Subwencja ogólna	43
General subvention	
II.1.4. Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	44
Funds for financing and co-financing EU programs and projects	
II.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego	48
Expenditure of local government units	
II.2.1. Wydatki ogółem	48
Total expenditure	
II.2.2. Wydatki jst na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	53
Expenditure of local government units for financing and co-financing EU programs and projects	
II.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	57
Result of budgets of local government units	
II.4. Finansowanie	59
Financing	
III. Gospodarka finansowa gmin	61
Financial management of gminas	
III.1. Dochody gmin	62
Revenue of gminas	
III.1.1. Dochody własne	66
Own revenue	
III.1.2. Dotacje ogółem	70
Grants total	

III.1.3. Subwencja ogólna	73
General subvention	
III.2. Wydatki gmin	74
Expenditure of gminas	
III.3. Wynik budżetów gmin	83
Result of gmina budgets	
III.4. Finansowanie	85
Financing	
IV. Gospodarka finansowa miast na prawach powiatu	87
Financial economy of cities with powiat status	
IV.1. Dochody miast na prawach powiatu	88
Revenue of cities with powiat status	
IV.1.1. Dochody własne	90
Own revenue	
IV.1.2. Dotacje ogółem	96
Grants total	
IV.1.3. Subwencja ogólna	102
General subvention	
IV.2. Wydatki miast na prawach powiatu	104
Expenditure of cities with powiat status	
IV.3. Wynik budżetów miast na prawach powiatu	108
Result of budgets of cities with powiat status	
IV.4. Finansowanie	109
Financing	
V. Gospodarka finansowa powiatów	111
Financial economy of powiats	
V.1. Dochody powiatów powiatów	112
Revenue of powiats	
V.1.1. Dochody własne	114
Own revenue	
V.1.2. Dotacje ogółem	116
Grants total	
V.1.3. Subwencja ogólna	119
General subvention	
V.2. Wydatki powiatów	120
Expenditure of powiats	
V.3. Wynik budżetów powiatów	124
Budgetary result of powiats	
V.4. Finansowanie	124
Financing	
VI. Gospodarka finansowa województw	126
Voivodships financial management	
VI.1. Dochody województw	127
Voivodships revenue	
VI.1.1. Dochody własne	129
Own revenue	
VI.1.2. Dotacje ogółem	131
Grants total	
VI.1.3. Subwencja ogólna	134
General subvention	
VI.2. Wydatki województw	136
Voivodships expenditure	
VI.3. Wynik budżetów województw	140
Voivodships result of budgets	
VI.4. Finansowanie	141
Financing	

VII. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	143
Debt of local government units	
VII.1. Zadłużenie gmin	148
Debt of gminas	
VII.2. Zadłużenie miast na prawach powiatu	151
Debt of cities with powiat status	
VII.3. Zadłużenie powiatów	152
Debt of powiats	
VII.4. Zadłużenie województw	153
Debt of voivodships	
VII.5. Zadłużenie podsektora samorządowego oraz jego struktura	154
Debt of local government and its structure	
VIII. Samorządowe zakłady budżetowe	156
Local governments' budgetary establishments	
VIII.1. Gminne samorządowe zakłady budżetowe	158
Gminas' budgetary establishments	
VIII.2. Samorządowe zakłady budżetowe miast na prawach powiatu	161
Cities with powiat status' budgetary establishments	
VIII.3. Powiatowe samorządowe zakłady budżetowe	164
Powiats' budgetary establishments	
VIII.4. Wojewódzkie samorządowe zakłady budżetowe	166
Voivodships' budgetary establishments	
Podsumowanie	169
Summary	170
Aneks statystyczny dostępny w wersji elektronicznej w formacie xls (spis tablic)	171
Statistical appendix available in the electronic version in xls format	

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Liczba jednostek samorządu terytorialnego w latach 2015-2019	17
Number of local government units in 2015-2019	
Tablica 2. Ustalony dla danego roku wskaźnik udziałów budżetów JST we wpływach z PIT i CIT (w %)	24
The ratio of JST budgets share in the receipts from PIT and CIT, established in a given year (in %)	
Tablica 3. Wykonanie funduszu sołeckiego	26
Community fund's execution	
Tablica 4. Dochody, wydatki i wynik budżetów JST	27
Revenue, expenditure and result of JST budgets	
Tablica 5. Dochody JST	30
Revenue of JST	
Tablica 6. Dochody ogółem według szczebli JST	31
Total revenue according to JST levels	
Tablica 7. Dochody własne JST	33
Own revenue of JST	
Tablica 8. Wpływy z dochodów własnych, w tym z podatków PIT i CIT w dochodach JST	37
Own revenue, including from PIT and CIT taxes, in JST revenue	
Tablica 9. Dotacje ogółem JST	39
Grants total of JST	
Tablica 10. Subwencja ogólna JST	43
General subvention of JST	
Tablica 11. Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	45
Funds for financing and co-financing EU programs and projects	
Tablica 12. Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych według szczebli JST	47
Funds for financing and co-financing EU programs and projects by JST level	
Tablica 13. Wydatki według szczebli JST	49
Expenditure by JST levels	
Tablica 14. Wydatki ogółem JST	50
Total expenditure of JST	
Tablica 15. Wydatki JST na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	53
Expenditure of local government units for financing and co-financing EU programs and projects	
Tablica 16. Wydatki JST na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	55
Expenditure of local government units for financing and co-financing EU programs and projects	
Tablica 17. Wynik budżetów JST	57
Result of JST budgets	
Tablica 18. Liczba JST z nadwyżką i deficytem budżetowym	58
Number of JST with surplus and budget deficit	
Tablica 19. Dochody, wydatki i wynik budżetów gmin ogółem	61
Revenue, expenditure and result of gminas' budgets – total	
Tablica 20. Dochody gmin według typów	62
Revenue by types of gminas'	
Tablica 21. Dochody własne gmin ogółem	66
Own revenue of gminas	
Tablica 22. Dotacje ogółem dla gmin	70
Grants total for gminas	
Tablica 23. Subwencja ogólna gmin	73
General subvention of gminas	
Tablica 24. Wydatki gmin według typów	75
Expenditure by type of gminas	
Tablica 25. Wydatki gmin	81
Expenditure of gminas	
Tablica 26. Dochody, wydatki i wynik budżetów miast na prawach powiatu	87
Revenue, expenditure and result of cities with powiat status budgets	

Tablica 27. Dochody miast na prawach powiatu	89
Revenue of cities with powiat status	
Tablica 28. Dochody własne miast na prawach powiatu	91
Own revenue of cities with powiat status	
Tablica 29. Dotacje ogółem miast na prawach powiatu	96
Grants total for cities with powiat status	
Tablica 30. Subwencja ogólna miast na prawach powiatu	102
General subvention of cities with powiat status	
Tablica 31. Wydatki miast na prawach powiatu	105
Expenditure of cities with powiat status	
Tablica 32. Dochody, wydatki i wynik budżetów powiatów	111
Revenue, expenditure and result of powiats' budgets	
Tablica 33. Dochody powiatów	112
Revenue of powiats	
Tablica 34. Dochody własne powiatów	114
Own revenue of powiats	
Tablica 35. Dotacje ogółem powiatów	116
Grants total for powiats	
Tablica 36. Subwencja ogólna powiatów	119
General subvention of powiats	
Tablica 37. Wydatki powiatów	121
Expenditure for powiats	
Tablica 38. Dochody, wydatki i wynik budżetów województw	126
Voivodships revenue, expenditure and budgets result	
Tablica 39. Dochody województw	127
Revenue of voivodships	
Tablica 40. Dochody własne województw	129
Own revenue of voivodships	
Tablica 41. Dotacje ogółem dla województw	131
Total grants for voivodships	
Tablica 42. Subwencja ogólna województw	135
General subvention from the state budget for voivodships	
Tablica 43. Wydatki województw	136
Expenditure of voivodships	
Tablica 44. Zobowiązania ogółem poszczególnych szczebli JST	143
Total liabilities of individual levels of local government units	
Tablica 45. Wskaźnik zadłużenia do dochodów JST	145
Debt to revenue ratio	
Tablica 46. Zobowiązania poszczególnych szczebli JST z tytułu kredytów i pożyczek związanych z wykorzystaniem środków z UE	146
Liabilities of individual levels of local government units due to loans and borrowings related to the use of EU funds	
Tablica 47. Gminy w województwach według wskaźnika zadłużenia	149
Gminas in voivodships according to the debt ratio	
Tablica 48. Zadłużenie podsektora samorządowego	154
Debt of local government	
Tablica 49. Zobowiązania SPZOZ przejęte przez JST	155
Liabilities of independent public healthcare units taken over by JST	
Tablica 50. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych	156
Proceeds and costs of budgetary establishments	
Tablica 51. Przychody i koszty gminnych samorządowych zakładów budżetowych	159
Proceeds and costs of gminas' budgetary establishments	
Tablica 52. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu ..	162
Proceeds and costs of cities with powiat status' budgetary establishments	
Tablica 53. Przychody i koszty powiatowych samorządowych zakładów budżetowych	164
Proceeds and costs of powiats' budgetary establishments	
Tablica 54. Przychody i koszty wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych	167
Proceeds and costs of voivodships' budgetary establishments	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Ludność polski według województw w 2019 r.	18
Chart 1. Population by voivodships in 2019	
Wykres 2. Budżety JST	28
Chart 2. Budgets of JST	
Wykres 3. Dochody i wydatki JST na jednego mieszkańca	28
Chart 3. Revenue and expenditure of local government units per capita	
Wykres 4. Dochody JST	32
Chart 4. Revenue of JST	
Wykres 5. Struktura dochodów własnych JST	36
Chart 5. Structure of JST own revenue	
Wykres 6. Zmiany wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)	36
Chart 6. Changes of selected categories of own revenue (y/y)	
Wykres 7. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez JST	42
Chart 7. Structure of targeted grants received by JST	
Wykres 8. Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych na tle całości dochodów JST	46
Chart 8. Funds for financing and co-financing EU programs and projects against the total revenue of local government units	
Wykres 9. Struktura wydatków JST	52
Chart 9. Structure of expenditure of JST	
Wykres 10. Zmiany wybranych kategorii wydatków JST (r/r)	52
Chart 10. Changes of selected categories of expenditure of JST (y/y)	
Wykres 11. Wydatki na finansowanie programów i projektów unijnych na tle całości wydatków JST	55
Chart 11. Expenditure for financing EU programs and projects against the total expenditure of local government units	
Wykres 12. Liczba JST według relacji wyniku budżetowego do wykonanych dochodów	58
Chart 12. Number of local government units by result/revenue relation	
Wykres 13. Przychody JST	59
Chart 13. Proceeds of JST	
Wykres 14. Rozchody JST	60
Chart 14. Outlays of JST	
Wykres 15. Budżety gmin	62
Chart 15. Budgets of gminas	
Wykres 16. Dochody gmin	65
Chart 16. Revenue of gminas	
Wykres 17. Struktura dochodów własnych gmin	69
Chart 17. Structure of own revenue of gminas	
Wykres 18. Zmiany wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)	69
Chart 18. Changes of selected categories of own revenue (y/y)	
Wykres 19. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez gminy	73
Chart 19. Structure of targeted grants received by gminas	
Wykres 20. Wydatki według typów gmin	79
Chart 20. Expenditure by type of gminas	
Wykres 21. Struktura wydatków gmin	79
Chart 21. Structure of gminas' expenditure	

Wykres 22. Zmiany wybranych kategorii wydatków (r/r)	80
Chart 22. Changes of selected categories of expenditure (y/y)	
Wykres 23. Struktura wydatków gmin według działów	80
Chart 23. Structure of gminas' expenditure by sections	
Wykres 24. Wynik budżetu według typów gmin	83
Chart 24. Budget result by type of gminas	
Wykres 25. Gminy według relacji wyniku budżetowego do dochodów	84
Chart 25. Gminas by result/revenue ratio	
Wykres 26. Przychody gmin	86
Chart 26. Proceeds of gminas	
Wykres 27. Rozchody gmin	86
Chart 27. Outlays of gminas	
Wykres 28. Budżety miast na prawach powiatu	88
Chart 28. Budgets of cities with powiat status	
Wykres 29. Dochody miast na prawach powiatu	90
Chart 29. Revenue of cities with powiat status	
Wykres 30. Struktura dochodów własnych miast na prawach powiatu	95
Chart 30. Structure of own revenue of cities with powiat status	
Wykres 31. Zmiany wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)	95
Chart 31. Changes of selected categories of own revenue (y/y)	
Wykres 32. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez miasta na prawach powiatu	102
Chart 32. Structure of targeted grants received by cities with powiat status	
Wykres 33. Struktura wydatków miast na prawach powiatu	107
Chart 33. Structure of expenditure of cities with powiat status	
Wykres 34. Zmiana wybranych kategorii wydatków (r/r)	107
Chart 34. Changes of selected categories of expenditure (y/y)	
Wykres 35. Struktura wydatków miast na prawach powiatu według działów	108
Chart 35. Structure of cities with powiat status expenditure by sections	
Wykres 36. Miasta na prawach powiatu według relacji wyniku budżetowego do dochodów	109
Chart 36. Cities with powiat status by result/revenue relation	
Wykres 37. Przychody miast na prawach powiatu	110
Chart 37. Proceeds of cities with powiat status	
Wykres 38. Rozchody miast na prawach powiatu	110
Chart 38. Outlays of cities with powiat status	
Wykres 39. Budżety powiatów	112
Chart 39. Budgets of powiats	
Wykres 40. Dochody powiatów	113
Chart 40. Revenue of powiats	
Wykres 41. Struktura dochodów własnych powiatów	115
Chart 41. Structure of own revenue of powiats	
Wykres 42. Zmiany wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)	115
Chart 42. Changes of selected categories of own revenue (y/y)	
Wykres 43. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez powiaty	119
Chart 43. Structure of targeted grants received by powiats	
Wykres 44. Struktura wydatków powiatów	122
Chart 44. Structure of powiats' expenditure	
Wykres 45. Zmiany wybranych kategorii wydatków powiatów (r/r)	123
Chart 45. Changes of selected categories of powiats expenditure (y/y)	
Wykres 46. Struktura wydatków powiatów według działów	123
Chart 46. Structure of powiats' expenditure by sections	

Wykres 47. Powiaty według relacji wyniku budżetowego do dochodów	124
Chart 47. Powiats by result/revenue relation	
Wykres 48. Przychody powiatów	125
Chart 48. Proceeds of powiats	
Wykres 49. Rozchody powiatów	125
Chart 49. Outlays of powiats	
Wykres 50. Budżety województw	127
Chart 50. Budgets of voivodships	
Wykres 51. Dochody województw	128
Chart 51. Revenue of voivodships	
Wykres 52. Struktura dochodów własnych województw	130
Chart 52. Structure of own revenue of voivodships	
Wykres 53. Zmiana wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)	130
Chart 53. Change of selected categories of own revenue (y/y)	
Wykres 54. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez województwa	134
Chart 54. Structure of targeted grants received by voivodships	
Wykres 55. Struktura wydatków województw	138
Chart 55. Structure of expenditure of voivodships	
Wykres 56. Zmiany wybranych kategorii wydatków (r/r)	139
Chart 56. Changes of selected categories of expenditure (y/y)	
Wykres 57. Struktura wydatków województw według działów	139
Chart 57. Structure of expenditure of voivodships by sections	
Wykres 58. Województwa według relacji wyniku budżetowego do dochodów	140
Chart 58. Voivodships by result/ revenue ratio	
Wykres 59. Przychody województw	141
Chart 59. Proceeds of voivodships	
Wykres 60. Rozchody województw	142
Chart 60. Outlays of voivodships	
Wykres 61. Zadłużenie JST według miejsca emisji długu	144
Chart 61. Debt of local government units according to the place of issue	
Wykres 62. Wskaźnik relacji zadłużenia do dochodów	145
Chart 62. Debt to revenue ratio	
Wykres 63. Liczba JST według relacji zadłużenia do dochodów	148
Chart 63. Number of JST by debt to revenue ratio	
Wykres 64. Gminy według relacji zadłużenia do dochodów	150
Chart 64. Gminas according to the debt to revenue ratio	
Wykres 65. Miasta na prawach powiatu według relacji zadłużenia do dochodów	152
Chart 65. Cities with powiat status according to the debt to revenue ratio	
Wykres 66. Powiaty według relacji zadłużenia do dochodów	153
Chart 66. Powiats according to the debt to revenue ratio	
Wykres 67. Województwa według relacji zadłużenia do dochodów	153
Chart 67. Voivodships by debt to revenue ratio	
Wykres 68. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych według województw	158
Chart 68. Proceeds and costs of budgetary establishments by voivodships	
Wykres 69. Przychody i koszty gminnych samorządowych zakładów budżetowych według działów ..	161
Chart 69. Proceeds and costs of gminas' budgetary establishments by sections	
Wykres 70. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu według działów	163
Chart 70. Proceeds and costs of cities with powiat status' budgetary establishments by sections	

Wykres 71. Przychody i koszty powiatowych samorządowych zakładów budżetowych według działów	166
Chart 71. Proceeds and costs of powiats'budgetary establishments by sections	
Wykres 72. Przychody i koszty wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych według działów	168
Chart 72. Proceeds and costs of voivodships'budgetary establishments by sections	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych data not available or not reliable
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe not applicable
„w tym” „of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Symbol Symbol	Opis Description
tys. thous.	tysiąc thousand
mln	milion million
mld bn	miliard billion
zł zl	złoty zloty
BDL	Bank Danych Lokalnych GUS Local Data Bank of Statistics Poland
CIT	Podatek dochodowy od osób prawnych Corporate income tax
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
JST	Jednostki samorządu terytorialnego Local government units
PIT	Podatek dochodowy od osób fizycznych Personal income tax
PKB GDP	Produkt krajowy brutto Gross domestic product
SFP	Sektor finansów publicznych Public finance sector
UE EU	Unia Europejska European Union
EFTA	Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu European Free Trade Association

Uwagi ogólne

General remarks

Dane z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowane w niniejszej publikacji oraz w aneksie statystycznym pochodzą ze sprawozdań budżetowych wprowadzonych rozporządzeniami Ministra Finansów oraz z publikacji Ministerstwa Finansów m.in. ze „Sprawozdania z wykonania budżetu państwa - Informacji o wykonaniu budżetów Jednostek samorządu terytorialnego”.

Dane za 2019 r. zostały zebrane przez Ministerstwo Finansów na aktualnie obowiązujących sprawozdaniach:

- Rb-27S – sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego;
- Rb-28S – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego;
- Rb-30S – sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych;
- Rb-34S – sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych;
- Rb-N – kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych;
- Rb-Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

W aneksie statystycznym do niniejszej publikacji prezentowane są również dane pochodzące z нефunkcjonujących już sprawozdań archiwalnych jak:

- Rb-27S – roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego;
- Rb-28S – roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego;
- Rb-30 – roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych;
- Rb-30S – roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych;
- Rb-31 – roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych;
- Rb-32 – roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych środków specjalnych;
- Rb-33 – roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej;
- Rb-34 – kwartalne sprawozdanie z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi finansowanych.

Dane za 2019 r. zostały zebrane na sprawozdaniach budżetowych według zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

Zgodnie z ww. przepisami jednostki samorządu terytorialnego sporządzają wymagane prawem sprawozdania, w pełnej szczegółowości, tj. dział, rozdział, paragraf w sprawozdaniach: Rb-27S; Rb-28S; Rb-30S i Rb-34S; natomiast w sprawozdaniu Rb-N wg tytułów należności, a w sprawozdaniu Rb-Z według tytułów dłużnych. Dane z tych sprawozdań przekazywane są do Ministerstwa Finansów.

Prezentowane w niniejszej publikacji dane za 2019 r., ze sprawozdań: Rb-27S; Rb-28S; Rb-30S opracowano w Centrum Informatyki Statystycznej, na podstawie bazy danych Ministerstwa Finansów, według stanu na dzień 24 marca 2020 r. Dane te nie uwzględniają korekt nadesłanych do Ministerstwa Finansów w późniejszym terminie. Dane ze sprawozdań: Rb-34S; Rb-Z oraz Rb-N, pochodzą bezpośrednio z udostępnionych

na stronie internetowej Ministerstwa Finansów baz danych oraz „Sprawozdania z wykonania budżetu państwa - Informacja o wykonaniu budżetów Jednostek samorządu terytorialnego”. Dane do podrozdziału VII.1. pochodzą z procesu agregowania danych ze sprawozdań Rb-Z w Głównym Urzędzie Statystycznym i uwzględniają korekty przekazane przez JST zgodnie z §10 ust. 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Dane prezentowane w niniejszej publikacji obejmują jednostki budżetowe oraz samorządowe zakłady budżetowe (działające na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – Dz. U. z 2019 r., poz. 869, z późn. zm.) oraz rachunki dochodów i wydatków, o których mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – tablice w załączniku w wersji elektronicznej. Dane w podrozdziale VII.1. obejmują jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, samorządowe instytucje kultury, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez JST oraz pozostałe samorządowe osoby prawne.

Występujące w powyższych sprawozdaniach kategorie budżetowe grupowane są według aktualnej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, a grupowania analityczne nawiązują do grupowań stosowanych przez Ministerstwo Finansów w „Sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. Informacja o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego.” Dane dla sektora JST prezentowane są w ujęciu nieskonsolidowanym.

Zamieszczone dane za 2019 r. nie obejmują danych w zakresie wykonania budżetu oraz operacji finansowych Gminy miejskiej Boguszów-Gorce (powiat wałbrzyski, województwo dolnośląskie), za wyjątkiem tych danych, które prezentowane są na podstawie informacji Ministerstwa Finansów (np. subwencje). Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu przekazując do Ministerstwa Finansów sprawozdania sporządzone przez jednostki samorządu terytorialnego Województwa Dolnośląskiego poinformowała o braku lub niekompletności sprawozdań za IV kwartał 2019 r. dla tej gminy.

Z wyjaśnień przedłożonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu wynika, że podstawową przyczynę braku sprawozdań oraz nierzetelnego sporządzenia sprawozdania stanowią problemy organizacyjno-kadrowe występujące w Urzędzie Gminy Boguszów-Gorce.

I. ZASADY I UWARUNKOWANIA GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

I. LEGAL BASIS AND CONDITIONS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS' FINANCIAL ECONOMY

Zgodnie z podziałem administracyjnym kraju w 2019 r. funkcjonowało: 16 województw, 314 powiatów oraz 2477 gmin. Wśród gmin było: 302 gminy miejskie, obejmujące miasta, w tym 66 miast na prawach powiatu¹, 638 gmin miejsko-wiejskich, obejmujących miasto wraz z otaczającym je obszarem wiejskim oraz 1537 gmin wiejskich obejmujących tereny wiejskie².

Tablica 1. Liczba jednostek samorządu terytorialnego w latach 2015-2019
Table 1. Number of local government units in 2015-2019

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
JST ogółem JST total	2 808	2 808	2 808	2 808	2 807
Województwa Voivodships	16	16	16	16	16
Powiaty Powiats	314	314	314	314	314
Gminy razem Gminas total	2 478	2 478	2 478	2 478	2 477
w tym: gminy wiejskie of which :rural gminas	1 563	1 559	1 555	1 548	1 537
gminy miejsko-wiejskie rural-urban gminas	611	616	621	628	638
gminy miejskie urban gminas	304	303	302	302	302
w tym: miasta na prawach powiatu of which:cities with powiat status	66	66	66	66	66

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.
Source: Statistics Poland data.

W porównaniu z 2018 r. zlikwidowano gminę wiejską Ostrowice w województwie zachodniopomorskim, w związku z dużym zadłużeniem tej gminy. Zmiana nastąpiła też w strukturze typów gmin – 10 gmin wiejskich przekształcono w gminy miejsko-wiejskie.

Analizowane w niniejszej publikacji zagadnienia gospodarki finansowej JST przedstawiane są w następujących przekrojach: JST ogółem, gminy, miasta na prawach powiatu, powiaty i województwa. Podział taki ma uzasadnienie w sposobie finansowania poszczególnych szczebli JST.

1 Zgodnie z art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 1998, Nr 91, poz. 578, z późn. Zm) miasto na prawach powiatu jest gminą wykonującą zadania powiatu na zasadach określonych w tej ustawie.
2 Podział gmin na typy w tym rozdziale jest zgodny z danymi z publikacji GUS, Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2019 r., lipiec 2019, Warszawa, natomiast dane w pozostałych rozdziałach są zgodne z podziałem na typy gmin opublikowanym przez Ministerstwo Finansów.

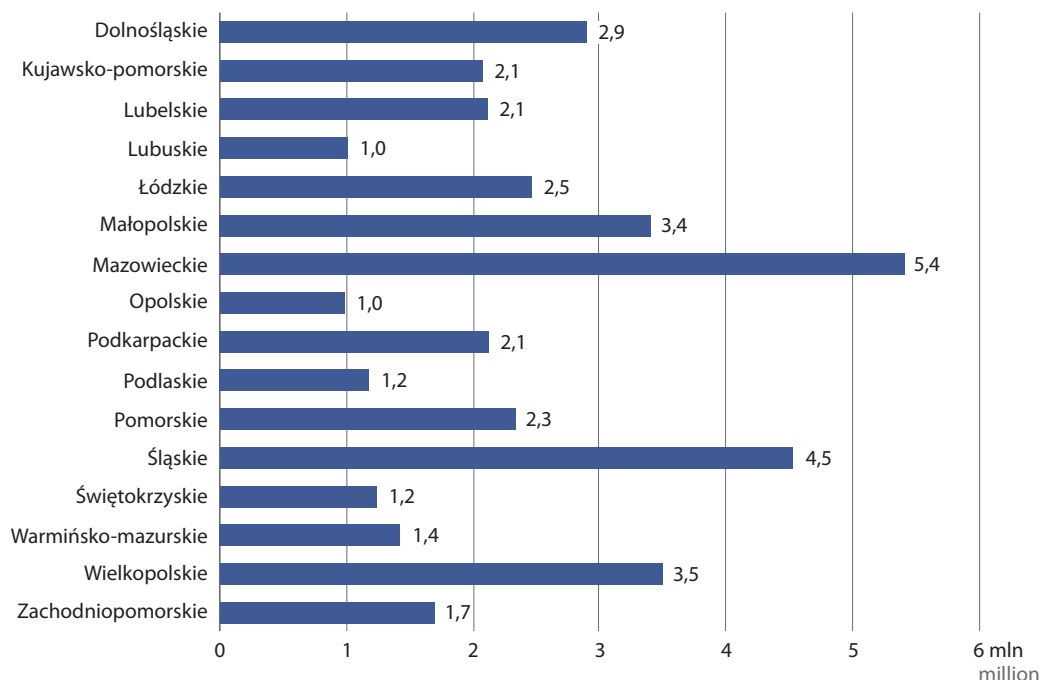
I.1. Ludność

I.1. Population

W dniu 30 czerwca 2019 r. Polskę zamieszkiwało 38 386 tys. osób. W gminach miejskich mieszkało 18 478 tys. osób tj. 48,1% populacji, w tym w miastach na prawach powiatu 12 577 tys. osób, tj. 32,8%. W gminach wiejskich mieszkało 10 878 tys. osób, tj. 28,3% populacji, a w gminach miejsko-wiejskich 9 030 tys. osób, tj. 23,5% ogółu mieszkańców. W 2019 r. najwięcej osób mieszkało w województwie mazowieckim (5 411 tys. osób), a najmniej w województwie opolskim (984 tys. osób).

Wykres 1. Ludność Polski według województw w 2019 r.

Chart 1. Population by voivodships in 2019

Uwaga: Stan w dniu 30 VI.

Note: Staus on 30 VI.

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Source: Statistics Poland data.

I.2. Podstawowe zasady gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego

I.2. Basic rules of local government units' financial economy

Gospodarka finansowa sektora publicznego w Polsce funkcjonuje w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. nr 157 poz.1240), która określa bardzo szczegółowe zasady gospodarki finansowej państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Ustawa o finansach publicznych określa zawartość uchwały budżetowej JST. Zapisane są w niej m. in: łączna kwota planowanych dochodów JST z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych, a także łączna kwota planowanych wydatków, z podziałem na wydatki bieżące i majątkowe. Zapisany jest również planowany wynik finansowy (kwota deficytu lub kwota nadwyżki) wraz ze źródłami pokrycia deficytu albo przeznaczenia nadwyżki budżetu JST. Uchwała budżetowa zawiera również łączną kwotę planowanych przychodów budżetu JST oraz łączną kwotę planowanych rozchodów budżetu JST, a także limity zobowiązań z rozbiem na poszczególne tytuły.

Ustawa określa również zawartość załączników. Zawierają one: zestawienie planowanych kwot dotacji (w podziale na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych i dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych, udzielanych z budżetu JST; plan dochodów i wydatków nimi finansowanych; plany przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

Ustawa o finansach publicznych szczegółowo określa sposób przygotowania przez JST projektu uchwały budżetowej, harmonogram i warunki podjęcia uchwały budżetowej oraz sposób funkcjonowania JST do czasu uchwalenia budżetu, określa również szczegóły wykonania budżetu JST.

Ustawa o finansach publicznych reguluje funkcjonowanie podmiotów gospodarki budżetowej JST, jakimi są jednostki budżetowe oraz samorządowe zakłady budżetowe. Jednostki budżetowe samorządu to jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu JST, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek tego budżetu. Jednostka budżetowa działa na podstawie statutu określającego w szczególności jej nazwę, siedzibę i przedmiot działalności. Podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków.

Samorządowy zakład budżetowy odpłatnie wykonuje zadania, pokrywając koszty swojej działalności z przychodów własnych, które mogą być powiększone o dotacje otrzymane z budżetu JST. Samorządowy zakład budżetowy może wykonywać zadania własne jednostki samorządu terytorialnego w zakresie: gospodarki mieszkaniowej i gospodarowania lokalami użytkowymi, dróg, ulic, mostów, placów, organizacji ruchu drogowego, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz, lokalnego transportu zbiorowego, targowisk i hal targowych, cmentarzy, zieleni gminnej i zadrzewień, kultury fizycznej i sportu (w tym utrzymywania terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych), pomocy społecznej, reintegracji zawodowej i społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, utrzymywania gatunków egzotycznych i krajowych zwierząt, w tym prowadzenia hodowli zwierząt zagrożonych wyginieciem.

Podstawą gospodarki finansowej samorządowego zakładu budżetowego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody (w tym dotacje z budżetu JST), koszty i inne obciążenia, stan środków obrotowych, stan należności i zobowiązań na początek i koniec okresu oraz rozliczenia z budżetem jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku realizowania wyższych od planowanych przychodów i kosztów, w planie finansowym samorządowego zakładu budżetowego mogą być dokonywane jego zmiany w ciągu roku, pod warunkiem, że nie spowoduje to zmniejszenia wpłat do budżetu jednostki samorządu terytorialnego, ani zwiększenia dotacji z budżetu JST.

Samorządowy zakład budżetowy wpłaca do budżetu JST ustaloną na koniec okresu sprawozdawczego nadwyżkę środków obrotowych chyba, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego postanowi inaczej.

I.3. Wybrane zmiany regulacji w 2019 r. wpływające na gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego

I.3. Selected regulatory changes in 2019 impacting the financial economy of local government units

Na mocy ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 2500) zmodyfikowano reguły fiskalne regulujące finanse jednostek samorządu terytorialnego.

Indywidualny wskaźnik zadłużenia podlega modyfikacjom w zależności od szeregu czynników, m.in. łącznej kwoty spłaty zobowiązań, dochodów i wydatków bieżących, oraz relacji tych wartości na przestrzeni siedmiu lat (a nie trzech, jak w poprzedniej wersji).

INDYWIDUALNY WSKAŹNIK ZADŁUŻENIA

INDIVIDUAL DEBT RATIO

Sposób obliczania indywidualnego wskaźnika zadłużenia po zmianach w 2018 r.:

$$\frac{R + O}{Db} \leq \frac{1}{7} \sum_{i=1}^7 \frac{Dbe_i - Wbe_i}{Db_i}$$

Gdzie użyte symbole oznaczają:

R – planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, oraz wykupów papierów wartościowych, z wyłączeniem kwot spłat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych odpowiednio zaciągniętych lub emitowanych na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, i zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1;

O – planowane na rok budżetowy wydatki bieżące na obsługę długu, w tym odsetki od zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji;

Db – planowane na rok, na który ustalana jest relacja, dochody bieżące budżetu pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;

Dbe_i – dochody bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2;

Db_i – dochody bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;

Wbe_i – wydatki bieżące w roku poprzedzającym o i-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, wydatki bieżące na obsługę długu oraz wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2

Sposób obliczania indywidualnego wskaźnika zadłużenia przed zmianami w 2018 r.

$$\left(\frac{R + O}{D}\right)_i \leq \frac{1}{3} \sum_{i=1}^3 \frac{Db_i + Sm_i - Wb_i}{D_i}$$

Gdzie użyte symbole oznaczają:

R – planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2–4 oraz art. 90 ustawy o finansach publicznych, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2–4 oraz art. 90;

O – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji;

D_i – dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym;

Db_i – dochody bieżące;

Sm_i – dochody ze sprzedaży majątku;

Wb_i – wydatki bieżące;

i – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja;

Źródło: Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych przed zmianami i po zmianach w 2018 r. na mocy ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Source: Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych before and after amendment in 2018 on the basis of Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

W 2019 r. zostały wprowadzone rozwiązania redukujące klin podatkowy, m.in. obniżenie stawki PIT z pierwszego przedziału skali podatkowej z 18% na 17%, podwyższenie kwotowych kosztów uzyskania przychodów dla pracowników oraz wprowadzenie zwolnienia od podatku PIT dla pracowników w wieku do 26 lat.

Od 2019 r. zostają stopniowo wdrażane zmiany w obowiązujących w jednostkach samorządu terytorialnego regulacjach fiskalnych. Nowe regulacje dotyczą racjonalizacji procesu zadłużania się w samorządach, uelastycznienia gospodarki finansowej oraz zaciągania zobowiązań, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki, w tym wprowadzające wymóg uzyskania opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego.

Od 1 lipca 2019 r. świadczeniem wychowawczym zostały objęte wszystkie dzieci do 18 roku życia, zgodnie z nowelizacją przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Świadczenie wychowawcze jest świadczeniem finansowanym z budżetu państwa, przyznawanym i wypłacanym przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Dla samorządu gminy jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, na które otrzymuje środki z budżetu państwa w formie dotacji celowej.

Powołany został również nowy mechanizm wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego, realizujących inwestycje na drogach samorządowych (Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz.U. poz. 2161, z późn. zm.)). Środki Funduszu przekazywane były na: dofinansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg powiatowych i dróg gminnych; dofinansowania budowy mostów lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych; finansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych o znaczeniu obronnym.

Niewielkim modyfikacjom podlegała również zasada zrównoważenia budżetu JST w części bieżącej polegająca na tym, że planowane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o wyszczególnione kategorie (tj. wolne środki, spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych na kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków UE i EFTA).

ZASADA ZRÓWNOWAŻENIA BUDŻETU THE PRINCIPLE OF BALANCED BUDGET

Zmiana art. 242 ustawy o finansach publicznych

Amendment of Article 242 of the Act on Public Finances

przed zmianami w 2018 r. before changes in 2018	po zmianach w 2018 r. after changes in 2018
<p>Art. 242. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6.</p> <p>2. Na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ust. 3.</p> <p>3. Wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym.</p>	<p>Art. 242. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8.</p> <p>2. Na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.</p> <p>3. Wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym.</p> <p>4. W przypadku równoważenia wydatków bieżących środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8, ocena spełnienia zasady określonej w ust. 2 za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami.</p>

Źródło: Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych przed zmianami i po zmianach w 2018 r. na mocy ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Source: Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych before and after amendment in 2018 on the basis of ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

I.4. Struktura budżetów Jednostek samorządu terytorialnego

I.4. Structure of local government units budgets

Planowane kwoty dochodów i wydatków budżetu JST wyszczególnia się w układzie działów klasyfikacji budżetowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz.1053). Planowane kwoty dochodów bieżących i dochodów majątkowych wykazuje się według ich źródeł, w tym w szczególności z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3. ustawy o finansach publicznych.

Planowane kwoty wydatków bieżących i majątkowych budżetu JST wyszczególnia się w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej. Do wydatków bieżących JST zalicza się m. in.: wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań; dotacje na zadania bieżące; świadczenia na rzecz osób fizycznych; wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji; obsługę długu JST.

Zgodnie z definicją przyjętą w ustawie o finansach publicznych przez dochody bieżące budżetu JST rozumie się dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi. Natomiast do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje; dochody ze sprzedaży majątku; dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Natomiast przez wydatki bieżące budżetu JST rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi. Do wydatków majątkowych JST zalicza się wydatki na: inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, w części związanej z realizacją zadań JST; zakup i objęcie akcji i udziałów; wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Różnica między dochodami a wydatkami budżetu JST stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu JST albo deficyt budżetu JST. Deficyt budżetu JST może być sfinansowany m. in. przychodami pochodzącymi ze sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez JST, z zaciągniętych kredytów, pożyczek; z prywatyzacji majątku JST; nadwyżki budżetu JST z lat ubiegłych, wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych; spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych; niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach.

I.5. Dochody własne

I.5. Own revenue

W rozumieniu ustawy o dochodach JST dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych.

Obok powyższych dochodów własnych JST, **źródłami dochodów** własnych gmin były:

- wpływy z podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych;
- wpływy z opłat: skarbowej, targowej, miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów; reklamowej, eksploatacyjnej (w części określonej oddzielnymi przepisami); innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów;
- dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych;
- dochody z majątku gminy;
- spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy;
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;

- 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy;
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.
- Równolegle do odpowiednich udziałów w podatku PIT i CIT, źródłami dochodów własnych powiatu były:
 - wpływy z opłat stanowiących dochody powiatu, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów;
 - dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych;
 - dochody z majątku powiatu;
 - spadki, zapisy i darowizny na rzecz powiatu;
 - dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
- 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu;
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- inne dochody należne powiatowi na podstawie odrębnych przepisów.

Równolegle do odpowiednich udziałów w podatku PIT i CIT, źródłami dochodów własnych województwa były:

- dochody uzyskiwane przez wojewódzkie jednostki budżetowe oraz wpłaty od wojewódzkich zakładów budżetowych;
- dochody z majątku województwa;
- spadki, zapisy i darowizny na rzecz województwa;
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
- 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od pożyczek udzielanych przez województwo, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody województwa;
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych województwa, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- inne dochody należne województwu na podstawie odrębnych przepisów.

Na poziom dochodów własnych gmin i miast na prawach powiatu mają również wpływ decyzje właściwych organów samorządowych. Ze sprawozdań budżetowych za 2019 r. wynika, że na skutek obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz podjęcia decyzji o umorzeniu, rozłożeniu na raty i odroczeniu terminu płatności, do budżetów gmin nie wpłynęła kwota 3 700,0 mln zł, co stanowiło 2,7% dochodów ogółem gmin, a w odniesieniu do dochodów własnych gmin było to 6,3%. Do budżetów miast na prawach powiatu nie wpłynęło natomiast 721,2 mln zł, co stanowiło 0,8% dochodów ogółem miast na prawach powiatu, a w odniesieniu do dochodów własnych miast na prawach powiatu było to 1,3%.

Wysokości i zasady wyliczania udziałów jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) określone są w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Tablica 2. Ustalony dla danego roku wskaźnik udziałów budżetów JST we wpływach z PIT i CIT (w %)
 Table 2. The ratio of JST budgets share in the receipts from PIT and CIT, established in a given year (in %)

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
PIT					
JST ogółem JST total	49,52	49,64	49,74	49,83	49,93
gminy gminas	37,67	37,79	37,89	37,98	38,08
powiaty powiats	10,25	10,25	10,25	10,25	10,25
województwa voivodships	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
CIT					
JST ogółem JST total	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86
gminy gminas	6,71	6,71	6,71	6,71	6,71
powiaty powiats	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
województwa voivodships	14,75	14,75	14,75	14,75	14,75

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

I.6. Dotacje ogółem i subwencja ogólna

1.6. Grants and subvention

I.6.1. Dotacje ogółem

1.6.1. Grants total

Dotacje ogółem obejmują dotacje celowe, a także dotacje §§ 200 i 6203 oraz dotacje §§ 205 i 625. Dotacje §§ 200 i 620 to dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich⁴, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w §§ 205 i 625.

Dotacje §§ 205 i 625, które wprowadzono od 2015 r., to dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Paragrafy te dotyczą dotacji i płatności otrzymywanych przez JST, które występują w charakterze beneficjenta tylko w zakresie programów realizowanych w ramach Perspektywy Finansowej 2014-2020⁵.

³ Paragrafy odnoszą się do klasyfikacji budżetowej.

⁴ W grupie dotacji §§ 200 i 620 dla JST ujęto również dotacje rozwojowe przekazane do dnia 31 grudnia 2010 r. i podlegające rozliczeniu w 2017 r.

⁵ W niniejszej publikacji dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich określać będziemy terminem „dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625”.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, dochodami JST mogą być, między innymi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. Istnieje również możliwość uzyskania przez JST dofinansowania, wymaganego przy realizacji projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, ich wkładu własnego ze środków budżetu państwa w postaci dotacji celowych.

I.6.2. Subwencja ogólna

I.6.2. General subvention

Subwencja ogólna jest ustawowo określonym świadczeniem pieniężnym Skarbu Państwa na rzecz poszczególnych JST. Subwencja ogólna składa się z części:

- oświatowej – przyznawanej, m.in. na utrzymanie publicznych szkół oraz na doksztalcanie i odprawy dla nauczycieli;
 - w przypadku gmin – publicznych szkół podstawowych i gimnazjów;
 - w przypadku powiatów – szkół ponadpodstawowych, szkolnictwa specjalnego oraz placówek całodobowego pobytu uczniów (bursy, internaty);
 - w przypadku województw – szkół ponadpodstawowych i specjalnych o zasięgu regionalnym lub wojewódzkim, ośrodków metodycznych, kolegiów nauczycielskich, placówek doksztalcania i doskonalenia nauczycieli, bibliotek publicznych;
- wyrównawczej – finansującej świadczenia z pomocy społecznej oraz zmniejszającej dysproporcje poziomu dochodów gmin, powiatów oraz województw;
- równoważącej – przyznawanej:
 - gminom w związku z przekazaniem dodatkowych zadań z zakresu pomocy społecznej (np. dodatki mieszkaniowe);
 - powiatom – na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz w związku ze zróżnicowaniem sieci dróg powiatowych;
- regionalnej – przyznawanej na uzupełnienie dochodów województw o niższej wydajności fiskalnej, ze względu na różnice potencjału gospodarczego;
- rekompensującej dochody utracone przez gminy. Część rekompensująca subwencji ogólnej zgodnie z ustawą z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz.U. z 2003 r., Nr 188, poz. 1840, z późn. zm.) wyrównuje ubytki dochodów w związku z wprowadzeniem zwolnień z podatku od nieruchomości gruntów, budowli i budynków, które są zajęte na podstawie zmienionego zezwolenia na prowadzenie przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych.

W 2019 r. część rekompensującą subwencji ogólnej otrzymały gminy oraz miasta na prawach powiatu uprawnione do otrzymania tej rekompensaty i wymienione w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów.

Największą część subwencji ogólnej stanowi część oświatowa, która przeznaczana jest na finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 1991 r., nr 95, poz. 425, z późn. zm.), w szczególności na zadania związane z prowadzeniem szkół i placówek, jak również na dotowanie szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż JST oraz przez osoby fizyczne.

Zgodnie z art. 27 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich JST ustalana jest corocznie w ustawie budżetowej. Od 2013 r. od kwoty przeznaczonej na część oświatową subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego odlicza się 0,4% na rezerwę części oświatowej.

Część wyrównawczą subwencji ogólnej dla gmin, powiatów i województw stanowi suma kwoty podstawowej oraz kwoty uzupełniającej. Kwotę podstawową części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzymywały gminy, powiaty oraz województwa, w których dochód podatkowy per capita był niższy od średniego dochodu podatkowego na jednego mieszkańca kraju. Kwotę uzupełniająca otrzymały JST wg przyjętego kryterium dla danego szczebla JST. W przypadku gmin, była to gęstość zaludnienia oraz dochód podatkowy na jednego mieszkańca gminy. Dla powiatów przyjęto wskaźnik bezrobocia w powiecie, (liczony jako iloraz stopy bezrobocia w powiecie i stopy bezrobocia w kraju). Kwotę uzupełniająca otrzymały województwa niedokonujące wpłat do budżetu państwa, w których liczba mieszkańców nie przekraczała 3 milionów.

Podział części równoważącej subwencji ogólnej służyć ma łagodzeniu historycznie ukształtowanych różnic w poziomie rozwoju ekonomicznego, potencjału podatkowego oraz sytuacji społecznej.

Rozdział 8a ustawy o dochodach samorządu terytorialnego zawiera zasady ustalania dla województw na lata 2015–2019 części regionalnej subwencji ogólnej, wpłat do budżetu państwa oraz dotacji celowej, w tym podział kwoty części regionalnej subwencji ogólnej, oraz rezerwy celowej na dotacje dla województw na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w budżecie państwa tworzy się rezerwę subwencji ogólnej, przeznaczoną na dofinansowanie:

inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu;

utrzymania rzecznych przepraw promowych (wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu) o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej dwóch tysięcy pojazdów na dobę;

remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

FUNDUSZ SOŁECKI COMMUNITY FUND

Fundusz sołecki to wyodrębniona część budżetu, którego sposób rozdysponowania podlega decyzji mieszkańców sołectwa. Został wprowadzony ustawą o funduszu sołeckim z 20 lutego 2009 roku (Dz. U. z 2009 r. nr 52, poz. 420, z późn. zm.), która została zastąpiona ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301 z późn. zm.). Wysokość środków w ramach budżetu ustalana jest w oparciu o wzór.

$$F = \left(2 + \frac{Lm}{100} \right) \times Kb$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

F – wysokość środków przeznaczonych na dane sołectwo, jednak nie więcej niż dziesięciokrotność Kb,

Lm – liczbę mieszkańców sołectwa według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy, określoną na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców, o którym mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.4)),

Kb – kwotę bazową – obliczoną jako iloraz wykonanych dochodów bieżących danej gminy, o których mowa w przepisach o finansach publicznych, za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata oraz liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze danej gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Tablica 3. Wykonanie funduszu sołeckiego
Table 3. Community fund's execution

Wyszczególnienie Specification	Jednostka Unit	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba gmin z wyodrębnionym funduszem sołeckim	liczba number	1 498	1 510	1 551	1 596	1 593
Kwota wydatków wykonanych ramach funduszu sołeckiego	w mln zł in million PLN	336	384	403	502	565

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Source: Ministry of Finance data.

Źródło: opracowanie na podstawie danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim.

Source: elaboration based on Ministry of the Interior and Administration data and oraz Ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim.

II. GOSPODARKA FINANSOWA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

II. FINANCIAL ECONOMY OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

W 2019 r. dochody budżetów JST wyniosły 278 507,1 mln zł, a wydatki 280 209,0 mln zł. Ostatni rok budżetowy jednostki samorządu terytorialnego zamknęły deficytem w wysokości 1 701,9 mln zł. W porównaniu z 2018 r. dochody wzrosły o 10,6%, zaś wydatki o 8,0%.

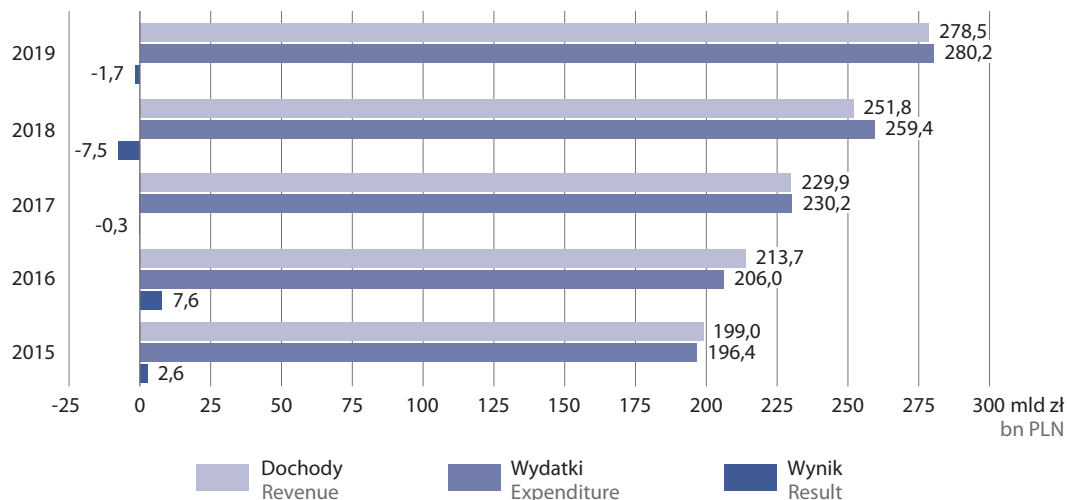
Tablica 4. Dochody, wydatki i wynik budżetów JST
Table 4. Revenue, expenditure and result of JST budgets

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody Revenue	199 018,9	213 668,9	229 878,7	251 846,4	278 507,1
Wydatki Expenditure	196 415,3	206 034,6	230 166,3	259 386,3	280 209,0
Wynik Result	2 603,6	7 634,4	-287,6	-7 539,8	-1 701,9
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody Revenue	201 214,2	214 460,1	233 058,6	255 559,0	281 292,1
Wydatki Expenditure	208 586,9	219 292,0	246 202,7	278 439,3	299 725,2
Wynik Result	-7 372,7	-4 831,9	-13 144,1	-22 880,3	-18 433,1
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody Revenue	98,9	99,6	98,6	98,5	99,0
Wydatki Expenditure	94,2	94,0	93,5	93,2	93,5
Wynik Result	x	x	x	x	x
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody Revenue	102,4	107,4	107,6	109,6	110,6
Wydatki Expenditure	99,8	104,9	111,7	112,7	108,0
Wynik Result	x	x	x	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W latach 2015-2018 średni wzrost dochodów budżetów JST wyniósł 6,7%, a wydatków 7,3%. W latach 2015-2016 jednostki samorządu terytorialnego zamknęły nadwyżką w wysokości odpowiednio 2 603,6 mln zł i 7 634,4 mln zł, z kolei w latach 2017-2019 zakończyły deficytem.

Wykres 2. Budżety JST
Chart 2. Budgets of JST

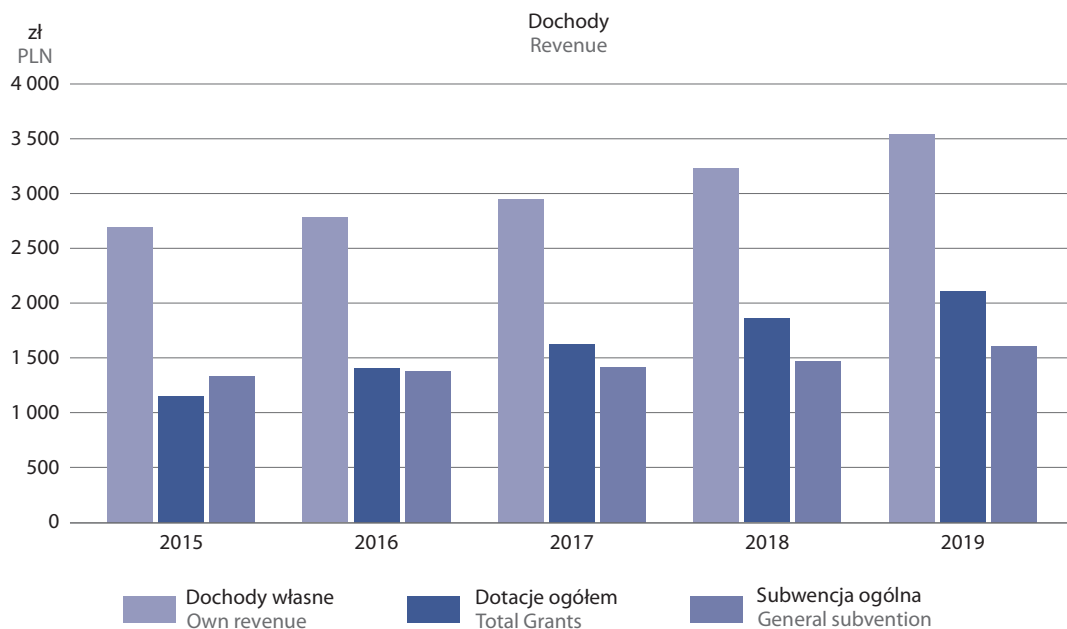

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

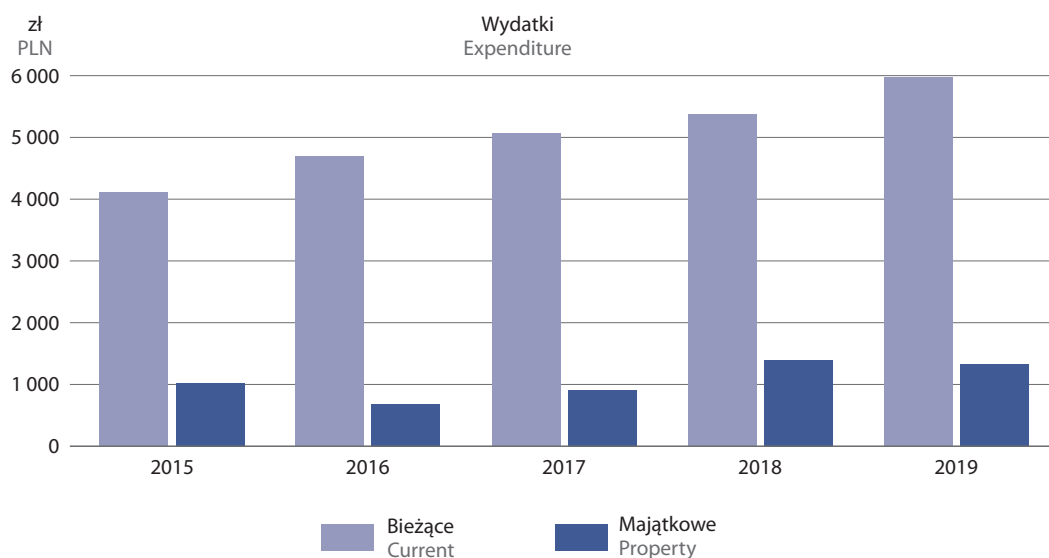
Source: Ministry of Finance data

W 2019 r. dochody JST na 1 mieszkańca⁶ wyniosły 7 255 zł, w tym dochody własne 3 536 zł, wydatki JST na 1 mieszkańca wyniosły 7 307 zł, w tym wydatki bieżące 5 972 zł. Wydatki bieżące na 1 mieszkańca w latach 2015-2019 rosły, natomiast wydatki majątkowe w latach 2015-2019 oscylowały wokół poziomu 1 000 zł. W 2016 r. zmniejszyły się do 672 zł, w latach 2017-2018 wzrosły odpowiednio do: 917 zł i 1 377 zł na 1 mieszkańca. W 2019 r. spadły do 1 335 zł per capita.

Wykres 3. Dochody i wydatki JST na jednego mieszkańca
Chart 3. Revenue and expenditure of local government units per capita

⁶ Dochody i wydatki na 1 mieszkańca obliczono w oparciu o stan ludności Polski na dzień 30.06.2019 wg danych GUS: Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym (stan w dniu 30.06.2019), październik 2019, Warszawa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów oraz Głównego Urzędu Statystycznego, Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym (stan w dniu 30.06.2019), październik 2019, (2019), Warszawa.

Source: own contribution based on Ministry of Finance and Statistics Poland data, Population. Size and Structure in Poland by territorial division (as of June, 30. 2019), October 2019, (2019), Warsaw.

II.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego

II.1. Revenue of local government units

Dochody ogółem JST w 2019 r. wyniosły 278 507,1 mln zł, tj. o 10,6% więcej niż w 2018 r. i stanowiły 99,0% planu. Największą pozycją dochodową były dochody własne, które ukształtowały się na poziomie 135 768,6 mln zł i w porównaniu z 2018 r. wzrosły o 9,5%. W 2019 r. JST otrzymały dotacje ogółem w kwocie 80 993,0 mln zł, co stanowiło wzrost o 13,5% oraz subwencję ogólną w wysokości 61 745,5 mln zł, tj. o 9,4% więcej niż w 2018 r.

Tablica 5. Dochody JST
Table 5. Revenue of JST

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	199 018,9	213 668,9	229 878,7	251 846,4	278 507,1
dochody własne own revenue	103 441,0	106 683,5	113 245,3	124 042,1	135 768,6
dotacje ogółem grants total	44 234,6	53 949,4	62 352,7	71 374,5	80 993,0
subwencja ogólna general subvention	51 343,3	53 036,1	54 280,7	56 429,7	61 745,5
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	201 214,2	214 460,1	233 058,6	255 559,0	281 292,1
dochody własne own revenue	104 085,8	106 001,0	112 265,6	121 648,3	134 175,1
dotacje ogółem grants total	45 788,3	55 438,2	66 536,0	77 523,7	85 412,7
subwencja ogólna general subvention	51 340,0	53 020,8	54 257,0	56 387,0	61 704,3
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody ogółem Revenue total	98,9	99,6	98,6	98,5	99,0
dochody własne own revenue	99,4	100,6	100,9	102,0	101,2
dotacje ogółem grants total	96,6	97,3	93,7	92,1	94,8
subwencja ogólna general subvention	100,0	100,0	100,0	100,1	100,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody ogółem Revenue total	102,4	107,4	107,6	109,6	110,6
dochody własne own revenue	104,9	103,1	106,2	109,5	109,5
dotacje ogółem grants total	99,3	122,0	115,6	114,5	113,5
subwencja ogólna general subvention	100,3	103,3	102,3	104,0	109,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. dochody ogółem gmin wyniosły 135 161,5 mln zł i w porównaniu z 2018 r. wzrosły o 11,3%. Gminy wykonały plan dochodów budżetowych w 98,6%. Dochody ogółem miast na prawach powiatu wyniosły 93 894,4 mln zł, tj. wzrosły o 9,8%. Miasta na prawach powiatu wykonały plan w 99,1%. Dochody ogółem powiatów wyniosły 30 696,3 mln zł i w porównaniu do 2018 r. wzrosły o 9,8%, a plan dochodów został wykonany w 100,3%. Dochody ogółem województw wyniosły 18 755,0 mln zł, co oznaczało ich wzrost o 10,6% w porównaniu do roku poprzedniego oraz wykonanie planu dochodów w 99,7%.

Tablica 6. Dochody ogółem według szczebli JST

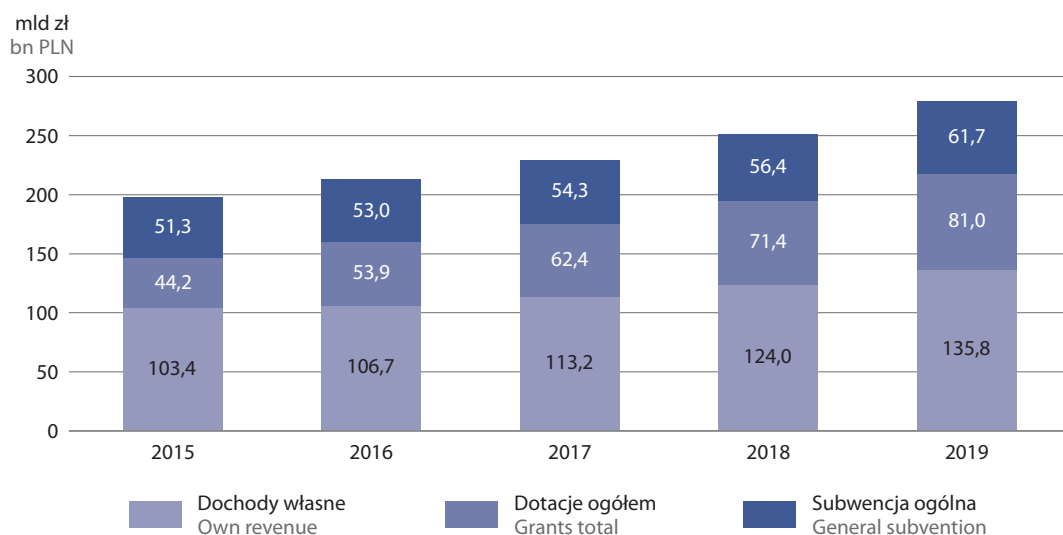
Table 6. Total revenue by JST levels

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
JST ogółem Total JST	199 018,9	213 668,9	229 878,7	251 846,4	278 507,1
Gminy Gminas	87 667,2	101 794,8	111 189,3	121 425,6	135 161,5
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	70 560,1	74 420,1	78 529,5	85 507,8	93 894,4
Powiaty Powiats	23 681,5	23 948,3	25 388,5	27 959,3	30 696,3
Województwa Voivodships	17 110,1	13 505,6	14 771,4	16 953,7	18 755,0
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
JST ogółem Total JST	201 214,2	214 460,1	233 058,6	255 559,0	281 292,1
Gminy Gminas	88 852,0	102 128,6	112 868,8	124 021,0	137 116,5
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	70 922,2	74 500,6	78 925,8	85 792,2	94 756,6
Powiaty Powiats	23 880,8	24 004,2	25 819,4	28 453,5	30 608,1
Województwa Voivodships	17 559,3	13 826,6	15 444,6	17 292,3	18 811,0
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
JST ogółem Total JST	98,9	99,6	98,6	98,5	99,0
Gminy Gminas	98,7	99,7	98,5	97,9	98,6
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	99,5	99,9	99,5	99,7	99,1
Powiaty Powiats	99,2	99,8	98,3	98,3	100,3
Województwa Voivodships	97,4	97,7	95,6	98,0	99,7
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
JST ogółem Total JST	102,4	107,4	107,6	109,6	110,6
Gminy Gminas	103,7	116,1	109,2	109,2	111,3
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	103,4	105,5	105,5	108,9	109,8
Powiaty Powiats	99,6	101,1	106,0	110,1	109,8
Województwa Voivodships	96,4	78,9	109,4	114,8	110,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W latach 2015-2019 w strukturze dochodów JST największą kategorią były dochody własne, które w 2019 r. stanowiły 48,7% dochodów ogółem. W porównaniu do 2018 r. udział dochodów własnych w dochodach ogółem spadł o 0,5 p. proc. W 2019 r. udział dotacji ogółem wzrósł do poziomu 29,1%, co stanowiło wzrost o 0,7 p. proc. Udział subwencji ogólnej w dochodach ogółem JST w 2019 r. wyniósł 22,2%. Analogicznie jak w 2018 r., najbardziej zależne od dochodów z budżetu państwa, przekazywanych w formie dotacji i subwencji, były powiaty. W 2019 r. udział tych dochodów w dochodach ogółem wyniósł: w powiatach 59,9%, tj. o 4,1 p. proc. mniej niż w 2018 r., w gminach 56,7%, tj. tyle samo co rok wcześniej, w miastach na prawach powiatu 41,4%, tj. o 2,7 p. proc. więcej wobec 2018 r., a w województwach 47,2%, tj. o 0,4 p. proc. mniej niż w 2018 r.

Wykres 4. Dochody JST
Chart 4. Revenue of JST

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

W 2019 r. dochody ogółem dla wszystkich szczebli JST wzrosły o 10,6%. Wzrost ten był większy niż średnia wzrostu z lat 2015-2018, która wyniosła 6,7%. Zrealizowane w 2019 r. dochody własne JST w kwocie 135 768,6 mln zł wzrosły o 9,5% w porównaniu z rokiem poprzednim. Tempo ich wzrostu było większe niż średnia wzrostu z lat 2015-2018 wynosząca 5,9%. W 2019 r. JST otrzymały subwencję ogólną w wysokości 61 745,5 mln zł. Była ona wyższa o 9,4% w porównaniu z rokiem poprzednim, przy średnim wzroście w latach 2015-2018 na poziomie 2,5%.

II.1.1. Dochody własne

II.1.1 Own revenue

W 2019 r. dochody własne JST wyniosły 135 768,6 mln zł, co oznacza wzrost o 9,5% wobec roku poprzedniego oraz wykonanie planu w 101,2%. Dochody z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) wyniosły 56 140,3 mln zł, tj. wzrosły o 10,3%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) wyniosły 10 901,6 mln zł i były wyższe o 12,4%. W rezultacie udział podatku od osób fizycznych w strukturze dochodów własnych wzrósł o 0,3 p. proc. i stanowił 41,4%, zaś udział podatku od osób prawnych wzrósł do 8,0%, co oznaczało wzrost udziału w strukturze dochodów własnych o 0,2 p. proc. Dochód JST z podatku od

nieruchomości⁷ wyniósł 23 299,3 mln zł, co stanowiło wzrost o 3,0%. W 2019 r. podatek ten stanowił 17,2% struktury dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego. Pozostałe dochody JST w wysokości 30 535,2 mln zł wzrosły o 17,3%, a ich udział w strukturze dochodów własnych wyniósł 22,5%.

Tablica 7. Dochody własne JST
Table 7. Own revenue of JST

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody własne Own revenue	103 441,0	106 683,5	113 245,3	124 042,1	135 768,6
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax (CIT)	7 076,1	7 441,2	8 381,1	9 697,6	10 901,6
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax (PIT)	38 100,1	41 108,1	44 885,4	50 907,9	56 140,3
podatek rolny agricultural tax	1 593,0	1 513,5	1 485,2	1 482,1	1 536,6
podatek od nieruchomości tax on real estate	20 171,3	20 774,5	21 829,0	22 617,4	23 299,3
podatek leśny forest tax	229,7	295,9	295,0	304,3	298,0
podatek od środków transportowych tax on means of transport	1 015,5	1 055,2	1 092,4	1 134,6	1 169,8
podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card	73,0	70,6	68,6	67,6	66,5
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	246,4	279,3	293,5	297,9	326,5
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	1 749,1	2 171,5	2 550,6	2 747,7	2 926,6
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	408,7	430,0	461,3	477,1	502,4
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	298,7	359,6	411,1	429,3	433,5
wpływy z opłaty targowej income from market fee	184,3	162,8	146,4	140,1	139,3
dochody z majątku revenue from property	7 462,9	7 354,1	7 439,2	7 700,4	7 492,9
pozostałe dochody other revenue	24 832,1	23 667,1	23 906,5	26 038,2	30 535,2

⁷ Podatek ten wiąże się z posiadaniem gruntu, budynku, bądź budowli. Nie jest on uzależniony od dochodów, ani też korzyści uzyskiwanych z danej nieruchomości. Podatnikami tego podatku są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, będące właścicielami, posiadaczami samoistnymi nieruchomości lub obiektów budowlanych, czy też będące użytkownikami wieczystymi gruntów. Podatnikami są również posiadacze nieruchomości albo obiektów budowlanych, stanowiących własność Skarbu Państwa lub JST, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, Agencją Nieruchomości Rolnych lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości. Podstawę opodatkowania stanowi: dla gruntów – powierzchnia; dla budynków lub ich części – powierzchnia użytkowa. Stawki podatku zależą od sposobu użytkowania nieruchomości oraz podlegają ograniczeniu przez ustawowe limity stawek podatkowych.

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody własne Own revenue	104 085,8	106 001,0	112 265,6	121 648,3	134 175,1
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax (CIT)	6 911,9	7 140,6	8 181,0	9 053,2	10 295,6
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax (PIT)	37 668,4	40 357,1	43 881,5	48 442,0	55 604,4
podatek rolny agricultural tax	1 639,2	1 548,7	1 524,0	1 528,0	1 557,9
podatek od nieruchomości tax on real estate	20 191,1	20 698,4	21 614,3	22 483,6	23 198,7
podatek leśny forest tax	229,3	278,5	290,9	300,3	298,9
podatek od środków transportowych tax on means of transport	1 005,7	1 038,2	1 085,8	1 140,3	1 173,7
podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card	77,5	75,6	72,4	70,7	69,1
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	245,2	263,7	277,6	275,2	297,5
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	1 673,8	1 944,1	2 022,8	2 387,8	2 551,8
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	463,9	429,8	436,9	458,1	481,9
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	310,5	365,0	418,9	439,2	437,1
wpływy z opłaty targowej income from market fee	190,5	167,3	156,9	148,2	143,1
dochody z majątku revenue from property	8 389,6	8 168,6	8 149,7	8 498,7	8 074,1
pozostałe dochody other revenue	25 089,0	23 525,4	24 152,9	26 423,0	29 991,1
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody własne Own revenue	99,4	100,6	100,9	102,0	101,2
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax (CIT)	102,4	104,2	102,4	107,1	105,9
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax (PIT)	101,1	101,9	102,3	105,1	101,0
podatek rolny agricultural tax	97,2	97,7	97,5	97,0	98,6
podatek od nieruchomości tax on real estate	99,9	100,4	101,0	100,6	100,4
podatek leśny forest tax	100,2	106,2	101,4	101,3	99,7
podatek od środków transportowych tax on means of transport	101,0	101,6	100,6	99,5	99,7

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card	94,2	93,4	94,8	95,6	96,2
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	100,5	105,9	105,7	108,2	109,7
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	104,5	111,7	126,1	115,1	114,7
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	88,1	100,1	105,6	104,1	104,3
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	96,2	98,5	98,1	97,7	99,2
wpływy z opłaty targowej income from market fee	96,8	97,3	93,3	94,5	97,4
dochody z majątku revenue from property	89,0	90,0	91,3	90,6	92,8
pozostałe dochody other revenue	99,0	100,6	99,0	98,5	101,8
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody własne Own revenue	104,9	103,1	106,2	109,5	109,5
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax (CIT)	109,9	105,2	112,6	115,7	112,4
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax (PIT)	108,5	107,9	109,2	113,4	110,3
podatek rolny agricultural tax	96,3	95,0	98,1	99,8	103,7
podatek od nieruchomości tax on real estate	103,3	103,0	105,1	103,6	103,0
podatek leśny forest tax	109,8	128,8	99,7	103,2	97,9
podatek od środków transportowych tax on means of transport	104,2	103,9	103,5	103,9	103,1
podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card	92,5	96,8	97,1	98,6	98,3
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	94,2	113,4	105,1	101,5	109,6
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	97,3	124,1	117,5	107,7	106,5
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	81,5	105,2	107,3	103,4	105,3
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	99,8	120,4	114,3	104,4	101,0
wpływy z opłaty targowej income from market fee	96,5	88,3	89,9	95,7	99,5
dochody z majątku revenue from property	93,4	98,5	101,2	103,5	97,3
pozostałe dochody other revenue	105,4	95,3	101,0	108,9	117,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 5. Struktura dochodów własnych JST

Chart 5. Structure of JST own revenue

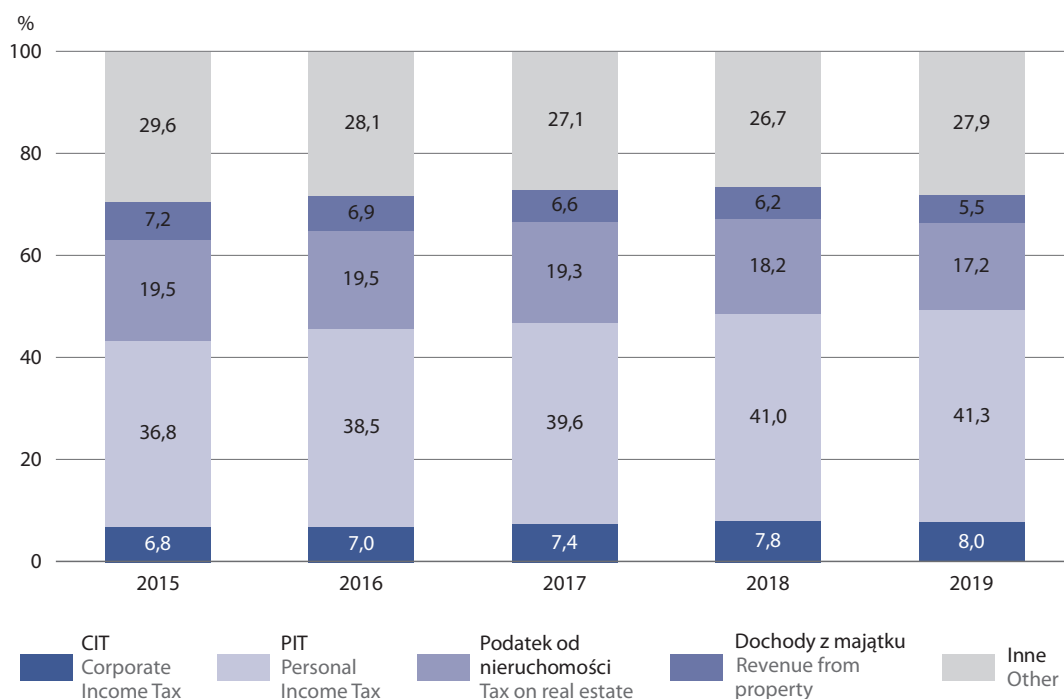
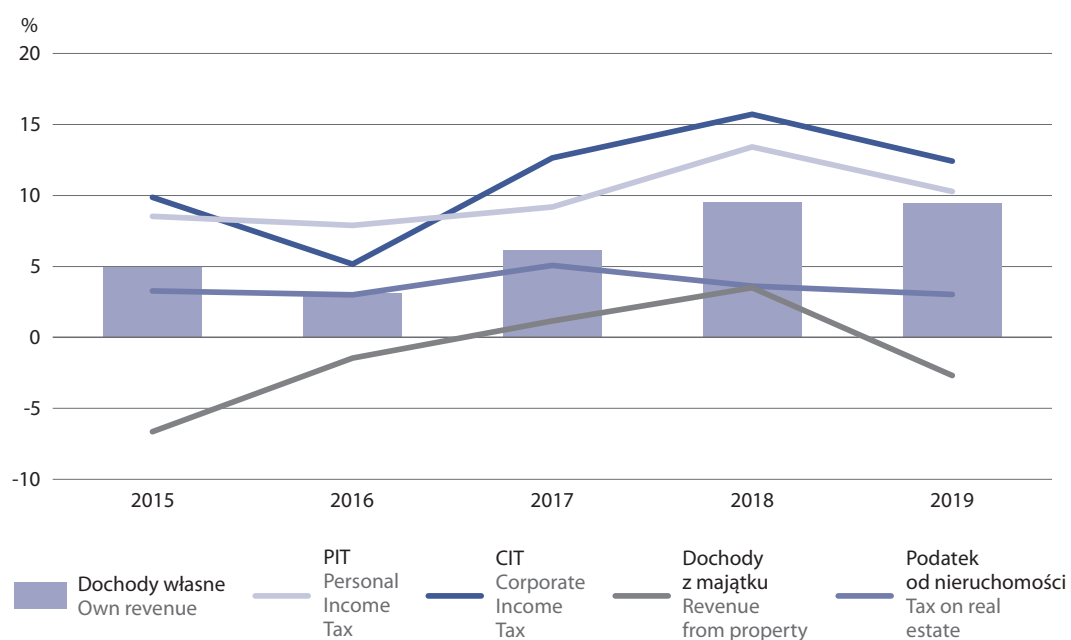
Wykres 6. Zmiany wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)

Chart 6. Changes of selected categories of own revenue (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Udział dochodów z PIT w dochodach ogółem JST stanowił 20,2%. Podatek ten największą rolę pełnił w budżetach miast na prawach powiatu, w których stanowił 26,5% ich dochodów ogółem. Udział dochodów z CIT w dochodach ogółem JST wyniósł 3,9%, największą rolę pełnił w budżetach województw, gdzie stanowił 37,5% całości ich dochodów.

Tablica 8. Wpływy z dochodów własnych, w tym z podatków PIT i CIT, w dochodach JST

Table 8. Own revenue, including from PIT and CIT taxes, in JST revenue

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
DOCHODY WŁASNE w mln zł OWN REVENUE in million PLN					
JST ogółem Total JST	103 441,0	106 683,5	113 245,3	124 042,1	135 768,6
Gminy Gminas	43 573,3	45 134,6	48 076,2	52 530,3	58 484,1
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	44 773,7	45 869,2	48 312,6	52 411,3	55 060,8
Powiaty Powiats	7 943,2	8 474,3	9 079,0	10 076,3	12 312,5
Województwa Voivodships	7 155,0	7 205,4	7 777,4	9 024,2	9 911,2
WPŁYWY Z CIT w mln zł REVENUE FROM CIT in million PLN					
JST ogółem Total JST	7 076,1	7 441,2	8 381,1	9 697,6	10 901,6
Gminy Gminas	752,8	778,3	861,7	956,7	1 037,1
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	1 601,7	1 699,0	1 928,8	2 284,4	2 614,3
Powiaty Powiats	157,9	161,8	180,4	199,5	217,3
Województwa Voivodships	4 563,8	4 802,1	5 410,1	6 257,0	7 032,9
WPŁYWY Z PIT w mln zł REVENUE FROM PIT in million PLN					
JST ogółem Total JST	38 100,1	41 108,1	44 885,4	50 907,9	56 140,3
Gminy Gminas	15 288,7	16 616,2	18 296,7	20 873,4	23 225,5
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	17 415,2	18 658,8	20 195,6	22 767,0	24 861,3
Powiaty Powiats	4 165,7	4 508,8	4 950,0	5 633,7	6 255,0
Województwa Voivodships	1 230,4	1 324,4	1 443,2	1 633,8	1 798,6

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
UDZIAŁ DOCHODÓW WŁASNYCH W DOCHODACH OGÓŁEM w %					
SHARE OF OWN REVENUE IN TOTAL REVENUE in %					
JST ogółem Total JST	52,0	49,9	49,3	49,3	48,7
Gminy Gminas	49,7	44,3	43,2	43,3	43,3
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	63,5	61,6	61,5	61,3	58,6
Powiaty Powiats	33,5	35,4	35,8	36,0	40,1
Województwa Voivodships	41,8	53,4	52,7	53,2	52,8
UDZIAŁ WPŁYWÓW Z CIT W DOCHODACH OGÓŁEM w %					
CIT PARTICIPATION IN TOTAL REVENUE in %					
JST ogółem Total JST	3,6	3,5	3,6	3,9	3,9
Gminy Gminas	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	2,3	2,3	2,5	2,7	2,8
Powiaty Powiats	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Województwa Voivodships	26,7	35,6	36,6	36,9	37,5
UDZIAŁ WPŁYWÓW Z PIT W DOCHODACH OGÓŁEM w %					
PIT PARTICIPATION IN TOTAL REVENUE in %					
JST ogółem Total JST	19,1	19,2	19,5	20,2	20,2
Gminy Gminas	17,4	16,3	16,5	17,2	17,2
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	24,7	25,1	25,7	26,6	26,5
Powiaty Powiats	17,6	18,8	19,5	20,1	20,4
Województwa Voivodships	7,2	9,8	9,8	9,6	9,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

II.1.2. Dotacje ogółem

II.1.2. Grants total

W 2019 r. dotacje ogółem wyniosły 80 993,0 mln zł, co oznaczało wykonanie planu w 94,8% oraz wzrost o 13,5% w porównaniu z 2018 r. W strukturze zrealizowanych dochodów ogółem dotacje ogółem stanowią 29,1%, z tego na dotacje celowe przypadało 22,7 p. proc., a 6,2 p. proc. na dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625⁸.

Tablica 9. Dotacje ogółem JST

Table 9. Grants total of JST

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in milion PLN					
Dotacje ogółem Grants total	44 234,6	53 949,4	62 352,7	71 374,5	80 993,0
dotacje celowe targeted grants	29 412,7	47 291,1	54 147,0	55 478,6	63 157,0
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	17 834,3	36 896,6	43 832,5	43 828,2	53 080,5
Inwestycyjne Investment	603,9	317,8	297,9	128,6	171,8
na zadania własne for own tasks	8 241,4	7 715,4	7 357,1	8 225,9	6 930,3
Inwestycyjne Investment	1 816,5	1 332,3	1 339,6	2 171,1	936,8
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with gov- ernment administration units	71,5	60,3	56,1	75,0	122,7
Inwestycyjne Investment	22,8	10,8	9,5	9,9	13,6
na zadania realizowane na podstawie porozumień mię- dzy JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	1 702,1	1 168,7	1 231,3	1 352,9	1 389,7
Inwestycyjne Investment	793,7	225,7	265,1	336,0	325,3
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local govern- ment units for financing own tasks	786,2	896,1	1 149,0	1 365,6	1 106,0
Inwestycyjne Investment	677,8	764,9	970,9	1 172,5	925,0
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	777,2	553,9	521,0	630,9	527,9
Inwestycyjne Investment	476,3	444,3	390,4	459,6	392,7
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	14 821,9	6 658,3	8 205,7	15 895,9	17 835,9
inwestycyjne §§ 620 i 625 investment §§ 620 and 625	12 742,1	5 196,6	5 500,6	12 239,7	13 983,2

⁸ Patrz rozdział I. Zasady i uwarunkowania gospodarki finansowej JST – I.6.1. Dotacje ogółem.

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
PLAN w mln zł PLAN in milion PLN					
Dotacje ogółem Grants total	45 788,3	55 438,2	66 536,0	77 523,7	85 412,7
dotacje celowe targeted grants	30 053,1	47 929,8	55 058,6	56 583,5	63 992,1
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	18 130,0	37 204,0	44 341,0	44 431,5	53 472,0
Inwestycyjne Investment	678,1	328,5	314,3	142,6	177,1
na zadania własne for own tasks	8 418,2	7 868,3	7 542,8	8 474,0	7 167,7
Inwestycyjne Investment	1 898,1	1 390,2	1 407,3	2 298,3	1 050,4
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with gov- ernment administration units	74,7	64,3	72,6	101,2	149,3
Inwestycyjne Investment	23,5	12,6	20,7	13,4	15,4
na zadania realizowane na podstawie porozumień mię- dzy JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	1 784,8	1 239,7	1 308,0	1 414,5	1 429,7
Inwestycyjne Investment	849,5	284,8	319,4	385,9	372,7
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local govern- ment units for financing own tasks	840,0	969,3	1 254,9	1 486,5	1 200,0
Inwestycyjne Investment	725,1	832,6	1 068,6	1 283,5	1 013,5
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	805,3	584,4	539,4	675,8	573,4
Inwestycyjne Investment	504,5	474,6	404,7	492,2	431,3
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	15 735,3	7 508,4	11 477,4	20 940,2	21 420,7
inwestycyjne §§ 620 i 625 investment §§ 620 and 625	13 271,4	5 739,7	8 150,7	16 553,3	16 981,4
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dotacje ogółem Grants total	96,6	97,3	93,7	92,1	94,8
dotacje celowe targeted grants	97,9	98,7	98,3	98,0	98,7
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	98,4	99,2	98,9	98,6	99,3
Inwestycyjne Investment	89,0	96,7	94,8	90,2	97,0
na zadania własne for own tasks	97,9	98,1	97,5	97,1	96,7

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
Inwestycyjne investment	95,7	95,8	95,2	94,5	89,2
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with gov- ernment administration units	95,6	93,8	77,3	74,2	82,2
Inwestycyjne Investment	96,9	85,9	45,8	74,0	88,4
na zadania realizowane na podstawie porozumień mię- dzy JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	95,4	94,3	94,1	95,6	97,2
Inwestycyjne Investment	93,4	79,3	83,0	87,1	87,3
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local govern- ment units for financing own tasks	93,6	92,5	91,6	91,9	92,2
Inwestycyjne Investment	93,5	91,9	90,9	91,4	91,3
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	96,5	94,8	96,6	93,4	92,1
Inwestycyjne Investment	94,4	93,6	96,5	93,4	91,0
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	94,2	88,7	71,5	75,9	83,3
inwestycyjne §§ 620 i 625 investment §§ 620 and 625	96,0	90,5	67,5	73,9	82,3
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dotacje ogółem Grants total	99,3	122,0	115,6	114,5	113,5
dotacje celowe targeted grants	101,8	160,8	114,5	102,5	113,8
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	99,3	206,9	118,8	100,0	121,1
Inwestycyjne Investment	69,2	52,6	93,7	43,2	133,6
na zadania własne for own tasks	105,5	93,6	95,4	111,8	84,2
Inwestycyjne investment	118,7	73,3	100,5	162,1	43,1
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with gov- ernment administration units	160,1	84,4	93,0	133,8	163,5
Inwestycyjne Investment	614,0	47,6	87,3	104,8	137,5
na zadania realizowane na podstawie porozumień mię- dzy JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	107,9	68,7	105,4	109,9	102,7

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
Inwestycyjne Investment	119,0	28,4	117,4	126,8	96,8
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	100,2	114,0	128,2	118,9	81,0
Inwestycyjne Investment	101,0	112,8	126,9	120,8	78,9
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	107,8	71,3	94,1	121,1	83,7
Inwestycyjne Investment	108,4	93,3	87,9	117,7	85,4
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	94,7	44,9	123,2	193,7	122,0
inwestycyjne §§ 620 i 625 investment §§ 620 and 625	104,5	40,8	105,9	222,5	117,3

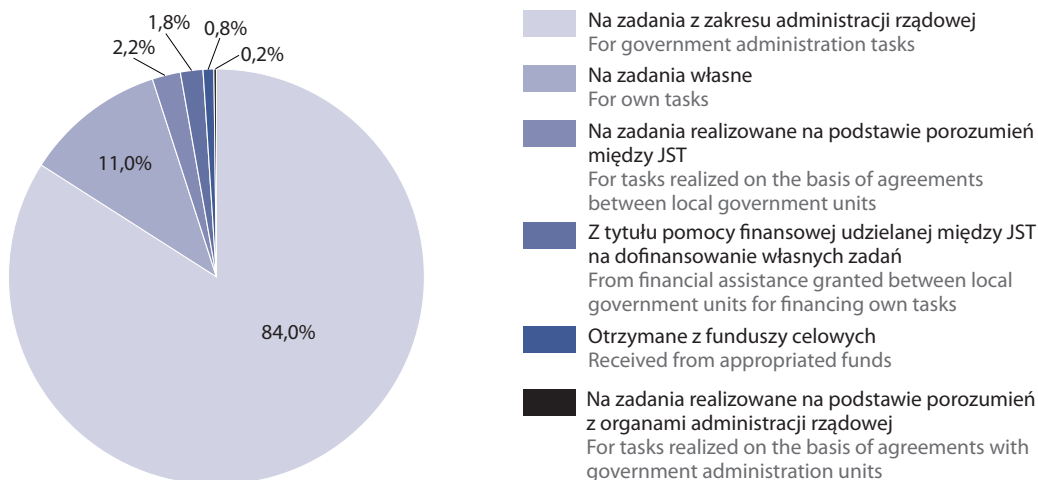
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W ramach dotacji celowych najwięcej środków JST otrzymały na zadania zleczone z zakresu administracji rządowej (84,0%) i na zadania własne (11,0%), pozostałe kategorie stanowiły 5,0% dotacji celowych.

W grupie dotacji celowych dla JST największy udział, wynoszący 95,2%, stanowiły dotacje z budżetu państwa w kwocie 60 133,4 mln zł. W porównaniu z 2018 r. był to wzrost o 15,4%. Z tej kwoty na zadania z zakresu administracji rządowej przeznaczono 53 080,5 mln zł, co oznacza wyraźny wzrost o 63,5%.

Na zadania własne przeznaczono 6 930,3 mln zł, tj. o 15,8% mniej niż w 2018 r., a na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, przypadało pozostałe 122,7 mln zł, tj. o 63,5% więcej niż w 2018 r. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne JST przeznaczone były na dofinansowanie zadań dotyczących m.in.: dróg samorządowych w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”, inwestycji związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem żłobków i klubów dziecięcych, upowszechniania wychowania przedszkolnego, a także zadań z zakresu pomocy społecznej.

Wykres 7. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez JST
Chart 7. Structure of targeted grants received by JST

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

II.1.3. Subwencja ogólna

II.1.3. General subvention

W 2019 r. subwencja ogólna wyniosła 61 745,5 mln zł i była większa o 9,4% w odniesieniu do 2018 r. Plan został zrealizowany w 100,1%. Największą składową subwencji ogólnej wynoszącą 76,0% stanowiła część oświatowa w kwocie 46 899,4 mln zł, z czego gminy otrzymały 21 972,0 mln zł, powiaty 8 564,5 mln zł, miasta na prawach powiatu 15 753,2 mln zł, a województwa 609,8 mln zł.

Tablica 10. Subwencja ogólna JST
Table 10. General subvention of JST

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in milion PLN					
Subwencja ogólna General subvention	51 343,3	53 036,1	54 280,7	56 429,7	61 745,5
część wyrównawcza equalizing part	8 668,0	9 171,9	9 857,4	10 707,1	11 858,5
część oświatowa educational part	40 376,9	41 496,9	41 909,5	43 075,1	46 899,4
część rekompensująca compensatory part	13,7	12,3	8,4	2,0	0,1
część równoważąca balancing part	1 531,4	1 597,7	1 653,1	1 721,0	1 838,0
część regionalna regional part	323,9	317,8	379,0	376,4	509,4
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	429,3	439,5	473,4	548,2	640,2
PLAN w mln zł PLAN in milion PLN					
Subwencja ogólna General subvention	51 340,0	53 020,8	54 257,0	56 387,0	61 704,3
część wyrównawcza equalizing part	8 668,7	9 172,0	9 857,5	10 707,3	11 858,5
część oświatowa educational part	40 378,1	41 493,0	41 903,7	43 075,1	46 896,3
część rekompensująca compensatory part	14,1	12,6	8,4	2,0	0,2
część równoważąca balancing part	1 531,4	1 597,7	1 653,1	1 721,0	1 838,0
część regionalna regional part	323,9	317,8	379,0	370,8	509,4
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	423,7	427,8	455,4	510,8	602,0

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Subwencja ogólna General subvention	100,0	100,0	100,0	100,1	100,1
część wyrównawcza equalizing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część oświatowa educational part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część rekompensująca compensatory part	97,0	97,5	100,0	100,0	46,9
część równoważąca balancing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część regionalna regional part	100,0	100,0	100,0	101,5	100,0
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	101,3	102,7	104,0	107,3	106,3
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Subwencja ogólna General subvention	100,3	103,3	102,3	104,0	109,4
część wyrównawcza equalizing part	98,5	105,8	107,5	108,6	110,8
część oświatowa educational part	102,2	102,8	101,0	102,8	108,9
część rekompensująca compensatory part	96,4	89,6	68,2	24,0	4,2
część równoważąca balancing part	100,1	104,3	103,5	104,1	106,8
część regionalna regional part	35,4	98,1	119,2	99,3	135,3
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	97,6	102,4	107,7	115,8	116,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

II.1.4. Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych⁹

II.1.4. Funds for financing and co-financing EU programs and projects

W 2019 r. przekazane JST środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE oraz na finansowanie i współfinansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej oraz na realizację płatności, których źródłem jest budżet środków europejskich, wyniosły 22 129,4 mln zł. Kwota ta była wyższa o 12,1% niż

⁹ Są to dochody JST klasyfikowane z czwartą cyfrą paragrafów 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9 (czwarta cyfra paragrafu informuje o źródle finansowania). Dochody te występują głównie w dotacjach.

w 2018 r. i stanowiła 83,1% planu. Środki te stanowiły 7,9% dochodów ogółem JST. Na tę kwotę składało się wykonanie następujących kategorii:

- środki z Unii Europejskiej w wysokości 2 501,4 mln zł, tj. na poziomie 87,3% planowanej kwoty;
- płatności z budżetu środków europejskich w wysokości 17 309,9 mln zł, tj. 84,3% planu;
- środki z budżetu państwa lub inne na współfinansowanie programów i projektów z udziałem środków unijnych w wysokości 2 318,1 mln zł, co stanowiło 86,3% planu.

Tablica 11. Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych
Table 11. Funds for financing and co-financing EU programs and projects

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Ogółem Total	17 201,2	7 217,7	8 753,9	16 818,7	22 129,4
środki z UE na finansowanie programów i projektów unijnych EU funds for financing EU programs and projects	1 781,6	1 079,9	1 209,0	1 735,4	2 501,4
środki z budżetu państwa lub inne na współfinansowanie programów i projektów unijnych funds from the state budget or other funds for co-financing EU programs and projects	1 725,4	693,1	766,1	1 324,5	2 318,1
płatności z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2011 r.) payments from the EU funds budget (from January 1, 2011)	13 694,2	5 444,7	6 778,8	13 758,8	17 309,9
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Ogółem Total	18 300,8	8 174,4	12 219,3	22 154,9	26 085,6
środki z UE na finansowanie programów i projektów unijnych EU funds for financing EU programs and projects	1 981,8	1 268,9	1 523,1	2 042,0	2 866,7
środki z budżetu państwa lub inne na współfinansowanie programów i projektów unijnych funds from the state budget or other funds for co-financing EU programs and projects	1 878,7	893,5	1 017,9	1 646,7	2 685,0
płatności z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2011 r.) payments from the EU funds budget (from January 1, 2011)	14 440,3	6 012,0	9 678,3	18 466,3	20 534,0
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Ogółem Total	94,0	88,3	71,6	75,9	83,1
środki z UE na finansowanie programów i projektów unijnych EU funds for financing EU programs and projects	89,9	85,1	79,4	85,0	87,3
środki z budżetu państwa lub inne na współfinansowanie programów i projektów unijnych funds from the state budget or other funds for co-financing EU programs and projects	91,8	77,6	75,3	80,4	86,3
płatności z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2011 r.) payments from the EU funds budget (from January 1, 2011)	94,8	90,6	70,0	74,5	84,3

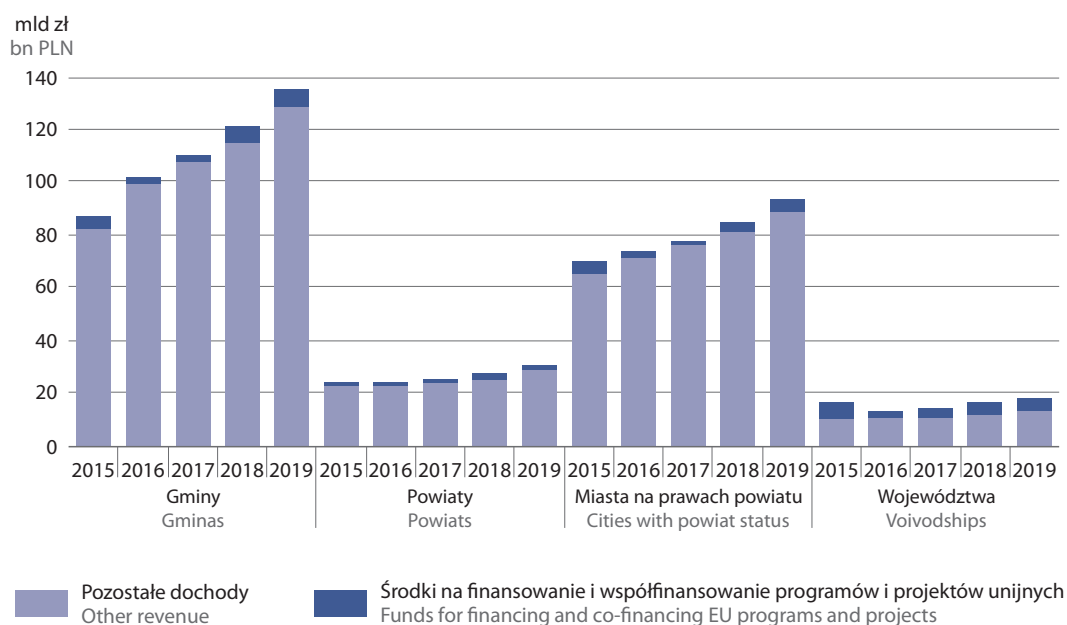
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Ogółem Total	94,7	42,0	121,3	192,1	112,1
środki z UE na finansowanie programów i projektów unijnych EU funds for financing EU programs and projects	125,8	60,6	111,9	143,5	144,1
środki z budżetu państwa lub inne na współfinansowanie programów i projektów unijnych funds from the state budget or other funds for co-financing EU programs and projects	87,1	40,2	110,5	172,9	175,0
płatności z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2011 r.) payments from the EU funds budget (from January 1, 2011)	92,7	39,8	124,5	203,0	125,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Najmniejszy udział środków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w łącznych dochodach poszczególnych szczebli JST wystąpił w dochodach gmin, gdzie stanowił 4,8%. Największa wartość wskaźnika, tj. 26,1%, odnotowana została w województwach. W porównaniu z rokiem 2018 udziały środków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w dochodach ogółem wzrosły dla miast na prawach powiatu oraz dla gmin o 0,2 p. proc. Na szczeblu powiatów spadek wyniósł 0,6 p. proc., zaś dla województw pozostał na poziomie analogicznym do roku poprzedniego.

Wykres 8. Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych na tle całości dochodów JST

Chart 8. Funds for financing and co-financing EU programs and projects against the total revenue of local government units

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: Ministry of Finance data.

Tablica 12. Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych według szczebli JST
 Table 12. Funds for financing and co-financing EU programs and projects by JST level

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
OTRZYMANE ŚRODKI NA PROJEKTY I PROGRAMY UE w mln zł RECEIVED FUNDS FOR EU PROJECTS AND PROGRAMS in million PLN					
JST ogółem Total JST	17 201,2	7 217,7	8 753,9	16 818,7	18859,9
Gminy Gminas	4 853,2	1 431,3	2 260,2	6 166,6	7123,3
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	5 208,9	2 745,9	2 345,5	4 301,9	4900,8
Powiaty Powiats	1 065,6	417,9	947,0	1 797,9	1783,1
Województwa Voivodships	6 073,5	2 622,5	3 201,2	4 552,3	5052,6
OTRZYMANE ŚRODKI NA PROJEKTY I PROGRAMY UE w % RECEIVED FUNDS FOR EU PROJECTS AND PROGRAMS in %					
JST ogółem Total JST	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gminy Gminas	28,2	19,8	25,8	36,7	37,8
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	30,3	38,0	26,8	25,6	26,0
Powiaty Powiats	6,2	5,8	10,8	10,7	9,5
Województwa Voivodships	35,3	36,3	36,6	27,1	26,8
DOCHODY OGÓŁEM w mln zł TOTAL REVENUE in million PLN					
JST ogółem Total JST	199 018,9	213 668,9	229 878,7	251 846,4	278 507,1
Gminy Gminas	87 667,2	101 794,8	111 189,3	121 425,6	135 161,5
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	70 560,1	74 420,1	78 529,5	85 507,8	93 894,4
Powiaty Powiats	23 681,5	23 948,3	25 388,5	27 959,3	30 696,3
Województwa Voivodships	17 110,1	13 505,6	14 771,4	16 953,7	18 755,0
UDZIAŁ FINANSOWANIA I WSPÓLFINANSOWANIA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UE W DOCHODACH OGÓŁEM w % PARTICIPATION OF FINANCING AND CO-FINANCING OF EU PROGRAMS AND PROJECTS IN TOTAL REVENUE in %					
JST ogółem Total JST	8,6	3,4	3,8	6,7	6,8
Gminy Gminas	5,5	1,4	2,0	5,1	5,3
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	7,4	3,7	3,0	5,0	5,2
Powiaty Powiats	4,5	1,7	3,7	6,4	5,8
Województwa Voivodships	35,5	19,4	21,7	26,9	26,9

II.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

II.2. Expenditure of local government units

II.2.1. Wydatki ogółem

II.2.1. Total expenditure

W 2019 r. wydatki ogółem JST wyniosły 280 209,0 mln zł, tj. o 8,0% więcej niż w 2018 r., plan został wykonany w 93,5%. W strukturze wydatków JST w 2019 r. wydatki bieżące w kwocie 229 248,5 mln zł stanowiły 81,8% , zaś wydatki majątkowe w kwocie 51 231,8 mln zł stanowiły 18,2% wydatków ogółem. W 2019 r. wydatki bieżące JST wzrosły o 11,0%, wzrost ten był wyższy od średniego poziomu wzrostu tej kategorii z lat 2015-2018, który wynosił 7,5%. Wydatki majątkowe, w porównaniu z 2018 r., spadły o 3,1%. W przedziale lat 2015-2018 wydatki majątkowe zwiększały się średnio o 11,7% rocznie, (w latach 2015 i 2016 odnotowano spadek tych wydatków odpowiednio o 6,7% i 33,0%). W 2019 r. plan wydatków bieżących zrealizowano w 95,8%, a plan wydatków majątkowych w 84,9%.

Tablica 13. Wydatki według szczebli JST

Table 13. Expenditure by JST levels

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
JST ogółem Total JST	196 415,3	206 034,6	230 166,3	259 386,3	280 209,0
Gminy Gminas	85 944,4	98 175,1	111 984,4	127 132,8	135 316,9
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	69 824,2	71 941,5	78 504,1	87 014,6	96 885,5
Powiaty Powiats	23 444,1	23 300,6	25 360,4	28 656,6	29 630,7
Województwa Voivodships	17 202,7	12 617,4	14 317,4	16 582,3	18 376,0
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
JST ogółem Total JST	208 586,9	219 292,0	246 202,7	278 439,3	299 725,2
Gminy Gminas	91 753,3	104 840,5	120 030,7	136 591,1	145 489,9
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	73 634,1	75 881,7	83 114,8	92 779,2	102 622,2
Powiaty Powiats	24 603,2	24 563,7	27 084,1	30 736,4	31 886,0
Województwa Voivodships	18 596,2	14 006,1	15 973,2	18 332,6	19 727,0

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w %					
RATE OF EXECUTION in %					
JST ogółem	94,2	94,0	93,5	93,2	93,5
Total JST					
Gminy	93,7	93,6	93,3	93,1	93,0
Gminas					
Miasta na prawach powiatu	94,8	94,8	94,5	93,8	94,4
Cities with powiat status					
Powiaty	95,3	94,9	93,6	93,2	92,9
Powiats					
Województwa	92,5	90,1	89,6	90,5	93,2
Voivodships					
ROK POPRZEDNI = 100					
PREVIOUS YEAR = 100					
JST ogółem	94,2	94,0	93,5	93,2	93,5
Total JST					
Gminy	93,7	93,6	93,3	93,1	93,0
Gminas					
Miasta na prawach powiatu	94,8	94,8	94,5	93,8	94,4
Cities with powiat status					
Powiaty	95,3	94,9	93,6	93,2	92,9
Powiats					
Województwa	92,5	90,1	89,6	90,5	93,2
Voivodships					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wydatki gmin wyniosły 135 316,9 mln zł, co oznaczało wzrost o 6,4% w porównaniu do roku poprzedniego, a plan wydatków został wykonany w 93,0%. Wydatki miast na prawach powiatu w kwocie 102 622,2mln zł stanowiły 94,4% planowanej kwoty. W porównaniu z 2018 r. były o 11,3% wyższe. Powiaty zrealizowały wydatki w kwocie 31 886,0 mln zł, co oznaczało wzrost o 3,4%. Ich plan został wykonany w 92,9%. Wydatki województw wyniosły 19 727,0 mln zł, były wyższe o 10,8%, a wskaźnik wykonania planu osiągnął wartość 93,2%.

Tablica 14. Wydatki ogółem JST
Table 14. Total expenditure of JST

Wyszczególnienie Specification	2014	2015	2016	2017	2018
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	196 415,3	206 034,6	230 166,3	259 386,3	280 208,97
wydatki bieżące current expenditure	157 839,4	180 203,9	194 951,7	206 508,3	229 156,61
na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń on wages and salaries and related expenditure	71 438,3	73 576,4	77 025,2	82 700,4	89 872,74
dotacje grants	16 458,6	17 525,1	19 372,7	22 100,0	23 982,54
na obsługę długu on debt service	2 037,3	1 927,8	1 858,6	1 859,7	2 035,14
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	48,0	29,4	24,4	26,0	32,85
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	16 948,2	35 576,9	42 085,6	42 141,8	50 838,64
pozostałe wydatki other expenditure	50 909,0	51 568,3	54 585,4	57 680,0	62 394,69
wydatki majątkowe property expenditure	38 575,9	25 830,6	35 214,6	52 877,9	51 052,36
inwestycyjne investment	37 220,0	24 407,5	33 467,6	51 023,2	48 973,87
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	208 586,9	219 292,0	246 202,7	278 439,3	299 725,2
wydatki bieżące current expenditure	165 186,9	188 243,4	203 531,0	215 667,7	239 397,3
na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń on wages and salaries and related expenditure	72 881,0	75 138,7	78 660,1	84 598,1	92 192,8
dotacje grants	16 804,6	18 037,5	19 958,5	22 700,2	24 571,5
na obsługę długu on debt service	2 457,7	2 210,0	2 099,8	2 075,8	2 313,9
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	254,1	196,4	172,2	161,8	183,7
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	17 397,4	36 135,2	42 834,4	43 013,2	51 556,5
pozostałe wydatki other expenditure	55 392,0	56 525,5	59 806,0	63 118,6	68 578,9
wydatki majątkowe property expenditure	43 399,9	31 048,6	42 671,7	62 771,5	60 327,9
inwestycyjne investment	41 939,8	29 591,1	40 863,2	60 824,8	58 176,2
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Wydatki ogółem Total expenditure	94,2	94,0	93,5	93,2	93,5
wydatki bieżące current expenditure	95,6	95,7	95,8	95,8	95,7
na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń on wages and salaries and related expenditure	98,0	97,9	97,9	97,8	97,5
dotacje grants	97,9	97,2	97,1	97,4	97,6
na obsługę długu on debt service	82,9	87,2	88,5	89,6	88,0
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	18,9	15,0	14,2	16,0	17,9

Wyszczególnienie Specification	2014	2015	2016	2017	2018
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	97,4	98,5	98,3	98,0	98,6
pozostałe wydatki other expenditure	91,9	91,2	91,3	91,4	91,0
wydatki majątkowe property expenditure	88,9	83,2	82,5	84,2	84,6
inwestycyjne investment	88,7	82,5	81,9	83,9	84,2
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	99,8	104,9	111,7	112,7	108,0
wydatki bieżące current expenditure	101,6	114,2	108,2	105,9	111,0
na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń on wages and salaries and related expenditure	103,1	103,0	104,7	107,4	108,7
dotacje grants	103,9	106,5	110,5	114,1	108,5
na obsługę długu on debt service	83,5	94,6	96,4	100,1	109,4
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	99,2	61,3	83,1	106,4	126,5
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	98,9	209,9	118,3	100,1	120,6
pozostałe wydatki other expenditure	100,5	101,3	105,9	105,7	108,2
wydatki majątkowe property expenditure	93,3	67,0	136,3	150,2	96,5
inwestycyjne investment	93,2	65,6	137,1	152,5	96,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

ZMIANY KATEGORII WYDATKÓW W 2019 R. ZWIĄZKU ZE ZMIANAMI KATEGORII W SPRAWOZDAWCZOŚCI MINISTERSTWA FINANSÓW

CHANGES IN SPENDING CATEGORIES IN 2019 DUE TO CHANGES IN THE MINISTRY OF FINANCE REPORTING CATEGORIES

Prezentowane kategorie różnią się w porównaniu do lat poprzednich:

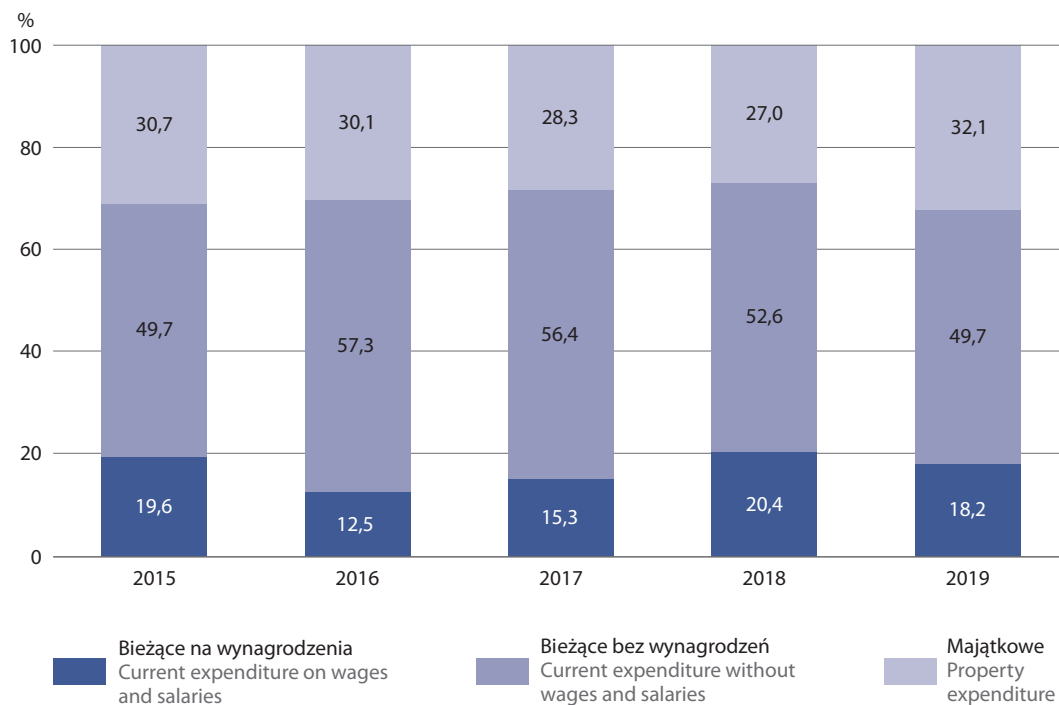
- wydatki od wynagrodzeń – w 2019 r. Ministerstwo Finansów połączyło dwie kategorie: „wydatki z tytułu wynagrodzeń” oraz „wydatki pochodne od wynagrodzeń” i wprowadziło agregat „wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń”;
- wydatki na wynagrodzenia osobowe – kategoria ta została usunięta z zestawień, co wynika z usunięcia jej z danych Ministerstwa Finansów od 2019 roku przy okazji wprowadzenia agregatu „wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

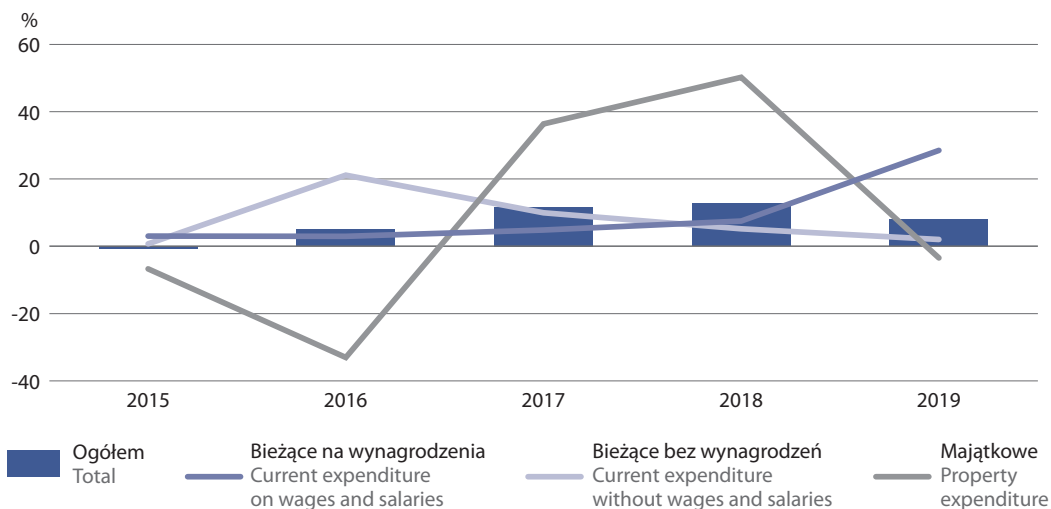
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Średni wzrost wydatków z lat 2015-2018 wyniósł 7,3%. Wydatki bieżące na wynagrodzenia w 2019 r. wzrosły w porównaniu do 2018 r. o 8,7%. W latach 2015-2018 wykazywały one średni wzrost, który wyniósł 4,6% rocznie. W porównaniu do 2018 r. zmniejszyły się wydatki inwestycyjne. W 2019 r. spadek ten wyniósł 4,0% przy odnotowanym średnim wzroście o 12,1% w latach 2015-2018.

Wykres 9. Struktura wydatków JST
Chart 9. Structure of expenditure of JST

Wykres 10. Zmiany wybranych kategorii wydatków JST (r/r)
Chart 10. Changes of selected categories of expenditure of JST (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. wzrost wydatków bieżących był zbliżony w gminach i w miastach na prawach powiatu i wyniósł odpowiednio 11,4% i 11,9%. Natomiast w województwach i powiatach wyniósł równo po 7,3%.

Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem stanowił 81,8%. W porównaniu do 2018 r. udział ten wzrósł o 2,2 p. proc. Najwyższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem zaobserwowano w miastach na

prawach powiatu, gdzie stanowił on 83,5%. W województwach odnotowano najniższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem stanowiący 62,1%. W powiatach udział tej kategorii wydatków stanowił 82,2%, a w gminach 83,0% ogółu wydatków.

Największą część wydatków bieżących JST, tj. 39,2%, przeznaczono na wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Wykazały one jednocześnie wzrost w porównaniu do 2018 r., który wyniósł 8,7%.

Wydatki majątkowe JST wyniosły 51 052,36 mln zł, co stanowiło 84,6% zaplanowanej kwoty. W porównaniu z rokiem 2018 wydatki te spadły o 3,5%. Największy spadek, o 12,8%, miał miejsce w gminach, a w powiatach wyniósł 11,7%. W województwach i w miastach na prawach powiatu odnotowano natomiast wzrost o odpowiednio 17,0% i 7,6%. W strukturze wydatków ogółem według poszczególnych szczebli JST, najwyższy udział wydatków majątkowych, tj. 37,9%, odnotowano w województwach.

II.2.2. Wydatki JST na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych¹⁰

II.2.2. Expenditure of local government units for financing and co-financing EU programs and projects

W 2019 r. wydatki JST na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 25 288,2 mln zł, co oznaczało, spadek o 0,3% wobec roku poprzedniego. Wykonanie stanowiło 85,1% planu rocznego.

Na finansowanie programów i projektów unijnych ze środków unijnych JST wydatkowały 1 810,9 mln zł, tj. 84,1% kwoty planu. Wydatki, których źródłem był budżet środków europejskich, wyniosły 14 926,9 mln zł (84,5% planu rocznego), zaś wydatki na współfinansowanie programów i projektów unijnych, stanowiące krajowy wkład publiczny, wyniosły 8 550,4 mln zł, co stanowiło 86,3% zaplanowanej kwoty.

Tablica 15. Wydatki JST na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych
Table 15. Expenditure of local government units for financing and co-financing EU programs and projects

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Ogółem Total	18 975,7	4 481,9	12 774,8	25 352,3	25 288,2
na finansowanie programów i projektów unijnych ze środków UE for financing EU programs and projects from EU funds	1 336,2	936,5	1 489,2	1 860,4	1 810,9
na współfinansowanie programów i projektów unijnych stanowiące krajowy wkład publiczny for co-financing EU programs and projects constituting a national public contribution	6 118,3	1 678,9	3 742,5	8 129,0	8 550,4
na finansowanie wydatków z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2011 r.) for financing expenditure from the european funds budget (from January 1, 2011)	11 521,2	1 866,6	7 543,1	15 363,0	14 926,9

¹⁰ Są to wydatki JST klasyfikowane z czwartą cyfrą paragrafów 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9 (czwarta cyfra paragrafu informuje o źródle finansowania).

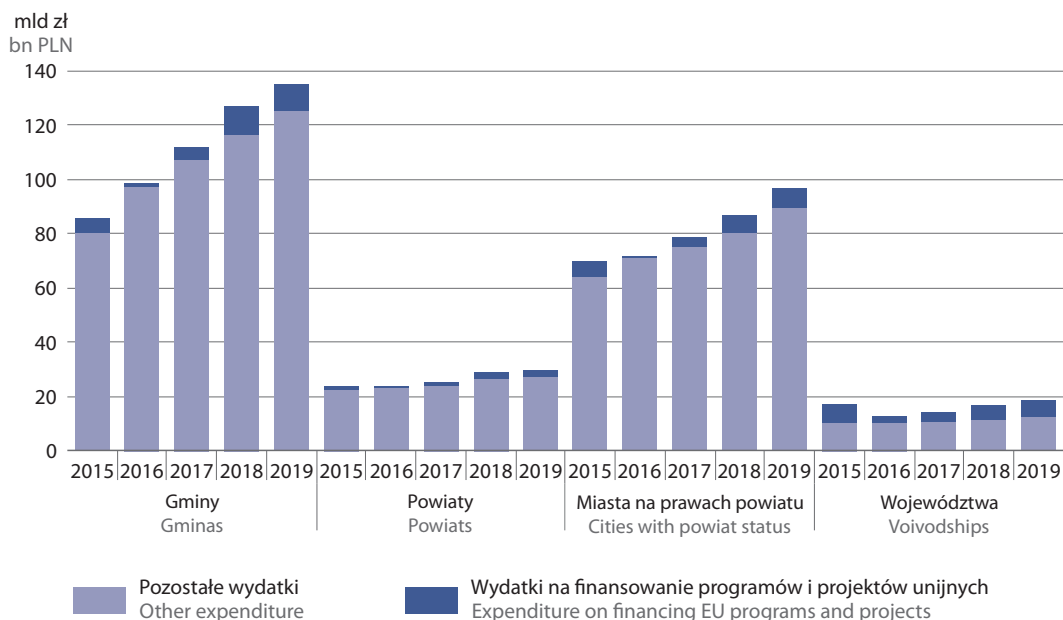
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Ogółem Total	20 838,8	6 511,3	17 271,8	31 512,1	29 726,6
na finansowanie programów i projektów unijnych ze środków UE for financing EU programs and projects from EU funds	1 566,6	1 182,7	1 811,7	2 204,1	2 152,8
na współfinansowanie programów i projektów unijnych stanowiące krajowy wkład publiczny for co-financing EU programs and projects constituting a national public contribution	6 912,4	2 328,0	5 098,7	10 087,8	9 911,8
na finansowanie wydatków z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2011 r.) for financing expenditure from the european funds budget (from January 1, 2011)	12 359,9	3 000,6	10 361,4	19 220,2	17 662,0
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Ogółem Total	91,1	68,8	74,0	80,5	85,1
na finansowanie programów i projektów unijnych ze środków UE for financing EU programs and projects from EU funds	85,3	79,2	82,2	84,4	84,1
na współfinansowanie programów i projektów unijnych stanowiące krajowy wkład publiczny for co-financing EU programs and projects constituting a national public contribution	88,5	72,1	73,4	80,6	86,3
na finansowanie wydatków z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2011 r.) for financing expenditure from the european funds budget (from January 1, 2011)	93,2	62,2	72,8	79,9	84,5
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Ogółem Total	81,4	23,6	285,0	198,5	99,7
na finansowanie programów i projektów unijnych ze środków UE for financing EU programs and projects from EU funds	97,4	70,1	159,0	124,9	97,3
na współfinansowanie programów i projektów unijnych stanowiące krajowy wkład publiczny for co-financing EU programs and projects constituting a national public contribution	77,9	27,4	222,9	217,2	105,2
na finansowanie wydatków z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2011 r.) for financing expenditure from the european funds budget (from January 1, 2011)	81,9	16,2	404,1	203,7	97,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. największa część wydatków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych (38,4%) została zrealizowana w gminach, a najmniejsza (8,5%) w powiatach. Udział ten w miastach na prawach powiatu wyniósł 29,1%, a w województwach 24,0%.

Największy udział wydatków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w wydatkach ogółem zaobserwowano w województwach i stanowił on 33,0%. W miastach na prawach powiatu udział tych wydatków wyniósł 7,6%, w powiatach 7,3%, a w gminach 7,2%.

Wykres 11. Wydatki na finansowanie programów i projektów unijnych na tle całości wydatków JST
Chart 11. Expenditure for financing EU programs and projects against the total expenditure of local government units

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

Tablica 16. Wydatki JST na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych
Table 16. Expenditure of local government units for financing and co-financing EU programs and projects

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYDANE ŚRODKI NA PROJEKTY I PROGRAMY UE w mln zł FUNDS SPENT ON EU PROJECTS AND PROGRAMS in million PLN					
JST ogółem Total JST	18 975,7	4 481,9	12 774,8	25 352,3	25 288,2
Gminy Gminas	5 281,4	907,2	4 624,5	10 989,9	9 719,0
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	5 704,3	1 022,7	3 342,9	6 580,6	7 350,4
Powiaty Powiats	1 207,5	355,3	1 284,6	2 376,0	2 153,5
Województwa Voivodships	6 782,5	2 196,7	3 522,8	5 405,9	6 065,3

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYDANE ŚRODKI NA PROJEKTY I PROGRAMY UE w odsetkach FUNDS SPENT ON EU PROJECTS AND PROGRAMS in %					
JST ogółem Total JST	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gminy Gminas	27,8	20,2	36,2	43,3	38,4
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	30,1	22,8	26,2	26,0	29,1
Powiaty Powiats	6,4	7,9	10,1	9,4	8,5
Województwa Voivodships	35,7	49,0	27,6	21,3	24,0
WYDATKI OGÓŁEM w mln zł TOTAL EXPENDITURE in million PLN					
JST ogółem Total JST	196 415,3	206 034,6	230 166,3	259 386,3	280 209,0
Gminy Gminas	85 944,4	98 175,1	111 984,4	127 132,8	135 316,9
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	69 824,2	71 941,5	78 504,1	87 014,6	96 885,5
Powiaty Powiats	23 444,1	23 300,6	25 360,4	28 656,6	29 630,7
Województwa Voivodships	17 202,7	12 617,4	14 317,4	16 582,3	18 376,0
UDZIAŁ FINANSOWANIA I WSPÓLFINANSOWANIA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UE W WYDATKACH OGÓŁEM w % SHARE OF FINANCING AND CO-FINANCING OF EU PROGRAMS AND PROJECTS IN TOTAL EXPENDITURE in %					
JST ogółem Total JST	9,7	2,2	5,6	9,8	9,0
Gminy Gminas	6,1	0,9	4,1	8,6	7,2
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	8,2	1,4	4,3	7,6	7,6
Powiaty Powiats	5,2	1,5	5,1	8,3	7,3
Województwa Voivodships	39,4	17,4	24,6	32,6	33,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Największą pozycję w wydatkach JST na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej stanowiły środki wydane w dziale „Transport i łączność” – 39,1%. Drugą pozycją były wydatki w działach: „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” – 15,1%, trzecią „Oświata i wychowanie” – 13,0%.

II.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

II.3. Result of budgets of local government units

JST zamknęły rok budżetowy 2019 deficytem, łącznie w wysokości 1 701,9 mln zł, przy planowanym deficycie w kwocie 18 443,1 mln zł. W gminach deficyt wyniósł 155,3 mln zł, w miastach na prawach powiatu 2 991,1 mln zł. Nadwyżka wystąpiła w województwach w kwocie 379,0 mln zł oraz w powiatach w wysokości 1 065,6 mln zł. Relacja deficytu JST do dochodów ogółem wyniosła 0,6%. W gminach relacja ta wyniosła 0,1%, w miastach na prawach powiatu 3,2%. W województwach relacja nadwyżki do dochodów ogółem wyniosła 2,0%, a w powiatach 3,5%.

Tablica 17. Wynik budżetów JST
Table 17. Result of budgets of JST

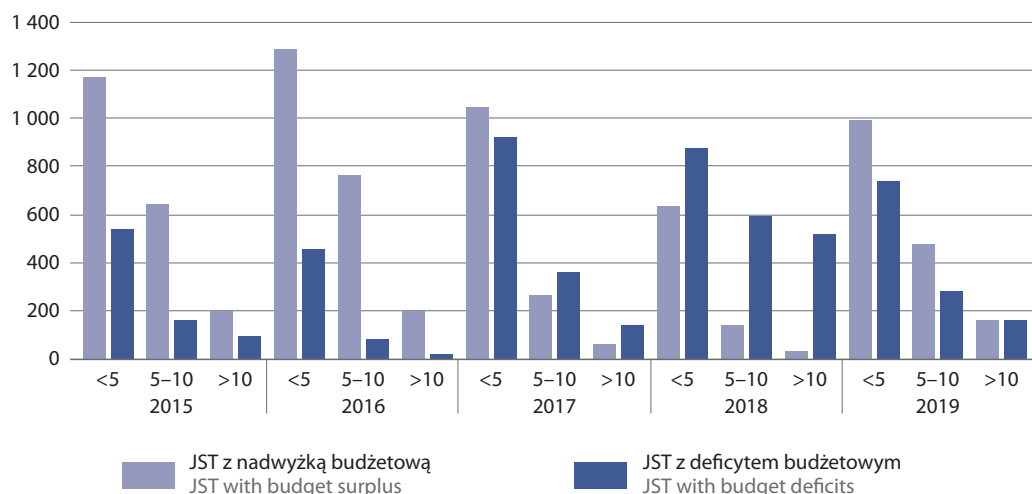
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
w mln zł in million PLN					
JST ogółem Total JST	2 603,6	7 634,4	-287,6	-7 539,8	-1 701,9
Gminy Gminas	1 722,9	3 619,8	-795,2	-5 707,2	-155,3
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	735,9	2 478,6	25,5	-1 506,8	-2 991,1
Powiaty Powiats	237,4	647,7	28,1	-697,2	1 065,6
Województwa Voivodships	-92,5	888,2	454,0	371,4	379,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Rok 2019 r. dla 1 180 jednostek samorządu terytorialnego, tj. 42,1% liczby wszystkich JST zamknął się deficytem na kwotę 7 014,2 mln zł. Nadwyżkę w wysokości 5 312,4 mln zł wykazało 1626 jednostek samorządu terytorialnego, tj. 57,9%. W 164 jednostkach tj. 5,9% deficyt przekraczał 10% ich dochodów, a w 163 jednostkach, tj. 5,8% liczby wszystkich JST, nadwyżka przekraczała 10% ich dochodów.

Dla porównania, nadwyżkę budżetową w 2018 r. osiągnięto w 817 jednostkach samorządu terytorialnego (29,1%) JST, z czego w 36 jednostkach (1,3%) wskaźnik ten był wyższy niż 10%. Deficyt wystąpił w 1 991 jednostkach, tj. 71,0% wszystkich samorządów. W 522 jednostkach, tj. 18,6% JST deficyt przekraczał 10% dochodów.

Wykres 12. Liczba JST według relacji wyniku budżetowego do wykonanych dochodów
 Chart 12. Number of local government units by result/revenue relation

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

Tablica 18. Liczba JST z nadwyżką i deficytem budżetowym
 Table 18. Number of JST with surplus and budget deficit

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
LICZBA JST z nadwyżką budżetową NUMBER OF JST with a budget surplus					
Gminy Gminas	1 748	1 924	1 166	683	1 356
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	29	49	28	18	22
Powiaty Powiats	224	257	171	109	237
Województwa Voivodships	9	15	11	7	11
LICZBA JST z deficytem budżetowym NUMBER OF JST with a budget deficit					
Gminy Gminas	664	488	1 246	1 729	1 054
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	37	17	38	48	44
Powiaty Powiats	90	57	143	205	77
Województwa Voivodships	7	1	5	9	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

II.4. Finansowanie

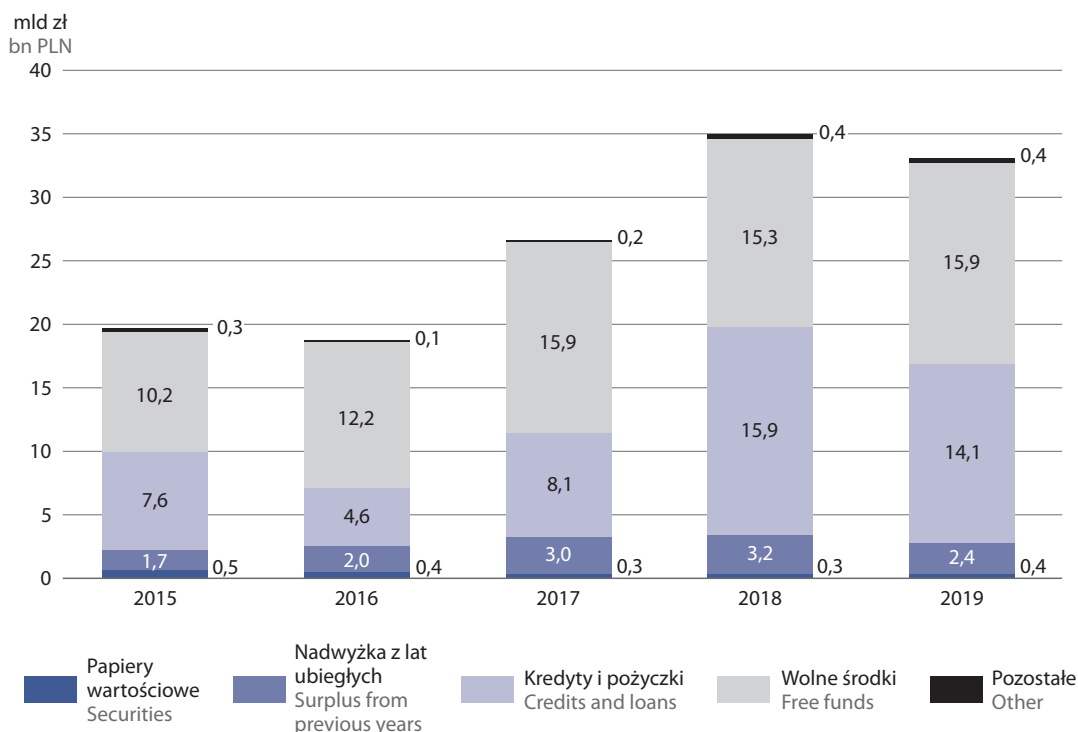
II.4. Financing

W 2019 r. przychody ogółem JST wyniosły 33 097,5 mln zł, co oznaczało ich spadek o 5,7% w porównaniu do roku poprzedniego. Najwyższe przychody wykazały gminy, ich wartość wyniosła 15 171,2 mln zł, oraz miasta na prawach powiatu, gdzie odnotowano przychody w kwocie 12 713,7 mln zł. Przychody województw wyniosły 2 131,9 mln zł, zaś powiatów 3 080,7 mln zł.

Największy udział w przychodach (48,0%) stanowiła kategoria wolne środki, która wyniosła 15 889,2 mln zł. Kategoria przychodów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyniosła 14 078,9 mln zł. Ich udział w przychodach ogółem stanowił 42,5%. Nadwyżka z lat ubiegłych wyniosła 2 409,9 mln zł i stanowiła 7,3% przychodów ogółem. Przychody ze sprzedaży papierów wartościowych zostały zrealizowane w kwocie 365,8 mln zł, co stanowiło 1,1% przychodów JST.

Wykres 13. Przychody JST

Chart 13. Proceeds of JST

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

Uwagi dotyczące kategorii przychodów Remarks on proceeds' categories

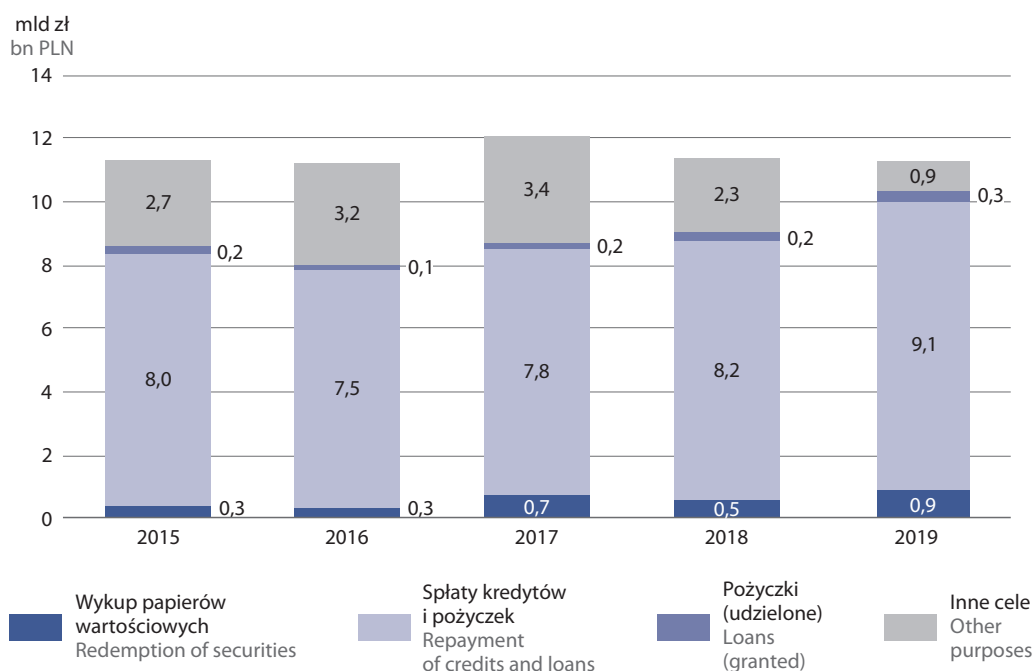
Prezentowane kategorie różnią się w porównaniu do lat poprzednich:

- przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek – w związku z tym, że w 2018 r. włączono do tego agregatu kategorię „papiery wartościowe”. Dla utrzymania porównywalności szeregów czasowych zaprezentowano wartość inną niż Ministerstwo Finansów, gdyż „papiery wartościowe” zostały wyłączone i utrzymane jako osobna kategoria;
- pozostałe – kategoria obliczana jest inaczej niż w latach poprzednich ze względu na ww. zmiany systemowe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. rozchody ogółem JST wyniosły 11 298,3 mln zł i były niższe o 0,2% w odniesieniu do poprzedniego roku. Rozchody gmin wyniosły 5 678,9 mln zł, miast na prawach powiatu 3 433,6 mln zł, województw 1 032,9 mln zł, zaś powiatów 1 152,9 mln zł. Największy udział 88,7%, w rozchodach JST miały spłaty kredytów i pożyczek w kwocie 10 022,8 mln zł. Rozchody z tytułu wykupu papierów wartościowych wyniosły 890,3 mln zł, co stanowiło 7,9% rozchodów ogółem.

Wykres 14. Rozchody JST
Chart 14. Outlays of JST

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: Ministry of Finance data.

Uwagi dotyczące kategorii rozchodów Remarks on outlays' categories

Prezentowane kategorie różnią się w porównaniu do lat poprzednich:

- rozchody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek – w związku z tym, że w 2018 r. włączono do tego agregatu kategorię „papiery wartościowe”. Dla utrzymania porównywalności szeregów czasowych zaprezentowano wartość inną niż Ministerstwo Finansów, gdyż „papiery wartościowe” zostały wyłączone i utrzymane jako osobna kategoria.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

III. GOSPODARKA FINANSOWA GMIN

III. FINANCIAL ECONOMY OF GMINAS

W 2019 r. dochody gmin wzrosły o 11,3% w odniesieniu do poprzedniego roku, a wydatki o 6,4%. W latach 2015-2018 średni wzrost dochodów ogółem gmin kształtował się na poziomie 9,6%, zaś wydatków 10,7%. W odniesieniu do średniej z lat 2015-2018 dynamika wzrostu dochodów była wyższa o 1,8 p.proc, natomiast dla wydatków w 2019 r. dynamika wzrostu okazała się niższa o 4,3 p.proc.

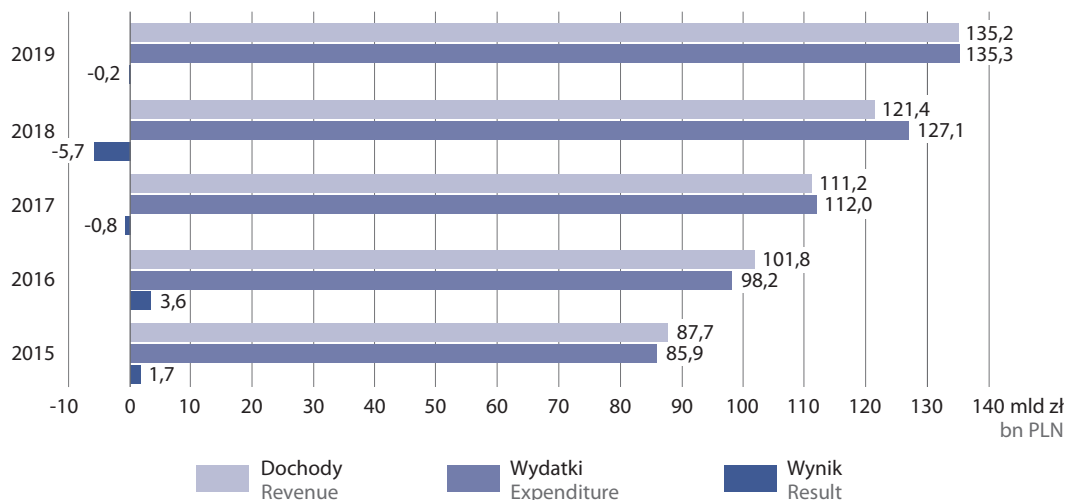
Tablica 19. Dochody, wydatki i wynik budżetów gmin ogółem
Table 19. Revenue, expenditure and budget result of gminas - total

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody Revenue	87 667,2	101 794,8	111 189,3	121 425,6	135 161,5
Wydatki Expenditure	85 944,4	98 175,1	111 984,4	127 132,8	135 316,9
Wynik Result	1 722,9	3 619,8	-795,2	-5 707,2	-155,3
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody Revenue	88 852,0	102 128,6	112 868,8	124 021,0	137 116,5
Wydatki Expenditure	91 753,3	104 840,5	120 030,7	136 591,1	145 489,9
Wynik Result	-2 901,4	-2 711,8	-7 161,9	-12 570,1	-8 373,5
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dochody Revenue	98,7	99,7	98,5	97,9	98,6
Wydatki Expenditure	93,7	93,6	93,3	93,1	93,0
Wynik Result	x	x	x	x	x
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody Revenue	103,7	116,1	109,2	109,2	111,3
Wydatki Expenditure	101,0	114,2	114,1	113,5	106,4
Wynik Result	x	x	x	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 15. Budżety gmin
Chart 15. Budgets of gminas

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

III.1. Dochody gmin

III.1. Revenue of gminas

Wzrost poziomu dochodów zanotowano we wszystkich kategoriach: dochodach własnych (o 11,3%), dotacjach ogółem (o 14,1%), subwencji ogólnej (o 7,3%). W 2019 r. w strukturze dochodów gmin największy był udział dochodów własnych, tj. 43,3%. Dotacje ogółem stanowiły 34,2%, a subwencja ogólna to 22,5% dochodów ogółem. W strukturze dochodów według działów klasyfikacji budżetowej – dział Rodzina stanowił największą część, tj. 24,3% ogółu dochodów gmin.

Tablica 20. Dochody gmin według typów
Table 20. Revenue by type of gminas

Gminy ogółem Gmina Total		2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN						
Dochody ogółem	Revenue total	87 667,2	101 794,8	111 189,3	121 425,6	135 161,5
dochody własne	own revenue	43 573,3	45 134,6	48 076,2	52 530,3	58 484,1
dotacje ogółem	grants total	18 674,5	30 298,9	36 041,9	40 536,0	46 257,4
subwencja ogólna	general subvention	25 419,4	26 361,2	27 071,1	28 359,3	30 420,1
PLAN w mln zł PLAN in million PLN						
Dochody ogółem	Revenue total	88 852,0	102 128,6	112 868,8	124 021,0	137 116,5
dochody własne	own revenue	44 112,2	44 973,7	47 916,8	52 060,5	58 047,5
dotacje ogółem	grants total	19 322,6	30 801,3	37 899,2	43 629,4	48 672,7
subwencja ogólna	general subvention	25 417,1	26 353,6	27 052,9	28 331,1	30 396,3

Gminy ogółem Gmina Total	2014	2015	2016	2017	2018
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dochody ogółem Revenue total	98,7	99,7	98,5	97,9	98,6
dochody własne own revenue	98,8	100,4	103,1	100,9	100,8
dotacje ogółem grants total	96,6	98,4	95,1	92,9	95,0
subwencja ogólna general subvention	100,0	100,0	100,1	100,1	100,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody ogółem Revenue total	103,7	116,1	109,2	109,2	111,3
dochody własne own revenue	104,5	103,6	106,5	109,3	111,3
dotacje ogółem grants total	102,4	162,2	119,0	112,5	114,1
subwencja ogólna general subvention	103,3	103,7	102,7	104,8	107,3
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	38 507,4	44 449,7	48 649,8	52 865,8	58 793,9
dochody własne own revenue	16 452,2	16 785,4	17 879,7	19 586,3	22 193,3
dotacje ogółem grants total	8 797,5	14 012,5	16 824,2	18 770,7	21 102,3
subwencja ogólna general subvention	13 257,7	13 651,7	13 945,9	14 508,9	15 498,3
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	38 984,0	44 682,4	49 393,9	54 132,6	59 754,6
dochody własne own revenue	16 655,2	16 742,8	17 855,7	19 443,9	22 057,9
dotacje ogółem grants total	9 073,6	14 294,8	17 602,8	20 200,8	22 211,3
subwencja ogólna general subvention	13 255,1	13 644,9	13 935,4	14 488,0	15 485,3
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dochody ogółem Revenue total	98,8	99,5	98,5	97,7	98,4
dochody własne own revenue	98,8	100,3	100,1	100,7	100,6
dotacje ogółem grants total	97,0	98,0	95,6	92,9	95,0
subwencja ogólna general subvention	100,0	100,1	100,1	100,1	100,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody ogółem Revenue total	104,0	115,4	109,4	108,7	111,2
dochody własne own revenue	105,9	102,0	106,5	109,5	113,3
dotacje ogółem grants total	102,9	159,3	120,1	111,6	112,4
subwencja ogólna general subvention	102,4	103,0	102,2	104,0	106,8

Gminy miejsko-wiejskie Rural-urban gminas		2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN						
Dochody ogółem	Revenue total	29 628,9	34 669,0	38 046,3	41 651,7	46 549,3
dochody własne	own revenue	15 192,1	15 835,1	16 965,6	18 507,7	20 667,9
dotacje ogółem	grants total	6 251,5	10 283,0	12 263,9	13 782,5	15 781,7
subwencja ogólna	general subvention	8 185,3	8 550,9	8 816,7	9 361,4	10 099,7
PLAN w mln zł PLAN in million PLN						
Dochody ogółem	Revenue total	29 986,7	34 718,7	38 599,0	42 476,2	47 094,0
dochody własne	own revenue	15 334,0	15 770,8	16 901,3	18 383,9	20 491,3
dotacje ogółem	grants total	6 466,9	10 398,2	12 887,2	14 734,6	16 509,1
subwencja ogólna	general subvention	8 185,8	8 549,7	8 810,5	9 357,7	10 093,7
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %						
Dochody ogółem	Revenue total	98,8	99,9	98,6	98,1	98,8
dochody własne	own revenue	99,1	100,4	100,4	100,7	100,9
dotacje ogółem	grants total	96,7	98,9	95,2	93,5	95,6
subwencja ogólna	general subvention	100,0	100,0	100,1	100,0	100,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100						
Dochody ogółem	Revenue total	104,1	117,0	109,7	109,5	111,8
dochody własne	own revenue	104,5	104,2	107,1	109,1	111,7
dotacje ogółem	grants total	103,2	164,5	119,3	112,4	114,5
subwencja ogólna	general subvention	104,1	104,5	103,1	106,2	107,9

Gminy miejskie Urban gminas		2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN						
Dochody ogółem	Revenue total	19 530,9	22 676,1	24 493,2	26 908,1	29 818,4
dochody własne	own revenue	11 929,0	12 514,1	13 231,0	14 436,3	15 622,9
dotacje ogółem	grants total	3 625,5	6 003,4	6 953,8	7 982,8	9 373,4
subwencja ogólna	general subvention	3 976,4	4 158,6	4 308,5	4 489,0	4 822,1
PLAN w mln zł PLAN in million PLN						
Dochody ogółem	Revenue total	19 881,3	22 727,5	24 875,9	27 412,3	30 267,8
dochody własne	own revenue	12 122,9	12 460,2	13 159,7	14 232,8	15 498,3
dotacje ogółem	grants total	3 782,1	6 108,4	7 409,1	8 694,0	9 952,3
subwencja ogólna	general subvention	3 976,3	4 159,0	4 307,0	4 485,5	4 817,3

Gminy miejskie Urban gminas	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dochody ogółem Revenue total	98,2	99,8	98,5	98,2	98,5
dochody własne own revenue	98,4	100,4	100,5	101,4	100,8
dotacje ogółem grants total	95,9	98,3	93,9	91,8	94,2
subwencja ogólna general subvention	100,0	100,0	100,0	100,1	100,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody ogółem Revenue total	102,5	116,1	108,0	109,9	110,8
dochody własne own revenue	102,5	104,9	105,7	109,1	108,2
dotacje ogółem grants total	99,8	165,6	115,8	114,8	117,4
subwencja ogólna general subvention	105,0	104,6	103,6	104,2	107,4

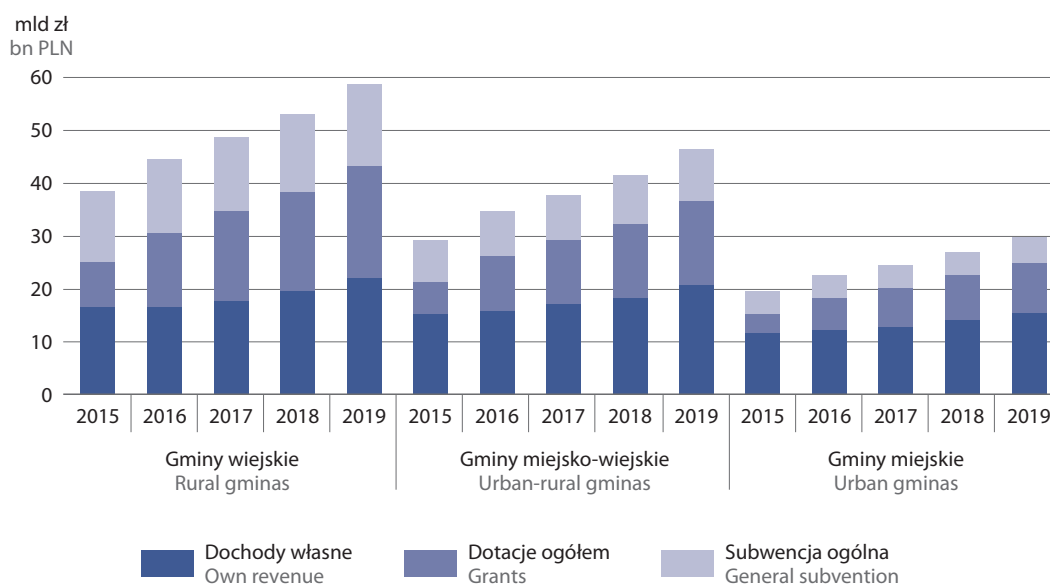
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Dochody gmin wiejskich stanowiły 43,5% dochodów gmin ogółem. Dochody gmin miejsko-wiejskich stanowiły 34,4%, zaś wpływy gmin miejskich 22,1%.

W gminach wiejskich dochody własne stanowiły 37,7%, a dotacje ogółem i subwencja ogólna odpowiednio 35,9% i 26,4% dochodów ogółem. W gminach miejsko-wiejskich dochody własne stanowiły 44,4% dochodów ogółem. Natomiast dotacje ogółem stanowiły 33,9%, a subwencja ogólna 21,7% dochodów ogółem. W gminach miejskich również największą kategorią były dochody własne (52,4%), a dotacje ogółem i subwencja ogólna stanowiły odpowiednio 31,4% i 16,2% dochodów ogółem tej grupy gmin.

Wykres 16. Dochody gmin
Chart 16. Revenue of gminas

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

III.1.1. Dochody własne

III.1.1. Own revenue

W strukturze dochodów własnych gmin wpływ z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) były największą pozycją i stanowiły 39,7% dochodów własnych. W 2019 r. nastąpił wzrost tej kategorii dochodów względem roku poprzedniego o 11,3%. Znaczącym źródłem dochodów własnych gmin w 2019 r. był podatek od nieruchomości którego udział wyniósł 24,4%. W porównaniu z 2018 r. dochody z tego tytułu wzrosły o 3,4%.

Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) stanowiły 1,8% dochodów własnych. W porównaniu z 2018 r. nastąpił ich wzrost o 8,4%. Inne pozycje dochodów własnych to m.in.: podatek rolny (udział 2,6%, wzrost o 3,7% w stosunku do 2018 r.), podatek od czynności cywilno-prawnych (udział 2,3%, wzrost o 12,2%) dochody z majątku gminy (udział 5,4%, spadek dochodów o 1,3%).

Tablica 21. Dochody własne gmin ogółem

Table 21. Own revenue of gminas

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody własne Own revenue	43 573,3	45 134,6	48 076,2	52 530,3	58 484,1
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	752,8	778,3	861,7	956,7	1 037,1
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	15 288,7	16 616,2	18 296,7	20 873,4	23 225,5
podatek rolny agricultural tax	1 569,0	1 491,4	1 463,7	1 460,5	1 514,9
podatek od nieruchomości tax on real estate	12 227,2	12 626,5	13 372,5	13 800,4	14 275,9
podatek leśny forest tax	227,2	291,4	290,4	299,6	293,4
podatek od środków transportowych tax on means of transport	696,2	725,0	752,5	785,6	817,3
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card.	39,0	38,4	37,6	37,2	36,6
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	103,2	114,9	133,6	131,4	147,3
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	768,3	964,6	1 024,3	1 178,8	1 322,4
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	154,9	163,0	168,6	171,0	179,3
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	293,5	332,8	362,4	379,2	383,3
wpływy z opłaty targowej income from market fee	138,9	133,5	122,7	117,7	117,6
dochody z majątku revenue from property	2 656,7	2 856,7	3 128,4	3 201,9	3 160,8
pozostałe dochody other revenue	8 657,9	8 002,0	8 061,1	9 136,9	11 972,7
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody własne Own revenue	44 112,2	44 973,7	47 916,8	52 060,5	58 047,5
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	744,3	742,0	830,7	928,5	1 008,4

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	15 099,1	16 277,1	17 868,9	19 756,4	22 985,7
podatek rolny agricultural tax	1 612,3	1 524,0	1 501,6	1 506,5	1 536,2
podatek od nieruchomości tax on real estate	12 265,4	12 558,9	13 191,7	13 753,5	14 161,4
podatek leśny forest tax	227,0	275,2	286,7	295,9	294,4
podatek od środków transportowych tax on means of transport	690,8	714,3	745,7	786,5	817,4
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card.	40,9	39,5	38,8	38,7	38,0
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	106,2	107,9	121,2	118,5	125,9
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	705,9	820,9	906,2	1 025,2	1 131,5
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	189,8	171,5	170,7	174,0	175,3
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	305,0	339,7	371,5	389,0	388,7
wpływy z opłaty targowej income from market fee	141,3	135,4	131,1	125,0	121,1
dochody z majątku revenue from property	3 151,5	3 176,6	3 390,6	3 584,6	3 406,3
pozostałe dochody other revenue	8 832,7	8 090,6	8 361,3	9 578,3	11 857,3

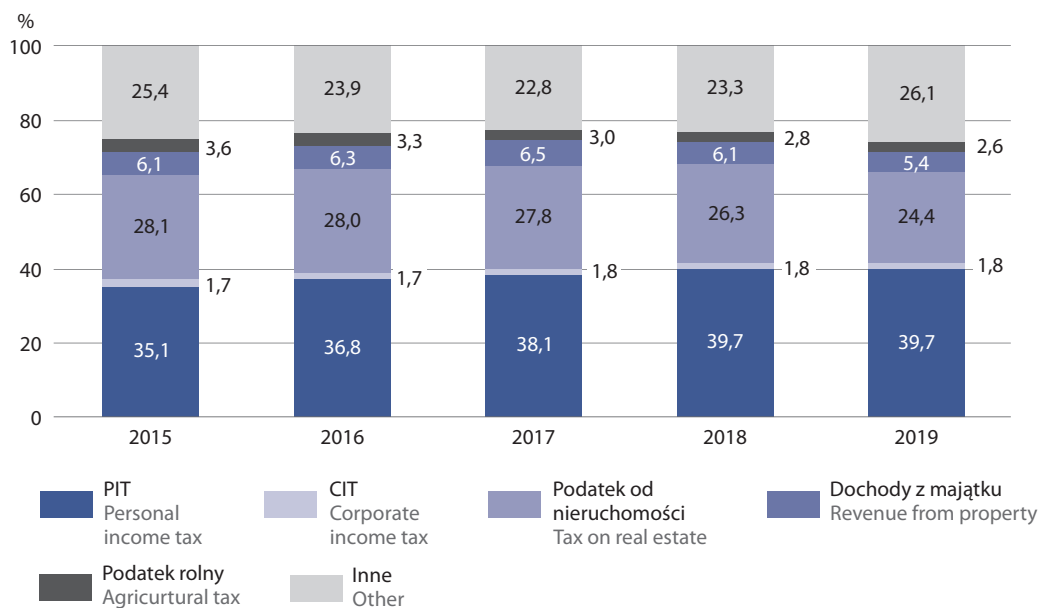
WSKAŹNIK WYKONANIA w %
RATE OF EXECUTION %

Dochody własne Own revenue	98,8	100,4	100,3	100,9	100,8
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	101,1	104,9	103,7	103,0	102,8
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	101,3	102,1	102,4	105,7	101,0
podatek rolny agricultural tax	97,3	97,9	97,5	96,9	98,6
podatek od nieruchomości tax on real estate	99,7	100,5	101,4	100,3	100,8
podatek leśny forest tax	100,1	105,9	101,3	101,2	99,7
podatek od środków transportowych tax on means of transport	100,8	101,5	100,9	99,9	100,0
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card.	100,3	97,0	97,0	96,3	96,3
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	97,2	106,4	110,2	110,9	117,0
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	108,8	117,5	113,0	115,0	116,9
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	81,6	95,1	98,7	98,3	102,3
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	96,2	98,0	97,5	97,5	98,6
wpływy z opłaty targowej income from market fee	98,3	98,6	93,6	94,1	97,1
dochody z majątku revenue from property	84,3	89,9	92,3	89,3	92,8
pozostałe dochody other revenue	98,0	98,9	96,4	95,4	101,0

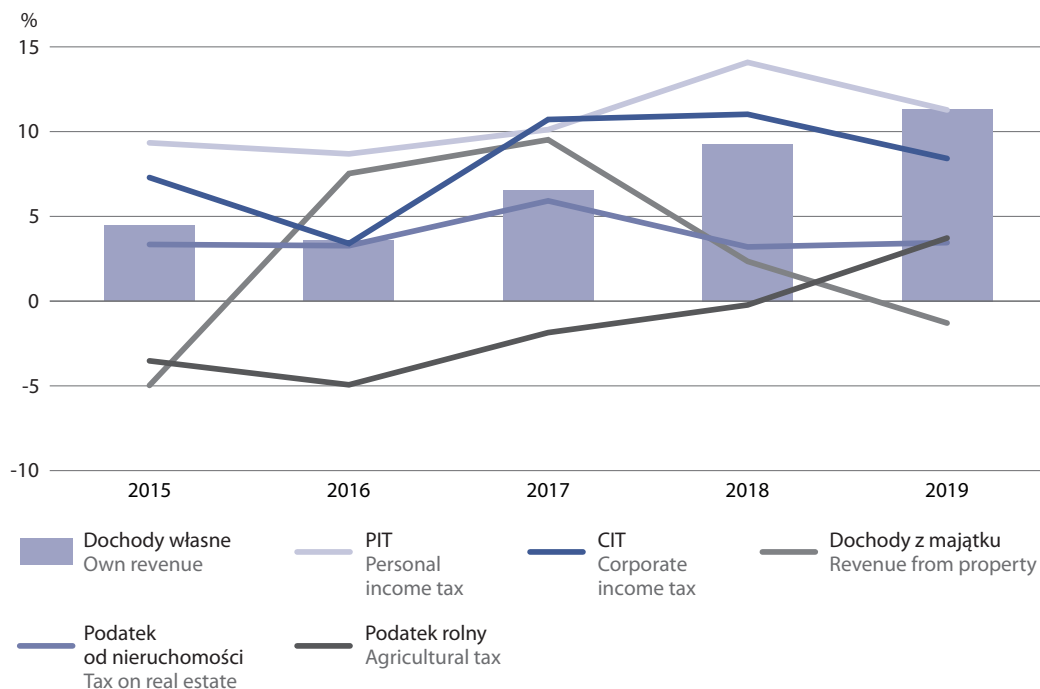
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody własne Own revenue	104,5	103,6	106,5	109,3	111,3
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	107,3	103,4	110,7	111,0	108,4
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	109,3	108,7	110,1	114,1	111,3
podatek rolny agricultural tax	96,5	95,1	98,1	99,8	103,7
podatek od nieruchomości tax on real estate	103,3	103,3	105,9	103,2	103,4
podatek leśny forest tax	109,6	128,3	99,7	103,2	97,9
podatek od środków transportowych tax on means of transport	104,4	104,1	103,8	104,4	104,0
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card.	97,4	98,5	97,9	99,0	98,4
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	91,6	111,3	116,3	98,4	112,1
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	94,1	125,5	106,2	115,1	112,2
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	75,6	105,2	103,4	101,4	104,9
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	99,9	113,4	108,9	104,7	101,1
wpływy z opłaty targowej income from market fee	98,3	96,1	91,9	95,9	99,9
dochody z majątku revenue from property	95,0	107,5	109,5	102,3	98,7
pozostałe dochody other revenue	104,5	92,4	100,7	113,3	131,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 17. Struktura dochodów własnych gmin
Chart 17. Structure of own revenue of gminas

Wykres 18. Zmiany wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)
Chart 18. Changes of selected categories of own revenue (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

III.1.2. Dotacje ogółem

III.1.2. Grants total

W 2019 r. dotacje ogółem wzrosły o 14,1% wobec 2018 r. Kwota z tytułu dotacji celowych dla gmin była wyższa o 13,8% niż w 2018 r., natomiast wartość dotacji §§ 200 i 620 oraz §§ 205 i 625¹¹ wzrosła o 16,3%. W strukturze dochodów ogółem osiągniętych przez gminy dotacje ogółem stanowiły łącznie 34,2%, z tego dotacje celowe 29,4%, a dotacje §§ 200 i 620 oraz §§ 205 i 625 to 4,8%.

Tablica 22. Dotacje ogółem dla gmin
Table 22. Grants total for gminas

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dotacje ogółem Grants total	18 674,5	30 298,9	36 041,9	40 536,0	46 257,4
dotacje celowe targeted grants	14 877,9	29 090,2	34 012,3	34 919,0	39 725,3
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	9 499,6	23 890,3	28 923,5	29 113,3	34 715,9
inwestycyjne investment	17,5	18,5	15,5	9,8	17,6
na zadania własne for own tasks	4 438,9	4 307,6	4 036,7	4 580,6	3 848,5
inwestycyjne investment	829,6	697,5	719,7	1 228,1	542,5
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień z organami adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	43,7	31,2	27,0	25,4	28,9
inwestycyjne investment	17,4	5,3	5,2	7,4	9,2
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	488,2	421,1	465,9	520,1	568,5
inwestycyjne investment	253,6	163,9	200,0	233,7	255,4
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	203,5	218,1	314,3	317,6	278,0
inwestycyjne investment	180,8	198,3	266,3	269,6	218,7
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	203,9	221,9	244,9	361,9	285,4
inwestycyjne investment	175,5	192,6	215,4	302,8	256,4
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	3 796,7	1 208,8	2 029,6	5 617,0	6 532,1
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	3 386,8	989,4	1 436,7	4 827,7	5 677,4
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dotacje ogółem Grants total	19 322,6	30 801,3	37 899,2	43 629,4	48 672,7
dotacje celowe targeted grants	15 141,7	29 410,2	34 523,4	35 552,0	40 211,3
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	9 619,9	24 065,9	29 239,6	29 519,9	34 976,2

¹¹ Patrz rozdział I. Zasady i uwarunkowania gospodarki finansowej JST – I.6.1. Dotacje ogółem.

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
inwestycyjne investment	18,4	19,1	18,3	12,8	17,9
na zadania własne for own tasks	4 540,1	4 412,4	4 158,8	4 733,1	4 003,6
inwestycyjne investment	859,6	732,2	758,5	1 288,5	606,1
na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	44,6	33,5	28,5	29,5	31,7
inwestycyjne investment	17,5	6,8	6,2	10,3	10,9
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	517,4	440,5	505,0	554,4	602,3
inwestycyjne investment	277,3	184,5	234,0	268,3	292,0
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	213,9	234,5	345,8	337,7	299,3
inwestycyjne investment	189,8	214,1	295,5	289,2	239,5
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	205,8	223,4	245,7	377,4	298,3
inwestycyjne investment	174,4	192,4	214,2	315,3	267,1
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	4 180,9	1 391,1	3 375,7	8 077,4	8 461,4
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	3 671,9	1 117,7	2 656,5	7 135,5	7 463,3
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dotacje ogółem Grants total	96,6	98,4	95,1	92,9	95,0
dotacje celowe targeted grants	98,3	98,9	98,5	98,2	98,8
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	98,7	99,3	98,9	98,6	99,3
inwestycyjne investment	95,4	96,6	84,8	76,9	98,3
na zadania własne for own tasks	97,8	97,6	97,1	96,8	96,1
inwestycyjne investment	96,5	95,3	94,9	95,3	89,5
na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	98,0	93,2	94,6	86,3	91,4
inwestycyjne investment	99,2	78,0	85,2	72,1	84,9
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	94,3	95,6	92,3	93,8	94,4
inwestycyjne investment	91,5	88,8	85,5	87,1	87,4
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	95,2	93,0	90,9	94,0	92,9

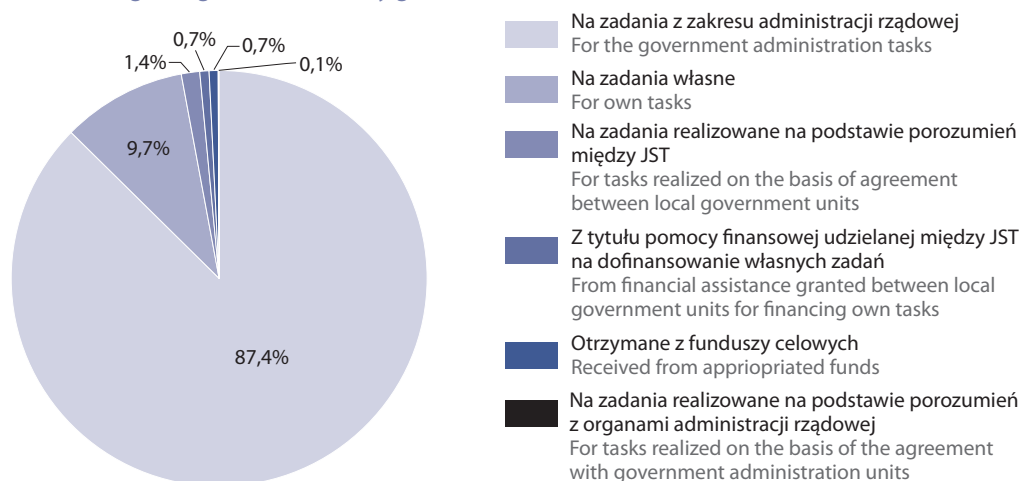
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
inwestycyjne investment	95,3	92,6	90,1	93,2	91,3
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	99,1	99,3	99,7	95,9	95,7
inwestycyjne investment	100,6	100,1	100,6	96,0	96,0
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	90,8	86,9	60,1	69,5	77,2
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	92,2	88,5	54,1	67,7	76,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dotacje ogółem Grants total	102,4	162,2	119,0	112,5	114,1
dotacje celowe targeted grants	103,0	195,5	116,9	102,7	113,8
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	102,9	251,5	121,1	100,7	119,2
inwestycyjne investment	98,5	105,7	83,8	63,5	179,6
na zadania własne own tasks	102,9	97,0	93,7	113,5	84,0
inwestycyjne investment	124,7	84,1	103,2	170,6	44,2
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień z organami adm. rządowej on tasks realized on the basis of agreements with government administration units	225,1	71,4	86,5	94,2	113,8
inwestycyjne investment	584,0	30,5	98,1	141,3	124,3
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	104,8	86,3	110,6	111,6	109,3
inwestycyjne investment	112,1	64,6	122,0	116,9	109,3
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	104,1	107,2	144,1	101,0	87,5
inwestycyjne investment	105,5	109,7	134,3	101,2	81,1
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	92,5	108,8	110,4	147,8	78,9
inwestycyjne investment	91,4	109,7	111,8	140,5	84,7
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	100,0	31,8	167,9	276,8	116,3
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	114,9	29,2	145,2	336,0	117,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W ramach dotacji celowych część inwestycyjna wyniosła 1 299,8 mln zł, co stanowiło 2,8% dotacji ogółem, a udział części inwestycyjnej dotacji §§ 620 i 625 (5 677,4 mln zł) wyniósł 12,3% dotacji ogółem. W 2019 r. dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej stanowiły 87,4% dotacji celowych, przy czym 93,4% ww. dotacji stanowił dział Rodzina. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne gmin stanowiły 9,7% całości dotacji celowych.

Wykres 19. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez gminy
Chart 19. Structure of targeted grants received by gminas

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

II.1.3. Subwencja ogólna

II.1.3. General subvention

W 2019 r. subwencja ogólna dla gmin w porównaniu do 2018 r. wzrosła o 7,3%. Część oświatowa stanowiła 72,2% a część wyrównawcza 26,1% subwencji ogólnej.

Tablica 23. Subwencja ogólna dla gmin
Table 23. General subvention for gminas

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Subwencja ogólna general subvention	25 419,4	26 361,2	27 071,1	28 359,3	30 420,1
część wyrównawcza equalizing part	6 042,1	6 360,8	6 749,3	7 306,4	7 947,7
część oświatowa educational part	18 992,7	19 603,6	19 912,3	20 622,4	21 972,0
część rekompensująca compensatory part	6,5	5,0	3,7	1,8	0,0
część równoważąca balancing part	335,1	336,6	325,5	324,6	334,5
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	43,0	55,1	80,4	104,0	165,9
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Subwencja ogólna general subvention	25 417,1	26 353,6	27 052,9	28 331,1	30 396,3
część wyrównawcza equalizing part	6 042,8	6 360,9	6 749,4	7 306,6	7 947,7
część oświatowa educational part	18 993,8	19 605,9	19 908,4	20 620,9	21 969,0
część rekompensująca compensatory part	6,9	5,4	3,7	1,8	0,1
część równoważąca balancing part	335,1	336,6	325,5	324,7	334,5
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	38,5	44,7	65,9	77,1	145,0

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Subwencja ogólna general subvention	100,0	100,0	100,1	100,1	100,1
część wyrównawcza equalizing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część oświatowa educational part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część rekompensująca compensatory part	93,9	94,1	100,0	100,0	0,0
część równoważąca balancing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	111,6	123,3	122,0	134,9	114,5
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Subwencja ogólna general subvention	103,3	103,7	102,7	104,8	107,3
część wyrównawcza equalizing part	101,6	105,3	106,1	108,3	108,8
część oświatowa educational part	104,0	103,2	101,6	103,6	106,5
część rekompensująca compensatory part	92,9	76,9	74,0	49,1	0,0
część równoważąca balancing part	102,4	100,4	96,7	99,7	103,0
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	82,5	128,1	145,9	129,4	159,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

III.2. Wydatki gmin

III.2. Expenditure of gminas

W 2019 r. wydatki bieżące stanowiły 83,1%, zaś wydatki majątkowe 16,9%. Wydatki ogółem w 2019 r. zwiększyły się 6,4% w stosunku do 2018 r., przy czym wydatki bieżące wzrosły o 11,4% (w tym wydatki na wynagrodzenia o 28,9%), podczas gdy wydatki majątkowe zmniejszyły się o 12,7%. W strukturze wydatków ogółem największy był udział gmin wiejskich (43,4%). Wydatki gmin miejsko-wiejskich stanowiły 34,5%, a gmin miejskich 22,1% wydatków ogółem.

Tablica 24. Wydatki gmin według typów
Table 24. Expenditure by type of gminas

Gminy ogółem Gmina total	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	85 944,4	98 175,1	111 984,4	127 132,8	135 316,9
wydatki bieżące current expenditure	71 455,1	87 221,5	95 588,5	100 890,8	112 419,6
na wynagrodzenia on wages and salaries	27 674,8	28 456,8	29 843,7	32 335,7	34 960,7
wydatki majątkowe property expenditure	14 489,2	10 953,5	16 395,9	26 241,9	22 897,3
inwestycyjne investment	14 209,0	10 648,8	16 063,1	25 817,2	22 425,9
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	91 753,3	104 840,5	120 030,7	136 591,1	145 489,9
wydatki bieżące current expenditure	75 336,7	91 506,8	100 093,2	105 773,0	118 001,7
na wynagrodzenia on wages and salaries	28 343,3	29 213,3	30 598,7	33 220,4	32 379,4
wydatki majątkowe property expenditure	16 416,6	13 333,7	19 937,5	30 818,1	27 488,3
inwestycyjne investment	16 117,0	13 011,7	19 592,2	30 367,3	26 996,4
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Wydatki ogółem Total expenditure	93,7	93,6	93,3	93,1	93,0
wydatki bieżące current expenditure	94,8	95,3	95,5	95,4	95,3
na wynagrodzenia on wages and salaries	97,6	97,4	97,5	97,3	98,1
wydatki majątkowe property expenditure	88,3	82,1	82,2	85,2	83,3
inwestycyjne investment	88,2	81,8	82,0	85,0	83,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	101,0	114,2	114,1	113,5	106,4
wydatki bieżące current expenditure	102,6	122,1	109,6	105,5	111,4
na wynagrodzenia on wages and salaries	103,1	102,8	104,9	108,4	108,1
wydatki majątkowe property expenditure	93,8	75,6	149,7	160,1	87,3
inwestycyjne investment	93,8	74,9	150,8	160,7	86,9

Gminy wiejskie Rural gminas	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	37 575,1	42 816,0	48 941,0	55 505,5	58 729,0
wydatki bieżące current expenditure	30 757,5	37 924,1	41 440,9	43 437,0	48 167,4
na wynagrodzenia on wages and salaries	12 096,7	12 380,0	12 914,9	13 917,2	15 015,8
wydatki majątkowe property expenditure	6 817,6	4 891,9	7 500,1	12 068,5	10 561,5
inwestycyjne investment	6 742,1	4 835,2	7 423,5	11 993,6	10 480,3
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	37 575,1	46 055,1	52 814,1	60 004,1	63 425,5
wydatki bieżące current expenditure	30 757,5	39 958,8	43 569,1	45 713,5	50 773,8
na wynagrodzenia on wages and salaries	12 096,7	12 770,6	13 303,6	14 360,2	15 344,0
wydatki majątkowe property expenditure	6 817,6	6 096,3	9 244,9	14 290,6	12 651,8
inwestycyjne investment	6 742,1	6 035,3	9 166,3	14 212,2	12 566,0
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Wydatki ogółem Total expenditure	93,1	93,0	92,7	92,5	92,6
wydatki bieżące current expenditure	94,4	94,9	95,1	95,0	94,9
na wynagrodzenia on wages and salaries	97,3	96,9	97,1	96,9	97,9
wydatki majątkowe property expenditure	87,5	80,2	81,1	84,5	83,5
inwestycyjne investment	87,4	80,1	81,0	84,4	83,4
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	100,4	113,9	114,3	113,4	105,8
wydatki bieżące current expenditure	102,2	123,3	109,3	104,8	110,9
na wynagrodzenia on wages and salaries	102,7	102,3	104,3	107,8	107,9
wydatki majątkowe property expenditure	93,2	71,8	153,3	160,9	87,5
inwestycyjne investment	93,1	71,1	153,5	161,6	87,4

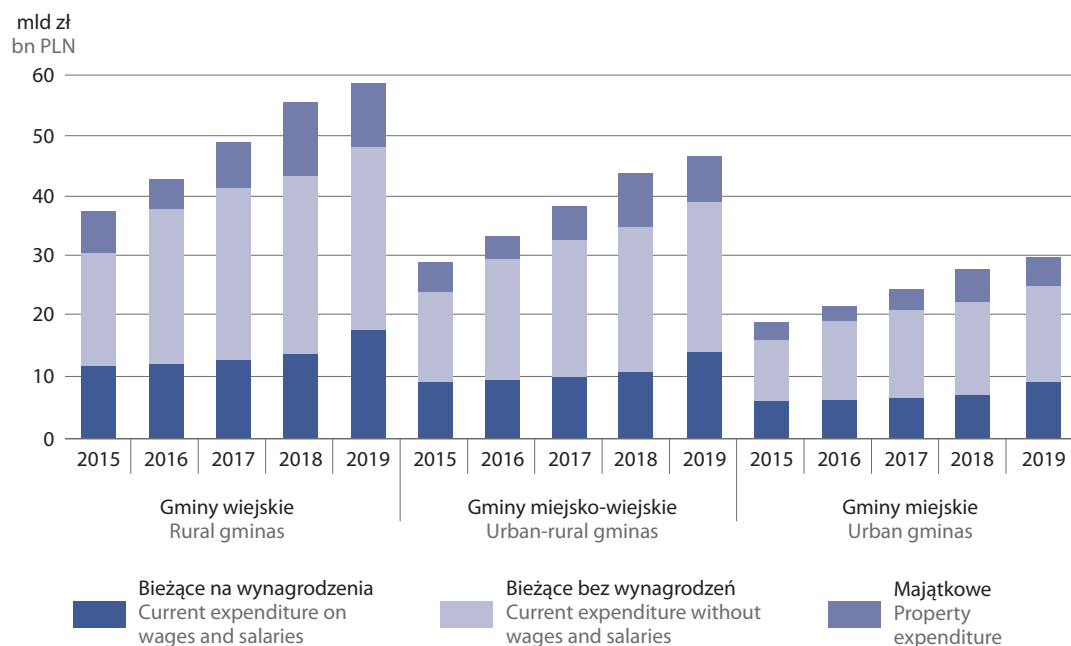
Gminy miejsko-wiejskie Rural-urban gminas	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	29 117,3	33 470,9	38 345,0	43 715,9	46 637,8
wydatki bieżące current expenditure	24 309,3	29 754,1	32 839,5	34 931,2	39 081,5
na wynagrodzenia on wages and salaries	9 337,0	9 641,6	10 160,2	11 102,6	12 088,1
wydatki majątkowe property expenditure	4 807,9	3 716,7	5 505,4	8 784,7	7 556,3
inwestycyjne investment	4 680,3	3 563,3	5 350,6	8 562,1	7 318,5
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	30 904,8	35 542,2	40 840,8	46 695,7	49 926,1
wydatki bieżące current expenditure	25 547,4	31 127,8	34 297,2	36 543,9	40 917,2
na wynagrodzenia on wages and salaries	9 540,2	9 871,0	10 393,5	11 381,3	12 246,5
wydatki majątkowe property expenditure	5 357,4	4 414,4	6 543,6	10 151,8	9 008,8
inwestycyjne investment	5 219,6	4 251,0	6 379,8	9 916,8	8 762,9
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Wydatki ogółem Total expenditure	94,2	94,2	93,9	93,6	93,4
wydatki bieżące current expenditure	95,2	95,6	95,7	95,6	95,5
na wynagrodzenia on wages and salaries	97,9	97,7	97,8	97,6	98,7
wydatki majątkowe property expenditure	89,7	84,2	84,1	86,5	83,9
inwestycyjne investment	89,7	83,8	83,9	86,3	83,5
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	101,6	115,0	114,6	114,0	106,7
wydatki bieżące current expenditure	103,2	122,4	110,4	106,4	111,9
na wynagrodzenia on wages and salaries	103,6	103,3	105,4	109,3	108,9
wydatki majątkowe property expenditure	94,6	77,3	148,1	159,6	86,0
inwestycyjne investment	94,6	76,1	150,2	160,0	85,5

Gminy miejskie Urban gminas	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	19 252,0	21 888,2	24 698,5	27 911,5	29 950,1
wydatki bieżące current expenditure	16 388,3	19 543,3	21 308,1	22 522,6	25 170,6
na wynagrodzenia on wages and salaries	6 241,1	6 435,1	6 768,6	7 316,0	7 856,8
wydatki majątkowe property expenditure	2 863,7	2 344,8	3 390,4	5 388,8	4 779,5
inwestycyjne investment	2 786,5	2 250,2	3 289,0	5 261,5	4 627,1
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	20 482,8	23 243,2	26 375,8	29 891,3	32 138,3
wydatki bieżące current expenditure	17 215,0	20 420,1	22 226,8	23 515,6	26 310,7
na wynagrodzenia on wages and salaries	6 365,7	6 571,8	6 901,6	7 478,9	8 052,9
wydatki majątkowe property expenditure	3 267,7	2 823,0	4 148,9	6 375,6	5 827,6
inwestycyjne investment	3 182,9	2 725,3	4 046,1	6 238,3	5 667,5
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Wydatki ogółem Total expenditure	94,0	94,2	93,6	93,4	93,2
wydatki bieżące current expenditure	95,2	95,7	95,9	95,8	95,7
na wynagrodzenia on wages and salaries	98,0	97,9	98,1	97,8	97,6
wydatki majątkowe property expenditure	87,6	83,1	81,7	84,5	82,0
inwestycyjne investment	87,5	82,6	81,3	84,3	81,6
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	101,3	113,7	112,8	113,0	107,3
wydatki bieżące current expenditure	102,8	119,3	109,0	105,7	111,8
na wynagrodzenia on wages and salaries	103,1	103,1	105,2	108,1	107,4
wydatki majątkowe property expenditure	93,5	81,9	144,6	158,9	88,7
inwestycyjne investment	94,4	80,8	146,2	160,0	87,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

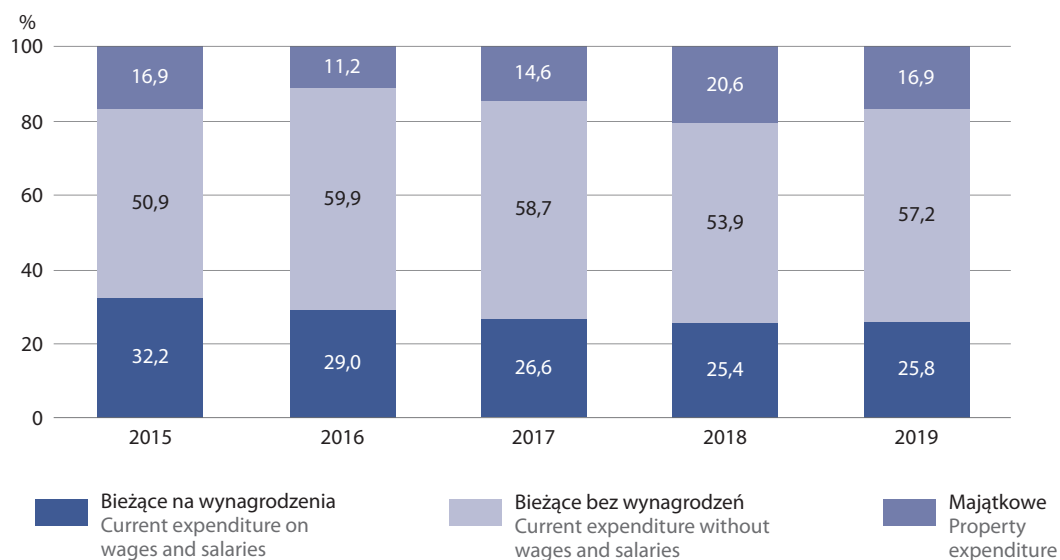
Wykres 20. Wydatki według typów gmin
Chart 20. Expenditure by types of gminas

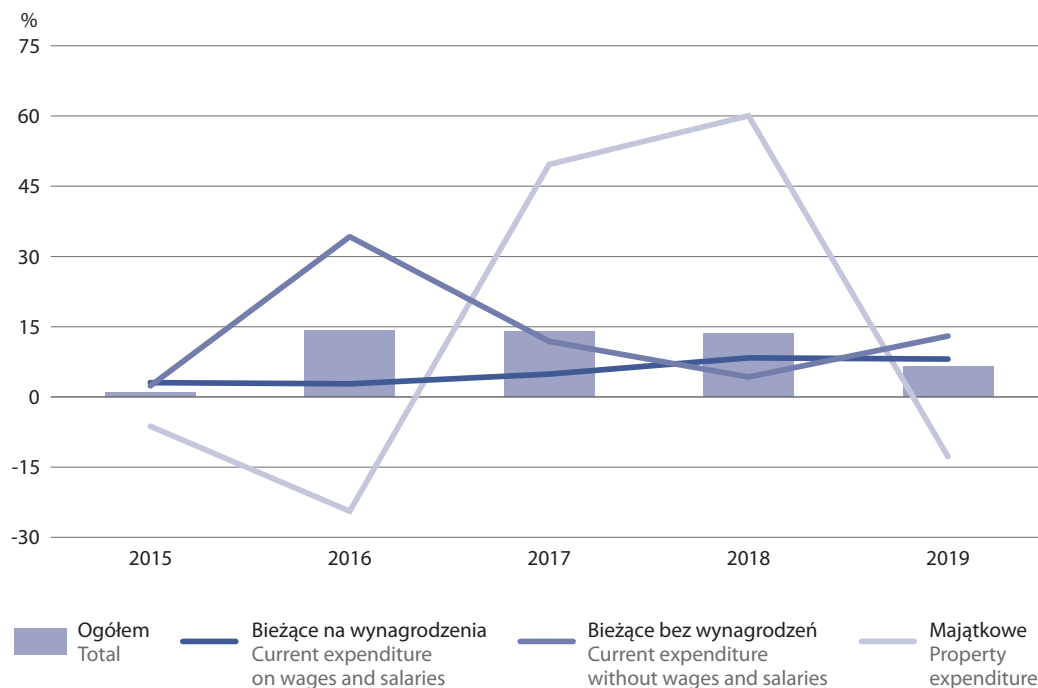
Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

Wykres 21. Struktura wydatków gmin
Chart 21. Structure of gminas' expenditure

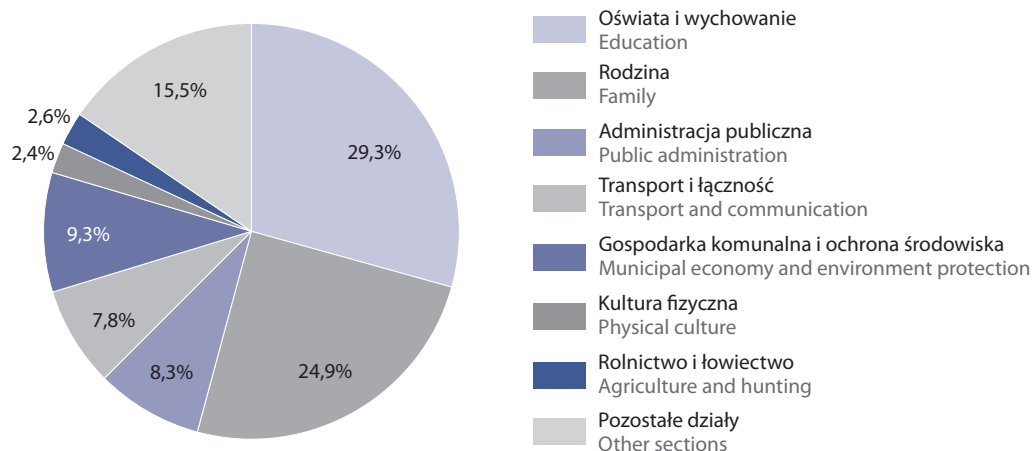
Wykres 22. Zmiany wybranych kategorii wydatków (r/r)
Chart 22. Changes of selected categories of expenditure (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W strukturze wydatków według działów klasyfikacji budżetowej w 2019 r., największe wydatki wystąpiły w działach: „Oświata i wychowanie” (29,3%), „Rodzina” (24,9%), „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” (9,3%), „Administracja publiczna” (8,3%), „Transport i łączność” (7,8%), „Pomoc społeczna” (4,9%).

Wykres 23. Struktura wydatków gmin według działów
Chart 23. Structure of gminas' expenditure by sections

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W najważniejszych działach zanotowano zwiększenie wydatków wobec roku poprzedniego. Wydatki wykonane przez gminy w dziale „Oświata i wychowanie” zwiększyły się o 6,0% osiągając wartość 39 683,0 mln zł. Wartość wydatków w dziale „Rodzina” była wyższa o 20,3% i wyniosła 33 647,9 mln zł, co było związane z wypłatą świadczeń w ramach programu „Rodzina 500 plus”. W dziale „Administracja publiczna” wartość wydatków ukształtowała się na poziomie 11 246,5 mln zł, tj. o 4,1% wyższym niż w 2018 r.

Tablica 25. Wydatki gmin
Table 25. Expenditure of gminas

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	85 944,4	98 175,1	111984,4	127132,8	135316,9
wydatki bieżące current expenditure	71 455,1	87 221,5	95 588,5	100890,8	112419,6
na wynagrodzenia on wages and salaries	27 674,8	28 456,8	29 843,7	32 335,7	34 960,7
osobowe personal	25 012,3	25 799,5	27 087,5	29 392,8	31 813,9
pochodne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	5 379,3	5 572,4	5 795,0	6 199,2	6 731,9
dotacje grants	5 416,5	5 927,9	6 519,3	7 372,3	8 103,7
na obsługę długu on debt service	771,5	701,3	663,1	702,0	830,3
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	6,9	6,7	6,6	6,0	5,6
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	11 667,5	25 545,7	30 229,8	30 053,3	35 425,8
pozostałe wydatki other expenditure	20 538,7	21 010,9	22 530,9	24 222,3	26 361,5
wydatki majątkowe property expenditure	14 489,2	10 953,5	16 395,9	26 241,9	22 897,3
inwestycyjne investment	14 209,0	10 648,8	16 063,1	25 817,2	22 425,9
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	91 753,3	104840,5	120030,7	136591,1	145489,9
wydatki bieżące current expenditure	75 336,7	91 506,8	100093,2	105773,0	118001,7
na wynagrodzenia on wages and salaries	28 343,3	29 213,3	30 598,7	33 220,4	35643,3
osobowe personal	25 572,1	26 432,6	27 707,8	30 125,1	32379,4
pochodne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	5 630,0	5 847,8	6 068,0	6 509,1	7012,9
dotacje grants	5 566,9	6 091,2	6 693,2	7 549,2	8 305,6
na obsługę długu on debt service	904,0	820,1	768,1	808,9	941,9
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	63,3	62,2	54,8	52,6	67,3
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	12 005,5	25 957,3	30 758,5	30 655,9	35 919,1
pozostałe wydatki other expenditure	22 823,6	23 514,8	25 151,8	26 976,9	29 635,7
wydatki majątkowe property expenditure	16 416,6	13 333,7	19 937,5	30 818,1	27 488,3
inwestycyjne investment	16 117,0	13 011,7	19 592,2	30 367,3	26 996,4

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Wydatki ogółem Total expenditure	93,7	93,6	93,3	93,1	93,0
wydatki bieżące current expenditure	94,8	95,3	95,5	95,4	95,3
na wynagrodzenia on wages and salaries	97,6	97,4	97,5	97,3	98,1
osobowe personal	97,8	97,6	97,8	97,6	98,3
pochodne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	95,5	95,3	95,5	95,2	96,0
dotacje grants	97,3	97,3	97,4	97,7	97,6
na obsługę długu on debt service	85,3	85,5	86,3	86,8	88,1
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	11,0	10,7	12,0	11,4	8,4
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	97,2	98,4	98,3	98,0	98,6
pozostałe wydatki other expenditure	90,0	89,4	89,6	89,8	89,0
wydatki majątkowe property expenditure	88,3	82,1	82,2	85,2	83,3
inwestycyjne investment	88,2	81,8	82,0	85,0	83,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	101,0	114,2	114,1	113,5	106,4
wydatki bieżące current expenditure	102,6	122,1	109,6	105,5	111,4
na wynagrodzenia on wages and salaries	103,1	102,8	104,9	108,4	108,1
osobowe personal	103,3	103,1	105,0	108,5	108,2
pochodne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	103,8	103,6	104,0	107,0	108,6
dotacje grants	108,2	109,4	110,0	113,1	109,9
na obsługę długu on debt service	83,4	90,9	94,6	105,9	118,3
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	94,7	97,1	98,5	90,9	93,3
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	99,1	218,9	118,3	99,4	117,9
pozostałe wydatki other expenditure	103,3	102,3	107,2	107,5	108,8
wydatki majątkowe property expenditure	93,8	75,6	149,7	160,1	87,3
inwestycyjne investment	93,8	74,9	150,8	160,7	86,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

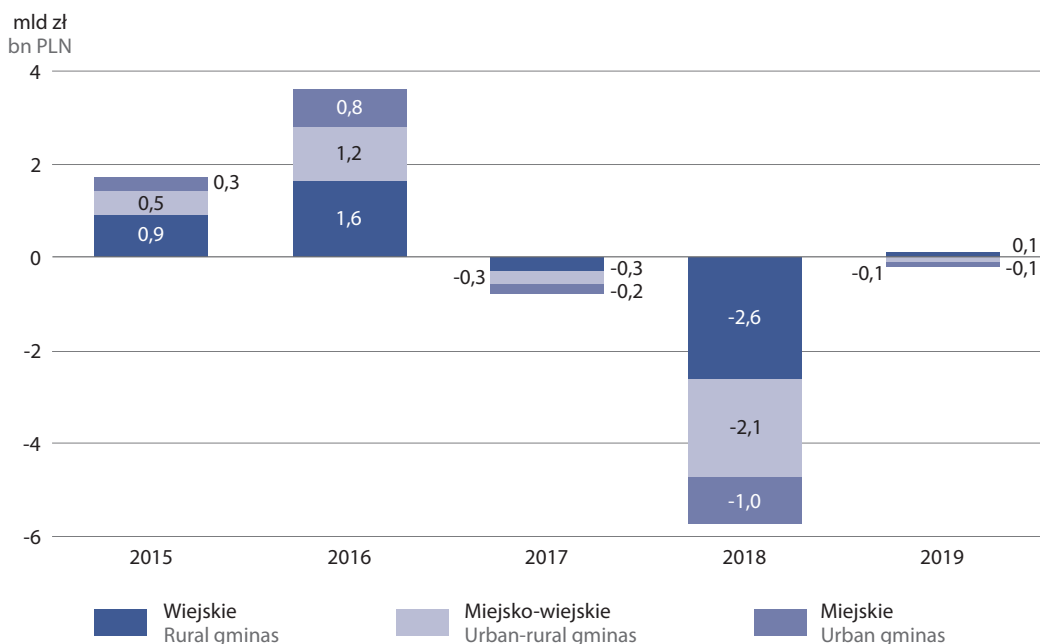
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

III.3. Wynik budżetów gmin

III.3. Result of gminas' budgets

W 2019 r., deficyt budżetów gmin ogółem wyniósł 155,3 mln zł, przy planowanym deficycie w wysokości 8 373,5 mln zł. Dla gmin wiejskich zanotowano nadwyżkę w wysokości 64,9 mln zł, natomiast dla gmin miejsko-wiejskich i gmin miejskich wystąpił deficyt, który wyniósł odpowiednio: 88,5 mln zł oraz 131,8 mln zł.

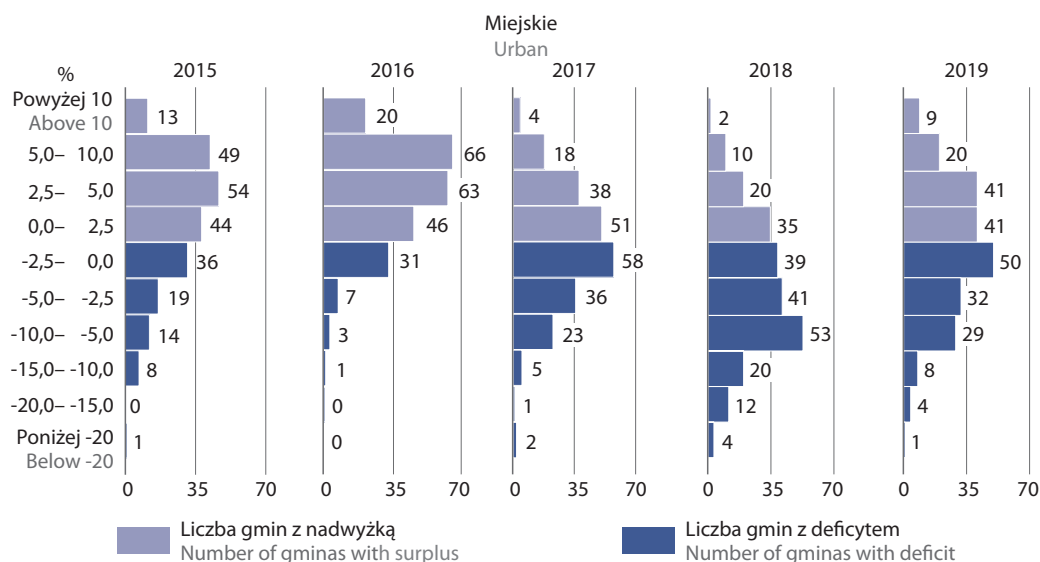
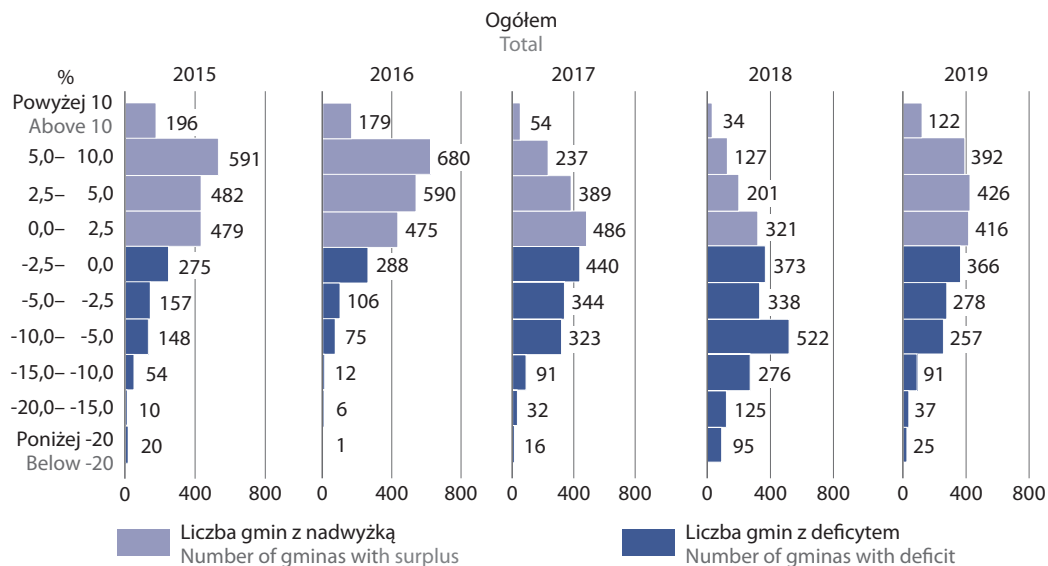
Wykres 24. Wynik budżetu według typów gmin
Chart 24. Budget result by type of gminas

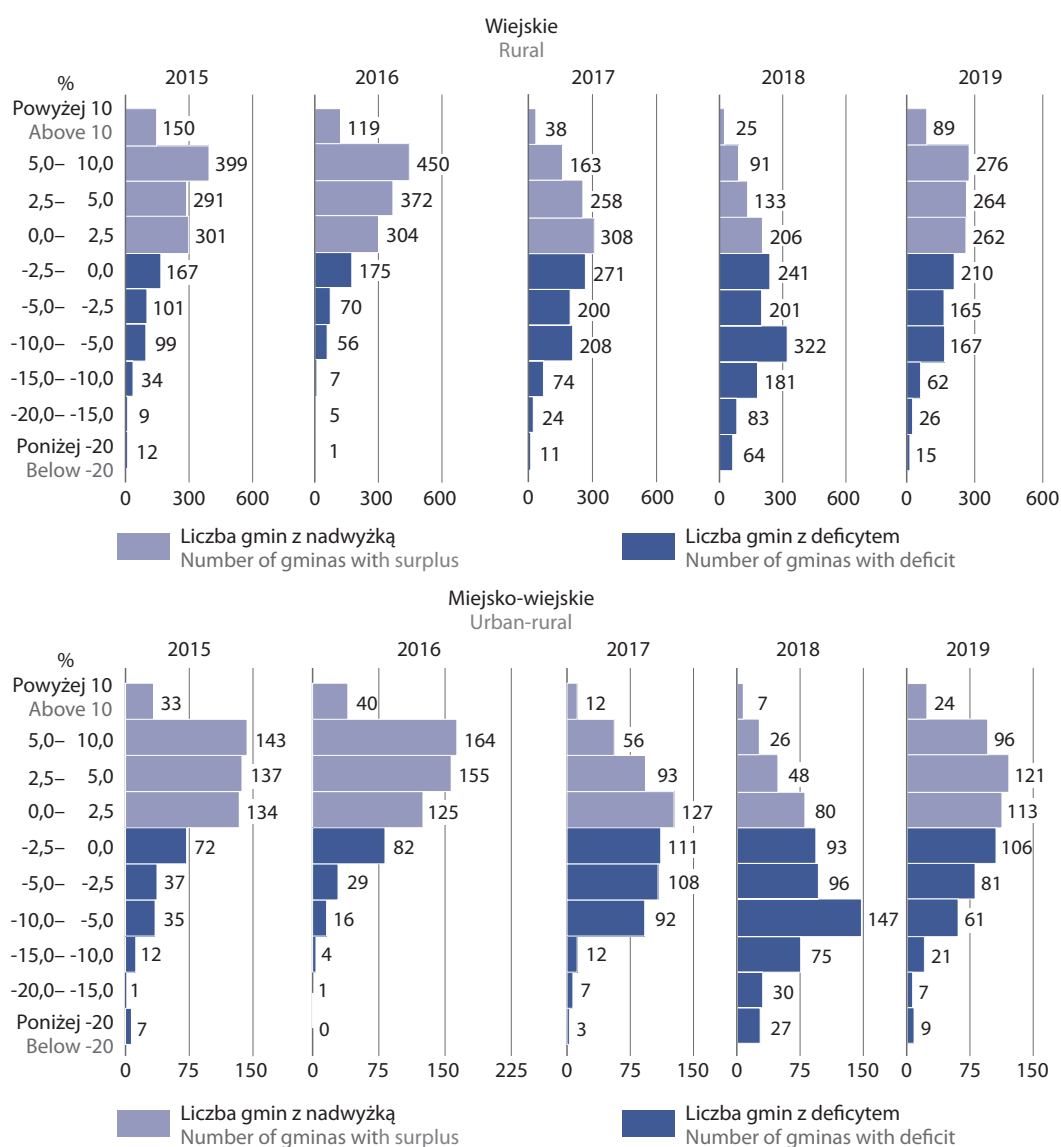

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: Ministry of Finance data.

Nadwyżka budżetowa w 2019 r. wystąpiła w 1356 gminach (56,3% wszystkich gmin). Dodatnią relację wyniku do dochodów przekraczającą 10% osiągnęły 122 gminy. Deficyt wystąpił w 1054 gminach (43,7% ogólnej liczby gmin). Wśród gmin, które odnotowały deficyt, w 153 gminach relacja wyniku do dochodów przekraczała 10%. Dla porównania w 2018 r. nadwyżkę wypracowano w 683 gminach (28,3% ogólnej liczby gmin), zaś deficyt wystąpił w 1729 gminach, tj. w 71,7% ogólnej liczby gmin.

Wykres 25. Gminy według relacji wyniku budżetowego do dochodów
 Chart 25. Gminas by budget result/revenue relation

Uwaga: przedziały dla wartości wskaźnika domknięte lewostronnie.

Note: left-closed intervals for the index values.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

III.4. Finansowanie

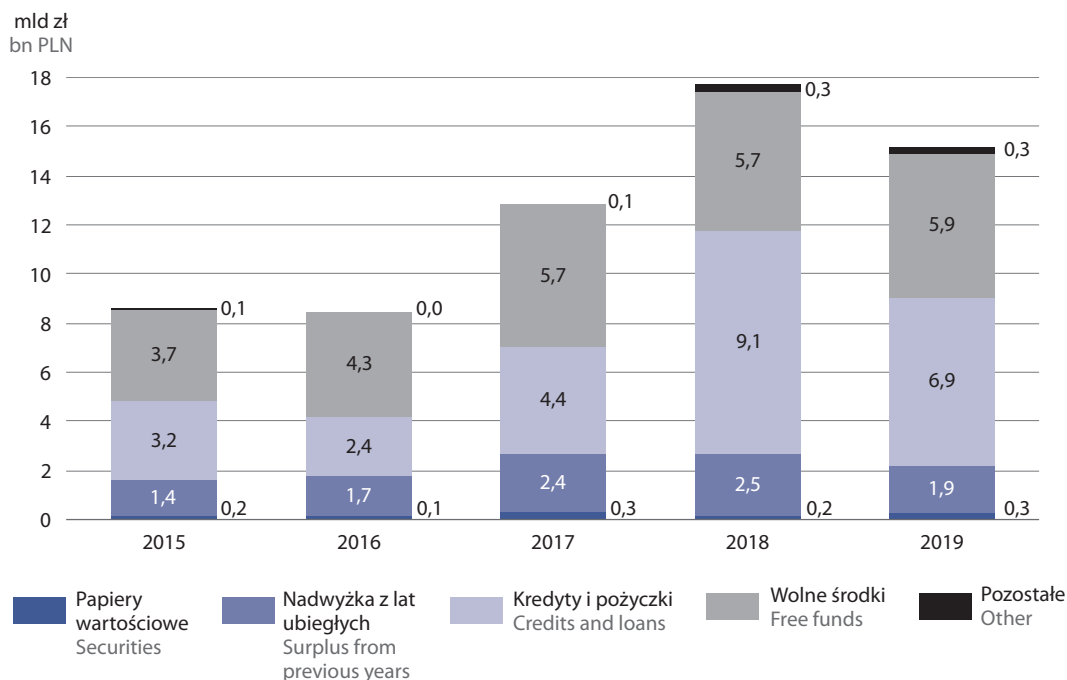
III.4. Financing

W 2019 r. przychody gmin wyniosły 15 171,2 mln zł. Kredyty i pożyczki wyniosły 7 137,9 mln zł i stanowiły 47,0% przychodów. W kategorii tzw. wolnych środków¹² przychody wyniosły 5 859,2 mln zł (38,6%), a przychody z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych wyniosły 1 906,4 mln zł, czyli 12,6% całości.

¹² Por. Rozdział II Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2.4 Finansowanie.

² See Chapter II Financial economy of local government units 2.4 Financing.

Wykres 26. Przychody gmin
Chart 26. Proceeds of gminas

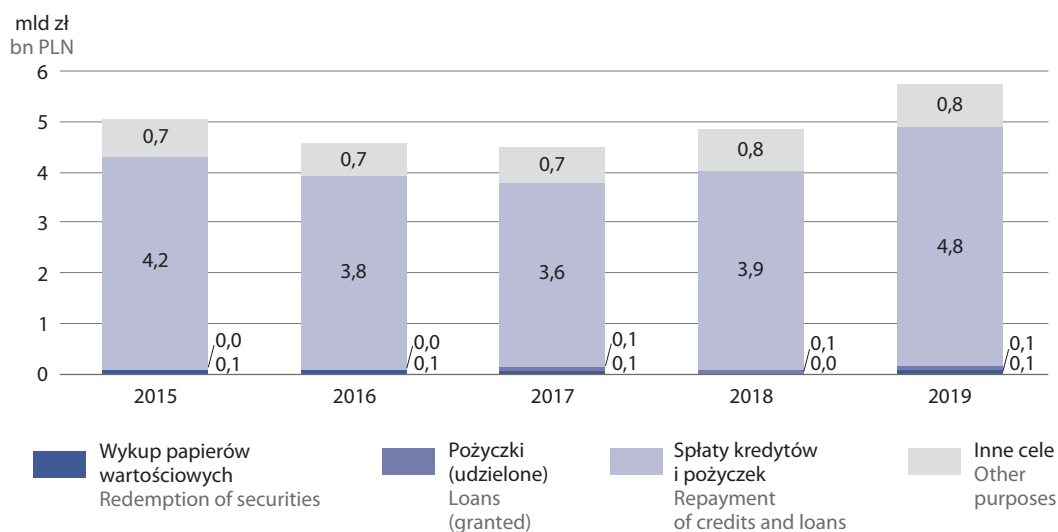

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

W 2019 r. rozchody gmin wyniosły 5 678,9 mln zł. Największy udział w rozchodach (83,8%) stanowiły spłaty kredytów i pożyczek w kwocie 4 760,8 mln zł. Wykup papierów wartościowych i obligacji samorządowych stanowił 1,3% rozchodów gmin ogółem, tj. 75,5 mln zł.

Wykres 27. Rozchody gmin
Chart 27. Outlays of gminas

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

IV. GOSPODARKA FINANSOWA MIAST NA PRAWACH POWIATU

IV. FINANCIAL ECONOMY OF CITIES WITH POWIAT STATUS

W 2019 r. dochody miast na prawach powiatu¹³ wyniosły 93 894,4 mln zł, a wydatki 96 885,5 mln zł. Rok budżetowy 2019 miasta na prawach powiatu zamknęły deficytem w wysokości 2 991,1 mln zł. W porównaniu z 2018 r. dochody tych jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 9,8%, a wydatki o 11,3%. Dla porównania, w latach 2015-2018 średni wzrost zarówno dochodów ogółem, jak i wydatków ogółem miast na prawach powiatu wyniósł 5,8%.

Tablica 26. Dochody, wydatki i wynik budżetów miast na prawach powiatu
Table 26. Revenue, expenditure and result of cities with powiat status budgets

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody Revenue	70 560,1	74 420,1	78 529,5	85 507,8	93 894,4
Wydatki Expenditure	69 824,2	71 941,5	78 504,1	87 014,6	96 885,5
Wynik Result	735,9	2 478,6	25,5	-1 506,8	-2 991,1
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody Revenue	70 922,2	74 500,6	78 925,8	85 792,2	94 756,6
Wydatki Expenditure	73 634,1	75 881,7	83 114,8	92 779,2	102 622,2
Wynik Result	-2 711,9	-1 381,1	-4 189,0	-6 987,0	-7 865,7
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody Revenue	99,5	99,9	99,5	99,7	99,1
Wydatki Expenditure	94,8	94,8	94,5	93,8	94,4
Wynik Result	x	x	x	x	x
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody Revenue	103,4	105,5	105,5	108,9	109,8
Wydatki Expenditure	100,2	103,0	109,1	110,8	111,3
Wynik Result	x	x	x	x	x

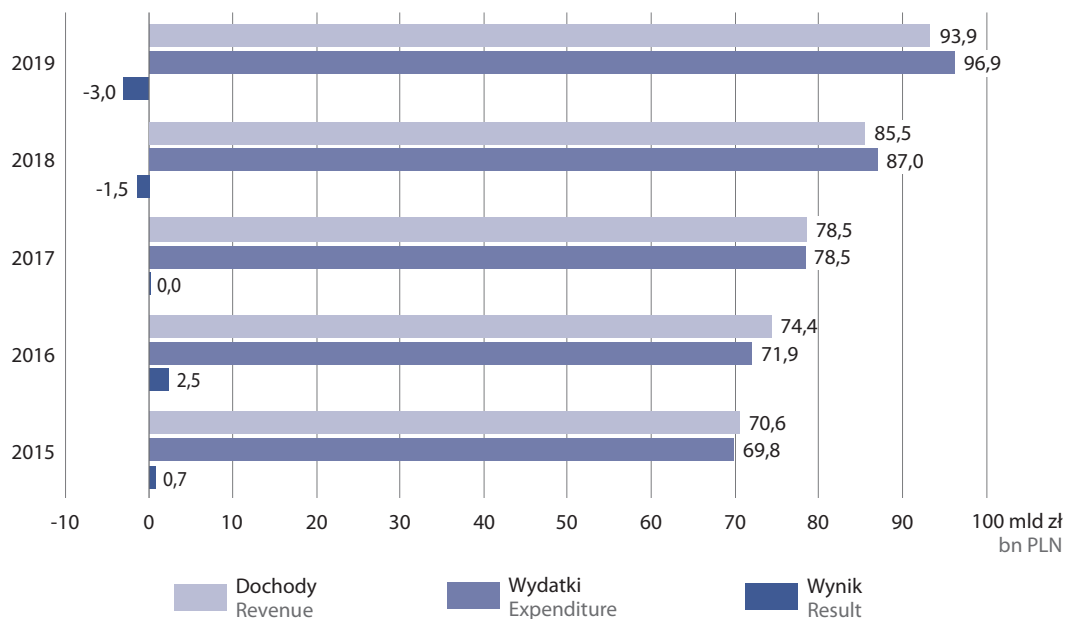
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

¹³ Zgodnie z art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. 2019, poz. 511) miasto na prawach powiatu jest gminą wykonującą zadania powiatu na zasadach określonych w tej ustawie.

W latach 2015-2017 miasta na prawach powiatu odnotowały nadwyżkę budżetową. Był to głównie efekt niepełnej realizacji zaplanowanych wydatków. Natomiast lata 2018-2019 zamknęły się deficytem. W latach 2015-2019 wykonanie dochodów budżetowych ogółem było zbliżone do wielkości zaplanowanych, natomiast wykonanie wydatków ogółem było niższe o 5-6% w odniesieniu do planu. W 2019 r. wskaźnik wykonania dochodów budżetowych miast na prawach powiatu osiągnął poziom 99,1% zaplanowanej wartości, a dla wydatków budżetowych 94,4%.

Wykres 28. Budżety miast na prawach powiatu

Chart 28. Budgets of cities with powiat status

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

IV.1. Dochody miast na prawach powiatu

IV.1. Revenue of cities with powiat status

W 2019 r. wykonanie dochodów ogółem miast na prawach powiatu wyniosło 93 894,4 mln zł, tj. 99,1% realizacji planu. W odniesieniu do 2018 r. dochody ogółem wzrosły o 9,8%. W strukturze dochodów ogółem miast na prawach powiatu największą pozycją były dochody własne w wysokości 55 060,8 mln zł, stanowiące 58,6% całości dochodów. Dotacje ogółem w kwocie 21 715,5 mln zł stanowiły 23,1% ogółu dochodów, a 18,2% subwencja ogólna wyniosła 17 118,0 mln zł.

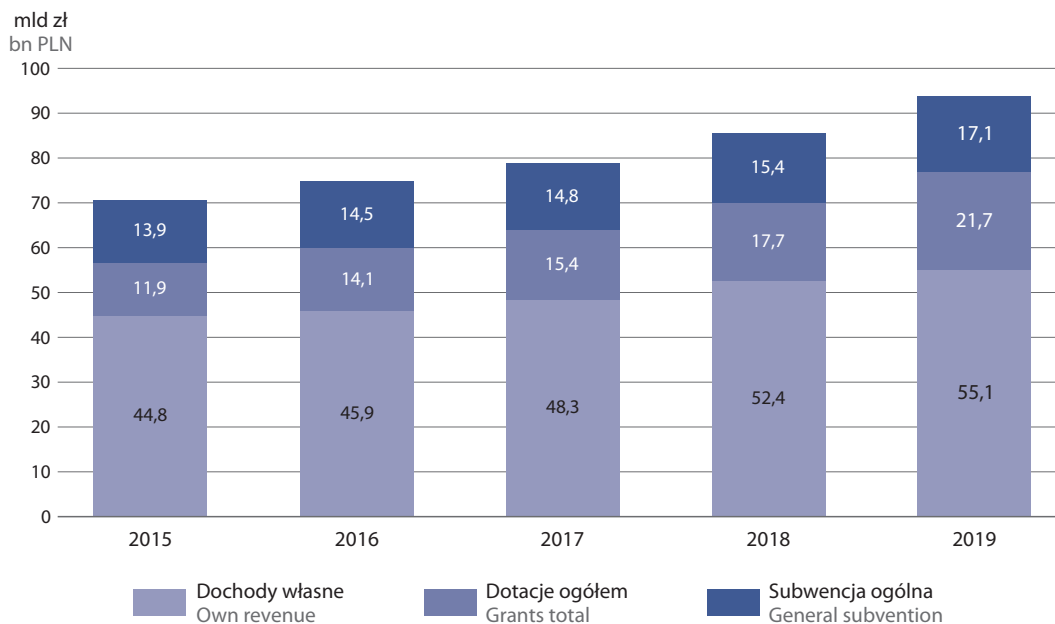
Tablica 27. Dochody miast na prawach powiatu
Table 27. Revenue of cities with powiat status

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	70 560,1	74 420,1	78 529,5	85 507,8	93 894,4
dochody własne own revenue	44 773,7	45 869,2	48 312,6	52 411,3	55 060,8
dotacje ogółem grants total	11 904,7	14 070,0	15 396,5	17 713,0	21 715,5
subwencja ogólna general subvention	13 881,6	14 481,0	14 820,5	15 383,5	17 118,0
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	70 922,2	74 500,6	78 925,8	85 792,2	94 756,6
dochody własne own revenue	44 902,8	45 641,5	47 710,8	51 278,1	54 887,1
dotacje ogółem grants total	12 138,3	14 382,2	16 396,0	19 132,3	22 755,5
subwencja ogólna general subvention	13 881,1	14 476,9	14 819,1	15 381,7	17 113,9
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody ogółem Revenue total	99,5	99,9	99,5	99,7	99,1
dochody własne own revenue	99,7	100,5	101,3	102,2	100,3
dotacje ogółem grants total	98,1	97,8	93,9	92,6	95,4
subwencja ogólna general subvention	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody ogółem Revenue total	103,4	105,5	105,5	108,9	109,8
dochody własne own revenue	104,4	102,4	105,3	108,5	105,1
dotacje ogółem grants total	100,8	118,2	109,4	115,0	122,6
subwencja ogólna general subvention	102,4	104,3	102,3	103,8	111,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosły wszystkie w/w składniki dochodów ogółem: najwięcej dotacje ogółem (wzrost o 22,6%) oraz subwencja ogólna (wzrost o 11,3%).

Wykres 29. Dochody miast na prawach powiatu
Chart 29. Revenue of cities with powiat status

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: Ministry of Finance data.

IV.1.1. Dochody własne

IV.1.1. Own Revenue

W 2019 r. dochody własne miast na prawach powiatu wyniosły 55 060,8 mln zł i były wyższe o 5,1% niż w 2018 r. Realizacja planu wykonania dochodów własnych wyniosła w tym okresie 100,3%.

W 2019 r. w strukturze dochodów własnych miast na prawach powiatu największy udział (45,2%) stanowiły wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), zrealizowane w kwocie 24 861,3 mln zł. Podana wielkość obejmowała część gminną i powiatową. Oznaczało to wykonanie w 100,7% planu budżetowego dla tej kategorii dochodów własnych. W 2019 r. odnotowano łączny (dla części gminnej i powiatowej) wzrost dochodów z tytułu wpływu z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) o 9,2%.

W 2019 r. łączne wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) dla miast na prawach powiatu wyniosły 2 614,3 mln zł. Jest to najwyższa uzyskana kwota w tej kategorii w latach 2015-2019.

Tablica 28. Dochody własne miast na prawach powiatu
Table 28. Own revenue of cities with powiat status

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody własne Own revenue	44 773,7	45 869,2	48 312,6	52 411,3	55 060,8
podatek dochodowy od osób prawnych część gminna corporate income tax – gminas' part	1 325,2	1 405,7	1 595,8	1 890,1	2 163,0
podatek dochodowy od osób prawnych część powiatowa corporate income tax – powiats' part	276,4	293,3	333,0	394,3	451,3
podatek dochodowy od osób fizycznych część gminna personal income tax – gminas' part	13 698,4	14 683,2	15 900,2	17 933,8	19 594,2
podatek dochodowy od osób fizycznych część powiatowa personal income tax – powiats' part	3 716,8	3 975,6	4 295,4	4 833,2	5 267,0
podatek rolny agricultural tax	24,0	22,0	21,5	21,5	21,7
podatek od nieruchomości tax on real estate	7 944,1	8 147,9	8 456,5	8 817,0	9 023,4
podatek leśny forest tax	2,5	4,6	4,6	4,7	4,6
podatek od środków transportowych tax on means of transport	319,3	330,2	339,9	349,0	352,5
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card	33,9	32,3	31,0	30,4	29,9
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	143,2	164,5	159,9	166,5	179,2
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	980,9	1 206,9	1 526,3	1 569,0	1 604,3
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	253,8	267,0	292,7	306,1	323,2
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	5,1	7,7	10,3	10,1	9,8
wpływy z opłaty targowej income from market fee	45,4	29,3	23,7	22,4	21,7
dochody z majątku revenue from property	4 337,7	4 005,2	3 793,5	3 930,7	3 902,0
pozostałe dochody other revenue	11 666,8	11 293,8	11 528,3	12 132,5	12 113,0

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody własne	44 902,8	45 641,5	47 710,8	51 278,1	54 887,1
Own revenue					
podatek dochodowy od osób prawnych część gminna corporate income tax – gminas' part	1 254,4	1 293,0	1 546,2	1 668,2	1 849,0
podatek dochodowy od osób prawnych część powiatowa corporate income tax – powiats' part	260,8	271,7	319,8	355,8	492,9
podatek dochodowy od osób fizycznych część gminna personal income tax – gminas' part	13 576,2	14 458,3	15 582,3	17 167,2	19 452,5
podatek dochodowy od osób fizycznych część powiatowa personal income tax – powiats' part	3 684,0	3 916,4	4 213,6	4 632,0	5 227,5
podatek rolny agricultural tax	26,9	24,7	22,4	21,5	21,8
podatek od nieruchomości tax on real estate	7 925,7	8 139,5	8 422,6	8 730,2	9 037,3
podatek leśny forest tax	2,3	3,3	4,3	4,4	4,6
podatek od środków transportowych tax on means of transport	315,0	323,9	340,1	353,8	356,2
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card	36,6	36,1	33,6	32,0	31,1
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	139,1	155,8	156,3	156,7	171,6
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	967,8	1 123,3	1 116,6	1 362,5	1 420,3
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	274,1	258,3	266,2	284,1	306,6
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	5,5	7,6	10,3	10,6	9,9
wpływy z opłaty targowej income from market fee	49,3	31,9	25,8	23,2	22,0
dochody z majątku revenue from property	4 639,2	4 404,6	4 099,7	4 273,7	4 195,0
pozostałe dochody other revenue	11 745,9	11 193,3	11 550,9	12 202,4	12 288,7

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody własne	99,7	100,5	101,3	102,2	100,3
Own revenue					
podatek dochodowy od osób prawnych część gminna corporate income tax – gminas' part	105,6	108,7	103,2	113,3	117,0
podatek dochodowy od osób prawnych część powiatowa corporate income tax – powiats' part	106,0	107,9	104,1	110,8	91,6
podatek dochodowy od osób fizycznych część gminna personal income tax – gminas' part	100,9	101,6	102,0	104,5	100,7
podatek dochodowy od osób fizycznych część powiatowa personal income tax – powiats' part	100,9	101,5	101,9	104,3	100,8
podatek rolny agricultural tax	89,4	89,1	95,7	100,2	99,7
podatek od nieruchomości tax on real estate	100,2	100,1	100,4	101,0	99,8
podatek leśny forest tax	108,7	137,9	107,6	106,6	101,0
podatek od środków transportowych tax on means of transport	101,4	102,0	99,9	98,6	98,9
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card	92,7	89,5	92,2	94,8	96,1
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	102,9	105,6	102,3	106,2	104,4
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	101,3	107,4	136,7	115,2	112,9
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	92,6	103,4	110,0	107,7	105,4
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	93,9	101,3	99,8	95,5	98,6
wpływy z opłaty targowej income from market fee	92,2	91,8	91,8	96,6	98,5
dochody z majątku revenue from property	93,5	90,9	92,5	92,0	93,0
pozostałe dochody other revenue	99,3	100,9	99,8	99,4	98,6

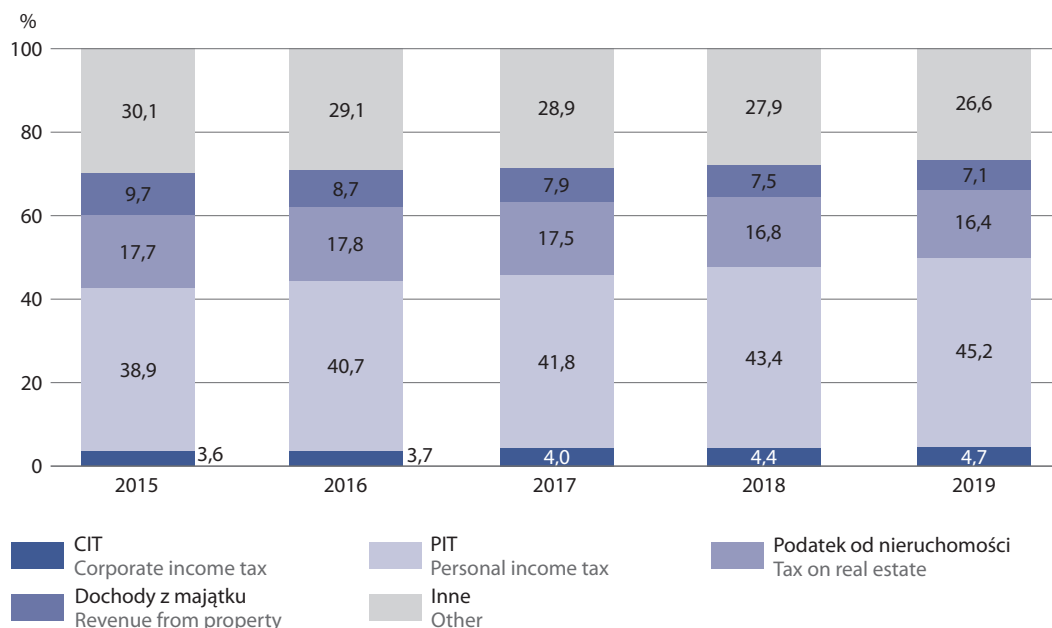
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody własne Own revenue	104,4	102,4	105,3	108,5	105,1
podatek dochodowy od osób prawnych część gminna corporate income tax – gminas' part	112,2	106,1	113,5	118,4	114,4
podatek dochodowy od osób prawnych część powiatowa corporate income tax – powiats' part	112,0	106,1	113,5	118,4	114,4
podatek dochodowy od osób fizycznych część gminna personal income tax – gminas' part	107,9	107,2	108,3	112,8	109,3
podatek dochodowy od osób fizycznych część powiatowa personal income tax – powiats' part	107,2	107,0	108,0	112,5	109,0
podatek rolny agricultural tax	87,4	91,7	97,6	100,2	100,8
podatek od nieruchomości tax on real estate	103,2	102,6	103,8	104,3	102,3
podatek leśny forest tax	120,4	179,7	100,7	103,2	97,1
podatek od środków transportowych tax on means of transport	103,9	103,4	102,9	102,7	101,0
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej tax on business of natural persons paid by tax card	91,1	95,0	96,0	98,0	98,4
podatek od spadków i darowizn inheritance and donation tax	96,1	114,9	97,2	104,1	107,7
podatek od czynności cywilnoprawnych tax on civil law transactions	100,0	123,0	126,5	102,8	102,2
wpływy z opłaty skarbowej stamp duty	85,6	105,2	109,6	104,6	105,6
wpływy z opłaty eksploatacyjnej income from mining fee	96,4	149,2	134,9	97,6	97,4
wpływy z opłaty targowej income from market fee	91,5	64,5	80,8	94,7	96,9
dochody z majątku revenue from property	93,2	92,3	94,7	103,6	99,3
pozostałe dochody other revenue	105,2	96,8	102,1	105,2	99,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Znaczącym źródłem dochodów własnych miast na prawach powiatu w 2019 r. była pozycja pozostałych dochodów, która wyniosła 12 113,0 mln zł, o 0,2% mniej niż w 2018 r. Ważnym źródłem dochodów własnych były też dochody z podatku od nieruchomości. W 2019 r. ich wartość wzrosła o 2,3% i wyniosła 9 023,4 mln zł. Udział podatku od nieruchomości w strukturze dochodów własnych miast na prawach powiatów stanowił 16,4% dochodów własnych, wobec 16,8% w 2018 r.

Wykres 30. Struktura dochodów własnych miast na prawach powiatu

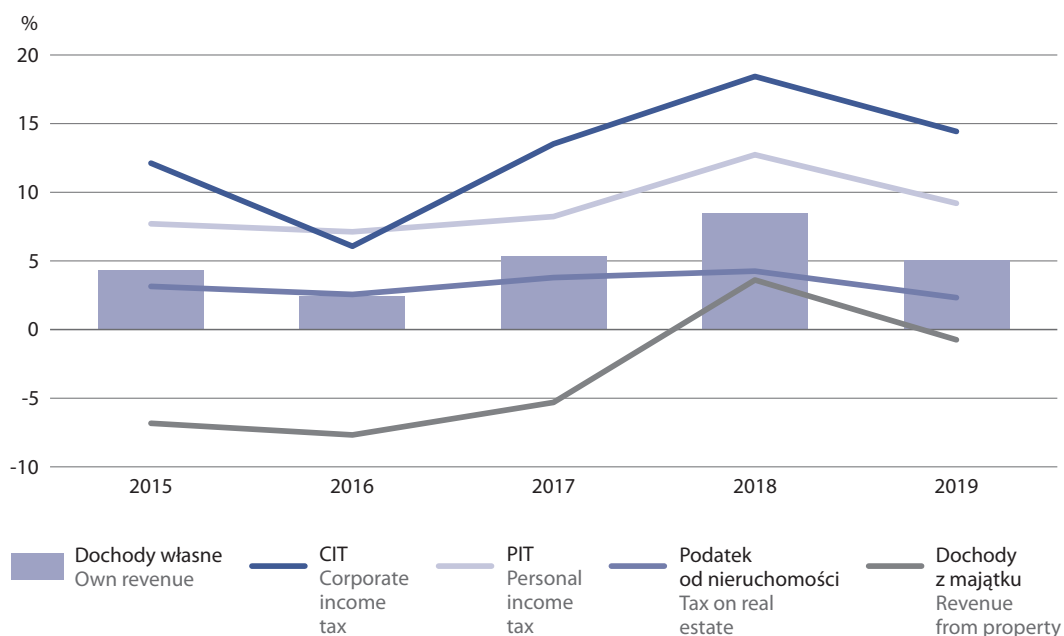
Chart 30. Structure of own revenue of cities with powiat status

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 31. Zmiany wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)

Chart 31. Changes of selected categories of own revenue (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

IV.1.2. Dotacje ogółem

IV.1.2. Grants total

Miasta na prawach powiatu w 2019 r. uzyskały dochody z dotacji na łączną kwotę 21 715,5 mln zł. Stanowiło to wzrost o 22,6% w porównaniu ze stanem na koniec 2018 r. Roczny plan w tej kategorii zrealizowano w 95,4%. W strukturze wykonanych dochodów ogółem za 2019 r. udział dotacji stanowił 23,1%. W relacji poszczególnych składników dotacji do dochodów ogółem największy udział stanowiły dotacje celowe, a także dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 (odpowiednio 18% i 5,1%).

Wartość zrealizowanych dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa w roku 2019 na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, w porównaniu do roku 2018 zwiększyła się o 29,6%. Realizacja dotacji §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 w 2019 r., w kwocie 4 786,9 mln zł, była o 13,9% większa niż w 2018 r.

Tablica 29. Dotacje ogółem dla miast na prawach powiatu

Table 29. Grants total for cities with powiat status

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dotacje ogółem Grants total	11 904,7	14 070,0	15 396,5	17 713,0	21 715,5
dotacje celowe targeted grants	6 861,6	11 437,3	13 126,8	13 510,7	16 928,6
część gminna gminas' part	4 410,3	9 153,1	10 833,6	11 102,5	14 346,8
na zadania z zakresu administracji rządowej for tasks of the government administration	2 707,6	7 476,5	9 328,4	9 623,0	12 897,0
inwestycyjne investment	1,4	6,8	3,5	2,4	3,7
na zadania własne for own tasks	1 687,9	1 660,8	1 493,4	1 467,6	1 423,9
inwestycyjne investment	55,5	50,6	29,3	74,7	28,7
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień z organami administracji rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	14,8	15,7	11,9	11,9	25,9
inwestycyjne investment	2,3	4,3	2,9	1,7	3,1
część powiatowa powiats' part	1 718,6	1 733,2	1 807,1	1 823,6	2 034,9
na zadania z zakresu administracji rządowej for tasks of the government administration	1 410,5	1 520,6	1 567,2	1 587,8	1 761,7
inwestycyjne investment	28,4	24,4	18,9	44,9	71,1
na zadania własne for own tasks	304,8	206,5	234,0	221,6	242,6
inwestycyjne investment	139,0	34,1	40,7	33,4	50,6

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	3,3	6,1	6,0	14,2	30,6
inwestycyjne investment	0,0	0,4	0,0	0,1	0,2
Pozostałe Others	732,6	551,0	486,0	584,6	546,9
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	325,3	334,4	345,4	378,4	380,5
inwestycyjne investment	11,2	7,0	2,7	9,2	2,5
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	30,8	26,8	15,1	103,8	70,7
inwestycyjne investment	26,8	22,3	10,5	94,0	57,2
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	376,6	189,8	125,4	102,3	95,6
inwestycyjne investment	160,3	173,9	112,7	90,2	85,5
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	5 043,1	2 632,7	2 269,7	4 202,3	4 786,9
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620 and 625	4 808,4	2 402,4	1 845,4	3 582,8	4 115,7
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dotacje ogółem Grants total	12 138,3	14 382,2	16 396,0	19 132,3	22 755,5
dotacje celowe targeted grants	7 000,2	11 556,9	13 297,6	13 723,3	17 093,9
część gminna gminas' part	4 471,9	9 216,0	10 963,8	11 250,1	14 450,6
na zadania z zakresu administracji rządowej for tasks of the government administration	2 729,4	7 511,8	9 416,1	9 727,9	12 974,1
inwestycyjne investment	1,5	7,2	3,7	2,6	3,8
na zadania własne for own tasks	1 726,6	1 687,2	1 525,2	1 509,2	1 449,4
inwestycyjne investment	73,4	55,4	33,7	92,1	28,8

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	15,9	16,9	22,5	13,1	27,1
inwestycyjne investment	2,4	4,6	13,1	2,3	3,2
część powiatowa powiats' part	1 748,2	1 748,6	1 821,5	1 861,2	2 075,1
na zadania z zakresu administracji rządowej for tasks of the government administration	1 418,2	1 532,6	1 577,6	1 601,9	1 781,9
inwestycyjne investment	28,6	25,2	19,1	48,0	71,5
na zadania własne for own tasks	326,5	209,5	236,1	231,3	252,6
inwestycyjne investment	160,4	35,7	41,5	42,1	59,5
na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	3,4	6,5	7,8	27,9	40,6
inwestycyjne investment	0,0	0,4	0,1	0,1	0,2
Pozostałe Others	780,1	592,3	512,3	612,1	568,3
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	342,7	341,6	354,3	387,3	376,2
inwestycyjne investment	13,7	6,6	2,9	10,7	2,7
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	35,2	33,8	21,7	112,6	77,0
inwestycyjne investment	31,1	29,5	17,0	102,7	63,5
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	402,3	217,0	136,3	112,1	115,1
inwestycyjne investment	188,3	201,5	123,2	99,6	103,8
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	5 138,1	2 825,2	3 098,3	5 409,0	5 661,6
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620 and 625	4 851,3	2 571,5	2 567,3	4 635,0	4 834,2

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dotacje ogółem Grants total	98,1	97,8	93,9	92,6	95,4
dotacje celowe targeted grants	98,0	99,0	98,7	98,5	99,0
część gminna gminas' part	98,6	99,3	98,8	98,7	99,3
na zadania z zakresu administracji rządowej for tasks of the government administration	99,2	99,5	99,1	98,9	99,4
inwestycyjne investment	93,8	94,8	95,2	90,9	97,4
na zadania własne for own tasks	97,8	98,4	97,9	97,2	98,2
inwestycyjne investment	75,6	91,4	86,7	81,1	99,6
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień z organami administracji rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	92,9	92,6	52,6	91,0	95,6
inwestycyjne investment	94,5	95,2	22,3	74,2	97,4
część powiatowa powiats' part	98,3	99,1	99,2	98,0	98,1
na zadania z zakresu administracji rządowej for tasks of the government administration	99,5	99,2	99,3	99,1	98,9
inwestycyjne investment	99,3	97,0	98,7	93,5	99,4
na zadania własne for own tasks	93,3	98,6	99,1	95,8	96,1
inwestycyjne investment	86,7	95,3	98,2	79,2	85,0
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień z organami administracji rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	97,0	95,3	76,4	50,8	75,3
inwestycyjne investment	0,0	85,6	59,7	100,0	100,0
Pozostałe Others	93,9	93,0	94,9	95,5	96,2
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	94,9	97,9	97,5	97,7	101,1
inwestycyjne investment	81,3	105,4	94,5	86,2	91,9

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	87,5	79,3	69,8	92,2	91,9
inwestycyjne investment	86,0	75,5	61,9	91,5	90,1
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	93,6	87,4	92,0	91,3	83,1
inwestycyjne investment	85,1	86,3	91,5	90,6	82,4
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	98,2	93,2	73,3	77,7	84,6
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620 and 625	99,1	93,4	71,9	77,3	85,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dotacje ogółem Grants total	100,8	118,2	109,4	115,0	122,6
dotacje celowe targeted grants	104,6	166,7	114,8	102,9	125,3
część gminna gminas' part	105,7	207,5	118,4	102,5	129,2
na zadania z zakresu administracji rządowej for tasks of the government administration	108,1	276,1	124,8	103,2	134,0
inwestycyjne investment	21,6	469,1	51,9	66,8	155,3
na zadania własne for own tasks	101,8	98,4	89,9	98,3	97,0
inwestycyjne investment	90,1	91,1	57,9	255,1	38,4
na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	164,5	105,9	75,7	100,1	218,4
inwestycyjne investment	455,1	191,0	67,5	58,5	182,0
część powiatowa powiatas' part	98,7	100,9	104,3	100,9	111,6
na zadania z zakresu administracji rządowej for tasks of the government administration	97,7	107,8	103,1	101,3	111,0
inwestycyjne investment	110,5	85,9	77,4	237,7	158,2
na zadania własne for own tasks	103,8	67,8	113,3	94,7	109,5
inwestycyjne investment	120,0	24,5	119,7	81,9	151,5

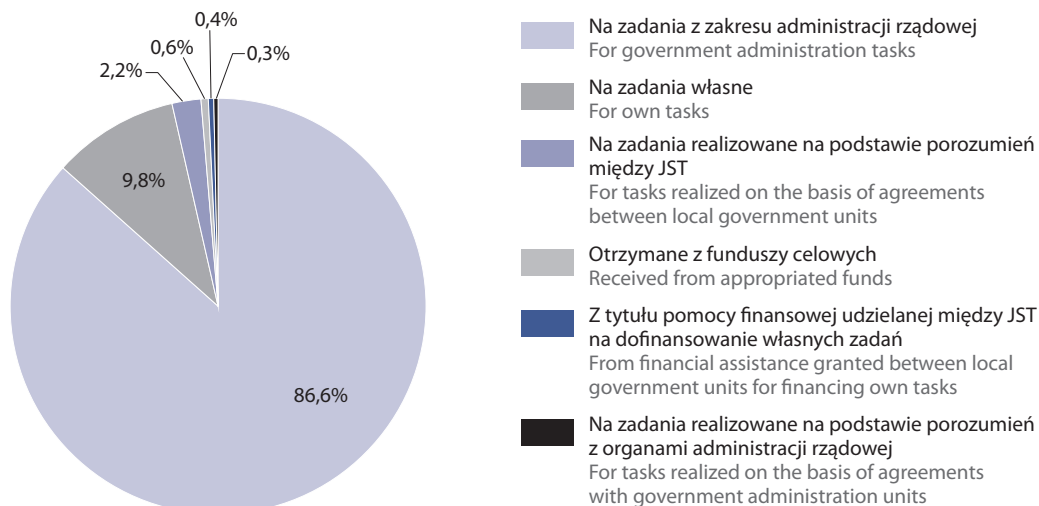
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	81,1	184,5	96,9	237,7	215,8
inwestycyjne investment	0,0	x	13,3	126,5	335,6
Pozostałe Others	113,6	75,2	88,2	120,3	93,5
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	94,8	102,8	103,3	109,6	100,5
inwestycyjne investment	39,4	62,5	39,4	335,7	27,1
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	218,0	87,0	56,6	686,2	68,1
inwestycyjne investment	302,3	83,1	47,2	896,2	60,9
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	130,9	50,4	66,1	81,6	93,5
inwestycyjne investment	165,9	108,5	64,8	80,0	94,8
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	95,9	52,2	86,2	185,1	113,9
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620 and 625	99,1	50,0	76,8	194,2	114,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W strukturze dotacji celowych otrzymanych w 2019 r. przez miasta na prawach powiatu, środki z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej stanowiły 86,6%, na zadania własne 9,8%, a pozostałe kategorie dotacji to 3,5%.

Wykres 32. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez miasta na prawach powiatu
Chart 32. Structure of targeted grants received by cities with powiat status

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W ramach dotacji celowych z budżetu państwa miasta na prawach powiatu otrzymały środki finansowe na zadania z zakresu administracji rządowej w wysokości 14 658,8 mln zł, z tego 12 897,0 mln zł na zadania gminne, a 1 761,7 mln zł na zadania powiatowe. W części gminnej dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej umieszczono zadania realizowane zgodnie z treścią ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. 2016 poz. 195) – program „Rodzina 500 plus”.

Miasta na prawach powiatu otrzymały w 2019 r. tytułem dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań własnych kwotę 1 666,5 mln zł, z czego 1 423,9 mln zł przeznaczone było na zadania w części gminnej, a 242,6 mln zł na zadania w części powiatowej. W kategorii dotacji celowych na realizację zadań własnych na zadania bieżące (bez zadań inwestycyjnych) wydano ogółem kwotę 1 587,3 mln zł.

IV.1.3. Subwencja ogólna

IV.1.3. General subvention

W 2019 r. subwencja ogólna (z uwzględnieniem uzupełnienia subwencji ogólnej w kwocie 255,6 mln zł) wyniosła 17 118,0 mln zł i była o 11,3% większa niż w 2018 r. Wykonanie planu na 2019 r. tej części dochodów miast na prawach powiatu zostało przekroczone o 4,1 mln zł. Na wydatki w części oświatowej przeznaczono 92,0% subwencji ogólnej. W 2019 r. było to 15 753,2 mln zł, o 10,7% więcej niż w poprzednim roku.

Tablica 30. Subwencja ogólna dla miast na prawach powiatu
Table 30. General subvention for cities with powiat status

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Subwencja ogólna General subvention	13 881,6	14 481,0	14 820,5	15 383,5	17 118,0
część oświatowa educational part	12 916,8	13 423,8	13 750,3	14 225,1	15 753,2

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of general subvention	236,2	220,3	191,8	174,2	255,6
subwencja ogólna dla gmin general subvention for gminas	237,0	268,6	235,2	266,4	295,1
część wyrównawcza equalizing part	95,3	123,5	100,8	142,0	175,4
część rekompensująca compensatory part	7,2	7,2	4,7	0,2	0,1
część równoważąca balancing part	134,5	137,8	129,7	124,2	119,6
subwencja ogólna dla powiatów general subvention for powiats	491,6	568,4	643,2	717,8	814,1
część równoważąca balancing part	457,9	525,3	586,8	642,6	721,2
część wyrównawcza equalizing part	33,7	43,0	56,4	75,2	93,0

PLAN w mln zł
PLAN in million PLN

Subwencja ogólna General subvention	13 881,1	14 476,9	14 819,1	15 381,7	17 113,9
część oświatowa educational part	12 916,4	13 419,8	13 748,8	14 224,8	15 752,8
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of general subvention	236,0	220,2	191,9	172,7	251,9
subwencja ogólna dla gmin general subvention for gminas	237,0	268,6	235,2	266,4	295,1
część wyrównawcza equalizing part	95,3	123,5	100,8	142,0	175,4
część rekompensująca compensatory part	7,2	7,2	4,7	0,2	0,1
część równoważąca balancing part	134,5	137,8	129,7	124,2	119,6
subwencja ogólna dla powiatów general subvention for powiats	491,6	568,4	643,2	717,8	814,1
część równoważąca balancing part	457,9	525,3	586,8	642,6	721,2
część wyrównawcza equalizing part	33,7	43,0	56,4	75,2	93,0

WSKAŹNIK WYKONANIA w %
RATE OF EXECUTION in %

Subwencja ogólna General subvention	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część oświatowa educational part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of general subvention	100,1	100,0	100,0	100,9	101,5

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
subwencja ogólna dla gmin general subvention for gminas	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część wyrównawcza equalizing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część rekompensująca compensatory part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część równoważąca balancing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
subwencja ogólna dla powiatów general subvention for powiats	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część równoważąca balancing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część wyrównawcza equalizing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Subwencja ogólna General subvention	102,4	104,3	102,3	103,8	111,3
część oświatowa educational part	102,3	103,9	102,4	103,5	110,7
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of general subvention	107,9	93,3	87,1	90,8	146,7
subwencja ogólna dla gmin general subvention for gminas	109,6	113,3	87,6	113,3	110,8
część wyrównawcza equalizing part	112,7	129,7	81,6	140,9	123,6
część rekompensująca compensatory part	99,8	100,3	65,0	4,5	39,9
część równoważąca balancing part	108,0	102,4	94,1	95,8	96,3
subwencja ogólna dla powiatów general subvention for powiats	100,8	115,6	113,2	111,6	113,4
część równoważąca balancing part	101,3	114,7	111,7	109,5	112,2
część wyrównawcza equalizing part	93,7	127,7	131,0	133,4	123,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

IV.2. Wydatki miast na prawach powiatu

IV.2. Expenditure of cities with powiat status

W 2019 r. wydatki ogółem miast na prawach powiatu wyniosły 96 885,5 mln zł i były wyższe o 11,3% w porównaniu z 2018 r. Plan wydatków ogółem wykonano w 94,4% (wobec 93,8% w 2018 r.). Wydatki bieżące w 2019 r. zamknęły się kwotą 80 987,7 mln zł, w której największy udział stanowiły pozycje pozostałych wydatków – 33,0% oraz wynagrodzeń – 31,6%. Wydatki majątkowe miast na prawach powiatu wyniosły 15 897,7 mln zł, w porównaniu z 2018 r. ich poziom wzrósł o 8,1%.

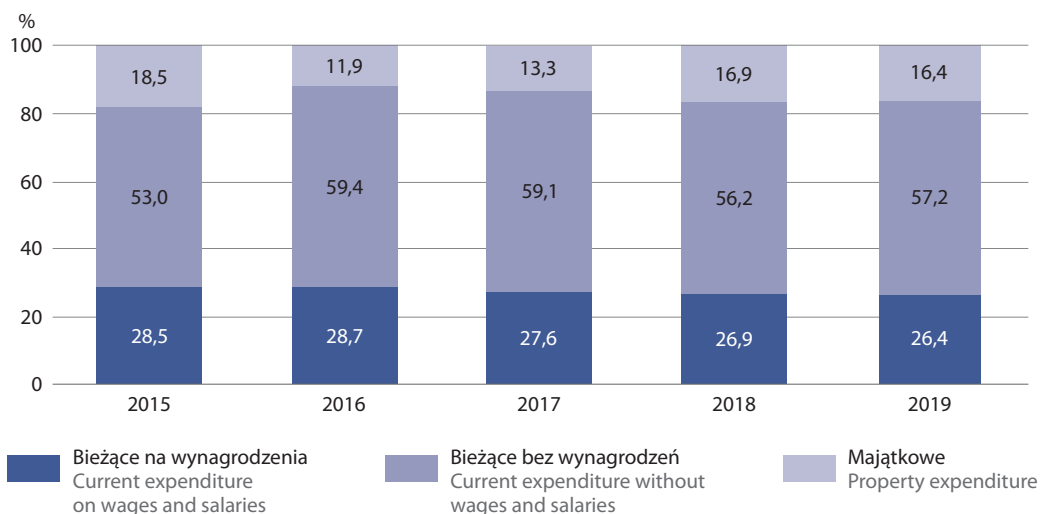
Tablica 31. Wydatki miast na prawach powiatu
Table 31. Expenditure of cities with powiat status

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	69 824,2	71 941,5	78 504,1	87 014,6	96 885,5
wydatki bieżące current expenditure	56 927,6	63 372,9	68 095,7	72 311,1	80 987,7
na wynagrodzenia on wages and salaries	19 902,0	20 671,4	21 693,4	23 401,9	25 578,3
osobowe personal	18 175,8	18 907,9	19 856,4	21 468,7	23 492,4
pochodne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	3 581,3	3 724,2	3 874,9	4 166,3	4 553,0
dotacje grants	5 860,0	6 396,8	7 090,4	8 282,1	9 085,9
na obsługę długu on debt service	905,5	885,9	874,9	852,1	885,6
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	16,5	9,6	4,6	5,1	9,2
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	4 343,5	9 022,8	10 755,0	10 942,2	14 162,9
pozostałe wydatki other expenditure	22 318,7	22 662,2	23 802,6	24 661,5	26 712,8
wydatki majątkowe property expenditure	12 896,6	8 568,6	10 408,3	14 703,6	15 897,7
inwestycyjne investment	12 211,7	7 713,1	9 410,2	13 657,5	14 663,1
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	73 634,1	75 881,7	83 114,8	92 779,2	102 622,2
wydatki bieżące current expenditure	59 011,8	65 614,8	70 480,6	74 788,0	83 741,5
na wynagrodzenia on wages and salaries	20 075,4	20 861,9	21 922,5	23 674,3	24 735,9
osobowe personal	18 320,2	19 063,8	20 045,9	21 687,9	22 702,4
pochodne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	3 650,5	3 794,6	3 954,8	4 269,4	4 456,3
dotacje grants	5 924,6	6 501,7	7 192,4	8 404,5	9 232,2
na obsługę długu on debt service	1 124,8	998,1	975,6	923,4	1 023,7
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	108,2	78,2	59,9	62,2	64,3
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	4 416,3	9 122,1	10 908,8	11 131,4	14 313,4
pozostałe wydatki other expenditure	23 712,1	24 258,2	25 466,6	26 322,8	28 503,6
wydatki majątkowe property expenditure	14 622,3	10 267,0	12 634,3	17 991,1	18 880,7
inwestycyjne investment	13 862,0	9 401,5	11 601,1	16 894,8	17 615,4

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Wydatki ogółem Total expenditure	94,8	94,8	94,5	93,8	94,4
wydatki bieżące current expenditure	96,5	96,6	96,6	96,7	96,7
na wynagrodzenia on wages and salaries	99,1	99,1	99,0	98,8	103,4
osobowe personal	99,2	99,2	99,1	99,0	103,5
pochodne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	98,1	98,1	98,0	97,6	102,2
dotacje grants	98,9	98,4	98,6	98,5	98,4
na obsługę długu on debt service	80,5	88,8	89,7	92,3	86,5
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	15,3	12,2	7,7	8,2	14,3
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	98,4	98,9	98,6	98,3	98,9
pozostałe wydatki other expenditure	94,1	93,4	93,5	93,7	93,7
wydatki majątkowe property expenditure	88,2	83,5	82,4	81,7	84,2
inwestycyjne investment	88,1	82,0	81,1	80,8	83,2
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	100,2	103,0	109,1	110,8	111,3
wydatki bieżące current expenditure	103,3	111,3	107,5	106,2	112,0
na wynagrodzenia on wages and salaries	104,2	103,9	104,9	107,9	109,3
osobowe personal	104,3	104,0	105,0	108,1	109,4
pochodne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	104,3	104,0	104,0	107,5	109,3
dotacje grants	109,1	109,2	110,8	116,8	109,7
na obsługę długu on debt service	82,8	97,8	98,8	97,4	103,9
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	97,4	57,8	48,2	110,2	180,5
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	99,7	207,7	119,2	101,7	129,4
pozostałe wydatki other expenditure	102,7	101,5	105,0	103,6	108,3
wydatki majątkowe property expenditure	88,6	66,4	121,5	141,3	108,1
inwestycyjne investment	89,6	63,2	122,0	145,1	107,4

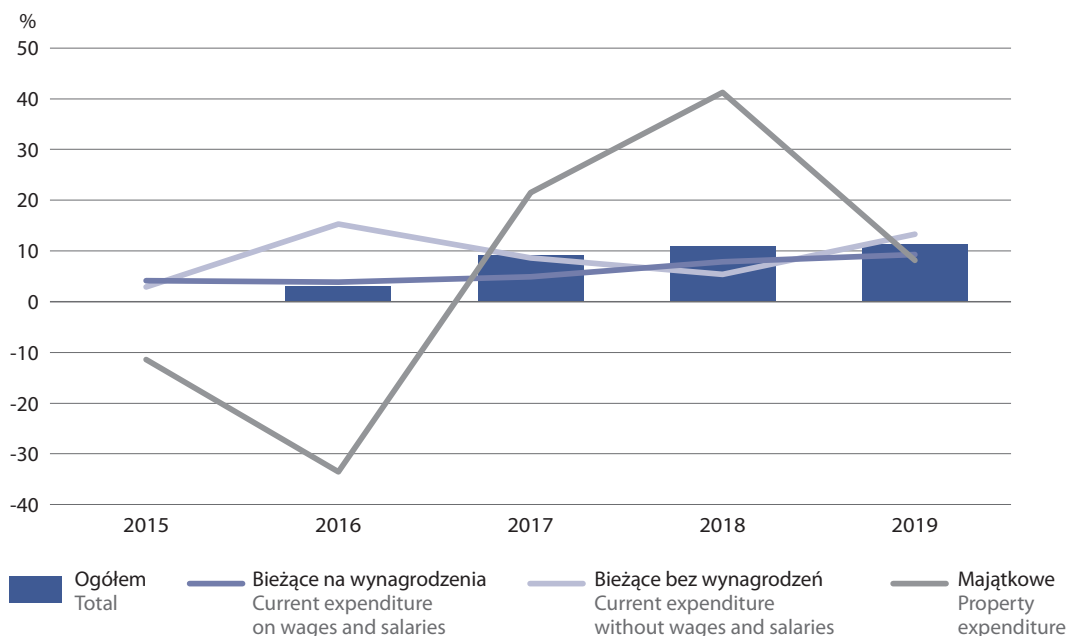
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 33. Struktura wydatków miast na prawach powiatu
Chart 33. Structure of expenditure of cities with powiat status

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

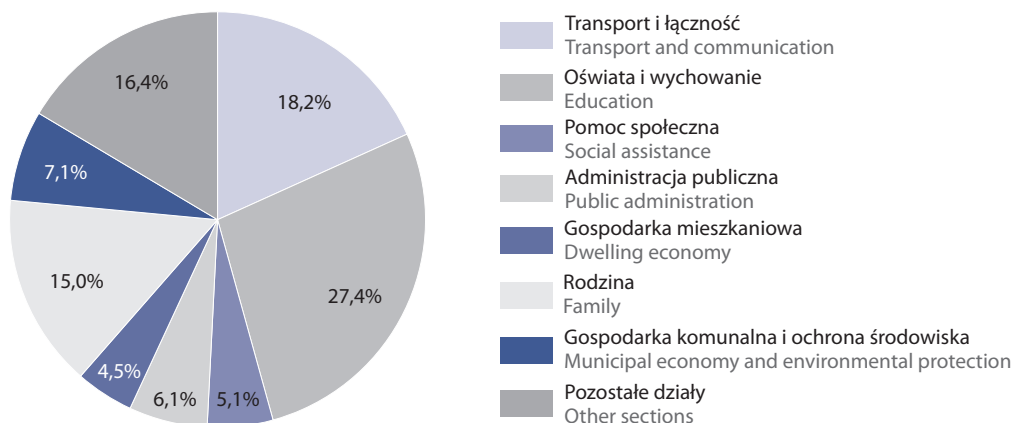
Wykres 34. Zmiany wybranych kategorii wydatków (r/r)
Chart 34. Changes of selected categories of expenditure (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W strukturze wydatków według wybranych działów klasyfikacji budżetowej w 2019 r. największy udział stanowiły wydatki w działach: „Oświata i wychowanie” (27,4%), „Transport i łączność” (18,2%), „Rodzina” (15,0%), „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” (7,1%), „Administracja publiczna” (6,1%), „Pomoc społeczna” (5,1%), oraz „Gospodarka mieszkaniowa” (4,5%). Pozostałe działy łącznie stanowiły 16,4% całości wydatków miast na prawach powiatu.

Wykres 35. Struktura wydatków miast na prawach powiatu według działów
 Chart 35. Structure of cities with powiat status' expenditure by sections

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
 Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu w 2019 r. zwiększyły się w ciągu roku o 12,0%, do kwoty 80 987,7 mln zł. W ich strukturze nie zaszły istotne zmiany w stosunku do poprzednich lat. Główną pozycją tej kategorii pozostały wynagrodzenia wraz z pochodnymi, które stanowiły 37,2% wydatków bieżących (wobec 38,1% w 2018 r.). Udział dotacji w wydatkach bieżących wyniósł 11,2%, świadczeń na rzecz osób fizycznych 17,5%, a wydatków na obsługę długu 1,1%. Na pozostałe wydatki przypadało 33,0% wszystkich wydatków bieżących (wobec 34,1% w roku poprzednim).

W 2019 r. miasta na prawach powiatu wydały na wynagrodzenia wraz z pochodnymi kwotę 30 131,3 mln zł, tj. o 9,3% więcej niż w 2018 r. Zaplanowaną kwotę wydatków zrealizowano w 98,5%.

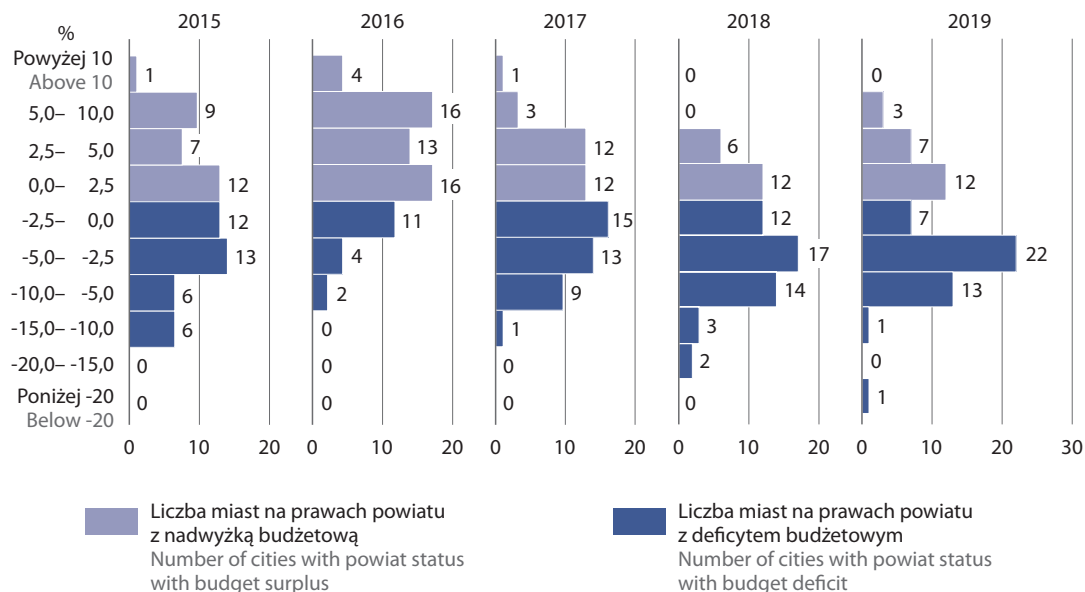
Wydatki majątkowe w 2019 r. zwiększyły się w ciągu roku o 8,1% i wyniosły 15 897,7 mln zł, co stanowiło 84,2% planowanej kwoty. Wydatki inwestycyjne wyniosły 14 663,1 mln zł, stanowiąc 92,2% wydatków majątkowych oraz 15,1% wydatków ogółem.

IV.3. Wynik budżetów miast na prawach powiatu

IV.3 Result of Budgets of cities with powiat status

W 2019 r. budżety miast na prawach powiatu zamknęły się deficytem w wysokości 2 991,1 mln zł, co stanowiło niemal podwojenie wyniku z roku poprzedniego (deficyt w wysokości 1 506,8 mln zł). Nadwyżkę budżetową wypracowały 22 jednostki, a deficyt 44 jednostki. W 19 miastach na prawach powiatu, które odnotowały nadwyżkę, poziom relacji wyniku do dochodów ogółem nie przekraczał 5%, zaś w 3 ukształtował się w przedziale 5-10%. Wśród 44 jednostek, w których odnotowano deficyt, dla 29 jednostek relacja wyniku budżetowego do dochodów kształtowała się w przedziale 0-5%, dla 14 podmiotów w przedziale 5-15%, zaś w jednym mieście na prawach powiatu relacja ta przekroczyła poziom 20%.

Wykres 36. Miasta na prawach powiatu według relacji wyniku budżetowego do dochodów
 Chart 36. Cities with powiat status by result/revenue relation

Uwaga. Przedziały dla wartości wskaźnika domknięte lewostronnie.

Note. The intervals for the index values are left-closed.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

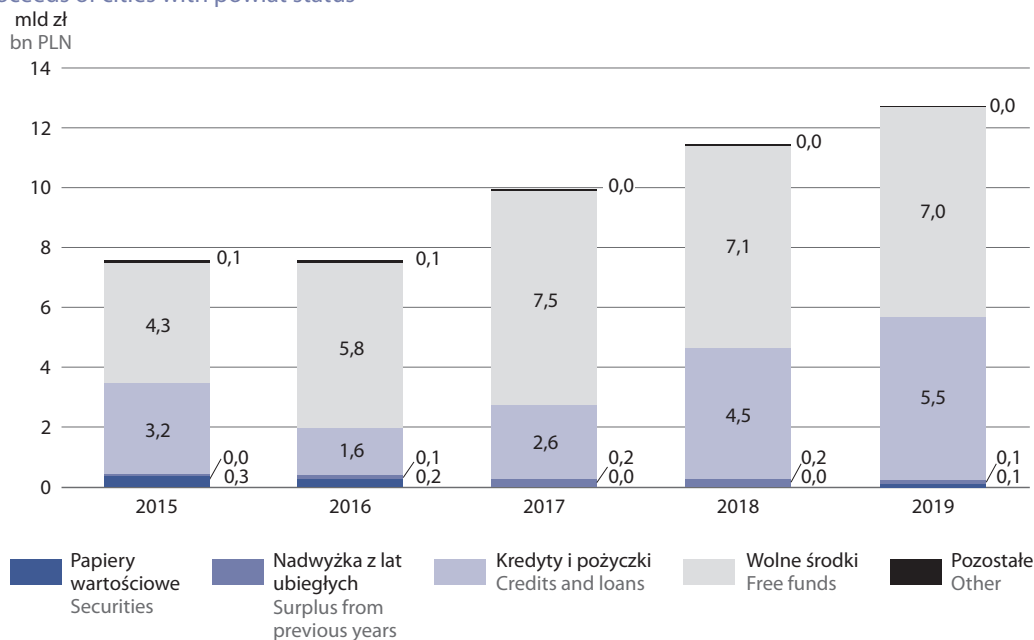
IV.4. Finansowanie

IV.4. Financing

W 2019 r. miasta na prawach powiatu zrealizowały łączne przychody w kwocie 12 713,7 mln zł, wobec 11 776,4 mln zł w 2018 r. W strukturze przychodów 55,1% stanowiły przychody pochodzące z wolnych środków na rachunkach bieżących miast. Udział kredytów i pożyczek w przychodach za 2019 r. wyniósł 43,1%, a nadwyżki z lat ubiegłych – 1,1%. Pozostałe kategorie przychodów miast na prawach powiatu stanowiły łącznie 0,7%.

Wykres 37. Przychody miast na prawach powiatu

Chart 37. Proceeds of cities with powiat status

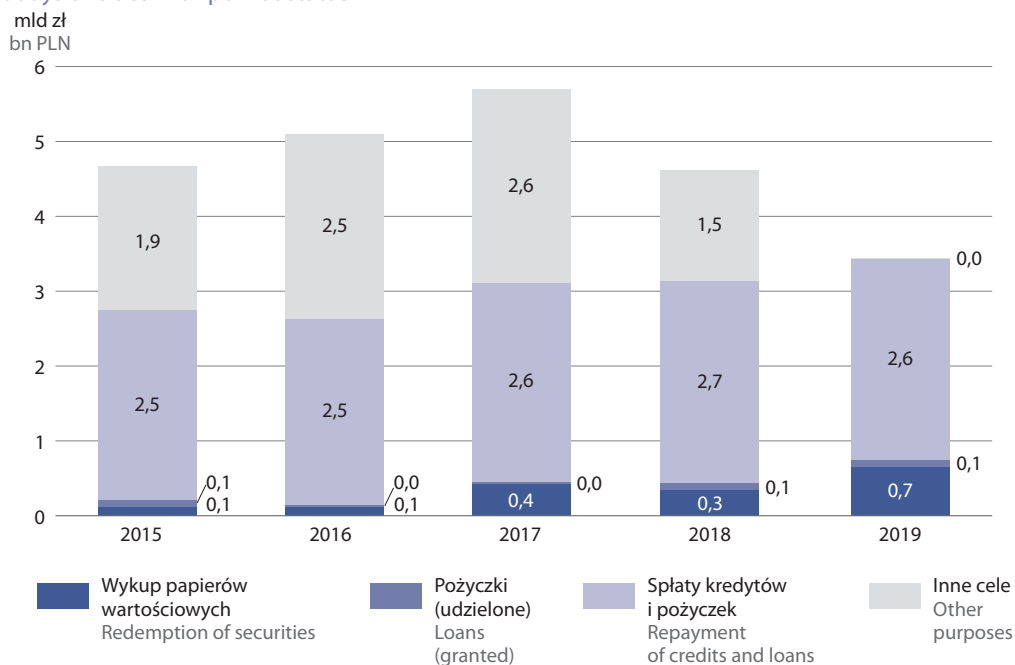

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: Ministry of Finance data.

Łączna wartość rozchodów miast na prawach powiatu według stanu na koniec 2019 r. wyniosła 3 433,6 mln zł. Spłaty kredytów i pożyczek stanowiły 77,1% rozchodów (2 647,2 mln zł). Wykup papierów wartościowych stanowił 19,1% rozchodów (wobec 7,5% w 2018 r.). Wartość pożyczek udzielonych w 2019 r. przez miasta na prawach powiatu wyniosła 127,3 mln zł, stanowiąc 3,7% rozchodów. W kategorii „Inne cele” ujęto kwotę 3,1 mln zł, stanowiącą 0,1% rozchodów.

Wykres 38. Rozchody miast na prawach powiatu

Chart 38. Outlays of cities with powiat status

V. GOSPODARKA FINANSOWA POWIATÓW

V. FINANCIAL ECONOMY OF POWIATS

W 2019 r. dochody powiatów wyniosły 30 696,3 mln zł, a wydatki 29 630,7 mln zł. Rok budżetowy 2019 powiaty zakończyły nadwyżką w wysokości 1 065,6 mln zł. W porównaniu z rokiem poprzednim dochody zwiększyły się o 9,8%, a wydatki o 3,4%.

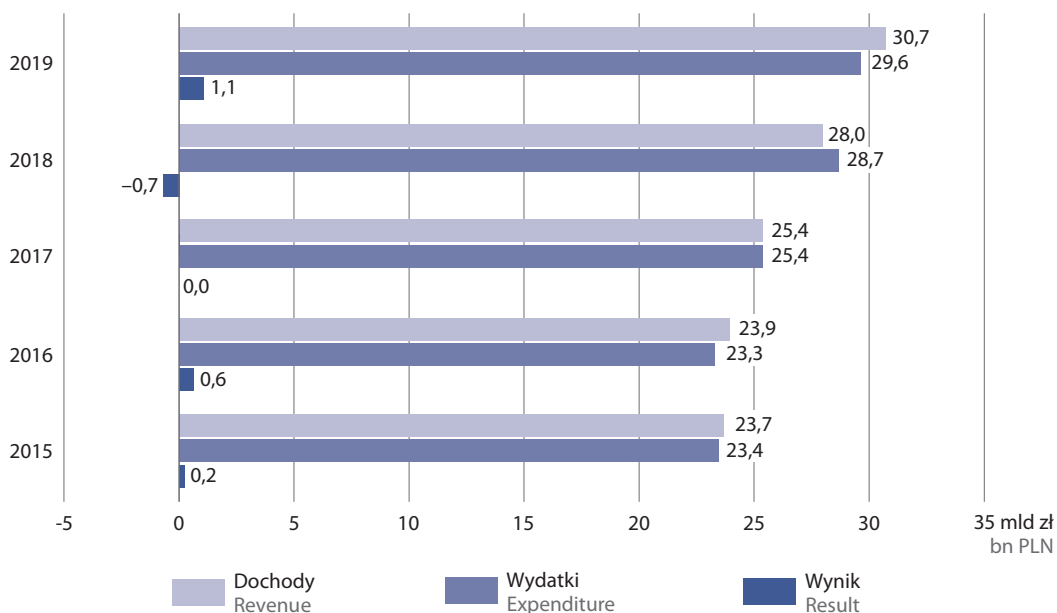
Tablica 32. Dochody, wydatki i wynik budżetów powiatów
Table 32. Revenue, expenditure and result of powiats' budgets

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody Revenue	23 681,5	23 948,3	25 388,5	27 959,3	30 696,3
Wydatki Expenditure	23 444,1	23 300,6	25 360,4	28 656,6	29 630,7
Wynik Result	237,4	647,7	28,1	-697,2	1 065,6
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody Revenue	23 880,8	24 004,2	25 819,4	28 453,5	30 608,1
Wydatki Expenditure	24 603,2	24 563,7	27 084,1	30 736,4	31 886,0
Wynik Result	-722,4	-559,4	-1 264,7	-2 283,0	-1 277,9
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody Revenue	99,2	99,8	98,3	98,3	100,3
Wydatki Expenditure	95,3	94,9	93,6	93,2	92,9
Wynik Result	x	x	x	x	x
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody Revenue	99,6	101,1	106,0	110,1	109,8
Wydatki Expenditure	98,6	99,4	108,8	113,0	103,4
Wynik Result	x	x	x	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W latach 2015-2018 średni wzrost zrealizowanych dochodów powiatów wyniósł 4,2%, zaś średni wzrost wykonanych wydatków wyniósł 4,9%. W analizowanym okresie jedynie w 2018 r. budżety powiatów zamknęły się deficytem, natomiast w pozostałych latach odnotowano nadwyżki budżetowe.

Wykres 39. Budżety powiatów
Chart 39. Budgets of powiats

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: Ministry of Finance data.

V.1. DOCHODY POWIATÓW

V.1. REVENUE OF POWIATS

W 2019 r. wykonanie dochodów ogółem powiatów wyniosło 30 696,3 mln zł, co stanowiło 100,3% planu. W strukturze dochodów największą kategorią były dochody własne w kwocie 12 312,5 mln zł, tj. 40,1% całości. Subwencja ogólna w wysokości 11 646,4 mln zł stanowiła 37,9%, a dotacje ogółem w kwocie 6 737,4 mln zł to 21,9% dochodów ogółem.

Tablica 33. Dochody powiatów
Table 33. Revenue of powiats

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	23 681,5	23 948,3	25 388,5	27 959,3	30 696,3
dochody własne own revenue	7 943,2	8 474,3	9 079,0	10 076,3	12 312,5
dotacje ogółem grants total	5 689,2	5 245,1	6 047,2	7 377,4	6 737,4
subwencja ogólna general subvention	10 049,2	10 228,9	10 262,3	10 505,6	11 646,4
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	23 880,8	24 004,2	25 819,4	28 453,5	30 608,1
dochody własne own revenue	7 954,9	8 353,5	8 974,0	9 789,5	11 758,4
dotacje ogółem grants total	5 877,2	5 425,3	6 587,2	8 167,4	7 216,9
subwencja ogólna general subvention	10 048,7	10 225,5	10 258,2	10 496,5	11 632,9

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody ogółem Revenue total	99,2	99,8	98,3	98,3	100,3
dochody własne own revenue	99,9	101,4	101,2	102,9	104,7
dotacje ogółem grants total	96,8	96,7	91,8	90,3	93,4
subwencja ogólna general subvention	100,0	100,0	100,0	100,1	100,1
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody ogółem Revenue total	99,6	101,1	106,0	110,1	109,8
dochody własne own revenue	106,7	106,7	107,1	111,0	122,2
dotacje ogółem grants total	92,4	92,2	115,3	122,0	91,3
subwencja ogólna general subvention	98,7	101,8	100,3	102,4	110,9

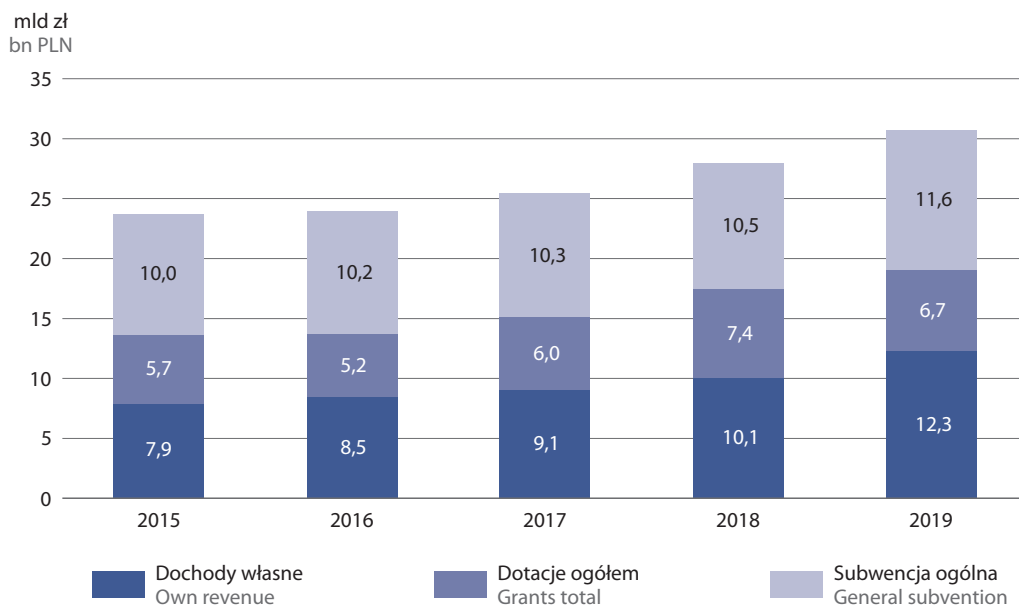
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. w porównaniu z rokiem poprzednim dochody ogółem powiatów były wyższe o 9,8%. Dochody własne zwiększyły się o 22,2%, a dotacje ogółem zmniejszyły się o 8,7%. Subwencja ogólna, która była największą kategorią dochodów powiatów wzrosła o 10,9%.

Wykres 40. Dochody powiatów

Chart 40. Revenue of powiaty

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

V.1.1. Dochody własne powiatów

V.1.1. Own revenue of powiats

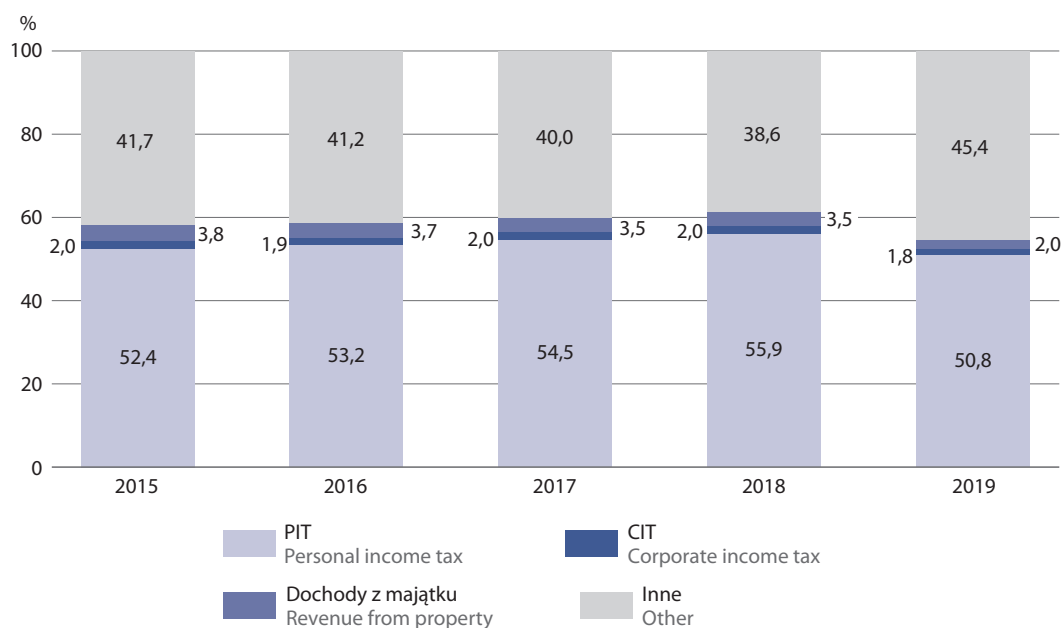
W 2019 r. dochody własne powiatów wyniosły 12 312,5 mln zł i wzrosły o 22,2% wobec 2018 r., a wykonanie planu wyniosło 104,7%. W strukturze dochodów własnych największą pozycją były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w wysokości 6 255,0 mln zł, co stanowiło 50,8% dochodów własnych powiatów. W 2019 r. wpływy z tego podatku dla powiatów wzrosły o 11,0% w relacji do roku poprzedniego.

Tablica 34. Dochody własne powiatów
Table 34. Own revenue of powiats

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody własne Own revenue	7 943,2	8 474,3	9 079,0	10 076,3	12 312,5
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	157,9	161,8	180,4	199,5	217,3
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	4 165,7	4 508,8	4 950,0	5 633,7	6 255,0
dochody z majątku revenue from property	305,3	310,0	315,1	356,2	249,0
pozostałe dochody other revenue	3 314,2	3 493,7	3 633,6	3 887,0	5 591,2
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody własne Own revenue	7 954,9	8 353,5	8 974,0	9 789,5	11 758,4
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	150,3	159,9	163,5	188,7	201,9
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	4 108,3	4 413,9	4 824,3	5 327,5	6 170,1
dochody z majątku revenue from property	419,0	374,2	385,8	422,0	288,8
pozostałe dochody other revenue	3 277,2	3 405,5	3 600,5	3 851,3	5 097,5
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dochody własne Own revenue	99,9	101,4	101,2	102,9	104,7
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	105,1	101,2	110,4	105,7	107,6
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	101,4	102,1	102,6	105,7	101,4
dochody z majątku revenue from property	72,9	82,9	81,7	84,4	86,2
pozostałe dochody other revenue	101,1	102,6	100,9	100,9	109,7
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody własne Own revenue	106,7	106,7	107,1	111,0	122,2
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	107,9	102,4	111,5	110,6	109,0
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	109,1	108,2	109,8	113,8	111,0
dochody z majątku revenue from property	85,5	101,5	101,6	113,1	69,9
pozostałe dochody other revenue	106,2	105,4	104,0	107,0	143,8

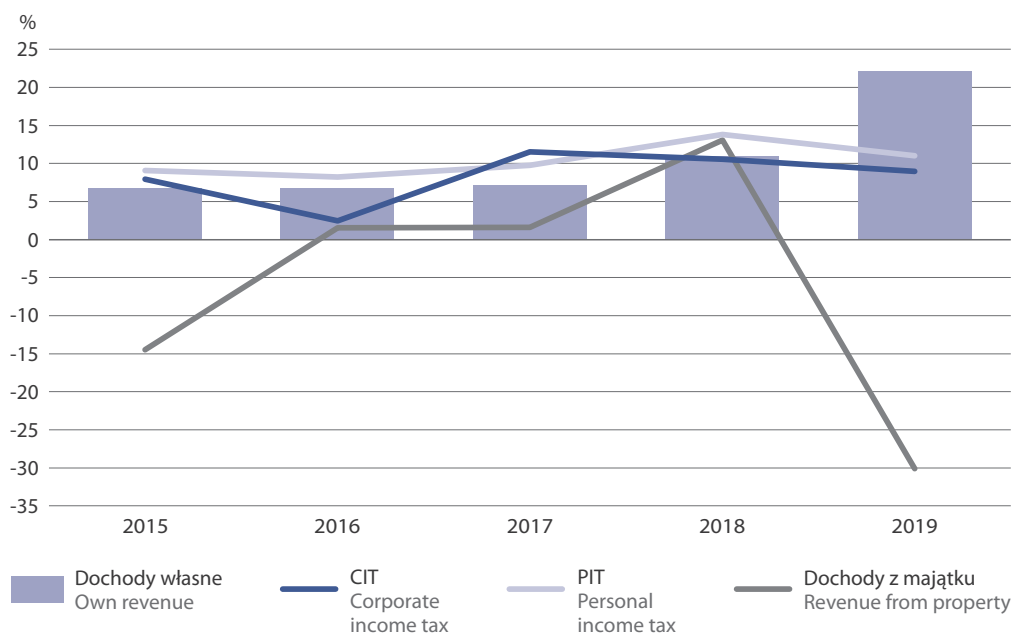
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 41. Struktura dochodów własnych powiatów
Chart 41. Structure of own revenue of powiats

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 42. Zmiany wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)
Chart 42. Changes of selected categories of own revenue (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

V.1.2. Dotacje ogółem

V.1.2. Grants total

W 2019 r. dotacje ogółem dla powiatów wyniosły 6 737,4 mln zł, tj. o 8,7% mniej w porównaniu do 2018 r., a wskaźnik wykonania planu wyniósł 93,4%. W strukturze dochodów ogółem osiągniętych przez powiaty, dotacje ogółem stanowiły 21,9%, z tego dotacje celowe 16,7% (w kwocie 5 117,7 mln zł), a dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625¹⁴ w kwocie 1 619,7 mln zł stanowiły 5,3% dochodów ogółem.

Tablica 35. Dotacje powiatów
Table 35.. Grants total for powiats

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dotacje ogółem Grants total	5 689,2	5 245,1	6 047,2	7 377,4	6 737,4
dotacje celowe targeted grants	4 885,2	4 907,7	5 199,8	5 737,7	5 117,7
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	2 657,7	2 691,3	2 742,5	2 794,3	2 972,3
inwestycyjne investment	137,2	41,8	42,3	67,4	76,9
na zadania własne for own tasks	1 291,6	1 252,2	1 313,8	1 647,4	1 034,8
inwestycyjne investment	534,8	473,3	498,8	761,1	212,4
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	8,6	6,5	10,8	23,0	32,7
inwestycyjne investment	3,1	0,8	1,2	0,4	1,1
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	376,9	350,0	363,7	389,8	384,2
inwestycyjne investment	62,7	44,2	54,2	75,0	57,2
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	471,6	556,0	709,0	808,2	631,1
inwestycyjne investment	421,0	485,8	621,7	720,7	550,8
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	78,9	51,7	59,9	75,0	62,6
inwestycyjne investment	65,1	40,3	48,1	63,2	49,3
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	804,0	337,4	847,5	1 639,7	1 619,7
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	515,4	147,5	357,5	1 004,1	964,8
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dotacje ogółem Grants total	5 877,2	5 425,3	6 587,2	8 167,4	7 216,9
dotacje celowe targeted grants	4 986,2	4 992,7	5 327,3	5 919,6	5 268,9
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	2 699,0	2 716,7	2 771,5	2 828,3	2 997,3
inwestycyjne investment	140,3	43,1	44,3	74,8	81,2

¹⁴ Patrz: rozdział I. Zasady i uwarunkowania gospodarki finansowej JST – 1.5.1. Dotacje ogółem.

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
na zadania własne for own tasks	1 303,1	1 264,0	1 335,1	1 686,0	1 079,4
inwestycyjne investment	544,1	483,5	514,3	796,3	251,9
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	9,5	6,7	13,2	30,1	38,9
inwestycyjne investment	3,6	0,8	1,3	0,4	1,1
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	383,9	355,6	376,2	402,9	389,5
inwestycyjne investment	67,4	46,0	62,1	84,6	64,2
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	502,0	595,0	767,2	887,6	690,6
inwestycyjne investment	446,7	520,5	674,1	792,7	606,0
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	88,6	54,8	64,1	84,7	73,1
inwestycyjne investment	73,5	43,3	51,9	72,2	59,1
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	891,1	432,6	1 260,0	2 247,9	1 948,0
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	547,1	209,0	669,5	1 446,8	1 211,9
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Dotacje ogółem Grants total	96,8	96,7	91,8	90,3	93,4
dotacje celowe targeted grants	98,0	98,3	97,6	96,9	97,1
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	98,5	99,1	99,0	98,8	99,2
inwestycyjne investment	97,8	96,8	95,5	90,2	94,8
na zadania własne for own tasks	99,1	99,1	98,4	97,7	95,9
inwestycyjne investment	98,3	97,9	97,0	95,6	84,3
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	90,1	97,9	81,8	76,3	84,0
inwestycyjne investment	88,2	100,0	93,9	99,4	95,5
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	98,2	98,4	96,7	96,7	98,6
inwestycyjne investment	93,0	95,9	87,3	88,7	89,2
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	93,9	93,4	92,4	91,1	91,4
inwestycyjne investment	94,2	93,3	92,2	90,9	90,9
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	89,1	94,5	93,5	88,6	85,6
inwestycyjne investment	88,7	93,2	92,6	87,6	83,5
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	90,2	78,0	67,3	72,9	83,1
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	94,2	70,6	53,4	69,4	79,6

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dotacje ogółem Grants total	92,4	92,2	115,3	122,0	91,3
dotacje celowe targeted grants	96,9	100,5	106,0	110,3	89,2
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	93,5	101,3	101,9	101,9	106,4
inwestycyjne investment	126,7	30,4	101,3	159,3	114,1
na zadania własne for own tasks	99,8	96,9	104,9	125,4	62,8
inwestycyjne investment	109,8	88,5	105,4	152,6	27,9
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	76,1	76,1	165,3	212,5	142,2
inwestycyjne investment	1346,4	25,8	145,9	35,0	257,1
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST for tasks realized on the basis of agreements between local government units	104,9	92,9	103,9	107,2	98,6
inwestycyjne investment	143,4	70,4	122,8	138,4	76,3
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	101,7	117,9	127,5	114,0	78,1
inwestycyjne investment	101,3	115,4	128,0	115,9	76,4
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	116,2	65,6	115,8	125,3	83,4
inwestycyjne investment	127,0	61,9	119,2	131,6	78,0
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	72,0	42,0	251,2	193,5	98,8
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	100,9	28,6	242,4	280,9	96,1

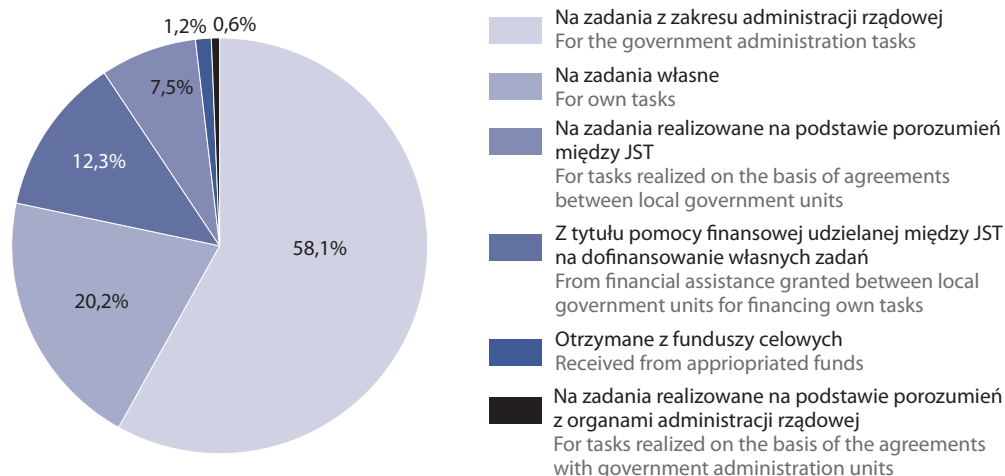
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W ramach zrealizowanych dochodów z tytułu dotacji ogółem, dotacje na zadania bieżące wyniosły 4 824,9 mln zł, tj. 71,6% ogółu dotacji, zaś dotacje na zadania inwestycyjne 1 912,5 mln zł, tj. 28,4%. W 2019 r. powiaty otrzymały tytułem dotacji §§ 200 i 620 oraz 205 i 625, kwotę 1 619,7 mln zł, tj. o 1,2% mniej niż w roku poprzednim. Na zadania bieżące (§§ 200 i 205) było to 1 619,7 mln zł, tj. 40,4%, a na zadania inwestycyjne (§§ 620 i 625) kwotę 964,8 mln zł, tj. 59,6%. Dotacje celowe wyniosły 5 117,7 mln zł, co oznaczało spadek o 10,8 % w porównaniu do 2018 r.

Najwięcej środków z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa powiaty otrzymały na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – ich wartość wyniosła 2 691,3 mln zł. Kwota ta stanowiła 58,1% ogółu dotacji celowych. Dotacja na zadania bieżące wyniosła 2 895,3 mln zł, tj. 97,4% tych dotacji, a na zadania inwestycyjne 76,9 mln zł, tj. 2,6%. Na zadania własne powiaty otrzymały z budżetu państwa kwotę 1 034,8 mln zł, tj. 20,2%. Na zadania bieżące przekazano 822,4 mln zł, czyli 79,5%, a na zadania inwestycyjne 212,4 mln zł, co stanowiło 20,5% tych dotacji.

Wykres 43. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez powiaty
Chart 43. Structure of targeted grants received by powiats

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

V.1.3. Subwencja ogólna

V.1.3. General subvention

W 2019 r. subwencja ogólna dla powiatów wyniosła 11 646,4 mln zł, co oznaczało jej wzrost o 10,9% w porównaniu do poprzedniego roku i wykonanie planu w 100,1%.

Tablica 36. Subwencja ogólna powiatów
Table 36. General subvention of powiats

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Subwencja ogólna General subvention	10 049,2	10 228,9	10 262,3	10 505,6	11 646,4
część oświatowa educational part	7 793,5	7 822,8	7 642,6	7 640,7	8 564,5
część równoważąca balancing part	603,9	597,9	611,1	629,5	662,8
część wyrównawcza equalizing part	1 548,0	1 671,4	1 838,0	2 005,7	2 249,7
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	103,8	136,8	170,5	229,7	169,4
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Subwencja ogólna General subvention	10 048,7	10 225,5	10 258,2	10 496,5	11 632,9
część oświatowa educational part	7 794,0	7 820,6	7 642,2	7 640,6	8 564,5
część równoważąca balancing part	603,9	597,9	611,1	629,5	662,8
część wyrównawcza equalizing part	1 548,0	1 671,4	1 838,0	2 005,7	2 249,7
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	102,8	135,5	166,9	220,8	155,9

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Subwencja ogólna General subvention	100,0	100,0	100,0	100,1	100,1
część oświatowa educational part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część równoważąca balancing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
część wyrównawcza equalizing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	100,9	101,0	102,2	104,1	108,6
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Subwencja ogólna General subvention	98,7	101,8	100,3	102,4	110,9
część oświatowa educational part	98,8	100,4	97,7	100,0	112,1
część równoważąca balancing part	96,4	99,0	102,2	103,0	105,3
część wyrównawcza equalizing part	102,0	108,0	110,0	109,1	112,2
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	69,0	131,9	124,6	134,7	73,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Największa część subwencji ogólnej przeznaczona była na finansowanie zadań oświatowych prowadzonych przez powiaty. W ramach części oświatowej subwencji ogólnej w 2019 r. przekazano powiatom kwotę 8564,5 mln zł, czyli 73,5% subwencji ogólnej.

V.2. WYDATKI POWIATÓW

V.2. EXPENDITURE OF POWIATS

W 2019 r. wydatki ogółem powiatów wyniosły 29 630,7 mln zł, tj. o 3,4% więcej niż w 2018 r. Planowane wydatki zostały wykonane w 92,9%. W strukturze wydatków powiatów wydatki bieżące w kwocie 24 341,3 mln zł stanowiły 82,1%, zaś 17,9% wydatki majątkowe w wysokości 5 289,4 mln zł.

Tablica 37. Wydatki powiatów
Table 37. Expenditure for powiats

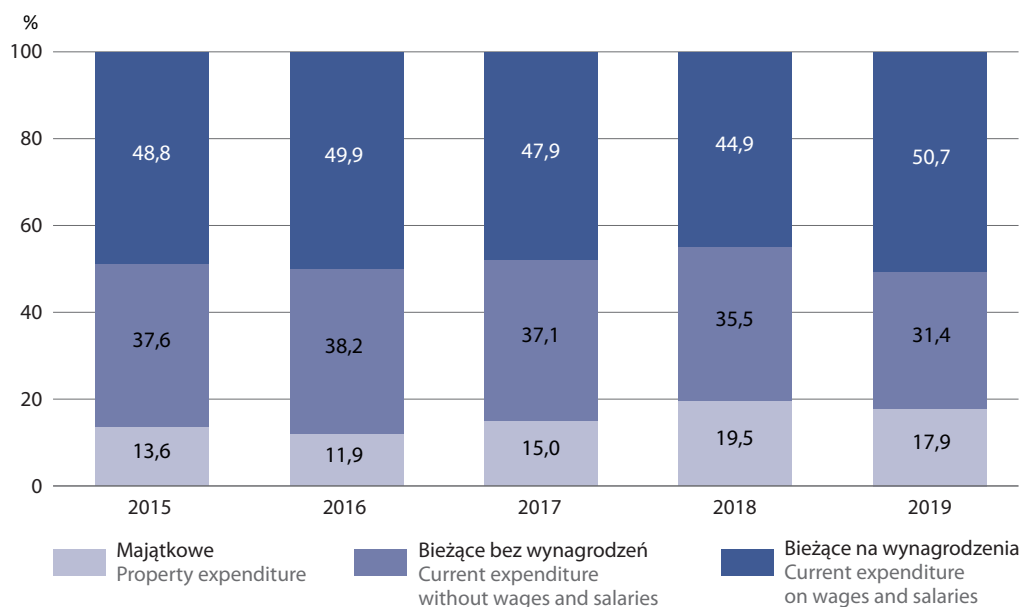
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	23 444,1	23 300,6	25 360,4	28 656,6	29 630,7
wydatki bieżące current expenditure	20 017,0	20 302,4	21 277,0	22 673,8	24 341,3
na wynagrodzenia on wages and salaries	10 530,6	10 727,8	11 183,0	11 805,1	15 032,5
dotacje grants	1 394,3	1 498,0	1 621,5	1 755,8	1 857,7
na obsługę długu on debt service	171,5	156,0	150,5	155,1	180,2
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	7,2	6,2	5,8	6,8	9,6
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	845,9	948,4	1 025,5	1 062,8	1 115,7
pozostałe wydatki other expenditure	5 296,2	5 176,2	5 439,0	5 940,4	6 145,6
wydatki majątkowe property expenditure	3 427,1	2 998,2	4 083,4	5 982,8	5 289,4
inwestycyjne investment	3 383,9	2 962,6	4 021,2	5 933,7	5 215,6
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	24 603,2	24 563,7	27 084,1	30 736,4	31 886,0
wydatki bieżące current expenditure	20 794,2	21 143,1	22 245,6	23 763,4	25 581,1
na wynagrodzenia on wages and salaries	10 639,3	10 844,5	11 322,7	11 976,5	15 319,0
dotacje grants	1 454,1	1 577,0	1 703,9	1 851,4	1 940,9
na obsługę długu on debt service	202,1	180,3	171,7	178,2	199,3
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	28,4	25,3	29,6	23,1	32,3
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	879,0	990,7	1 080,4	1 122,3	1 180,3
pozostałe wydatki other expenditure	5 781,6	5 692,9	6 041,5	6 612,7	6 909,2
wydatki majątkowe property expenditure	3 809,0	3 420,6	4 838,4	6 973,0	6 304,9
inwestycyjne investment	3 764,6	3 384,0	4 766,8	6 913,6	6 209,2
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION in %					
Wydatki ogółem Total expenditure	95,3	94,9	93,6	93,2	92,9
wydatki bieżące current expenditure	96,3	96,0	95,6	95,4	95,2
na wynagrodzenia on wages and salaries	99,0	98,9	98,8	98,6	98,1
dotacje grants	95,9	95,0	95,2	94,8	95,7
na obsługę długu on debt service	84,9	86,5	87,7	87,0	90,4
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	25,2	24,4	19,7	29,5	29,7
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	96,2	95,7	94,9	94,7	94,5
pozostałe wydatki other expenditure	91,6	90,9	90,0	89,8	88,9
wydatki majątkowe property expenditure	90,0	87,7	84,4	85,8	83,9
inwestycyjne investment	89,9	87,5	84,4	85,8	84,0

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	98,6	99,4	108,8	113,0	103,4
wydatki bieżące current expenditure	98,6	101,4	104,8	106,6	107,4
na wynagrodzenia on wages and salaries	101,3	101,9	104,2	105,6	127,3
dotacje grants	100,3	107,4	108,2	108,3	105,8
na obsługę długu on debt service	81,1	91,0	96,5	103,0	116,2
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	142,6	86,0	94,7	116,3	141,3
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	95,4	112,1	108,1	103,6	105,0
pozostałe wydatki other expenditure	93,8	97,7	105,1	109,2	103,5
wydatki majątkowe property expenditure	98,1	87,5	136,2	146,5	88,4
inwestycyjne investment	98,2	87,6	135,7	147,6	87,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 44. Struktura wydatków powiatów według działów
Chart 44. Structure of powiats' expenditure by sections

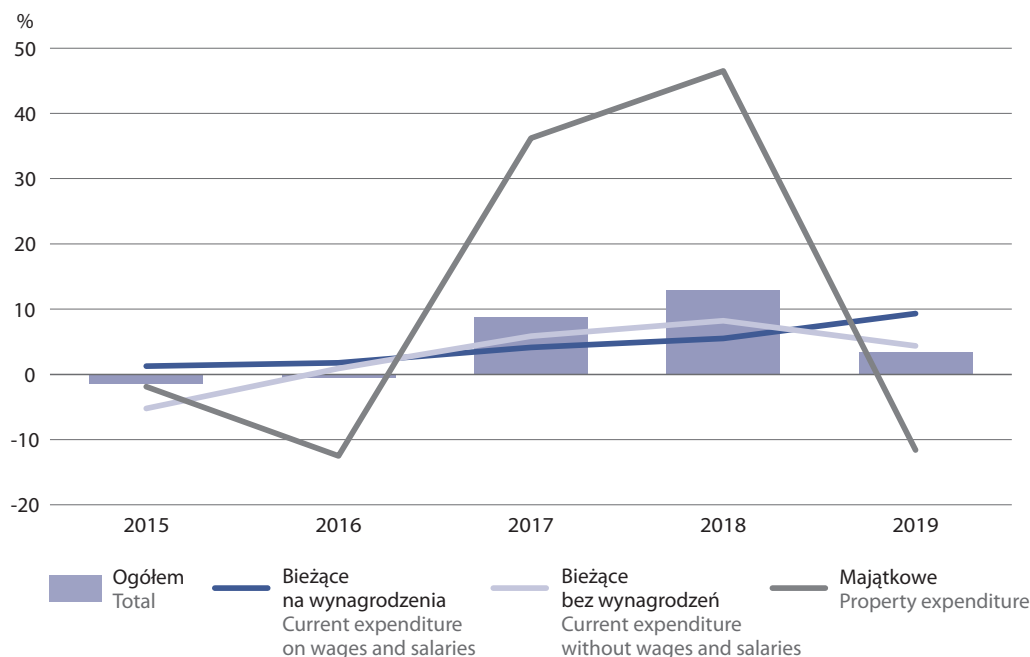
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Największą kategorię wydatków powiatów w 2019 r. według działów stanowiły wydatki w następujących działach: „Oświata i wychowanie” – 29,3%, „Transport i łączność” – 16,6%, „Administracja publiczna” – 10,9%, „Pomoc społeczna” – 10,3%, „Edukacyjna opieka wychowawcza” – 7,1%, „Rodzina” – 5,7%. Wydatki ogółem były wyższe niż w roku poprzednim o 3,4%. Największy wzrost wydatków powiatów odnotowano w działach: „Informatyka” – o 307,5%, „Turystyka” – 68,9%, „Przetwórstwo przemysłowe” – 23,7%.

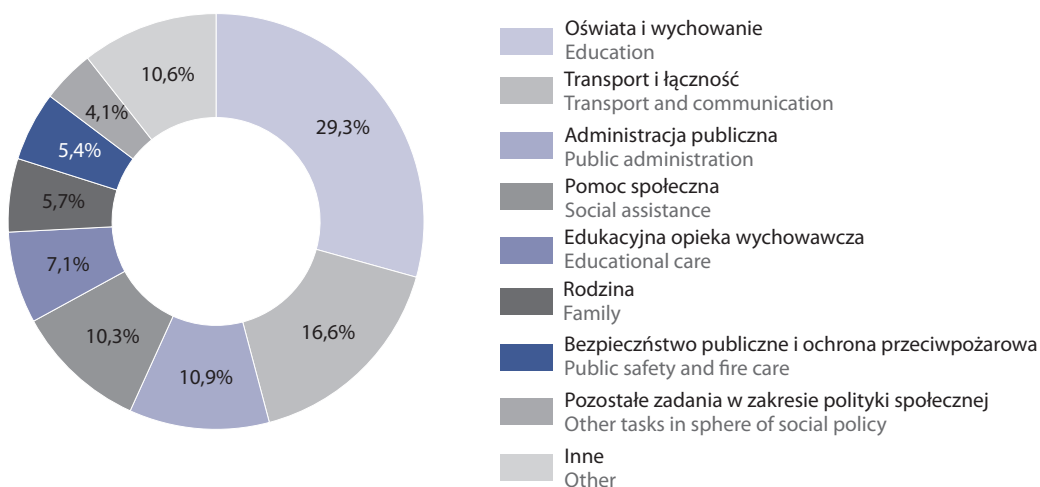
W 2019 r. wydatki bieżące powiatów były wyższe o 6,8%, zaś majątkowe - mniejsze o -11,6% niż w 2018 r.

Wykres 45. Wydatki bieżące i majątkowe powiatów
Chart 45. Current and capital expenditure of powiats

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 46. Zmiany wybranych kategorii wydatków powiatów (r/r)
Chart 46. Changes of selected categories of powiats' expenditure (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. największą kategorią wydatków były wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, na które powiaty wydały 15 032,5 mln zł, tj. o 9,3% więcej niż w 2018 r. Plan wydatków tej kategorii został wykonany w 98,1%. Wydatki majątkowe powiatów, które w 2019 r. wyniosły 5 289,4 mln zł, niemal w całości (98,6%) przeznaczony zostały na realizację zadań inwestycyjnych.

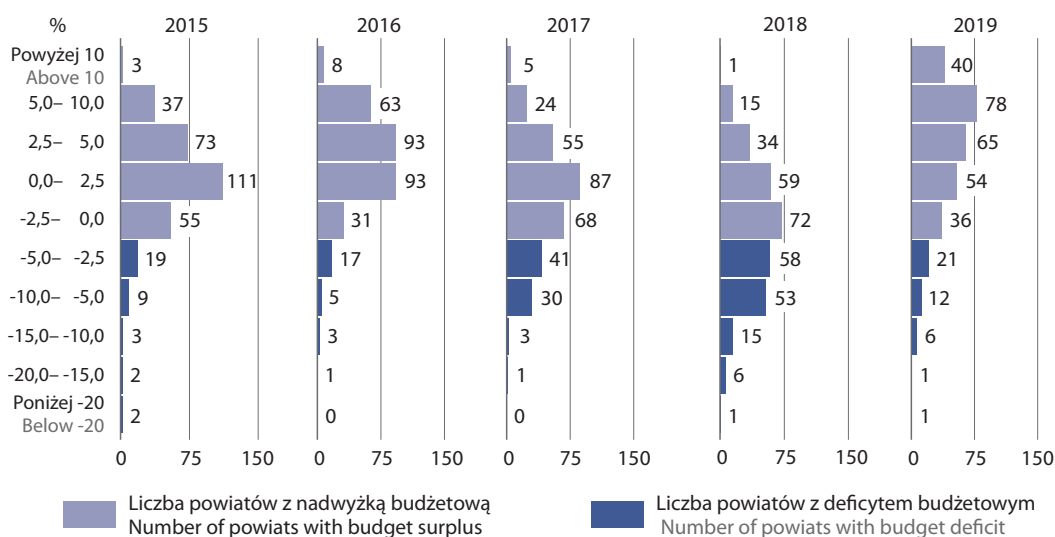
V.3. WYNIK BUDŻETÓW POWIATÓW

V.3. RESULT OF BUDGETS OF POWIATS

Rok 2019 powiaty zamknęły nadwyżką w wysokości 1 065,6 mln zł (przy planowanym deficycie na poziomie 1 277,9 mln zł). Nadwyżka budżetowa wystąpiła w 237 powiatach, tj. 75,5% wszystkich powiatów. W 118 powiatach nadwyżka przekraczała poziom 5% w relacji wyniku do dochodów. Deficyt budżetowy odnotowały 77 powiaty, tj. 24,5% ogółu jednostek tego szczebla. W 8 powiatach deficyt przekraczał poziom 10% w relacji wyniku do dochodów.

Dla porównania, w 2018 r. nadwyżka budżetowa wystąpiła w 109 powiatach, w tym w 16 przekraczała poziom 5% w relacji wyniku do dochodów. Deficyt budżetowy odnotowały 205 powiaty, zaś w 22 jednostkach deficyt przekraczał poziom 10% w relacji do dochodów,

Wykres 47. Powiaty według relacji wyniku budżetowego do dochodów
Chart 47 .Powiats by result/revenue relation

Uwaga. przedziały dla wartości wskaźnika lewostronnie domknięte.

Note. The intervals for the index values are left-closed.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

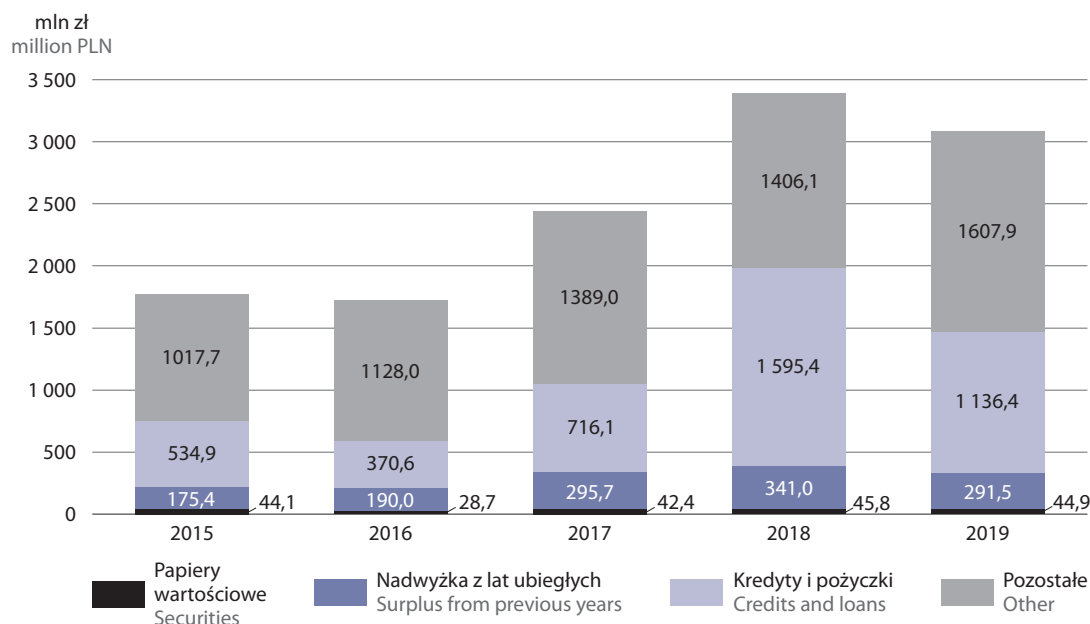
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

V.4. FINANSOWANIE

V.4. FINANCING

W 2019 r. przychody powiatów zostały zrealizowane w wysokości 3 080,7 mln zł, co stanowiło 124,0% planowanej kwoty przychodów, przy czym przychody powiatów były niższe o 9,1% w porównaniu z 2018 r. Największą kategorią przychodów była pozycja „pozostałe” w wysokości 1 607,9 mln zł (tj. 52,2%). Drugą istotną kategorią okazały się przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 1 136,4 mln zł (36,9% ogółu przychodów).

Wykres 48. Przychody powiatów
Chart 48. Proceeds of powiats

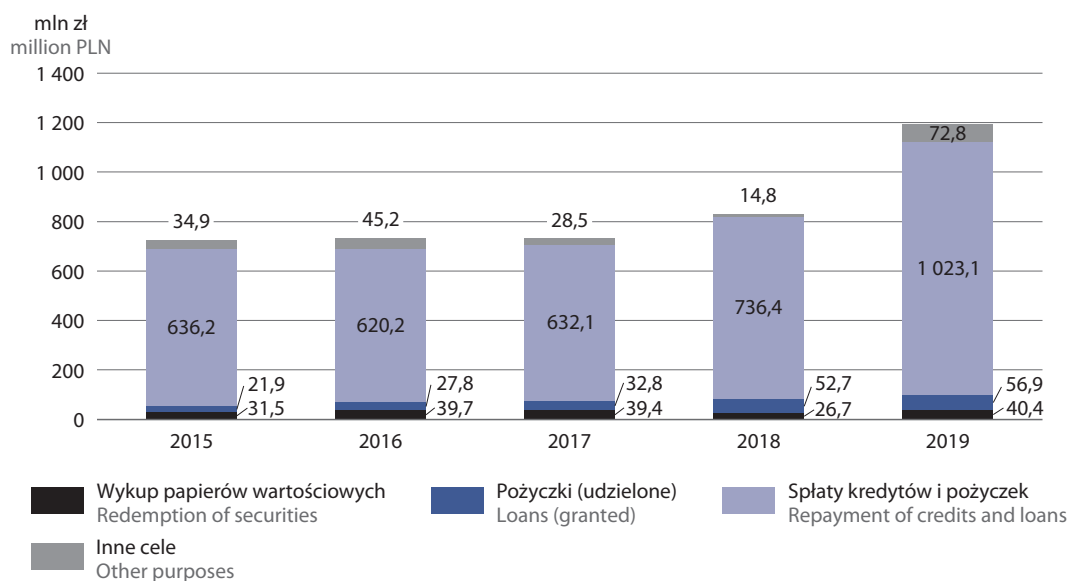

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

W 2019 r. rozchody ogółem powiatów wzrosły o 43,4% wobec roku poprzedniego i wyniosły 1 152,9 mln zł. Największy udział w strukturze rozchodów powiatów, wynoszący 88,7%, stanowiły spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych.

Wykres 49. Rozchody powiatów
Chart 49. Outlays of powiats

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

VI. GOSPODARKA FINANSOWA WOJEWÓDZTW

VI. FINANCIAL ECONOMY OF VOIVODSHIPS

W 2019 r. dochody województw wyniosły 18 755,0 mln zł, wydatki 18 376,0 mln zł, a wynik stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami odnotowano w kwocie 379,0 mln zł. W porównaniu z rokiem poprzednim dochody wzrosły o 10,6%, zaś wydatki były wyższe o 10,8%. Wynik budżetów województw po raz kolejny osiągnął wartość dodatnią i zamknął się nadwyżką w wysokości 379,0 mln zł przy planowanym deficycie 916,0 mln zł.

Tablica 38. Dochody, wydatki i wynik budżetów województw

Table 38. Voivodships revenue, expenditure and budgets result

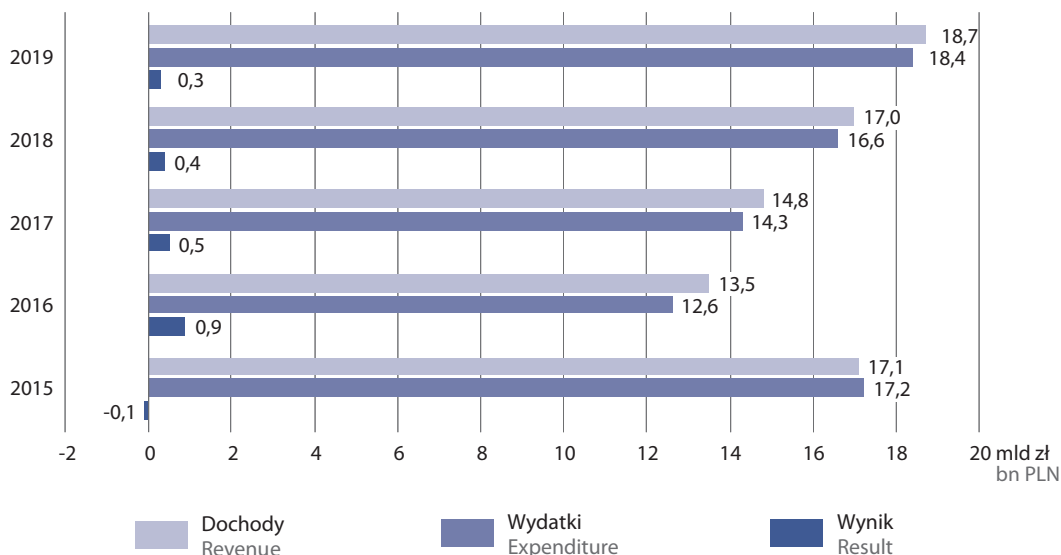
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody Revenue	17 110,1	13 505,6	14 771,4	16 953,7	18 755,0
Wydatki Expenditure	17 202,7	12 617,4	14 317,4	16 582,3	18 376,0
Wynik Result	-92,5	888,2	454,0	371,4	379,0
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody Revenue	17 559,3	13 826,6	15 444,6	17 292,3	18 811,0
Wydatki Expenditure	18 596,2	14 006,1	15 973,2	18 332,6	19 727,0
Wynik Result	-1 037,0	-179,5	-528,5	-1 040,2	-916,0
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dochody Revenue	97,4	97,7	95,6	98,0	99,7
Wydatki Expenditure	92,5	90,1	89,6	90,5	93,2
Wynik Result	x	x	x	x	x
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody Revenue	96,4	78,9	109,4	114,8	110,6
Wydatki Expenditure	94,3	73,4	113,5	115,8	110,8
Wynik Results	x	x	x	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Spadek dochodów województw wystąpił w latach 2015 i 2016 średnio o 12,4%. Ponowny wzrost dochodów nastąpił w latach 2017 - 2019 średnio o 11,6%.

Wykres 50. Budżety województw
Chart 50. Budgets of voivodships

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

VI.1. Dochody województw

VI.1. Revenue of voivodships

W 2019 r. realizacja dochodów ogółem województw wyniosła 18 755,0 mln zł (o 10,6% więcej niż w 2018 r.) co stanowiło 99,7% planu. W strukturze dochodów województw największą pozycją były dochody własne 52,8%, tj. 9 911,2 mln zł. Dotacje ogółem stanowiły 33,5% dochodów ogółem, tj. 6 282,7 mln zł, zaś subwencja ogólna 13,7%, tj. 2 561,1 mln zł. W porównaniu do 2018 r. zmniejszył się udział dochodów własnych o 0,4 p. proc. oraz dotacji o 0,4 p. proc., natomiast udział subwencji zwiększył się o 0,8 p. proc.

Tablica 39. Dochody województw
Table 39. Revenue of voivodships

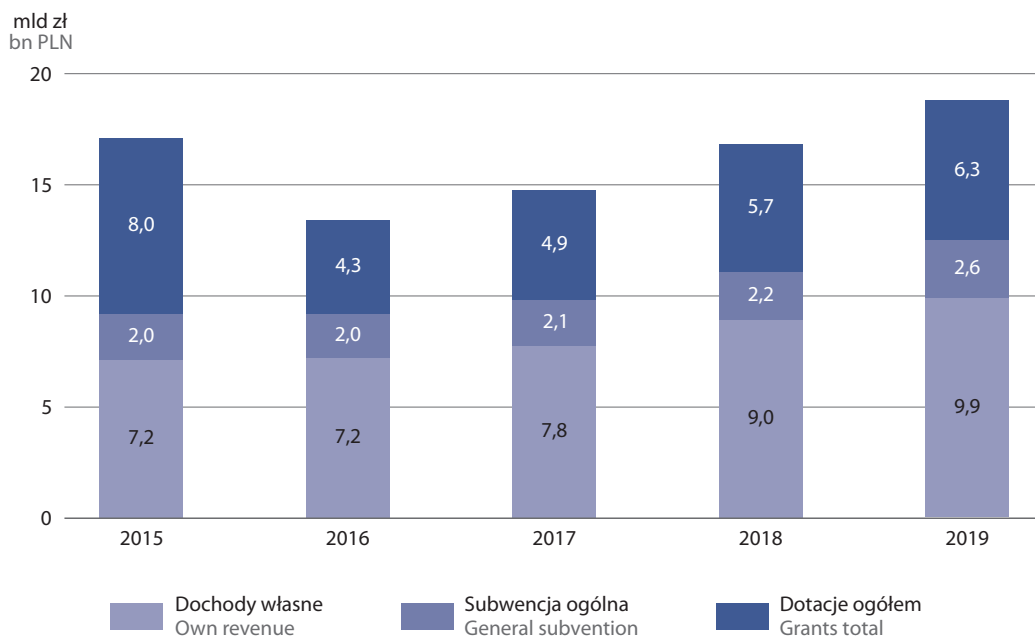
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	17 110,1	13 505,6	14 771,4	16 953,7	18 755,0
dochody własne own revenue	7 155,0	7 205,4	7 777,4	9 024,2	9 911,2
dotacje ogółem grants total	7 962,0	4 335,3	4 867,1	5 748,2	6 282,7
subwencja ogólna general subvention	1 993,1	1 964,9	2 126,9	2 181,3	2 561,1
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody ogółem Revenue total	17 559,3	13 826,6	15 444,6	17 292,3	18 811,0
dochody własne own revenue	7 120,5	7 032,4	7 664,1	8 520,1	9 482,1
dotacje ogółem grants total	8 445,7	4 829,4	5 653,7	6 594,5	6 767,6
subwencja ogólna general subvention	1 993,1	1 964,8	2 126,8	2 177,6	2 561,3

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dochody ogółem Revenue total	97,4	97,7	95,6	98,0	99,7
dochody własne own revenue	100,5	102,5	101,5	105,9	104,5
dotacje ogółem grants total	94,3	89,8	86,1	87,2	92,8
subwencja ogólna general subvention	100,0	100,0	100,0	100,2	100,0
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody ogółem Revenue total	96,4	78,9	109,4	114,8	110,6
dochody własne own revenue	109,3	78,7	107,9	116,0	109,8
dotacje ogółem grants total	95,6	54,4	112,3	118,1	109,3
subwencja ogólna general subvention	69,4	98,6	108,2	102,6	117,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W roku 2015 największą pozycją w kategorii dochodów województw były dotacje ogółem. W latach 2016–2019 r. największy udział stanowiły dochody własne.

Wykres 51. Dochody województw
Chart 51. Revenue of voivodships

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: Ministry of Finance data.

VI.1.1. Dochody własne

VI.1.1. Own revenue

W 2019 r. dochody własne województw wyniosły 9 911,2 mln zł, co oznaczało wzrost o 9,8% w relacji do roku poprzedniego oraz wykonanie planu w 104,5%. W strukturze dochodów własnych województw największą pozycją (71,0%) były wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) w wysokości 7 032,9 mln zł. W 2019 r. nastąpił ich wzrost względem roku poprzedniego o 12,4%, a wskaźnik wykonania planu wyniósł 104,3%.

Tablica 40. Dochody własne województw
Table 40. Own revenue of voivodships

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dochody własne Own revenue	7 155,0	7 205,4	7 777,4	9 024,2	9 911,2
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	4 563,8	4 802,1	5 410,1	6 257,0	7 032,9
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	1 230,4	1 324,4	1 443,2	1 633,8	1 798,6
dochody z majątku revenue from property	163,3	182,2	202,2	211,6	181,0
pozostałe dochody other revenue	1 197,5	896,7	721,9	921,8	898,7
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dochody własne Own revenue	7 120,5	7 032,4	7 664,1	8 520,1	9 482,1
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	4 502,2	4 674,0	5 320,9	5 912,1	6 743,4
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	1 200,8	1 291,4	1 392,3	1 558,9	1 768,5
dochody z majątku revenue from property	179,9	213,3	273,6	218,4	184,0
pozostałe dochody other revenue	1 237,7	853,8	677,3	830,7	786,1
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dochody własne Own revenue	100,5	102,5	101,5	105,9	104,5
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	101,4	102,7	101,7	105,8	104,3
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	102,5	102,6	103,7	104,8	101,7
dochody z majątku revenue from property	90,7	85,4	73,9	96,9	98,4
pozostałe dochody other revenue	96,8	105,0	106,6	111,0	114,3
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dochody własne Own revenue	109,3	100,7	107,9	116,0	109,8
podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) corporate income tax	109,6	105,2	112,7	115,7	112,4
podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) personal income tax	108,2	107,6	109,0	113,2	110,1
dochody z majątku revenue from property	87,7	111,6	111,0	104,6	85,6
pozostałe dochody other revenue	113,2	74,9	80,5	127,7	97,5

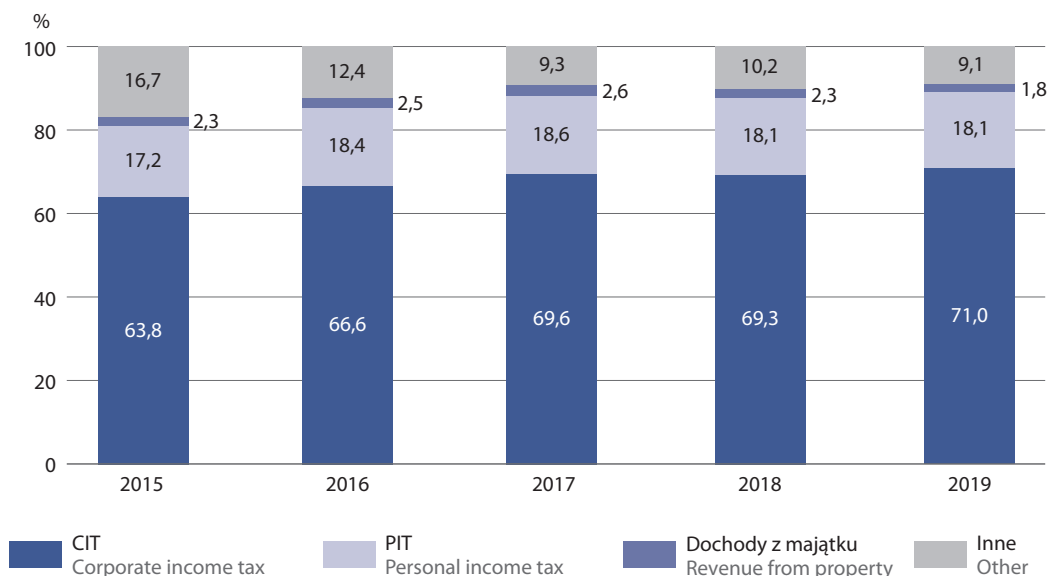
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Udział wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) w dochodach własnych województw zwiększył się w stosunku do poprzedniego roku o 0,7 p. proc., zaś udział wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) pozostał na tym samym poziomie. W 2019 r. dochody województw z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) wzrosły o 10,1% do poziomu 1 798,6 mln zł. Dochody z majątku zmniejszyły się o 14,4% i wyniosły 181,0 mln zł. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych zwiększyły się o 12,4%, a pozostałe dochody spadły o 2,5%.

Wykres 52. Struktura dochodów własnych województw

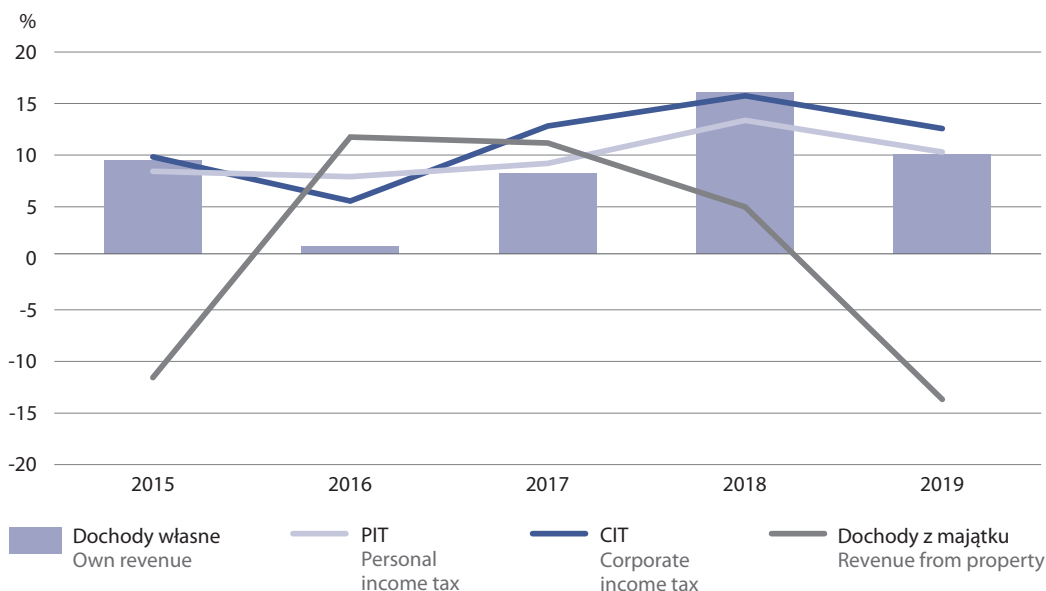
Chart 52. Structure of own revenue of voivodships

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 53. Zmiana wybranych kategorii dochodów własnych (r/r)

Chart 53. Change of selected categories of own revenue (y/y)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

VI.1.2. Dotacje ogółem

VI.1.2. Grants total

W 2019 r. dotacje ogółem dla województw wyniosły 6 282,7 mln zł, co oznaczało ich wzrost o 9,3% w odniesieniu do 2018 r. i wykonanie planu w 92,8%. W strukturze dochodów ogółem osiągniętych przez województwa dotacje stanowiły 33,5% dochodów. Dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 stanowiły 77,9% dotacji ogółem, a dotacje celowe to 22,1%.

Tablica 41. Dotacje ogółem dla województw

Table 41. Total grants for voivodships

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Dotacje ogółem Grants total	7 962,0	4 335,3	4 867,1	5 748,2	6 282,7
dotacje celowe targeted grants	2 783,9	1 855,9	1 808,1	1 311,2	1 385,4
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	1 558,9	1 317,9	1 270,9	709,8	733,5
inwestycyjne investment	419,3	226,3	217,6	4,0	2,6
na zadania własne for own tasks	514,1	288,3	279,2	308,6	380,5
inwestycyjne investment	254,4	76,8	51,0	73,8	102,6
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	1,0	0,7	0,4	0,6	4,6
inwestycyjne investment	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST on the tasks realized on the basis of agreements between local government units	511,7	63,2	56,3	64,5	56,4
inwestycyjne investment	466,2	10,7	8,1	18,1	10,2
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	80,4	95,3	110,6	136,0	126,1
inwestycyjne investment	49,2	58,4	72,4	88,2	98,3
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	117,8	90,5	90,8	91,7	84,3
inwestycyjne investment	75,4	37,4	14,2	3,4	1,4
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	5 178,1	2 479,4	3 058,9	4 437,0	4 897,2
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	4 031,5	1 657,4	1 861,0	2 825,0	3 225,2
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Dotacje ogółem Grants total	8 445,7	4 829,4	5 653,7	6 594,5	6 767,6
dotacje celowe targeted grants	2 920,5	1 970,0	1 910,3	1 388,6	1 417,9
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	1 663,5	1 376,9	1 336,1	753,5	742,5

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
inwestycyjne investment	489,3	234,0	228,9	4,4	2,8
na zadania własne for own tasks	517,4	295,1	287,7	314,5	382,8
inwestycyjne investment	257,2	83,4	59,3	79,2	104,2
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	1,2	0,8	0,5	0,6	11,0
inwestycyjne investment	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST on the tasks realized on the basis of agreements between local government units	540,7	102,0	72,0	69,9	61,7
inwestycyjne investment	491,1	47,6	20,0	22,3	13,8
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	89,0	106,0	120,2	148,6	133,1
inwestycyjne investment	57,4	68,6	82,1	98,8	104,5
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	108,6	89,2	93,3	101,5	86,8
inwestycyjne investment	68,3	37,4	15,3	5,1	1,4
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	5 525,1	2 859,4	3 743,4	5 205,9	5 349,7
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	4 410,2	4 201,1	2 257,3	3 336,0	3 472,1
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Dotacje ogółem Grants total	94,3	89,8	86,1	87,2	92,8
dotacje celowe targeted grants	95,3	94,2	94,7	94,4	97,7
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	93,7	95,7	95,1	94,2	98,8
inwestycyjne investment	85,7	96,7	95,1	92,0	92,7
na zadania własne for own tasks	99,4	97,7	97,0	98,1	99,4
inwestycyjne investment	98,9	92,1	86,1	93,1	98,5
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	85,6	87,5	88,9	93,0	41,6
inwestycyjne investment	0,0	0,0	0,0	94,1	78,6
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST on the tasks realized on the basis of agreements between local government units	94,6	62,0	77,7	92,4	91,5
inwestycyjne investment	94,9	22,5	39,9	81,2	74,1

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	90,3	90,0	92,0	91,5	94,8
inwestycyjne investment	85,7	85,1	88,3	89,2	94,0
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	108,4	101,5	97,3	90,3	97,0
inwestycyjne investment	110,3	100,0	92,5	66,9	100,0
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	93,7	86,7	81,7	85,2	91,5
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	96,0	90,0	82,4	84,7	92,9
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Dotacje ogółem Grants total	95,6	54,5	112,3	118,1	109,3
dotacje celowe targeted grants	97,6	66,7	97,4	72,5	105,7
na zadania z zakresu adm. rządowej for tasks of the government administration	80,7	84,5	96,4	55,9	103,3
inwestycyjne investment	58,7	54,0	96,2	1,8	65,0
na zadania własne for own tasks	201,5	56,1	96,9	110,5	123,3
inwestycyjne investment	126,9	30,2	66,4	144,7	139,0
na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej for tasks realized on the basis of agreements with government administration units	125,0	70,0	57,1	150,0	769,3
inwestycyjne investment	x	x	x	x	X
na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST on the tasks realized on the basis of agreements between local government units	125,0	12,4	89,1	114,6	87,4
inwestycyjne investment	126,4	2,3	75,7	223,5	56,4
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań from financial assistance granted between local government units for financing own tasks	72,2	118,5	116,1	123,0	92,7
inwestycyjne investment	65,2	118,7	124,0	121,8	111,5
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	81,6	76,8	100,3	101,0	91,9
inwestycyjne investment	75,8	49,6	38,0	23,9	41,2
dotacje §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 grants §§ 200, 620 and 205, 625	94,5	47,9	123,4	145,1	110,4
inwestycyjne § 620 i 625 investment § 620, 625	104,0	41,1	112,3	151,8	114,2

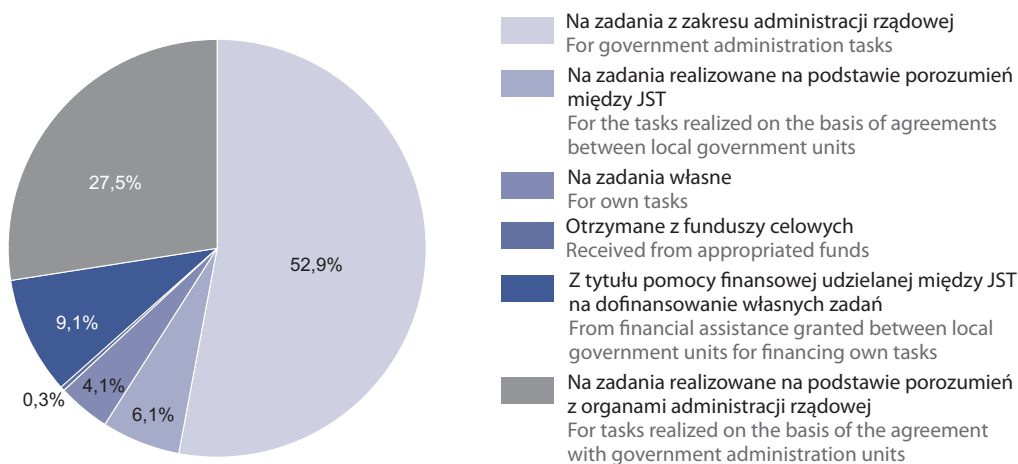
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. w ramach dochodów z tytułu dotacji ogółem, wartość dotacji na zadania bieżące wyniosła 2 842,4 mln zł, czyli 45,2% otrzymanych środków, zaś na zadania inwestycyjne 3 440,3 mln zł, tj. 54,8%.

Dotacje celowe dla województw wyniosły 1 385,4 mln zł, tj. o 5,7% więcej niż w roku poprzednim. Część dotacji celowych przekazana na zadania bieżące wyniosła 1 170,3 mln zł (tj. 84,5%), zaś na zadania inwestycyjne 215,1 mln zł (15,5%).

Tytułem dotacji celowych z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej województwa otrzymały 733,5 mln zł, tj. 52,9% wszystkich dotacji celowych. Dotacje celowe na zadania własne wyniosły 380,5 mln zł, tj. 27,5%, a pozostałe kategorie stanowiły 19,6% dotacji celowych.

Wykres 54. Struktura dotacji celowych otrzymanych przez województwa
Chart 54. Structure of targeted grants received by voivodships

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W 2019 r. w ramach dotacji celowych z budżetu państwa dla województw z przeznaczeniem na zadania z zakresu administracji rządowej na zadania bieżące przeznaczono 730,9 mln zł, zaś na zadania inwestycyjne 2,6 mln zł. Na zadania bieżące, w ramach dotacji celowych z budżetu państwa na zadania własne, przeznaczono 277,9 mln zł, a na zadania inwestycyjne przekazano 102,6 mln zł.

W ramach dotacji §§ 200 i 620 oraz 205 i 625 województwom przekazano 4 897,2 mln zł, czyli o 10,4% więcej niż w 2018 r. Na realizację zadań bieżących przekazano 1 672,0 mln zł, co stanowiło 34,1% tej dotacji, a na zadania inwestycyjne 3 225,2 mln zł, tj. 65,9%.

VI.1.3. Subwencja ogólna

VI.1.3. General subvention

W 2019 r. **subwencja ogólna** dla województw wyniosła 2 561,1 mln zł, co oznaczało wzrost o 17,4% w porównaniu do 2018 r.

Tablica 42. Subwencja ogólna województw
Table 42. General subvention from the state budget for voivodships

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Subwencja ogólna General subvention	1 993,1	1 964,9	2 126,9	2 181,3	2 561,1
część oświatowa educational part	674,0	646,7	604,3	586,9	609,8
część regionalna regional part	323,9	317,8	379,0	376,4	509,4
część wyrównawcza equalizing part	948,9	973,1	1 113,0	1 177,8	1 392,7
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	46,4	27,3	30,6	40,2	49,2
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Subwencja ogólna General subvention	1 993,1	1 964,8	2 126,8	2 177,7	2 561,3
część oświatowa educational part	674,0	646,6	604,2	588,8	610,0
część regionalna regional part	323,9	317,8	379,0	370,8	509,4
część wyrównawcza equalizing part	948,9	973,1	1 113,0	1 177,8	1 392,7
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	46,4	27,3	30,6	40,2	49,2
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Subwencja ogólna General subvention	100,1	100,0	100,0	100,2	100,0
część oświatowa educational part	100,0	100,0	100,0	99,7	100,0
część regionalna regional part	100,0	100,0	100,0	101,5	100,0
część wyrównawcza equalizing part	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Subwencja ogólna General subvention	69,4	98,6	108,2	102,6	117,4
część oświatowa educational part	93,8	95,9	93,4	97,1	103,9
część regionalna regional part	35,4	98,1	119,3	99,3	135,3
część wyrównawcza equalizing part	77,9	102,6	114,4	105,8	118,2
uzupełnienie subwencji ogólnej supplementing of the general subvention	248,1	58,8	112,1	131,4	122,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Największą częścią subwencji ogólnej pozostawała część wyrównawcza, która stanowiła 54,4% (wobec 54,0% rok wcześniej). Udział części oświatowej zmniejszył się do 23,8% (z 26,9% w 2018 r.), zaś część regionalna zwiększyła się do 19,9% (wobec 17,3%) wartości ogólnej subwencji.

VI.2. Wydatki województw

VI.2. Expenditure of voivodships

W 2019 r. wydatki ogółem województw wyniosły 18 376,0 mln zł i było to o 10,8% więcej niż w 2018 r., a ich plan został wykonany w 93,2%. W strukturze wydatków województw wydatki bieżące stanowiły 62,1%, zaś wydatki majątkowe 37,9%.

Tablica 43. Wydatki województw
Table 43. Expenditure of voivodships

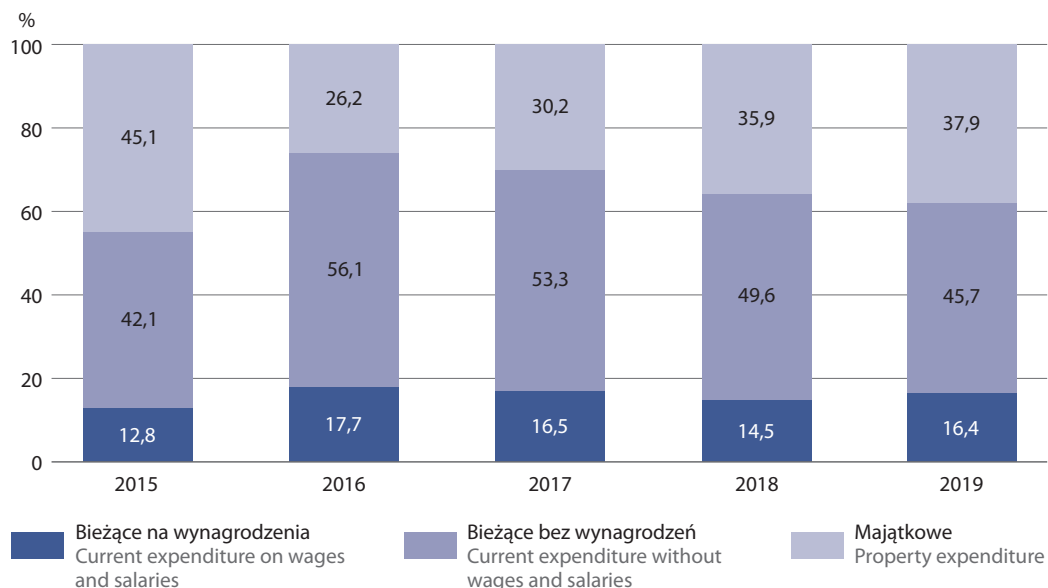
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	17 202,7	12 617,4	14 317,4	16 582,3	18 376,0
wydatki bieżące current expenditure	9 439,7	9 307,0	9 990,4	10 632,6	11 408,1
na wynagrodzenia on wages and salaries	2 201,7	2 230,3	2 359,1	2 410,8	2 553,7
osobowe personal	2 008,8	2 052,0	2 168,1	2 209,4	2 353,3
poходne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	397,3	403,6	424,3	434,0	462,6
dotacje grants	3 787,7	3 702,4	4 141,4	4 689,9	4 935,3
na obsługę długu on debt service	188,7	184,6	170,1	150,6	139,1
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	17,3	6,9	7,4	8,1	8,4
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	91,4	60,1	75,2	83,5	134,3
pozostałe wydatki other expenditure	2 755,5	2 719,0	2 812,9	2 855,8	3 174,7
wydatki majątkowe property expenditure	7 763,0	3 310,4	4 327,0	5 949,7	6 968,0
inwestycyjne investment	7 415,4	3 083,0	3 973,1	5 614,8	6 669,3
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Wydatki ogółem Total expenditure	18 596,2	14 006,1	15 973,2	18 332,6	19 727,0
wydatki bieżące current expenditure	10 044,3	9 978,7	10 711,6	11 343,3	12 073,0
na wynagrodzenia on wages and salaries	2 306,7	2 313,6	2 446,7	2 489,3	2 646,7
osobowe personal	2 102,5	2 121,8	2 241,0	2 273,4	2 434,0
poходne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	426,2	430,5	450,9	459,9	490,6
dotacje grants	3 859,0	3 867,6	4 369,0	4 895,1	5 092,8
na obsługę długu on debt service	226,8	211,6	184,4	165,3	148,9
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	54,2	30,7	27,8	23,9	19,8
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	96,6	65,0	86,7	103,6	143,7
pozostałe wydatki other expenditure	3 074,7	3 060,0	3 146,0	3 206,2	3 530,4
wydatki majątkowe property expenditure	8 552,0	4 027,4	5 261,5	6 989,3	7 654,0
inwestycyjne investment	8 196,2	3 794,0	4 903,1	6 649,1	7 355,1

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Wydatki ogółem Total expenditure	92,5	90,1	89,6	90,5	93,2
wydatki bieżące current expenditure	94,0	93,3	93,3	93,7	94,5
na wynagrodzenia on wages and salaries	95,4	96,4	96,4	96,8	96,5
osobowe personal	95,5	96,7	96,7	97,2	96,7
poходne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	93,2	93,8	94,1	94,4	94,3
dotacje grants	98,2	95,7	94,8	95,8	96,9
na obsługę długu on debt service	83,2	87,2	92,2	91,1	93,4
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	31,9	22,5	26,4	33,9	42,5
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	94,6	92,5	86,7	80,6	93,4
pozostałe wydatki other expenditure	89,6	88,9	89,4	89,1	89,9
wydatki majątkowe property expenditure	90,8	82,2	82,2	85,1	91,0
inwestycyjne investment	90,5	81,3	81,0	84,4	90,7
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Wydatki ogółem Total expenditure	94,3	73,3	113,5	115,8	110,8
wydatki bieżące current expenditure	90,8	98,6	107,3	106,4	107,3
na wynagrodzenia on wages and salaries	100,7	101,3	105,8	102,2	105,9
osobowe personal	102,0	97,9	105,7	101,9	106,5
poходne od wynagrodzeń wages and salaries related expenditure	101,7	101,6	105,1	102,3	106,6
dotacje grants	92,9	97,7	111,9	113,2	105,2
na obsługę długu on debt service	89,8	97,8	92,1	88,5	92,4
z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji due to issued guarantees	91,1	39,9	107,2	109,5	103,7
świadczenia na rzecz osób fizycznych benefits for natural persons	71,0	65,8	125,1	111,0	160,8
pozostałe wydatki other expenditure	81,5	98,7	103,5	101,5	111,2
wydatki majątkowe property expenditure	98,9	42,6	130,7	137,5	117,1
inwestycyjne investment	96,2	41,6	128,9	141,3	118,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wykres 55. Struktura wydatków województw
 Chart 55. Structure of expenditure of voivodships

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

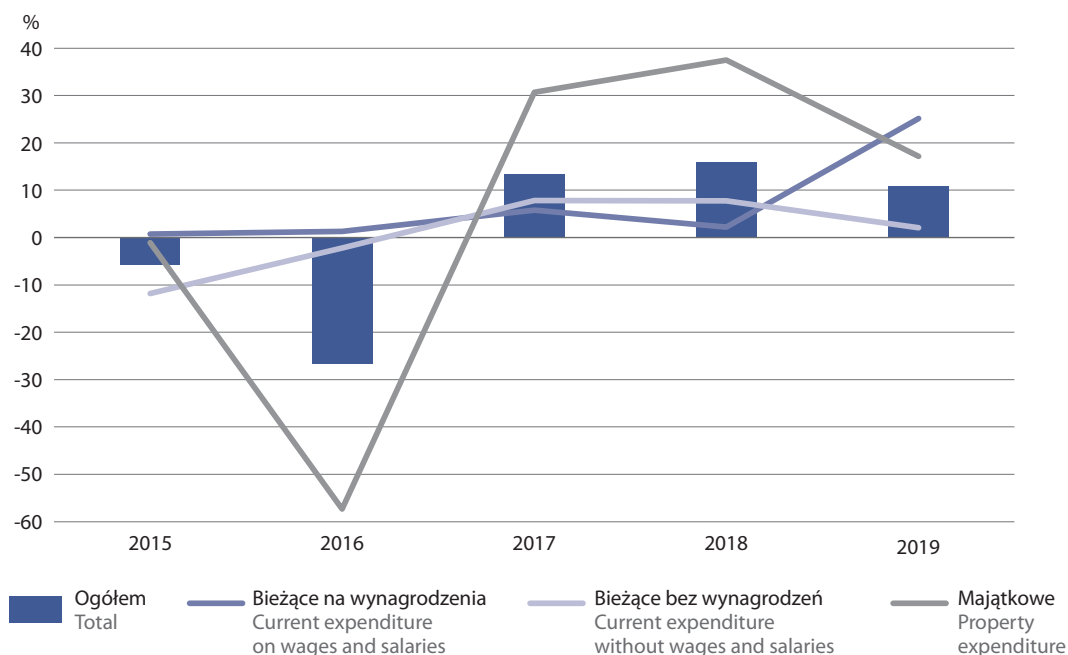
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W strukturze wydatków województw według działów klasyfikacji budżetowej w 2019 r. największy udział miały wydatki w dziale „Transport i łączność” – 47,6%. W dziale tym najważniejszą kategorię wydatkową stanowiły wydatki na wojewódzkie drogi publiczne – 62,3% oraz wydatki na krajowe przewozy kolejowe – 27,2%. Znaczący udział w wydatkach ogółem województw był w pozycji wydatki wykonane w następujących działach: „Administracja publiczna” – 10,7%, „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” – 9,8%, „Ochrona zdrowia” – 8,4%.

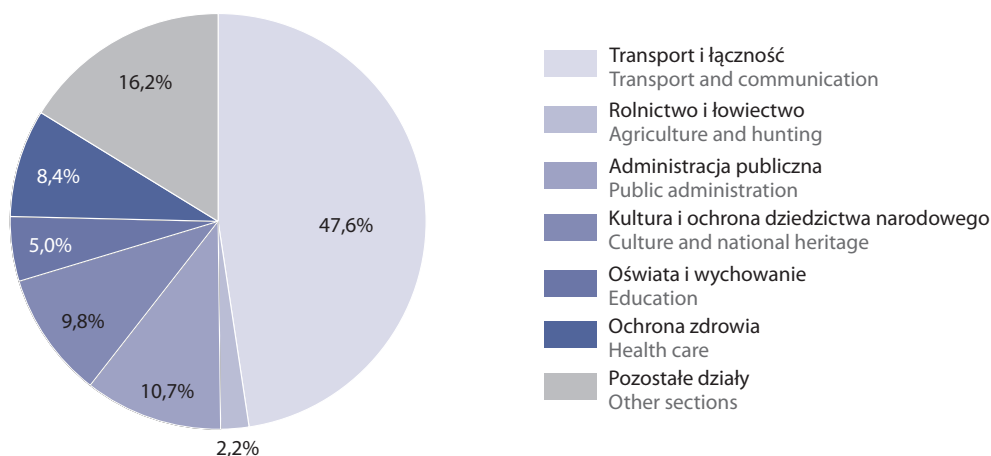
W największych działach zanotowano wzrosty wydatków odpowiednio: w dziale „Transport i łączność” o 9,1%, „Ochrona zdrowia” o 53,9%, „Administracja publiczna” o 4,1% oraz w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” o 11,5%.

W 2019 r. wydatki ogółem województw wzrosły o 10,8% w porównaniu z 2018 r., wydatki bieżące były wyższe o 7,3%, a wydatki majątkowe o 17,1%. Wcześniej, w latach 2015-2016 następowało zmniejszenie wydatków, a ich wzrost rozpoczął się od 2017 r.

Wykres 56. Zmiany wybranych kategorii wydatków (r/r)
Chart 56. Change of selected categories of expenditure (y/y)

Wykres 57. Struktura wydatków województw według działów
Chart 57. Structure of expenditure of voivodships by sections

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Istotny udział w wydatkach bieżących województw miały dotacje (43,3%, tj. 4 935,3 mln zł) oraz wydatki na wynagrodzenia (22,4%, tj. 2 553,7 mln zł). W strukturze wydatków na wynagrodzenia największą kategorię wydatkową stanowił dział „Administracja publiczna” (43,8%). W dalszej kolejności były to: „Oświata i wychowanie” (19,3%) oraz „Transport i łączność” (9,2%).

Wydatki na inwestycje, których wartość wyniosła 6 669,3 mln zł, były największą częścią wydatków majątkowych i stanowiły 95,7% ich wartości. Większość wydatków majątkowych województw, tj. 68,4%, zrealizowano w dziale „Transport i łączność”. Znaczna część wydatków majątkowych została zrealizowana także w działach „Ochrona zdrowia” (16,6%) oraz „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” (4,1%).

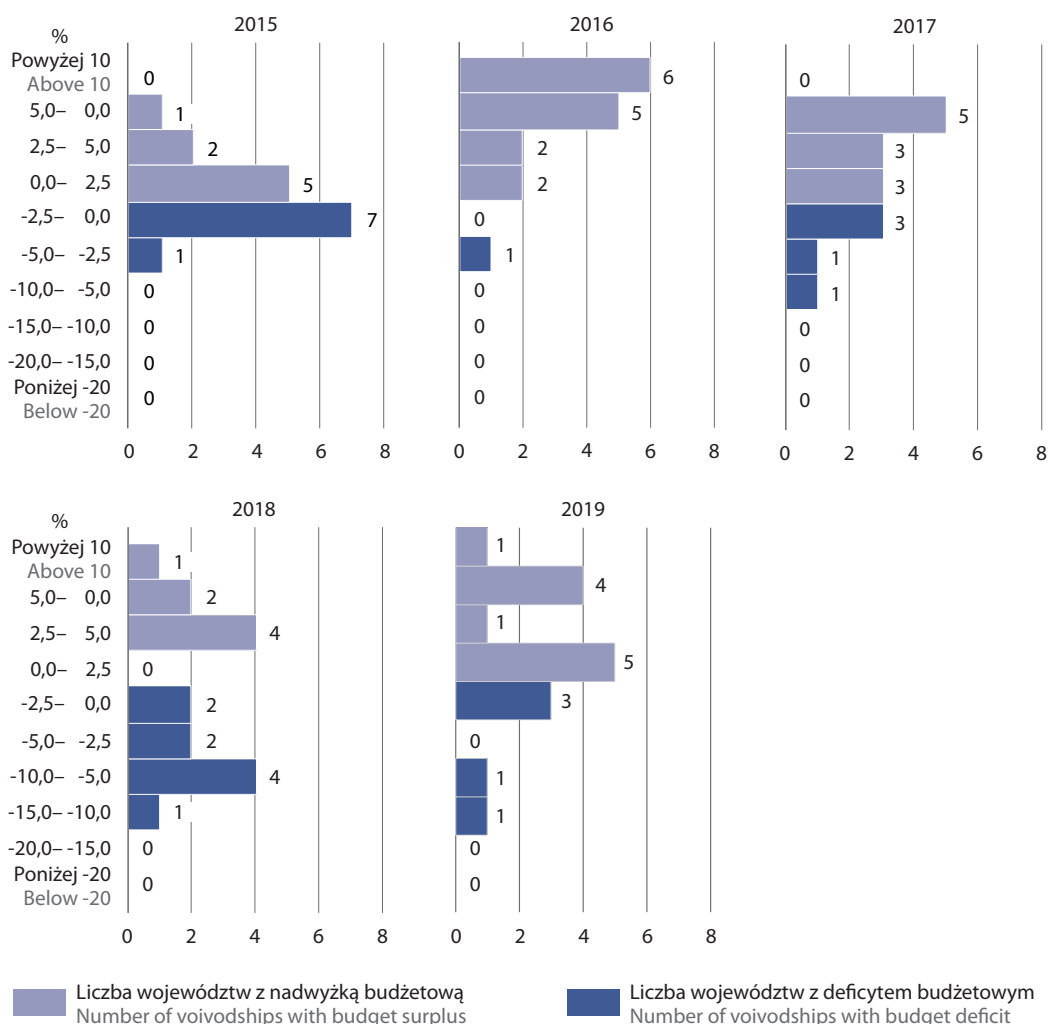
W porównaniu do 2018 r. największy wzrost wydatków majątkowych województw w 2019 r. odnotowano w dziale „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” o 74,0% oraz w dziale „Ochrona zdrowia” o 52,3%.

VI.3. Wynik budżetów województw

VI.3. Result of budgets of voivodships

W 2019 r. budżety województw ogółem zamknęły się nadwyżką w wysokości 379,0 mln zł, przy planowanym deficycie 916,0 mln zł (w 2018 r. odnotowano nadwyżkę w wysokości 371,4 mln zł). Jedenaście województw uzyskało nadwyżkę budżetową na łączną kwotę 601,6 mln zł, a budżet 5 samorządów wojewódzkich zamknął się deficytem, który wyniósł 222,6 mln zł. Dla porównania, w 2018 r. siedem województw uzyskało nadwyżkę budżetową na łączną kwotę 714,9 mln zł. W 2019 r. deficyt budżetowy poniżej 5% wystąpił w trzech województwach, dla jednego województwa w relacji do dochodów deficyt wyniósł między 5% a 10% i w jednym województwie między 10% a 15%.

Wykres 58. Województwa według relacji wyniku budżetowego do dochodów
Chart 58. Voivodships by result/revenue relation

Uwaga. przedziały dla wartości wskaźnika lewostronnie domknięte.
Note. The intervals for the index values are left-closed.

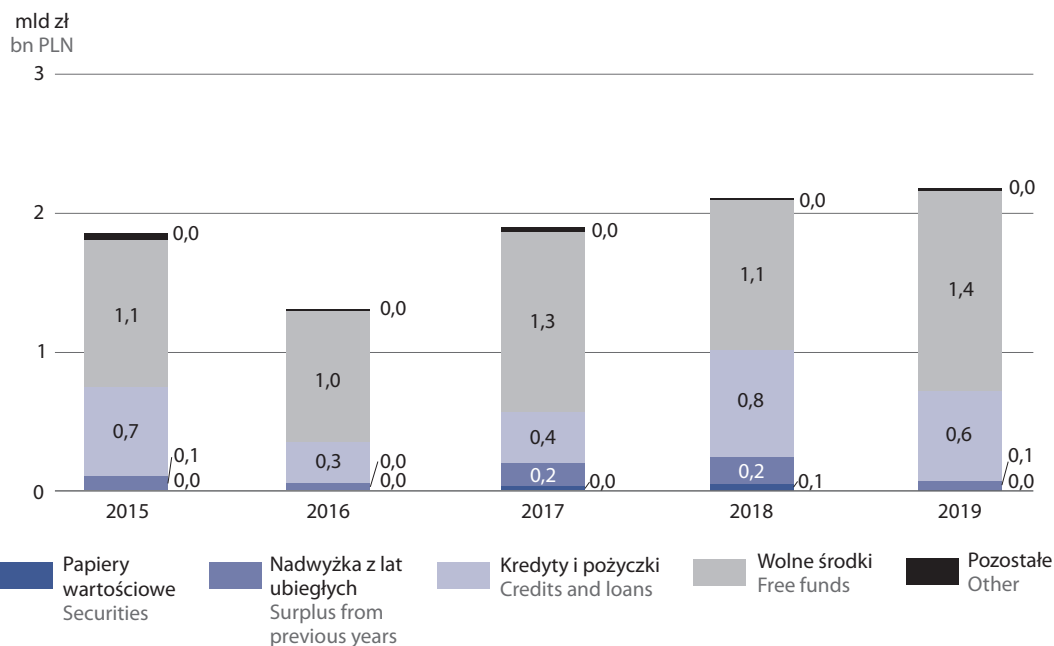
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

VI.4. Finansowanie

VI.4. Financing

W 2019 r. województwa zrealizowały przychody w łącznej wysokości 2 131,9 mln zł, a rozchody w wysokości 1 032,9 mln zł. Największy udział w przychodach (66,2%) miała kategoria tzw. wolnych środków¹⁵ w wysokości 1 411,9 mln zł. Przychody z kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych stanowiły 29,8% wartości przychodów, zaś nadwyżka z lat ubiegłych 3,1%. Rozchody z tytułu spłaty kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych stanowiły 90,6% rozchodów ogółem województw.

Wykres 59. Przychody województw
Chart 59. Proceeds of voivodships

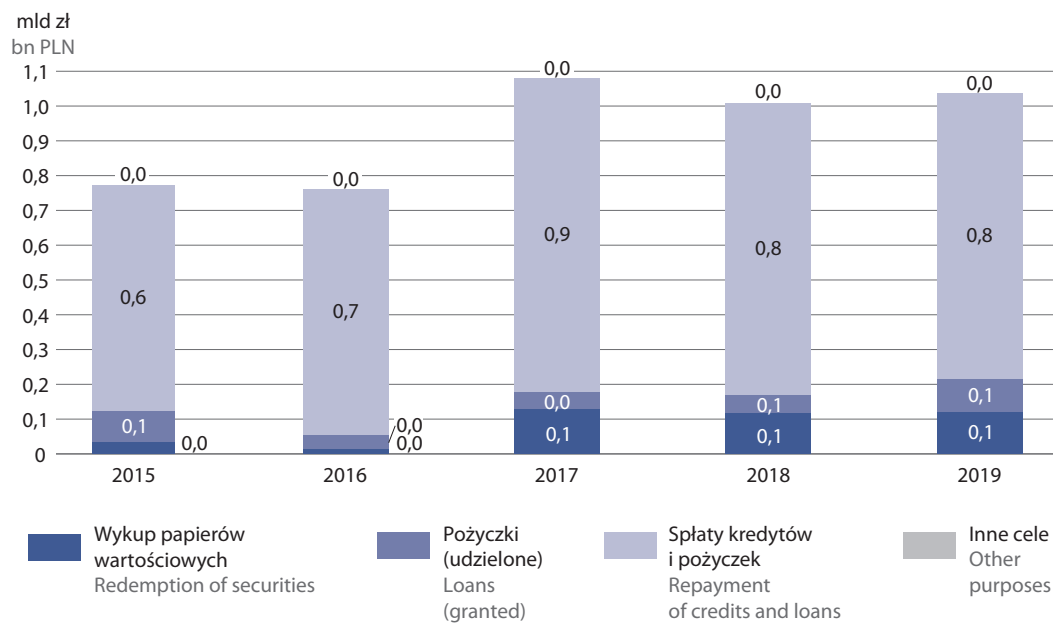

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

Source: Ministry of Finance data.

¹⁵ Tj. nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Powstaje ona w wyniku rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

Wykres 60. Rozchody województw
Chart 60. Outlays of voivodships

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: Ministry of Finance data.

VII. ZADŁUŻENIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

VII. DEBT OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

W 2019 r. zobowiązania ogółem jednostek samorządu terytorialnego wyniosły, przed konsolidacją, 82 036,0 mln zł. Udział tych jednostek w całości zadłużenia sektora finansów publicznych wyniósł 8,3%. W porównaniu do 2018 r. zobowiązania JST wzrosły o 7,8%.

Zauważalny wzrost zadłużenia w stosunku do 2018 r. odnotowano w gminach, a także w miastach na prawach powiatu oraz powiatach. Województwa praktycznie utrzymały poziom zadłużenia z 2018 r.. Najwyższy wzrost zadłużenia (o 10,5%) i najwyższa kwota zobowiązań (45,2% całości zadłużenia JST)) wystąpiły dla miast na prawach powiatu. Zadłużenie gmin stanowiło 39,5% całości zadłużenia, a zadłużenie powiatów oraz województw odpowiednio: 8,0% oraz 7,3%.

Tablica 44. Zobowiązania ogółem poszczególnych szczebli JST
Table 44. Total liabilities of individual levels of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
w mln zł in million PLN					
JST ogółem JST total	71 634,7	69 019,9	68 926,1	76 115,8	82 036,0
gminy gminas	25 428,7	23 863,5	24 838,2	30 095,5	32 369,3
miasta na prawach powiatu cities with powiat status	33 210,3	32 821,7	32 367,3	33 569,3	37 101,0
powiaty powiats	5 841,2	5 565,8	5 628,4	6 467,5	6 580,2
województwa voivodships	7 154,5	6 768,9	6 092,2	5 983,6	5 985,6
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR=100					
JST ogółem JST total	99,3	96,3	99,9	110,4	107,8
gminy gminas	96,2	93,8	104,1	121,2	107,6
miasta na prawach powiatu cities with powiat status	102,4	98,8	98,6	103,7	110,5
powiaty powiats	98,3	95,3	101,1	114,9	101,7
województwa voivodships	98,2	94,6	90,0	98,2	100,0

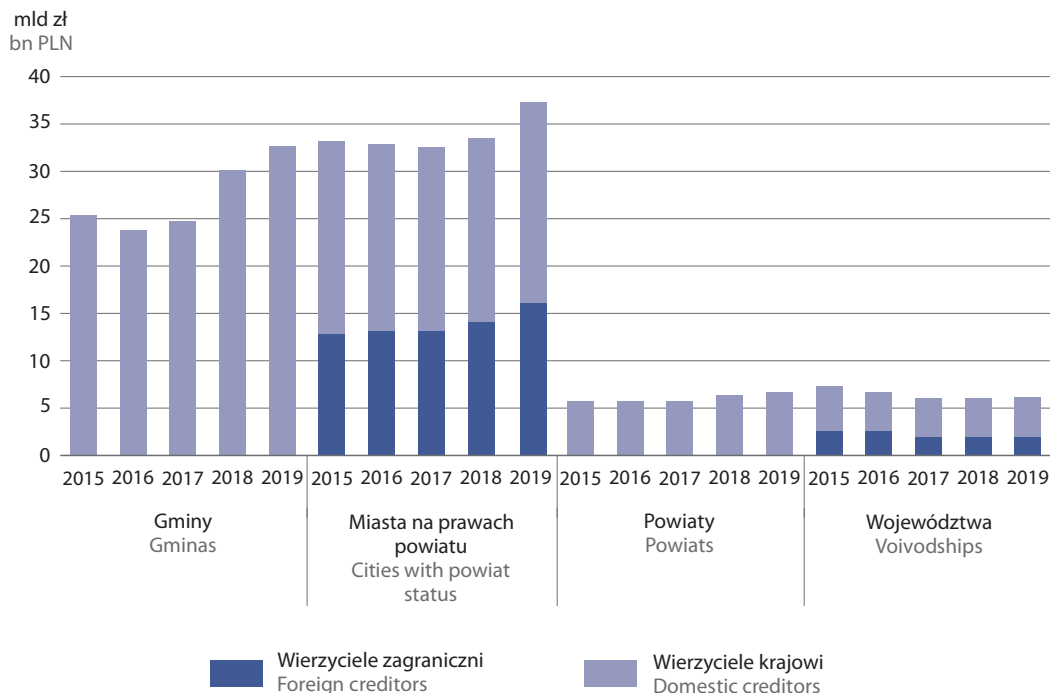
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek wyniosło 78 809,7 mln zł, co stanowiło 96,1% zobowiązań ogółem JST – dług w tej kategorii wzrósł o 8,9% w porównaniu do roku poprzedniego. Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych wyniosły 3 163,9 mln zł i stanowiły 3,9% ogółu zobowiązań JST; odnotowano spadek zadłużenia w tej kategorii długu o 13,2 % w porównaniu z 2018 r. Zobowiązania wymagalne wyniosły

62,4 mln zł i w zestawieniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się o 52,4%, ich udział w zobowiązaniach ogółem był marginalny, stanowił 0,1%.

Wykres 61. Zadłużenie JST według miejsca emisji długu
Chart 61. Debt of local government units according to the place of issue

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Zobowiązania JST wobec wierzycieli zagranicznych w 2019 r. wyniosły 17 847,5 mln zł i stanowiły 21,8% wszystkich wierzytelności – wzrost udziału o 0,5 p. proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Najwyższy udział tych zobowiązań wystąpił w miastach na prawach powiatu, których zadłużenie wobec wierzycieli zagranicznych wyniosło 15 993,8 mln zł i stanowiło 89,6% całości zobowiązań zagranicznych JST. Od 2015 r. udział zobowiązań wobec wierzycieli zagranicznych w miastach na prawach powiatu wzrósł z 38,7% w 2015 r. do 43,1% wartości zobowiązań tych jednostek w 2019 r. W województwach udział zobowiązań wobec wierzycieli zagranicznych w 2019 r. wyniósł 1853,7 mln zł i stanowił 31,0% zobowiązań województw oraz 10,4% całości zobowiązań zagranicznych JST. Udział długu zagranicznego gmin był śladowy i dotyczył tylko gmin miejskich, natomiast powiaty od 2015 r. posiadają wyłącznie wierzytelności krajowe.

Pod względem podziału na grupy wierzycieli jednostki samorządu terytorialnego w 2019 r. zadłużyły się głównie w bankach krajowych. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek wobec tych banków wyniosły 60 962,2 mln zł i stanowiły 74,3% całości zadłużenia JST, natomiast z tytułu papierów wartościowych długoterminowych wyniosły 3 163,9 mln zł i stanowiły 3,9% całości zadłużenia JST. Jednostki samorządu terytorialnego zadłużyły się także u nierezydentów należących do strefy euro – w wysokości 17 847,5 mln zł, co stanowiło 21,8% całości zadłużenia JST oraz u innych jednostek należących do samorządu terytorialnego¹⁶ – w wysokości 455,5 mln zł, czyli 3,0% całości zadłużenia JST.

¹⁶ Obejmuje jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe instytucje kultury oraz samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw, w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem banków, spółek prawa handlowego.

Tablica 45. Wskaźnik zadłużenia do dochodów JST

Table. 45. Debt to revenue ratio

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
ZADŁUŻENIE JAKO % DOCHODÓW DEBT RATIO in %					
JST ogółem JST total	36,0	32,3	30,0	30,2	29,5
gminy gminas	29,0	23,4	22,3	24,8	23,9
miasta na prawach powiatu cities with powiat status	47,1	44,1	41,2	39,3	39,5
powiaty powiats	24,7	23,2	22,2	23,1	21,4
województwa voivodships	41,8	50,1	41,2	35,3	31,9

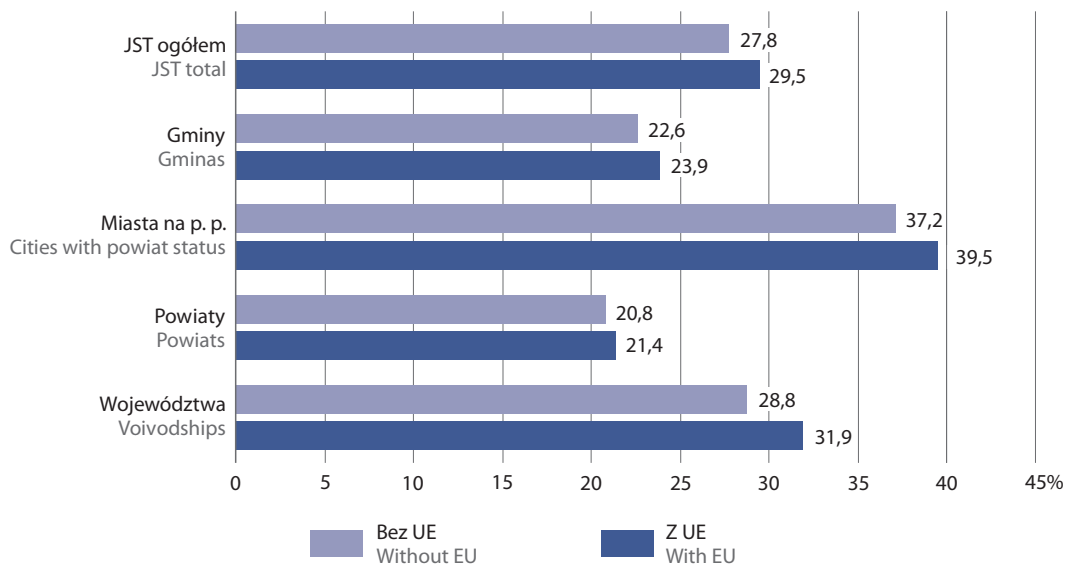
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wskaźnik zadłużenia liczony jako relacja zobowiązań do zrealizowanych dochodów ogółem w 2019 r. dla wszystkich JST wyniósł 29,5% – spadek o 0,8 p. proc. w porównaniu do roku poprzedniego. Zmniejszenie wskaźnika zadłużenia w porównaniu do poprzedzającego roku w: gminach – o 0,8 p. proc., miastach na prawach powiatu – o 0,3 p. proc., powiatach – o 1,7 p. proc., województwach – o 3,4 p. proc.

Wykres 62. Wskaźnik relacji zadłużenia do dochodów

Chart 62. Debt to revenue ratio

Uwaga: bez UE - bez zobowiązań na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych; z UE - całość zobowiązań.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Note: Without EU – without liabilities on programs and projects financed with EU funds; with EU - all liabilities

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wskaźnik zadłużenia JST bez uwzględniania zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów z udziałem środków unijnych¹⁷ w 2019 r. wyniósł 27,8%, odnotowano jego spadek o 0,5 p. proc. Najwyższy spadek wskaźnika zadłużenia w porównaniu do 2018 r., bez uwzględniania ww. zobowiązań, wystąpił w województwach – o 2,9 p. proc. W miastach na prawach powiatu wystąpił wzrost o 0,4 p. proc.

Kwota zobowiązań JST z tytułu kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej wyniosła 4 737,3 mln zł i była o 0,6% niższa niż w 2018 r. Udział tej kwoty w całości zobowiązań JST w 2019 r. stanowił 5,8% i w porównaniu do 2018 r. zmniejszył się o 0,5 p. proc. Najbardziej zadłużone z tego tytułu, były miasta na prawach powiatu, dla których kwota zobowiązań stanowiła 46,5% zadłużenia JST z tytułu realizacji programów i projektów z udziałem środków pochodzących z UE i wzrosła o 4,6% w odniesieniu do poprzedniego roku. Zobowiązania gmin stanowiły 37,2% zadłużenia z tytułu realizacji programów UE i zmniejszyły się o 4,9% w odniesieniu do 2018 r. Udział zobowiązań województw wyniósł 12,4% i były one o 4,5% niższe niż w 2018 r. Zobowiązania powiatów stanowiły 3,9% zadłużenia z tytułu realizacji programów UE i zmniejszyły się o 2,6% w porównaniu do 2018 r.

Tablica 46. Zobowiązania poszczególnych szczebli JST z tytułu kredytów i pożyczek związanych z wykorzystaniem środków z UE

Table 46. Liabilities of individual levels of local government units due to loans and borrowings related to the use of EU funds

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
w mln zł in million PLN					
JST ogółem JST total	6 842,9	4 227,2	4 443,0	4 764,6	4 737,3
gminy gminas	1 797,5	1 326,5	1 420,0	1 852,8	1 761,5
miasta na prawach powiatu cities with powiat status	4 250,6	2 100,6	2 266,3	2 108,4	2 204,9
powiaty powiats	177,7	158,2	170,4	189,4	184,4
województwa voivodships	617,2	642,0	586,3	614,0	586,4
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR=100					
JST ogółem JST total	74,2	61,8	105,1	107,2	99,4
gminy gminas	77,2	73,8	107,1	130,5	95,1
miasta na prawach powiatu cities with powiat status	70,9	49,4	107,9	93,0	104,6
powiaty powiats	100,1	89,0	107,8	111,1	97,4
województwa voivodships	85,9	104,0	91,3	104,7	95,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

¹⁷ Ważnym czynnikiem zabezpieczającym jednostki samorządu terytorialnego przed nadmiernym zadłużeniem jest indywidualny limit (wskaźnik) zadłużenia. Z mechanizmu wyliczania tego wskaźnika wykluczone są właśnie spłaty kredytów, pożyczek oraz wykup wyemitowanych papierów wartościowych na realizację projektów z udziałem środków unijnych.

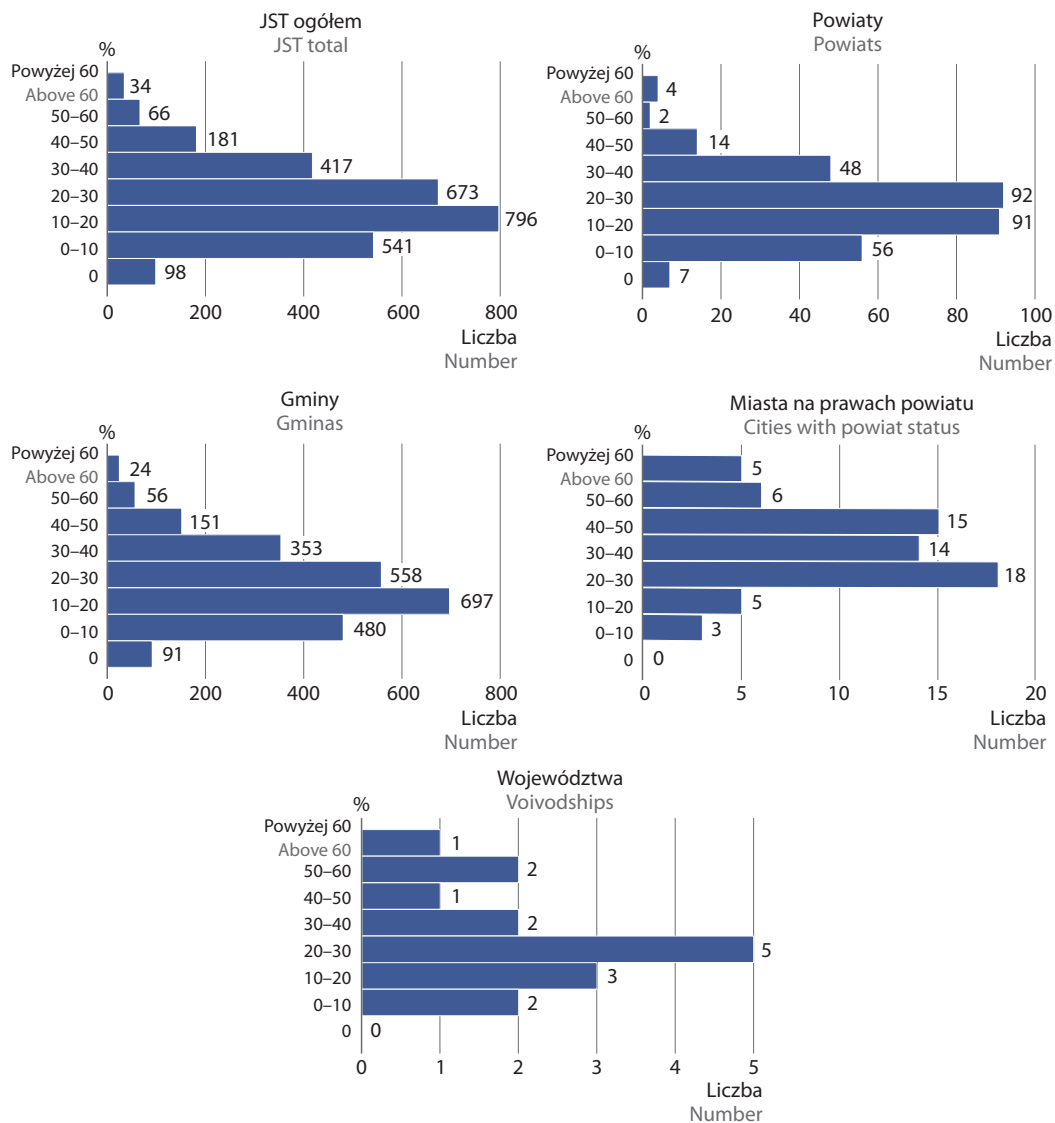
W 2019 r. zadłużonych było 2708 jednostek samorządu terytorialnego, tj. 96,5% ogólnej liczby JST (bez zobowiązań na realizację programów i projektów z udziałem środków unijnych). Zadłużeniem do 40% wykonanych dochodów charakteryzowało się 2427 jednostek, tj. 89,6% wszystkich zadłużonych JST.

W 2019 r. Regionalne Izby Obrachunkowe wezwały 11 jednostek samorządu do opracowania programu postępowania naprawczego, a 9 jednostek opracowało program zaakceptowany przez odpowiednią Regionalną Izbę Obrachunkową.

Na mocy obowiązującego art. 224 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. ustawy o finansach publicznych, umożliwiającego udzielenie pomocy z budżetu państwa, tym JST, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej, w 2019 r. pomocy udzielono 2 jednostkom. Dotychczas z takiej formy pomocy skorzystało 41 JST, a 26 jednostek samorządu zobowiązane jest do spłaty pożyczek uzyskanych z budżetu państwa (według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.).

W 2019 r. 32 jednostki samorządu terytorialnego nie spełniały wymogów relacji określonej indywidualnym wskaźnikiem zadłużenia, zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (z tego: 21 gmin, 10 powiatów oraz 1 miasto na prawach powiatu.).

Wykres 63. Liczba JST według relacji zadłużenia do dochodów
 Chart 63. Number of JST by debt to revenue ratio

Uwaga. bez zobowiązań na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Note. without liabilities on programs and projects financed with EU funds.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

VII.1. Zadłużenie gmin

VII. 1. Debt of gminas

W 2019 r. zobowiązania gmin ogółem wzrosły o 7,6% w porównaniu do 2018 r., a wystąpiły w 2 343 gminach, tj. 94,6% ogółu gmin. Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek stanowiło 98,5% zobowiązań ogółem wszystkich gmin, tj. 31 884,9 mln zł i wzrosło o 7,2% w porównaniu do 2018 r. Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych wyniosły 448,0 mln zł i wzrosły o 77,6%. Zobowiązania wymagalne wyniosły 36,3 mln zł i zmniejszyły się o 59,2% w porównaniu do 2018 r.

Tablica 47. Gminy w województwach według wskaźnika zadłużenia

Table 47. Gminas in voivodships according to the debt ratio

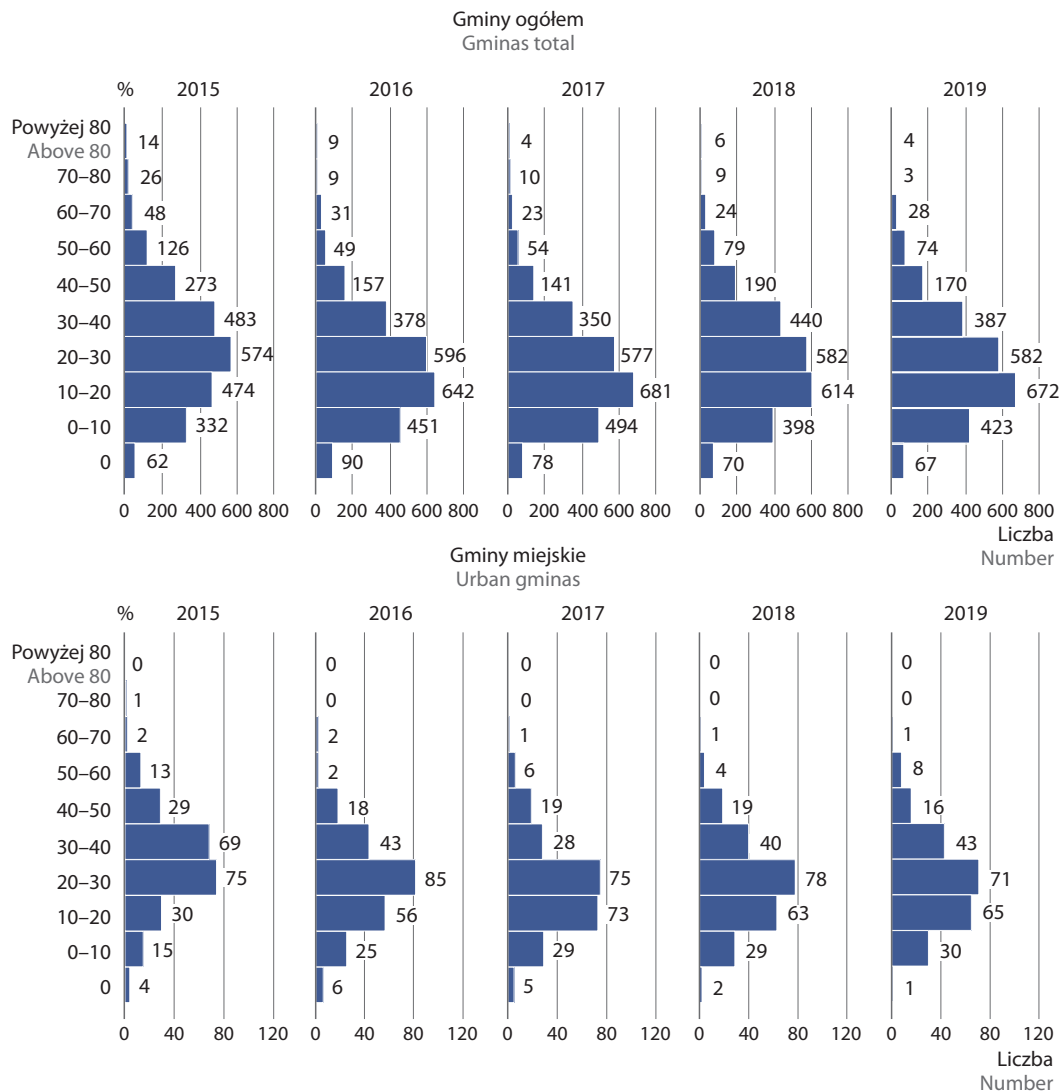
Województwo Voivodship	Liczba gmin ogółem Number of gminas	Liczba gmin w danym przedziale Number of gminas in intervals				Udział gmin w danym przedziale (%) Share of gminas in intervals (%)			
		0-20	21-40	41-60	Powyżej Above 60	0-20	21-40	41-60	Powyżej Above 60
Polska Poland	2410	1163	969	243	35	48,3	40,2	10,1	1,5
Dolnośląskie	164	54	71	32	7	32,9	43,3	19,5	4,3
Kujawsko-pomorskie	140	62	66	10	2	44,3	47,1	7,1	1,4
Lubelskie	209	118	75	16	0	56,5	35,9	7,7	0,0
Lubuskie	80	38	28	11	3	47,5	35,0	13,8	3,8
Łódzkie	174	93	66	11	4	53,4	37,9	6,3	2,3
Małopolskie	179	78	79	21	1	43,6	44,1	11,7	0,6
Mazowieckie	309	166	112	29	2	53,7	36,2	9,4	0,6
Opolskie	70	46	19	3	2	65,7	27,1	4,3	2,9
Podkarpackie	156	92	56	7	1	59,0	35,9	4,5	0,6
Podlaskie	115	63	43	8	1	54,8	37,4	7,0	0,9
Pomorskie	119	40	61	16	2	33,6	51,3	13,4	1,7
Śląskie	148	78	58	12	0	52,7	39,2	8,1	0,0
Świętokrzyskie	101	36	45	18	2	35,6	44,6	17,8	2,0
Warmińsko-mazurskie	114	39	53	20	2	34,2	46,5	17,5	1,8
Wielkopolskie	222	116	88	15	3	52,3	39,6	6,8	1,4
Zachodniopomorskie	110	44	49	14	3	40,0	44,5	12,7	2,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

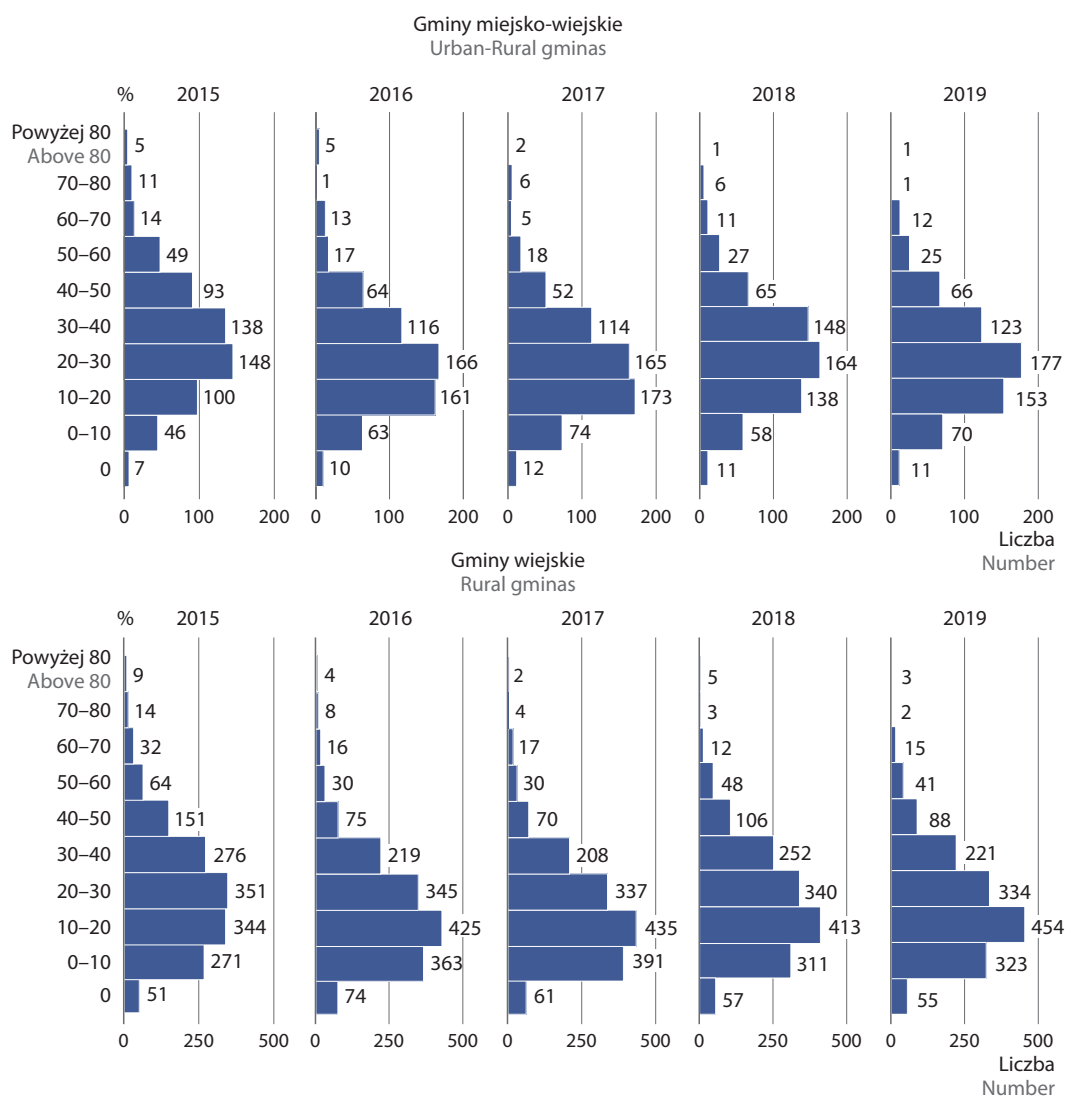
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Wskaźnik zadłużenia liczony jako relacja zobowiązań ogółem do dochodów gmin w 2019 r. wyniósł 23,9%, co oznaczało jego spadek o 0,8 p. proc. w stosunku do 2018 r. Wśród typów gmin najwyższy wskaźnik zadłużenia zaobserwowano w gminach miejsko-wiejskich – 26,5%, najniższy natomiast wśród gmin wiejskich – 21,7%. W przypadku gmin miejskich wskaźnik zadłużenia ukształtował się na poziomie 24,4%. Wskaźnik zadłużenia gmin bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych wyniósł 22,6%, co oznacza spadek o 0,6 p. proc. w porównaniu do 2018 r.

Wykres 64. Gminy według relacji zadłużenia do dochodów
 Chart 64. Gminas according to the debt to revenue ratio

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
 Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

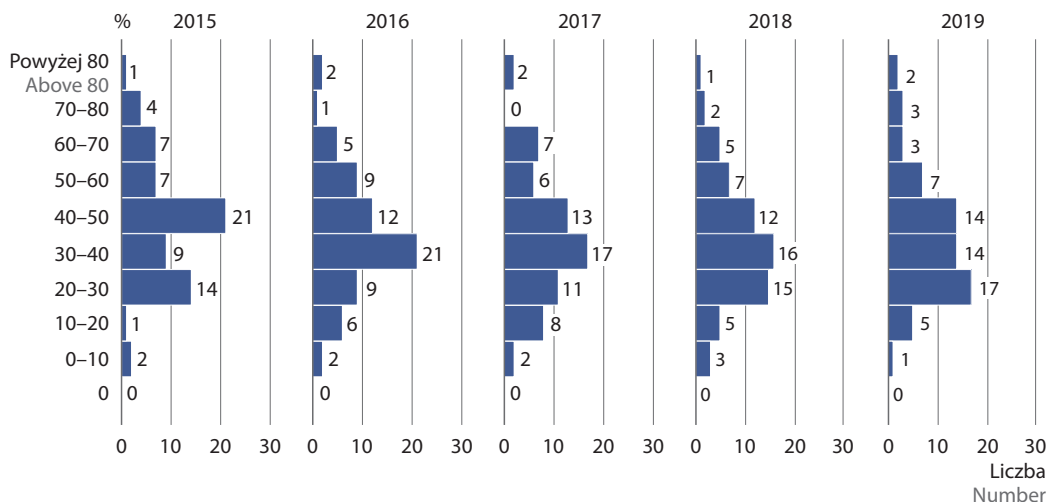
VII.2. Zadłużenie miast na prawach powiatu

VII.2. Debt of cities with powiat status

W 2019 r. zobowiązania wystąpiły we wszystkich miastach na prawach powiatu i wyniosły 37 101,0 mln zł. i w porównaniu do 2018 r. wzrosły o 10,5%. Zadłużenie miast na prawach powiatu z tytułu kredytów i pożyczek osiągnęło poziom 34 548,5 mln zł, tj. o 13,5% więcej niż rok wcześniej. W 2019 r. łączna wartość wymagalnych zobowiązań zmniejszyła się w ciągu roku z 37,0 mln zł do poziomu 27,1 mln zł w końcu roku. Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych wyniosły w tym okresie 2 530,8 mln zł, co stanowiło 6,8% ogółu zadłużenia miast na prawach powiatu. W porównaniu z poprzednim rokiem wielkość zobowiązań z tego tytułu zmniejszyła się o 18,2%.

W 2019 r. wartość wskaźnika zadłużenia miast na prawach powiatu liczona jako relacja zobowiązań do dochodów ogółem, zwiększyła się z 39,3 % do poziomu 39,5 %. Wartość wskaźnika zadłużenia bez zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów z udziałem środków unijnych w dochodach ogółem w 2019 r. wyniosła 37,2%, wobec 36,8% w roku poprzednim.

Wykres 65. Miasta na prawach powiatu według relacji zadłużenia do dochodów
 Chart 65. Cities with powiat status according to the debt to revenue ratio

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
 Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

VII.3. Zadłużenie powiatów

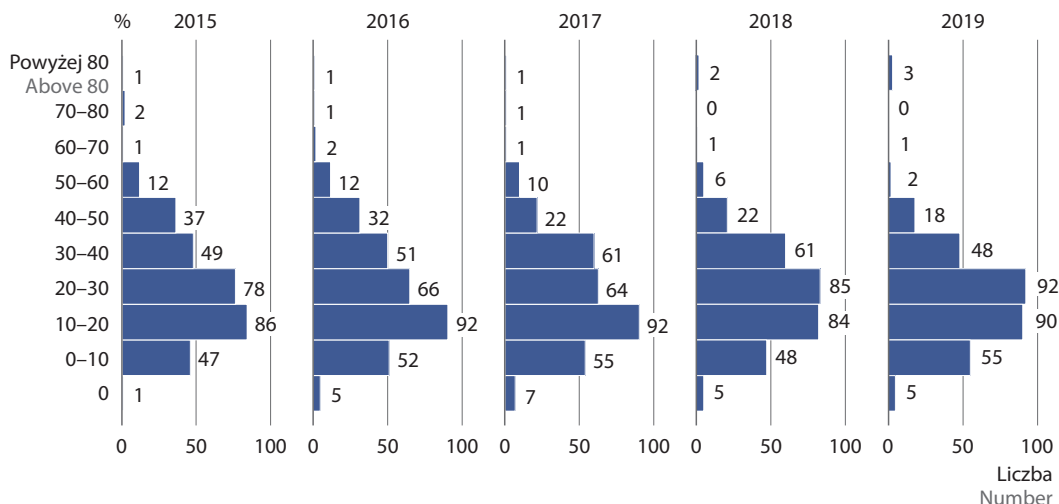
VII.3. Debt of powiat

W 2019 r. zobowiązania ogółem powiatów wyniosły 6 580,2 mln zł, co oznaczało ich wzrost o 1,7% w relacji do poprzedniego roku. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek wyniosły 6 502,8 mln zł i stanowiły 98,8% kwoty całego zadłużenia. Zobowiązania wymagalne w kwocie 3,7 mln zł, stanowiły 0,1% zobowiązań ogółem powiatów. Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych wyniosły w tym okresie 73,7 mln zł i stanowiły 1,1% ogółu zadłużenia powiatów.

Wskaźnik zadłużenia powiatów, liczony jako relacja zobowiązań ogółem do dochodów powiatów w 2019 r. osiągnął poziom 21,4% i zmniejszył się o 1,7 p. proc. w stosunku do 2018 r. Przy nieuwzględnianiu zobowiązań z tytułu realizacji projektów i programów unijnych, wskaźnik ten wyniósł 20,8%, co oznacza spadek o 1,7 p. proc.

Wykres 66. Powiaty według relacji zadłużenia do dochodów

Chart 66. Powiaty according to the debt to revenue ratio

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

VII.4. Zadłużenie województw

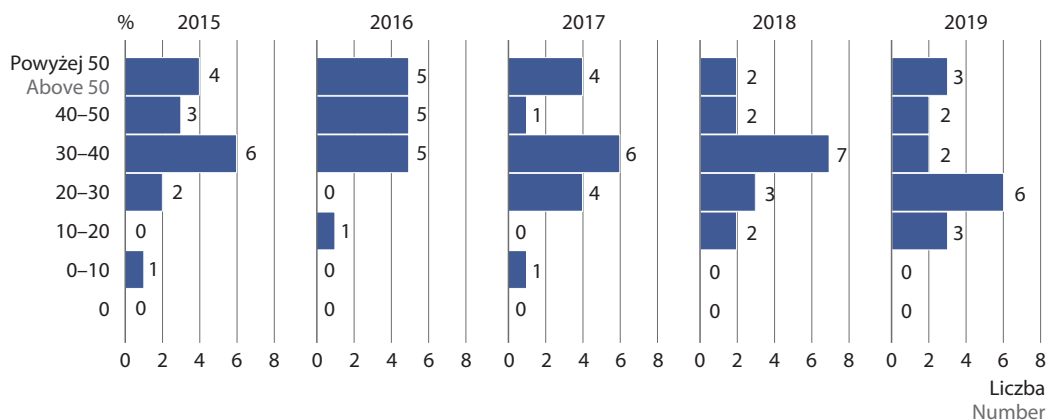
VII.4. Debt of voivodships

Zobowiązania wystąpiły we wszystkich województwach i na koniec 2019 r. wyniosły łącznie 5 985,6 mln zł i utrzymały się na tym samym poziomie jak w roku poprzednim. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek zwiększyły się o 1,8% w stosunku do 2018 r., wyniosły 5 873,5 mln zł i stanowiły 98,1% całości zadłużenia województw. Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych wyniosły 111,3 mln zł, czyli o 51,8% mniej niż w roku poprzednim. Zobowiązania wymagalne zmniejszyły się z 1,7 mln zł w 2018 r. do 0,8 mln zł w 2019 r.

Wskaźnik zadłużenia, liczony jako udział zobowiązań województw ogółem w dochodach województw ogółem w 2019 r., wyniósł 35,3%, podczas gdy w 2018 r. było to 41,2%. Wskaźnik zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych wyniósł 28,8%, co oznacza spadek o 2,9 p. proc. w porównaniu do 2018 r.

Wykres 67. Województwa według relacji zadłużenia do dochodów

Chart 67. Voivodships according to the debt to revenue ratio

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

VII.5. Zadłużenie podsektora samorządowego oraz jego struktura

VII.5. Debt of local government and its structure

Zadłużenie podsektora samorządowego¹⁸ przed konsolidacją w 2019 r. wzrosło o 8,0% w stosunku do 2018 r. Najwyższy wzrost zobowiązań odnotowano w samorządowych instytucjach kultury – o 33,0%, a najwyższy spadek – o 26,2% w pozostałych samorządowych osobach prawnych. W samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej nadzorowanych przez JST (SPZOZ) nastąpił wzrost zadłużenia o 14,5%, natomiast w JST i ich związkach wzrost o 7,7%. Zadłużenie JST i ich związków w 2019 r. stanowiło 93,3% wierzytelności podsektora samorządowego, a udział SPZOZ wyniósł 6,2%.

Tablica 48. Zadłużenie podsektora samorządowego
Table 48. Debt of local government

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
	w mln zł in million PLN				
Podsektor samorządowy Local government	77 124,8	74 408,4	74 157,6	81 809,5	88 320,4
JST i ich związki JST and their associations	72 029,7	69 423,6	69 281,4	76 464,4	82 371,2
Samorządowe instytucje kultury Local institutions of culture	80,0	51,6	61,8	83,7	111,3
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez JST Independent public healthcare units supervised by JST	4 257,3	4 270,6	4 236,8	4 807,8	5 503,1
Pozostałe samorządowe osoby prawne Other local government legal entities	757,8	662,6	600,4	453,6	334,8

Uwaga: dane uwzględniają korekty zgłoszone przez JST

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Note: the data includes corrections reported by JST.

Source: own contribution based on Statistics Poland data.

Stan przejętych¹⁹ przez JST zobowiązań SPZOZ systematycznie spada. W latach 2015-2019 stan zobowiązań zmniejszył się o 34,6%. W związku z przejętymi zobowiązaniami SPZOZ jednostki samorządu terytorialnego w latach 2015-2019 wykupiły papiery wartościowe oraz spłaciły kredyty i pożyczki na łączną kwotę 32,5 mln zł.

¹⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie definiuje podsektorów (rządowego, samorządowego i ubezpieczeń społecznych) w ramach sektora finansów publicznych. Ministerstwo Finansów utrzymuje jednak podział na podsektory w oparciu o sektoryzację nawiązującą do systemu ESA. Dane z tego podrozdziału zostały opracowane wg tej sektoryzacji.

¹⁹ Nie należy interpretować tego jako całości przejętych zobowiązań. Jest to stan będący saldem przejętego długu i jego spłat w danym roku.

Tablica 49. Zobowiązania SPZOZ przejęte przez JST
 Table 49. Liabilities of independent public healthcare units taken over by JST

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
	w mln zł		in million PLN		
Wykup papierów wartościowych, spłata kredytów i pożyczek zaciągniętych na spłatę przejętych zobowiązań SPZOZ w okresie sprawozdawczym Redemption of securities, repayment of loans and credits contracted for the repayment of the assumed liabilities of SPZOZ in the reporting period	5,8	6,9	6,7	6,8	6,3
Przejęte zadłużenie SPZOZ na koniec okresu sprawozdawczego Taken over debt of SPZOZ at the end of the reporting period	57,8	44,6	27,5	24,4	20,0

Uwaga: dane uwzględniają korekty zgłoszone przez JST

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Note: the data includes corrections reported by JST.

Source: own contribution based on Statistics Poland data.

VIII. SAMORZĄDOWE ZAKŁADY BUDŻETOWE

VIII. LOCAL GOVERNMENTS' BUDGETARY ESTABLISHMENTS

W 2019 r. przychody samorządowych zakładów budżetowych wyniosły 4 546,6 mln zł i były wyższe o 1,5% niż w 2018 r. Realizacja planu przychodów wyniosła w tym okresie 101,8%. W strukturze przychodów 13,3% stanowiły dotacje z budżetów JST.

Koszty samorządowych zakładów budżetowych wyniosły 4 504,0 mln zł i były wyższe o 1,4% w odniesieniu do poprzedniego roku. W porównaniu z 2018 r. koszty z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych zmniejszyły się o 12,6%, natomiast zwiększyły się o 16,6% wpłaty samorządowych zakładów budżetowych do budżetów JST.

Stan środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych zmniejszył się z 104,3 mln zł na początku 2019 r. do 101,6 mln zł na koniec tego roku.

Tablica 50. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych
Table 50. Proceeds and costs of budgetary establishments

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	96,7	120,4	122,5	100,5	104,3
Przychody Proceeds	4 668,8	4 558,5	4 446,1	4 479,1	4 546,6
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	549,7	537,9	557,6	578,4	603,8
Koszty Costs	4 616,5	4 490,1	4 427,0	4 441,7	4 504,0
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	25,2	26,0	21,6	20,4	17,9
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	23,4	32,0	23,6	25,2	29,4
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	119,6	136,2	98,6	97,3	101,6
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	113,2	126,3	130,3	120,5	128,1
Przychody Proceeds	4 596,5	4 464,3	4 345,4	4 369,4	4 465,2
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	564,5	554,0	569,9	590,7	620,6
Koszty Costs	4 569,9	4 445,4	4 334,8	4 358,2	4 467,4
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	16,3	17,4	15,9	13,3	13,5
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	3,1	2,7	40,3	2,4	1,9
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	121,2	128,7	126,2	118,4	112,0

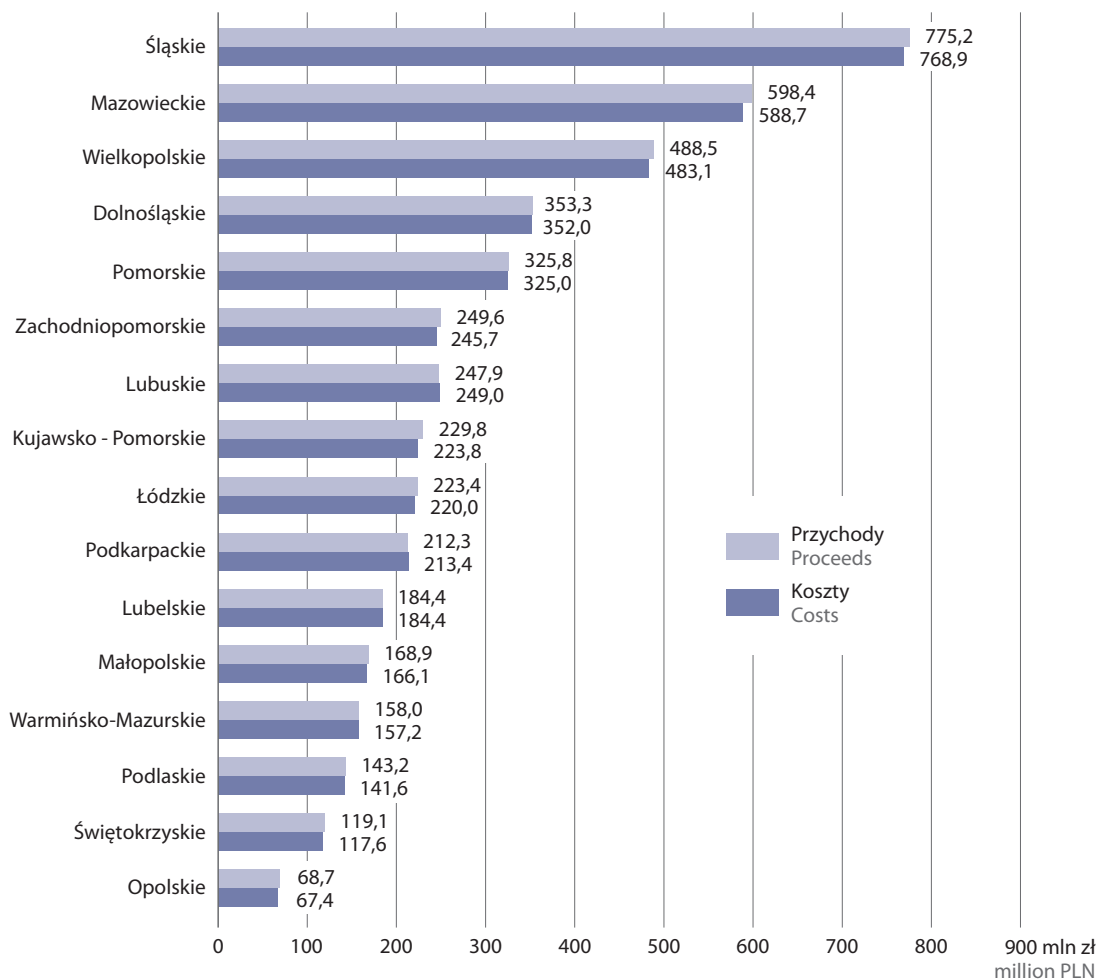
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	85,5	95,4	94,0	83,4	81,4
Przychody Proceeds	101,6	102,1	102,3	102,5	101,8
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	97,4	97,1	97,8	97,9	97,3
Koszty Costs	101,0	101,0	102,1	101,9	100,8
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	154,1	149,4	136,1	153,4	132,6
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	751,2	1 193,2	58,6	1 054,7	1 513,8
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	98,7	105,8	78,1	82,2	90,8
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	119,0	124,5	101,7	82,0	103,8
Przychody Proceeds	99,7	97,6	97,5	100,7	101,5
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	103,3	97,9	103,7	103,7	104,4
Koszty Costs	99,9	97,3	98,6	100,3	101,4
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	103,1	103,2	83,3	94,4	87,4
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	105,7	136,9	73,7	106,7	116,6
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	120,3	113,9	72,4	98,7	104,4

Najwyższe przychody samorządowych zakładów budżetowych w 2019 r. odnotowano w województwie śląskim i wyniosły 775,2 mln zł, co stanowiło 17,0% przychodów wszystkich samorządowych zakładów budżetowych. Najniższe przychody natomiast wystąpiły w województwie opolskim i wyniosły 68,7 mln zł co stanowiło 1,5% wszystkich przychodów.

Najwyższe koszty samorządowych zakładów budżetowych były w województwie śląskim i wyniosły 768,9 mln zł, co stanowiło 17,1% kosztów wszystkich samorządowych zakładów budżetowych. Najniższe koszty natomiast odnotowano w województwie opolskim i wyniosły one 67,4 mln zł, tj. 1,5% wszystkich kosztów..

W 2019 r. najwyższa zmiana przychodów w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpiła w województwie mazowieckim - kwota przychodów zmniejszyła się o 66,8 mln zł, co stanowiło spadek o 10,0%. Najwyższa zmiana kosztów również dotyczyła województwa mazowieckiego, gdzie wartość zmniejszyła się o 61,4 mln zł, co stanowiło spadek o 9,4%.

Wykres 68. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych według województw
 Chart 68. Proceeds and costs of budgetary establishments by voivodships

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

VIII.1. Gminne samorządowe zakłady budżetowe

VIII.1. Gminas' budgetary establishments

W 2019 r. przychody gminnych samorządowych zakładów budżetowych wzrosły o 3,7% w porównaniu z poprzednim rokiem i wyniosły 2 683,0 mln zł. Koszty wyniosły 2 656,4 mln zł i były wyższe o 3,5% niż w 2018 r. Koszty z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych zmniejszyły się o 4,4%, natomiast wpłaty do budżetu gmin wzrosły o 14,1%.

Stan środków obrotowych gminnych samorządowych zakładów budżetowych zwiększył się z 60,9 mln zł na początku 2019 r. do 63,4 mln zł na koniec roku.

Tablica 51. Przychody i koszty gminnych samorządowych zakładów budżetowych
 Table 51. Proceeds and costs of gminas' budgetary establishments

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	72,6	79,7	77,1	57,6	60,9
Przychody Proceeds	2 764,9	2 713,1	2 553,9	2 588,3	2 683,0
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	307,1	300,7	293,4	293,6	315,9
Koszty Costs	2 745,7	2 677,8	2 552,7	2 566,3	2 656,4
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	13,9	14,7	11,0	10,1	9,7
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	17,0	20,4	14,4	14,2	16,2
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	80,0	85,4	55,2	60,7	63,4
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	82,8	85,8	83,1	73,1	78,9
Przychody Proceeds	2 665,7	2 609,5	2 437,2	2 451,0	2 552,2
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	319,8	315,0	303,8	303,1	325,9
Koszty Costs	2 650,6	2 601,0	2 433,4	2 438,3	2 542,6
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	7,5	7,9	6,0	5,0	5,1
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	2,9	2,5	3,0	2,2	1,7
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	89,0	87,6	82,9	81,3	83,5
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	87,7	92,9	92,8	78,8	77,2
Przychody Proceeds	103,7	104,0	104,8	105,6	105,1
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	96,0	95,5	96,6	96,9	97,0
Koszty Costs	103,6	103,0	104,9	105,3	104,5

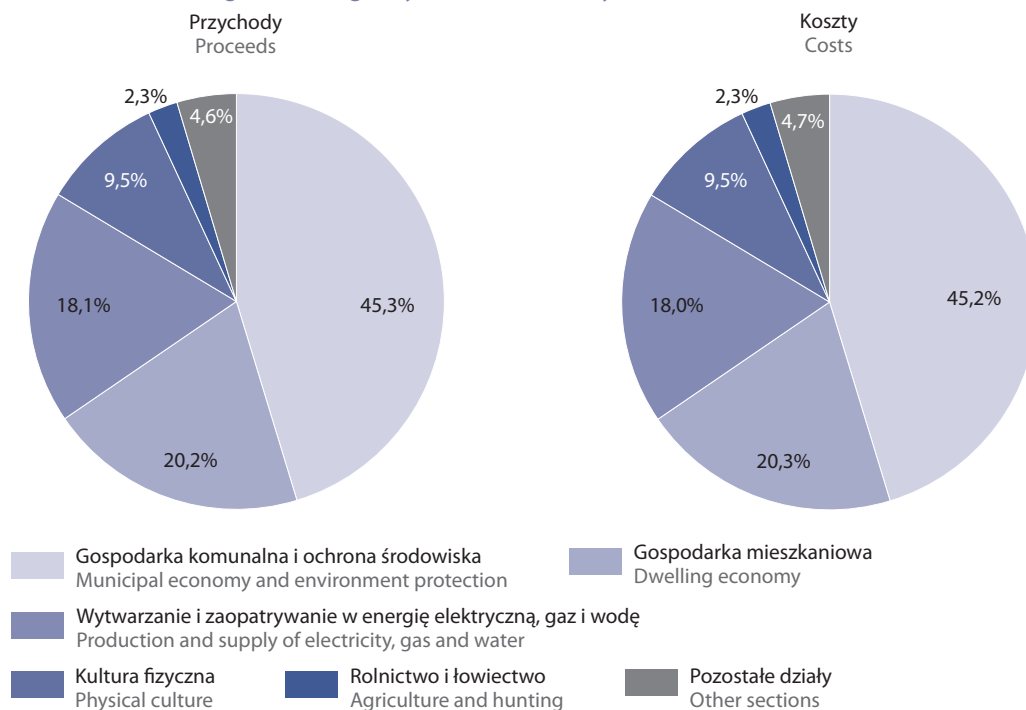
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	185,9	186,2	182,1	203,1	190,9
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	592,0	825,8	478,4	649,0	931,0
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	89,9	97,5	66,6	74,8	76,0
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	127,2	109,8	96,7	74,7	105,8
Przychody Proceeds	101,1	98,1	94,1	101,3	103,7
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	104,7	97,9	97,6	100,1	107,6
Koszty Costs	101,8	97,5	95,3	100,5	103,5
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	101,7	106,2	74,4	92,2	95,6
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	120,2	120,2	70,7	98,5	114,1
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	108,8	106,8	64,7	110,0	104,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W gminnych samorządowych zakładach budżetowych największe przychody otrzymano na zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (1 215,3 mln zł) oraz gospodarki mieszkaniowej (541,0 mln zł). Najwyższe koszty wystąpiły w tych samych działach – odpowiednio 1201,8 mln zł oraz 538,5 mln zł.

Wykres 69. Przychody i koszty gminnych samorządowych zakładów budżetowych według działów
 Chart 69. Proceeds and costs of gminas' budgetary establishments by sections

VIII.2. Samorządowe zakłady budżetowe miast na prawach powiatu

VIII.2. Cities with powiat status' budgetary establishments

W 2019 r. przychody samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu wyniosły 1 755,0 mln zł i były niższe o 2,1% niż w 2018 r. Realizacja planu przychodów wyniosła w tym okresie 97,4%. W strukturze przychodów 14,9% stanowiły dotacje z budżetu miast na prawach powiatu.

Koszty samorządowych zakładów budżetowych wyniosły 1 740,3 mln zł i były niższe o 2,1% w odniesieniu do poprzedniego roku. W porównaniu z 2018 r. wpłaty do budżetu miast na prawach powiatu zwiększyły się o 19,0%, natomiast zmniejszył się o 22,7% podatek dochodowy od osób prawnych.

Stan środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych zmniejszył się z 42,8 mln zł na początku 2019 r. do 37,1 mln zł na koniec roku.

Tablica 52. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu
 Table 52. Proceeds and costs of cities with powiat status' budgetary establishments

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	26,2	39,2	43,6	42,0	42,8
Przychody Proceeds	1 820,6	1 759,0	1 796,8	1 793,2	1 755,0
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	229,2	222,4	245,8	264,6	262,1
Koszty Costs	1 791,0	1 727,0	1 778,1	1 778,3	1 740,3
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	11,1	11,0	10,4	10,0	7,7
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	6,4	11,2	9,1	10,8	12,8
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	38,3	48,8	42,8	36,3	37,1
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	29,1	38,6	44,9	46,0	47,2
Przychody Proceeds	1 848,4	1 766,1	1 808,9	1 817,2	1 801,4
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	231,1	223,4	247,1	266,8	267,8
Koszty Costs	1 837,3	1 756,0	1 802,3	1 819,2	1 813,5
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	8,9	9,5	9,8	8,3	8,4
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	0,2	0,2	37,3	0,2	0,2
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	30,3	38,8	40,9	35,3	26,4
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	90,2	101,5	97,1	91,4	90,8
Przychody Proceeds	98,5	99,6	99,3	98,7	97,4
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	99,2	99,5	99,5	99,2	97,9
Koszty Costs	97,5	98,3	98,7	97,8	96,0
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	124,9	115,8	106,0	120,8	92,1
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	2 578,6	5 657,7	24,4	5 383,5	6 407,4
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	126,1	125,7	104,5	102,8	140,7

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	109,5	149,5	111,1	96,4	102,0
Przychody Proceeds	97,2	96,6	102,2	99,8	97,9
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	102,2	97,0	110,6	107,6	99,1
Koszty Costs	96,7	96,4	103,0	100,0	97,9
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	103,0	99,1	94,7	96,3	77,3
wpłaty do budżetu payments to the budget	82,2	174,6	81,0	118,5	119,0
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	135,5	127,5	87,7	84,8	102,4

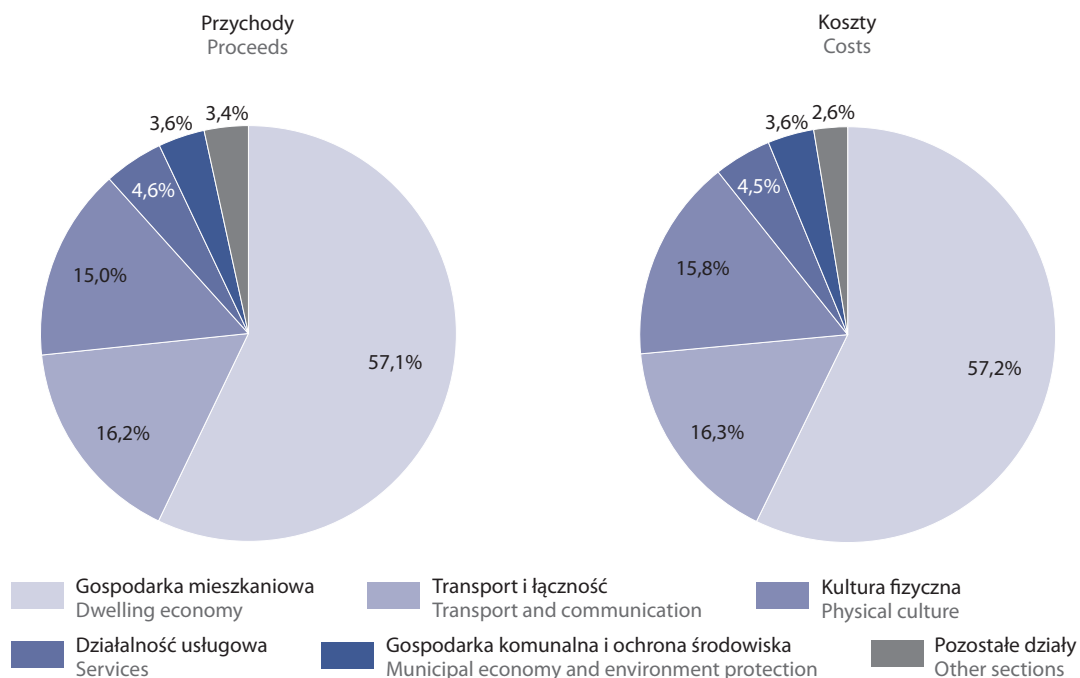
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W samorządowych zakładach budżetowych miast na prawach powiatu największe przychody oraz koszty wystąpiły w 2019 r. w obszarze zadań z zakresu gospodarki mieszkaniowej (odpowiednio 1 002,4 mln zł oraz 995,8 mln zł).

Wykres 70. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu według działów

Chart 70. Proceeds and costs of cities with powiat status' budgetary establishments by sections

VIII.3. Powiatowe samorządowe zakłady budżetowe

VIII.3. Powiaty' budgetary establishments

W 2019 r. przychody powiatowych samorządowych zakładów budżetowych wzrosły o 13,2% w porównaniu z poprzednim rokiem i wyniosły 75,4 mln zł, z czego dotacje z budżetu powiatów stanowiły 30,3%. Koszty wyniosły 74,4 mln zł i były wyższe o 11,3% niż w 2018 r.

Stan środków obrotowych powiatowych samorządowych zakładów budżetowych zwiększył się z 0,4 mln zł na początku 2019 r. do 1,3 mln zł na koniec roku.

Tablica 53. Przychody i koszty powiatowych samorządowych zakładów budżetowych

Table 53. Proceeds and costs of powiaty' budgetary establishments

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	-2,2	1,4	1,2	1,1	0,4
Przychody Proceeds	53,2	56,6	66,4	66,6	75,4
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	10,9	12,5	15,7	17,1	22,8
Koszty Costs	49,9	56,2	66,5	66,9	74,4
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	0,0	0,1	0,2	0,1	0,2
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	1,1	1,3	0,8	0,3	1,3
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	1,2	1,5	1,7	1,6	1,9
Przychody Proceeds	50,9	56,9	67,0	67,9	77,3
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	11,3	13,3	16,3	17,7	24,0
Koszty Costs	50,5	56,6	67,0	67,5	77,3
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	1,7	1,9	1,6	2,0	1,9

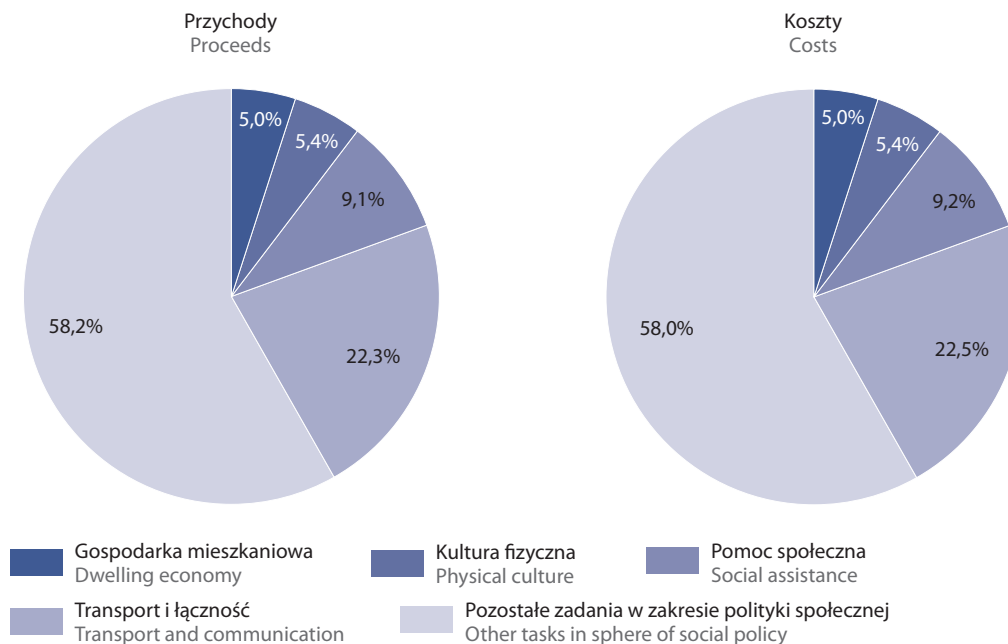
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	-184,3	89,0	72,1	68,4	21,6
Przychody Proceeds	104,7	99,5	99,1	98,0	97,5
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	96,9	93,9	96,6	96,6	95,3
Koszty Costs	98,8	99,3	99,3	99,0	96,3
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	88,6	260,1	179,9	137,1	1 212,4
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	x	x	x	x	x
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	67,7	70,8	51,9	13,2	69,8
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	-663,4	-62,1	88,6	90,7	37,6
Przychody Proceeds	125,1	106,3	117,3	100,3	113,2
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	97,3	114,2	125,9	108,8	133,4
Koszty Costs	118,0	112,5	118,4	100,5	111,3
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	43,2	335,4	280,1	52,2	263,6
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	7,4	5 745,8	13,3	16,4	519,5
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	-51,8	118,4	62,0	31,7	503,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

Największe przychody w 2019 r. w powiatowych samorządowych zakładach budżetowych otrzymano w dziale pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, tj. 43,9 mln zł oraz transport i łączność, tj. 16,8 mln zł. Najwyższe koszty zrealizowano w związku z zadaniami w tych samych działach (odpowiednio 43,1 mln zł oraz 16,7 mln zł).

Wykres 71. Przychody i koszty powiatowych samorządowych zakładów budżetowych według działów
 Chart 71. Proceeds and costs of powiat's budgetary establishments by sections

VIII.4. Wojewódzkie samorządowe zakłady budżetowe

VIII.4. Voivodships' budgetary establishments

W 2019 r. przychody wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych wyniosły 33,2 mln zł i były wyższe o 7,2% niż w 2018 r. Realizacja planu przychodów wyniosła 97,2%.

Koszty samorządowych zakładów budżetowych wyniosły 33,0 mln zł i były wyższe o 9,0% w odniesieniu do poprzedniego roku. W porównaniu z 2018 r. o 51,5% zwiększyły się wpłaty do budżetu województw, natomiast zmniejszyły się o 2,8% koszty z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Tablica 54. Przychody i koszty wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych
 Table 54. Proceeds and costs of voivodships' budgetary establishments

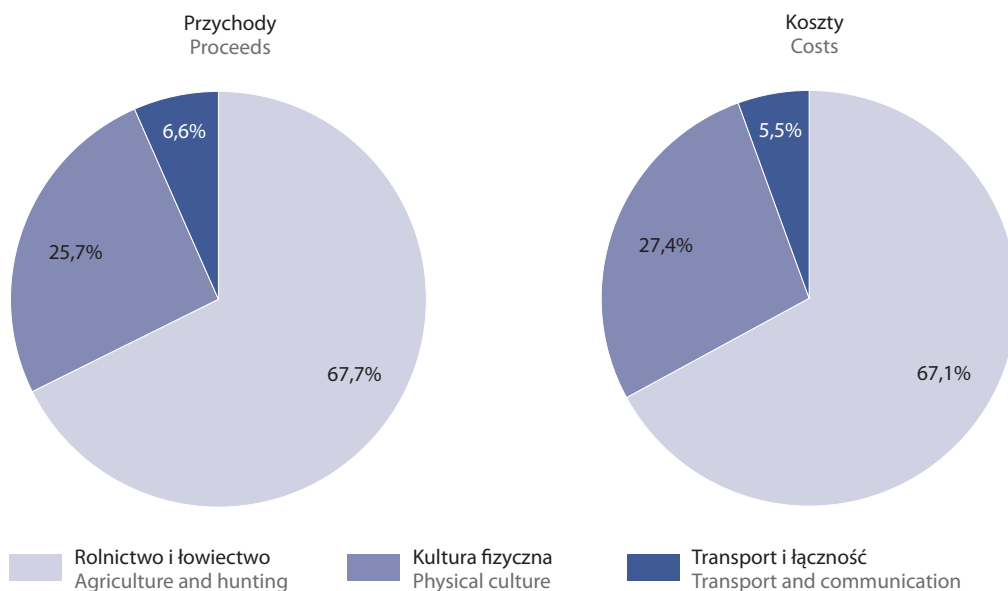
Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
WYKONANIE w mln zł EXECUTION in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	0,1	0,2	0,7	-0,2	0,1
Przychody Proceeds	30,1	29,8	28,9	31,0	33,2
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	2,3	2,4	2,6	3,1	2,9
Koszty Costs	29,8	29,0	29,7	30,2	33,0
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	0,0	0,1	0,0	0,2	0,3
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	0,2	0,7	-0,2	0,1	-0,2
PLAN w mln zł PLAN in million PLN					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	0,1	0,3	0,7	-0,2	0,1
Przychody Proceeds	31,5	31,8	32,3	33,3	34,2
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	2,3	2,4	2,8	3,1	2,9
Koszty Costs	31,5	31,8	32,1	33,2	34,0
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	0,2	0,4	0,8	-0,1	0,2
WSKAŹNIK WYKONANIA w % RATE OF EXECUTION %					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	100,0	64,4	100,0	100,0	100,0
Przychody Proceeds	95,5	93,7	89,7	93,0	97,2
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	101,0	100,0	94,6	100,0	100,0
Koszty Costs	94,7	91,4	92,5	91,2	96,9
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	x	x	x	x	x
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	x	x	x	x	x
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	123,5	181,2	-28,1	-72,3	-93,7

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019
ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100					
Stan środków obrotowych na początek roku Current assets at the beginning of the year	-229,2	169,6	335,0	-34,0	-27,5
Przychody Proceeds	100,0	99,2	97,0	107,0	107,2
dotacje z budżetu JST grants from the budget JST	72,3	102,1	109,7	118,4	94,0
Koszty Costs	98,8	97,5	102,3	101,8	109,0
podatek dochodowy od osób prawnych corporate income tax	29 006,1	109,1	54,2	183,8	97,2
wpłaty do budżetu JST payments to the budget JST	x	x	49,4	539,8	151,5
Stan środków obrotowych na koniec roku Current assets at the end of the year	-93,8	335,0	-34,0	-27,5	-350,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on Ministry of Finance data.

W wojewódzkich samorządowych zakładach budżetowych największe przychody oraz koszty wystąpiły w obszarze zadań z zakresu rolnictwa i łowiectwa, tj. odpowiednio 33,2 mln zł oraz 30,0 mln zł.

Wykres 72. Przychody i koszty wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych według działów
Chart 72. Proceeds and costs of voivodships' budgetary establishments by sections

PODSUMOWANIE

Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego w 2019 r. była prowadzona w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a dane dotyczące sposobu przekazywania środków europejskich JST były porównywalne z rokiem poprzednim.

W 2019 r. **dochody ogółem** budżetów JST wyniosły 278 507,1 mln zł i były wyższe o 10,6% w porównaniu z rokiem poprzednim. Przy **wydatkach ogółem** na poziomie 280 209,0 mln zł (wyższych o 8,0% niż w 2018 r.), JST zakończyły rok deficytem budżetowym w kwocie 1 701,9 mln zł.

Nadwyżka budżetowa wystąpiła w 1 626 jednostkach, tj. 57,9% wszystkich JST. Deficyt budżetowy odnotowało 1 180 jednostek tj. 42,1% wszystkich JST. Dla porównania, nadwyżkę budżetową w 2018 r. osiągnęło 817 jednostek samorządu terytorialnego (29,1% ogółu). Deficyt wystąpił w 1 991 jednostkach, tj. 70,9% wszystkich samorządów.

Łączna kwota **dotacji ogółem** przekazanych do JST w 2019 r. wyniosła 80 993,0 mln zł. Dotacje celowe wyniosły 63 157,0 mln zł, tj. o 13,8% więcej niż w 2018 r., zaś dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, innych środków zagranicznych nie podlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich (§200, §620, §205, §625) wyniosły łącznie 17 835,9 mln zł i zwiększyły się o 22,0%. W 2019 r. **wydatki bieżące** wyniosły 229 156,61 mln zł, co oznaczało ich wzrost o 11,0%. **Wydatki majątkowe** ukształtowały się na poziomie 51 052,36 mln zł, tj. niższym o 3,5% w porównaniu z 2018 r.

Zobowiązania ogółem JST w końcu 2019 r. osiągnęły kwotę 82 036,0 mln zł, co oznacza wzrost w ciągu roku o 7,8%. Wskaźnik zadłużenia, liczony jako relacja zobowiązań ogółem do wykonanych dochodów ogółem, wyniósł 29,5% (spadek o 0,7 p. proc). Przy wyłączeniu zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów z udziałem środków unijnych, wskaźnik ten wyniósł 27,8% i był o 0,5 p. proc. niższy niż rok wcześniej.

W 2019 r. **przychody samorządowych zakładów budżetowych** wyniosły 4 546,6 mln zł i były wyższe o 1,5% niż w 2018 r., natomiast **koszty samorządowych zakładów budżetowych** ukształtowały się na poziomie 4 504,0 mln zł i były wyższe o 1,4% w odniesieniu do poprzedniego roku.

SUMMARY

The financial economy of Local Governments Units (JST) in 2019 was conducted under the provisions of the Act on public finances of 27 August 2009. Data on the transferring of European funds to JST in 2018 were comparable with the data from the previous year.

In 2019, the **total revenue** of budgets of JST amounted to 278 507,1 million zloty and increased by 10,6% to the previous year. With the **total expenditure** of 280 209,0 million zloty (higher by 8,0% than in 2018) JST ended the year with a budget deficit in the amount of 1 701,9 million zloty.

Budgetary surplus occurred in 1 626 units, i.e. 57,9% of all JST. Budget deficit was recorded in 1 180 unit, i.e. 42,1% of all JST. For comparison, a budget surplus in 2018 reached 817 local government units (29,1% of the total). Deficit occurred in 1 991 local government units, i.e. 70,9% of the total.

The total amount of the **total grants** transferred in 2019 to JST reached 80 993,0 million zloty. The **targeted grants** amounted to 63 157,0 million zloty and increased by 13,8% in comparison to 2018. The grants provided under programs financed with the participation of European funds, other non-refundable foreign funds and payments from budget of European funds (grants from paragraphs: 200, 620, 205 and 625) amounted to 17 835,9 million zloty and they have increased by 22,0%. In 2019, **current expenditure** amounted to 229 156,61 million zloty, which meant an increase of 11,0%. **Property expenditure** reached level of 51 052,36 million zloty, lower by 3,5% compared to 2018.

Total liabilities of JST at the end of 2019 amounted to 82 036,0 million zloty, which means a growth of 7,8% during this year. The debt ratio, reflecting to relation of total liabilities to achieved total revenue, reached the level of 29,5% (reduce by 0,7 p.p.). The JST debt ratio, which excluded liabilities connected with programs and projects co-financed by European Union, has attained the level of 27,8%, and was lower by 0,5 p.p. than in 2017.

In 2019, the **proceeds of local government budgetary establishments** amounted to PLN 4 546,6 million zloty and were higher by 1.5% than in 2018, while the **costs of local government budgetary establishments** amounted to PLN 4 504,0 zloty million and were higher by 1, 4% on the previous year.

ANEKS STATYSTYCZNY DOSTĘPNY W WERSJI ELEKTRONICZNEJ W FORMACIE XLS (Spis tablic)

STATISTICAL APPENDIX AVAILABLE IN THE ELECTRONIC VERSION IN XLS FORMAT

A. DANE ILOŚCIOWE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

LOCAL GOVERNMENT UNITS' QUANTITATIVE DATA

- TABL. 1 LICZBA GMIN WEDŁUG PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO
NUMBER OF GMINAS BY ADMINISTRATIVE DIVISION
- TABL. 2 LICZBA POWIATÓW WEDŁUG PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO
NUMBER OF POWIATS BY ADMINISTRATIVE DIVISION
- TABL. 3. LICZBA LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW I PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO
POPULATION BY VOIVODSHIP AND ADMINISTRATIVE DIVISION

DANE FINANSOWE

FINANCIAL DATA

B.I. GOSPODARKA BUDŻETOWA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – OGÓŁEM

LOCAL GOVERNMENT UNITS' BUDGETARY ECONOMY - TOTAL

- TABL. 1. DOCHODY, WYDATKI I WYNIK BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
LOCAL GOVERNMENT UNITS' REVENUE, EXPENDITURE AND BUDGETARY RESULT
- TABL. 2. DOCHODY, WYDATKI I WYNIK BUDŻETÓW GMIN RAZEM
TOTAL GMINAS' REVENUE, EXPENDITURE AND BUDGETARY RESULT
- TABL. 3. DOCHODY, WYDATKI I WYNIK BUDŻETÓW POWIATÓW
POWIATS' BUDGETS' REVENUE, EXPENDITURE AND BUDGETARY RESULT
- TABL. 4. DOCHODY, WYDATKI I WYNIK BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' REVENUE, EXPENDITURE AND BUDGETARY RESULT
- TABL. 5. DOCHODY, WYDATKI I WYNIK BUDŻETÓW WOJEWÓDZTW
VOIVODSHIPS' BUDGETS' REVENUE, EXPENDITURE AND BUDGETARY RESULT

B.II. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JST - WEDŁUG WOJEWÓDZTW

LOCAL GOVERNMENT UNITS' REVENUE AND EXPENDITURE BY VOIVODSHIP

- TABL. 1. DOCHODY WŁASNE I POZOSTAŁE DOCHODY BUDŻETÓW GMIN WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' OWN REVENUE AND OTHER REVENUE BY VOIVODSHIP
- TABL. 2. DOCHODY BUDŻETÓW GMIN WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' REVENUE BY TYPE AND VOIVODSHIP
- TABL. 3. DOTACJE CELOWE DLA GMIN WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' TARGETED GRANTS BY VOIVODSHIP
- TABL. 4. DOTACJE §§ 200 I 620 ORAZ 205 I 625 DLA GMIN OGÓŁEM WEDŁUG WOJEWÓDZTW
TOTAL GMINAS' §§ 200 & 620 AND 205 & 625 GRANTS BY VOIVODSHIP
- TABL. 5. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE BY TYPE AND VOIVODSHIP
- TABL. 6. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN W "DZIALE 700 - GOSPODARKA MIESZKANIOWA" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 700 - DWELLING ECONOMY" BY VOIVODSHIP
- TABL. 7. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN W "DZIALE 801 - OŚWIATA I WYCHOWANIE" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 801 - EDUCATION" BY VOIVODSHIP
- TABL. 8. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN W "DZIALE 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 854 - EDUCATIONAL CARE" BY VOIVODSHIP
- TABL. 9. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN W "DZIALE 900 - GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 900 - MUNICIPAL ECONOMY AND ENVIRONMENT PROTECTION" BY VOIVODSHIP

- TABL. 10. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN W "DZIALE 921 - KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 921 – CULTURE AND PROTECTION OF NATIONAL HERITAGE" BY VOIVODSHIP
- TABL. 11. WYNIK FINANSOWY BUDŻETÓW GMIN ORAZ DOCHODY I WYDATKI W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' RESULT AND REVENUE AND EXPENDITURE PER CAPITA BY VOIVODSHIP
- TABL. 12. DOCHODY WŁASNE I POZOSTAŁE DOCHODY BUDŻETÓW POWIATÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
POWIATS' BUDGETS' OWN REVENUE AND OTHER REVENUE BY VOIVODSHIP
- TABL. 13. DOCHODY BUDŻETÓW POWIATÓW WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW
POWIATS' BUDGETS' REVENUE BY TYPE AND VOIVODSHIP
- TABL. 14. DOTACJE CELOWE DLA POWIATÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
POWIATS' TARGETED GRANTS BY VOIVODSHIP
- TABL. 15. DOTACJE §§ 200 I 620 ORAZ 205 I 625 DLA POWIATÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
POWIATS' §§ 200 & 620 AND 205 & 625 GRANTS BY VOIVODSHIPS
- TABL. 16. WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW
POWIATS' BUDGETS' EXPENDITURE BY TYPE AND VOIVODSHIP
- TABL. 17. WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW W "DZIALE 801 - OŚWIATA I WYCHOWANIE" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
POWIATS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 801 - EDUCATION" BY VOIVODSHIP
- TABL. 18. WYNIK FINANSOWY BUDŻETÓW POWIATÓW ORAZ DOCHODY I WYDATKI W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
POWIATS' BUDGETS' RESULT AND REVENUE AND EXPENDITURE PER CAPITA BY VOIVODSHIP
- TABL. 19. DOCHODY WŁASNE I POZOSTAŁE DOCHODY BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' OWN REVENUE AND OTHER REVENUE BY VOIVODSHIP
- TABL. 20. DOCHODY BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' REVENUE BY TYPE AND VOIVODSHIP
- TABL. 21. DOTACJE CELOWE DLA MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' TARGETED GRANTS BY VOIVODSHIP
- TABL. 22. DOTACJE §§ 200 I 620 ORAZ 205 I 625 DLA MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' §§ 200 & 620 AND 205 & 625 GRANTS BY VOIVODSHIP
- TABL. 23. WYDATKI BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' EXPENDITURE BY TYPE AND VOIVODSHIP
- TABL. 24. WYDATKI BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU W "DZIALE 801 - OŚWIATA I WYCHOWANIE" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 801 - EDUCATION" BY VOIVODSHIP
- TABL. 25. WYDATKI BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU W "DZIALE 851 - OCHRONA ZDROWIA" ORAZ W "DZIAŁACH 852 I 853 - POMOC SPOŁECZNA I POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' EXPENDITURE ON "SECTION 851 – HEALTH CARE" AND "SECTIONS 852 AND 853 – SOCIAL ASSISTANCE AND OTHER TASKS OF SOCIAL POLICY" BY VOIVODSHIP
- TABL. 26. WYDATKI BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU W "DZIALE 900 - GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 900 - MUNICIPAL ECONOMY AND ENVIRONMENT PROTECTION" BY VOIVODSHIP
- TABL. 27. WYNIK FINANSOWY BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU ORAZ DOCHODY I WYDATKI W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' RESULT AND REVENUE AND EXPENDITURE PER CAPITA BY VOIVODSHIP
- TABL. 28. DOCHODY BUDŻETÓW SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW WEDŁUG RODZAJÓW
VOIVODSHIPS' BUDGETS' OWN REVENUE AND OTHER REVENUE BY VOIVODSHIP
- TABL. 29. DOTACJE CELOWE DLA SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW
TARGETED GRANTS FOR VOIVODSHIP LOCAL GOVERNMENTS BY VOIVODSHIPS

- TABL. 30. DOTACJE §§ 200 I 620 ORAZ 205 I 625 DLA SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
VOIVODSHIPS' §§ 200 & 620 AND 205 & 625 GRANTS BY VOIVODSHIP
- TABL. 31. WYDATKI BUDŻETÓW SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW WEDŁUG RODZAJÓW
VOIVODSHIPS' BUDGETS' EXPENDITURE BY TYPE AND VOIVODSHIP
- TABL. 32. WYDATKI BUDŻETÓW SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW W "DZIALE 600 - TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ"
ORAZ W "DZIALE 010 - ROLNICTWO I ŁOWIECTWO" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
VOIVODSHIPS' BUDGETS' EXPENDITURE IN "SECTION 600 – TRANSPORT AND COMMUNICATION"
AND "SECTION 010 – AGRICULTURE AND HUNTING" BY VOIVODSHIP
- TABL. 33. WYDATKI BUDŻETÓW SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW W "DZIALE 851 - OCHRONA ZDROWIA"
ORAZ W "DZIALE 801 - OŚWIATA I WYCHOWANIE" WEDŁUG WOJEWÓDZTW
VOIVODSHIPS' BUDGETS' EXPENDITURES IN "SECTION 851 – HEALTH CARE" AND "SECTION 801 –
EDUCATION" BY VOIVODSHIP
- TABL. 34. WYNIK FINANSOWY BUDŻETÓW SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW ORAZ DOCHODY I WYDATKI
W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
BUDGETS RESULT OF VOIVODSHIP LOCAL GOVERNMENTS AND REVENUE AND EXPENDITURE
PER CAPITA BY VOIVODSHIP

B.III. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JST WEDŁUG DZIAŁÓW

LOCAL GOVERNMENT UNITS' REVENUE AND EXPENDITURE BY SECTIONS

- TABL. 1. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN OGÓŁEM WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW
TOTAL GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE BY SELECTED SECTIONS
- TABL. 2. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN OGÓŁEM NA INWESTYCJE WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW
TOTAL GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE ON INVESTMENT BY SELECTED SECTIONS
- TABL. 3. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN OGÓŁEM WEDŁUG RODZAJÓW I WYBRANYCH DZIAŁÓW
TOTAL GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE BY TYPE AND SELECTED SECTIONS
- TABL. 4. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW I WOJEWÓDZTW
GMINAS' BUDGETS' EXPENDITURE BY SELECTED SECTIONS AND VOIVODSHIP
- TABL. 5. DOCHODY BUDŻETÓW POWIATÓW WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW
POWIATS' BUDGETS' REVENUE BY SELECTED SECTIONS
- TABL. 6. WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW WEDŁUG RODZAJÓW I WYBRANYCH DZIAŁÓW
POWIATS' BUDGETS' EXPENDITURE BY TYPE AND SELECTED SECTIONS
- TABL. 7. WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW I WOJEWÓDZTW
POWIATS' BUDGETS' EXPENDITURE BY SELECTED SECTIONS AND VOIVODSHIP
- TABL. 8. DOCHODY BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' REVENUE BY SELECTED SECTIONS
- TABL. 9. WYDATKI BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG RODZAJÓW I WYBRANYCH DZIAŁÓW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' EXPENDITURE BY TYPE AND SELECTED SECTIONS
- TABL. 10. WYDATKI BUDŻETÓW MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW
I WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETS' EXPENDITURE BY SELECTED SECTIONS AND VOIVODSHIPS
- TABL. 11. DOCHODY BUDŻETÓW SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW
VOIVODSHIPS BUDGETS' REVENUE BY SELECTED SECTIONS
- TABL. 12. WYDATKI BUDŻETÓW SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW
VOIVODSHIPS BUDGETS' EXPENDITURE BY SELECTED SECTIONS

B.IV. GOSPODARKA BUDŻETOWA ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH, GOSPODARSTW POMOCNICZYCH, FUNDUSZY CELOWYCH I ŚRODKÓW SPECJALNYCH W LATACH 2003 – 2010

FINANCIAL ECONOMY OF BUDGETARY ENTERPRISES, SUBSIDIARY UNITS, APPROPRIATED FUNDS AND SPECIAL FUNDS IN 2003 – 2010

- TABL. 1. PRZYCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH GMIN WEDŁUG WOJEWÓDZTW
INCOME AND EXPENDITURE OF GMINAS' BUDGETARY ESTABLISHMENTS BY VOIVODSHIP
- TABL. 2. PRZYCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH POWIATÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
INCOME AND EXPENDITURE OF POWIATS' BUDGETARY ESTABLISHMENTS BY VOIVODSHIP
- TABL. 3. PRZYCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG
WOJEWÓDZTW
INCOME AND EXPENDITURE OF CITIES WITH POWIAT STATUS' BUDGETARY ESTABLISHMENTS BY
VOIVODSHIP

- TABL. 4. PRZYCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW
INCOME AND EXPENDITURE OF VOIVODSHIPS' LOCAL GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS
BY VOIVODSHIP
- TABL. 5. PRZYCHODY I WYDATKI GOSPODARSTW POMOCNICZYCH GMIN WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' SUBSIDIARY UNITS' INCOMES AND EXPENDITURE BY VOIVODSHIP
- TABL. 6. PRZYCHODY I WYDATKI GOSPODARSTW POMOCNICZYCH POWIATÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
POWIATS' SUBSIDIARY UNITS' INCOMES AND EXPENDITURE BY VOIVODSHIP
- TABL. 7. PRZYCHODY I WYDATKI GOSPODARSTW POMOCNICZYCH MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG
WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' SUBSIDIARY UNITS' INCOMES AND EXPENDITURE BY VOIVODSHIP
- TABL. 8. PRZYCHODY I WYDATKI GOSPODARSTW POMOCNICZYCH SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW
VOIVODSHIPS SUBSIDIARY UNITS' INCOMES AND EXPENDITURE BY VOIVODSHIP
- TABL. 9. FUNDUSZE CELOWE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – RAZEM
LOCAL GOVERNMENTS' APPROPRIATED FUNDS - TOTAL
- TABL. 10. FUNDUSZE CELOWE GMIN
GMINAS' APPROPRIATED FUNDS
- TABL. 11. FUNDUSZE CELOWE POWIATÓW
POWIATS' APPROPRIATED FUNDS
- TABL. 12. FUNDUSZE CELOWE MIAST NA PRAWACH POWIATU
CITIES WITH POWIAT STATUS' APPROPRIATED FUNDS
- TABL. 13. FUNDUSZE CELOWE WOJEWÓDZTW
VOIVODSHIPS APPROPRIATED FUNDS
- TABL. 14. PRZYCHODY I WYDATKI ŚRODKÓW SPECJALNYCH GMIN WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GMINAS' SPECIAL FUNDS' INCOMES AND EXPENDITURE BY VOIVODSHIP
- TABL. 15. PRZYCHODY I WYDATKI ŚRODKÓW SPECJALNYCH POWIATÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
POWIATS' SPECIAL FUNDS' INCOMES AND EXPENDITURE BY VOIVODSHIP
- TABL. 16. PRZYCHODY I WYDATKI ŚRODKÓW SPECJALNYCH MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG
WOJEWÓDZTW
CITIES WITH POWIAT STATUS' SPECIAL FUNDS' INCOMES AND EXPENDITURE BY VOIVODSHIP
- TABL. 17. PRZYCHODY I WYDATKI ŚRODKÓW SPECJALNYCH SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW
VOIVODSHIPS LOCAL GOVERNMENTS' SPECIAL FUNDS' INCOMES AND EXPENDITURE BY
VOIVODSHIP